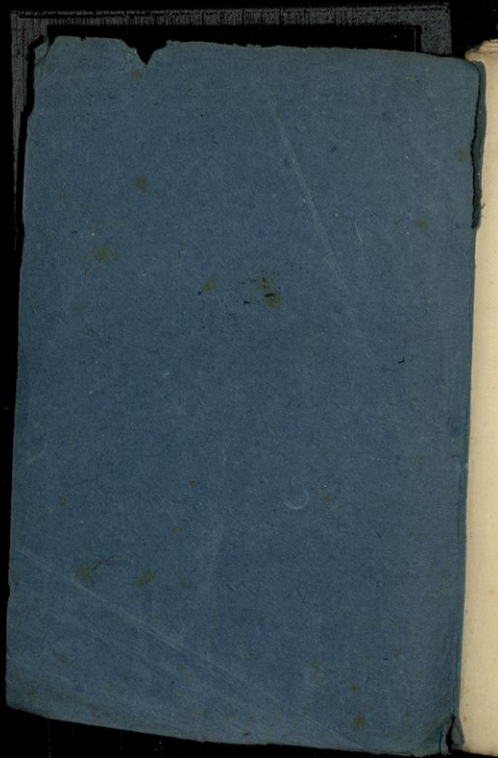

33381, II, C, c.

Braća Karlo i Nikola Benziger u Einsiedlnu, Švajcarska.

O blažena Mati! naše zveličanje je v
Tvojih rokah.

(Sv. Bonav.)

DUŠNA POMOČ

za

BOLNIKE,

ali

Prigovori, zgledi in molitve

za

bolne in umirajoče kristijane.

Dušne pomoči prve bukve.

Na svitlo dal

JANEZ ZUPANČIČ,

nekdanji duhovni pomočnik v Moravčah.

Z dovoljenjem vis. čast. Ljubljanskega škofijstva.

Drugi predelani in popravljeni natis.

V LJUBLJANI, 1887.

Založila družba sv. Vincencija.

Dobiva se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Vse v veči čast
Trojno Edinega Boga,
Marije Device brez madeža izvirnega
greha spočete,
Sv. Jožefa, Njenega deviškega Ženina,
In v zveličanje duš!

VVOD.

Nauki, kako bolnike obiskovati.

1. Ako zveš, da je zbolel sosed ali sosed, prijatelj ali znanec, ne odlašaj ga obiskati. Preden se na pot k bolniku podaš, daruj Bogu svoje stopinje in svoje prizadevanje, priporoči se Mariji Devici, prosi svetega Duha, da bi te razsvetlil, in te vsega opomnil, česar bolnik potrebuje. Potem pa še doma ali po poti gredé pomisli, če za dušne potrebe bolnikove že veš, kaj da mu boš bral ali povedal. Nepoterpežljivim je poter-

pežljivost, maloserčnim zaupanje, žalostnim tolažba, merzlim večji kesanje in ljubezen do Boga vdihovati, pri nekterih to, pri drugih drugo čednost obujati.

Zberi si zato kak prigovor ali zgled in molitev ali pa samo kake zdihljeje, če je bolnik hudo slab.

Preden k bolniku stopiš, se oddahni in ohladi, da se ne boš potil; tudi domače poprašaj, kako je z bolnikom.

2. Lepo je, če bolniku kaj prinesiti imaš, kar lahko zavžije, pa morebiti nima; na kmetih belega kruha, suhih sliv (češpelj) ali češenj. Je bolnik ubožec in zapušen, mu toliko raji postrezi. Revne bolnike obiskovati, jim postreči, jim oprati, jim prestlati, je Kristusu postreči.

3. Prideš v hišo, ne prestraši se ga, ne derži se, kakor bi mu hitro smert oznanil; prijazno ga poprašaj, kako mu je.

4. Ima nalezljivo bolezen — vročnico ali legar, grižo ali kaj takega, ne usedi se mu preblizo, — ne v njegovo sapo, ampak k zglavju tako, da v znožje gledaš.

5. Bolnika, ki je na persih bolan, ne izprašuj predolgo; veliko govoriti mu škoduje; le ti mu kaj veselega povej, ali mu beri iz teh ali drugih pripravnih bukev.

6. Preden s hudo slabim bolnikom moliš, ali mu kaj svetega bereš, mu povej, da ni potrebno, da bi on glasno molil za teboj, ampak, da je zadosti, če le to premisli in v svojem sercu ohrani, kar mu moliš ali bereš. — Ne moli ali ne beri mu dolgo časa, zakaj bolnikova oslABLJENA razumnost hitro peša. — Ne beri mu naglo, in ne moli hitro; zakaj bolnik ne more hitro misliti in razumeti; zatorej mu le prav počasi od besede do

besede beri, in pri branji večkrat prenehaj. — Varuj se tudi, da ne boš preglasno, ali bolniku celó v uho govoril; ampak z bolnikom moraš le rahlo govoriti; zakaj glasno govorjenje je bolniku le k nadlegi in nepokoju. Če preglasno govoriš, mu le težave delaš in ga nevoljnega storiš. Bolnik se bo nevoljen od tebe obračal, da bi se te skorej znebil.

7. Ne govori preveč od smertne nevarnosti, veliko več v Boga njegovo zaupanje obrni, ki je gospod zdravja in bolezní, življenja in smerti.

8. Ni dobro, da ob ravno tistem času mnogi ljudje k bolniku pridejo, zakaj njihova soparica mu je škodljiva, in bolnik mora počivati, ne pa zdaj s tem, zdaj z unim se zgovarjati.

9. Predolgo se pri bolniku ne mudi, da mu boš le za kratek čas; obljubi mu raji, ga v kratkem času zopet

obiskati, med tem časom pa za-nj moliti; in kar obljubiš, dopolni.

Nauki, kako se je pri umirajočih zadržati.

Ko se bolniku zadnja ura bliža, se mora vse odpraviti, kar koli umirajočega na njegovo strast ali pregreho opomni, ali kar ga preživo spominja, da umira, ali tudi, kar mu ločitev preveč greni in nepokojne skerbi dela; tako se morajo celó njegovi domači ljudje odpraviti, ako se glasnega žalovanja zdržati ne morejo. Varovati se je govorjenja, zakaj utegnilo bi mu nadležno biti.

Ne govori umirajočemu v ušesa ali v obraz in moli bolj tiho in počasi. — Pokropi ga z blagoslovljeno vodo. Opomni ga, da popol-

noma odpustek zadobiti zamore, če je bil zapisan v kateri naslednjih bratovšin: svetega škapulirja, svetega rešnjega Telesa, serca Jezusovega ali Marijinega, svetega roženvenca, če se je pri tej molitvi blagoslovljenega roženvenca poslužil. Da bo odpusteka deležen, je pa treba, da se skesano spové in sv. rešnje Telo vredno prejme, ali če teh zakramentov prejeti ne more, da saj svoje grehe obžaluje, svete zakramente prejeti želi, in z besedo, ali če govoriti ne more, saj v sercu presladko ime »Jezus« izgovori.

Izgovarjaj mu kratke molitve ali zdihljeje, da v njem obudiš djanje vere, upanja, ljubezni, kesanja, izročanja v Božjo voljo, darovanja težav, hrepenenja po Bogu. Če čutiš, da zoper to ali uno čednost posebno velike skušnjave terpi, mu tisto čednost obilniši vdihuj. Sploh ga pa v obžalovanji grehov in v ljubezni Božji najbolj vterjaj.

Da s predolgim govorjenjem umirajočega utrudil ne boš, večkrat prenehaj, in tisti čas s pričujočimi zanj moli: litanije od Jezusovega imena in Kristusovega terpljenja, lavretanske litanije, litanije vseh svetnikov, roženvenec, ali kake očenaše in češenemarije v spomin Jezusovih smertnih težav.

Bogu prijetno delo storiš, če umirajočemu tudi v telesnih potrebah pomagati zamoreš, n. pr., če mu merzel pot z obraza obrišeš, če ga s kisom pomočiš, če mu posteljo popraviš, če mu posteljo popraviš, da ložje počiva, vendar ga ne premakni, da njegove smerti ne pospešiš, celó brani mu, če z lepim zamoreš, da s postelje ne vstane, ker bi utegnil naglo umreti.

Če se umirajoči ne zavé, mu vendar od časa do časa kaj malega prigovarjaj, ker se ne vé gotovo, ali razume ali ne. Večidel pa s pričujočimi zanj moli.

Ko se smert bliža, umirajočemu luč prižgi in moli klečé litanije in cerkvene molitve za umirajoče. Ko že pojemati začne, mu sladko ime »Jezus« in druge zdihljeje tako dolgo izrekuj, dokler bolnik ne sklene. Po smerti moli: Pridite na pomoč... Če še nisi rekel, reci zdaj zanj zvoniti, da drugi zvedó, da je nekdo umerl, in zanj molijo.

Znamnja bližnje smerti.

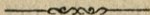
Da zamore kdo z veči koristjo umirajočim prigovarjati, je dobro vedeti znamnja bližnje smerti, in te so:

I. Navadne in splošnje znamnja, da bo bolnik skorej sklenil, so naslednje: ako žila peša in zastaja, ali celó zastane; ako so oči vderte, čez navado močno odperte, močno svetle, stermeče, ali če bolnik narobe vidi, kar je okoli

njega; ako nos tenek, in špičast in na koncu belkast postane, in če gre sapa kakor iz meha; ako se roke tresejo, ali so vse merzle, mertve brez življenja, nohtovi pa sivkasti; ako je obraz rumenkast, ali ves bled in spremenjen, sapa merzla in smerdljiva; ako se vse truplo in udje ne ganejo; ako je pót posebno po čelu merzel, na persih in posebno okoli serca velika vročina, ako je bolnik ves nepokojen, in se vidi, kakor bi kaj drobnega iskal in pobiral; ako so noge merzle, kot led.

2. Še bolj očitne znamenja bližnje smerti so: ako sapa zastaja, žila zastane, ako bolnik zobe skupaj tiši ali z njimi škriplje; ako se mu iz ust pene cedijo, ako mu v gerlu gergrá, ako je ves golt z žlezo zamašen; ako bolnik rahlo in tiho zdihuje; ako se mu solze iz oči same od sebe udirajo; ako se mu usta, oči ali drugi udje kerčijo itd.

3. Razun teh znamenj je tudi gledati, kakošna je bolezen. Kteri imajo vodenico, jetiko, naduho, ktere bôde, kašelj duši, kterim se kri ustaviti ne dá, ki imajo gerčo (vratno bolezen); kterim se vzdiguje, večkrat umerjejo, ko se še malo poprejšnjih znamenj prikaže, ko še žila dobro gré, ko še govoré. Tisti, ktere bôde, se bližajo smerti, kadar začnejo težko dihati; tisti, ki so bili ranjeni, posebno na glavi, včasih nanagloma v omotici umerjejo; vodenični merjó, kadar žila zastane, bolj hitro dihati, in se peniti začnejo; kteri so nadušljivi, kmalo umerjejo po tem, kadar jim pot v obraz stopi in težko dihajo; in zavoljo starosti merjejo takrat, ko se žila malo in zmeraj manj čuti.

PERVI DEL.

Mnogi prigovori in molitve za
bolnike.

PERVI RAZDELEK.

Prigovori in molitve za slehernega bolnika.

1. Kako je bolezen in zguba zdravja ceniti.

Zbolel si, ljubi prijatelj in brat v Kristusu! Akoravno se zdaj v tvoji bolezni še nič nevarnega ne vidi, te more le vendar skerbeti, da si jo v svoj prid oberneš. Varuj se tedaj vse tudi najmanjši nepoterpežljivosti, v katero bi te

huda ali dolga bolezen pripraviti utegnila. Tvoje telo je bolno, išči zato zdravil. Ker so pa telesne bolezni večkrat tudi dušnih bolezni zdravilo, ali pa saj vanje varujejo, si moraš prizadevati, da po telesnih bolečinah dušo grehov očistiš.

Zdaj, ko si bolan, si bolezen v svoje zveličanje obračaj. Bolezni so včasih šibe, s katerimi nas Bog zato tepe, ker smo zdravje slabo obračali. Veliko let smo zdravje uživali, dasiravno bi ga nam bil Bog lahko precej odvzel. Ker ga od njegove dobrote le zato imamo, da bi ga njemu v čast, in sebi v zveličanje obračali, nam je, ker smo ga dolgo časa slabo obračali, po pravici vzeto. Torej moramo to zgubo tudi voljno terpeti, in vse zopernosti Bogu darovati. Bog nam hoče, ko nam le ta slabi dar odvzame, terdnejši in stanovitniši dobrote pripraviti, in nas v tak stan djati, da ložej za svoje zveličanje skerbimo. Kadar smo zdravi,

radi Boga pozabimo, in le po redko v večnost mislimo; dolgo zdravje nas tako nekako omami, da nam ni v misli ne spreobrniti se, ne rasti v dobrem. Posvetne veselja nas zapeljejo in spridijo, in njih strup nas v sercu in duhu smertno rani. Tiste dni, o katerih smo bili v posvetnih veseljih, štejemo med najboljše, dasiravno bi le dnevi žalosti in solzá za nas biti mogli. Ker se damo od posvetnega veselja tako zapeljati: ali ni veliko usmiljenje, da nas Bog, ne da bi z neprevideno naglo smertjo nas udaril, raji le ustavi v sredi tacega spačenega življenja, in nas potegne iz hudobij, ki si pogubljenje ž njimi nakopavamo?

To res stori z boleznimi. S temi nas ustavi v tistem slepem teku, kakor Savla, ko je njegovo cerkev preganjal; nas verže in oslabi, da ne moremo več tako razuzdano živeti; dá priložnost, da svoje življenje malo spregledamo, in

rečemo: Gospod, kaj hočeš, da storimo? — Vsi smo bili svétovi, in on hoče, da vsi njegovi bodimo; zapustili smo pot, kateri nas je v zveličanje peljal, in on hoče, da se zopet nanj povernemo. Kolika dobrota, kolika milost!

Da nam je bolezen v večno srečo, se vidi iz tega zgleda: Pri oblegi mesta Pampelone na Španjskem je svetega Ignacija Lojolskega krogla iz topa v levo nogo tako hudo zadela, da so zdravniki skoraj obupali ga ozdraviti. Ali vendar je bila ta rana njegovi duši v blagor; zakaj ker je dolgo časa ležati mogel, poprosi, da bi si dolg čas preganjal, za bukve, in ker mu ravno niso mogli po njegovi volji posvetnih bukev dati, ker nobenih pri hiši ni bilo, je moral — se vé da od konca ves nevoljen — z bukvami od življenja Jezusovega in njegovih svetnikov zadovoljen biti. Če je ravno te bukve, ki se njegovemu posvetnemu duhu niso

prilegle, nerad brati začel, so se mu vendar od ure do ure bolj prikupile. Kmalo začne potoke solz liti premišljeva je neizrečeno ljubezen Jezusovo in velike čednosti svetnikov. S koristnim strahom je spoznal, kako močno se je motil, in kako neumno je po časni slavi hrepenel, in pri tem blagor svoje duše popolnoma v nemar pustil. Lahkomišljen grešnik se je Ignacij ulegel, in ojster spokornik je vstal, in je bil pravi služabnik Božji.

Morebiti je Bog tudi tebe v ta stan bolezn, ki si zdaj v njem, ravno zato djal, da te v svojo službo napelje, in ti priložnost dá, se varovati grehov, ktere bi bil zdrav storil. Večidel sejemo ob zdravih dnevih veliko za pekel; ni li čas začeti sejati za nebesa? Bog ti daje v tem stanu posebno znamenje svoje ljubezni, ker te zato od sveta loči, da ti njegove zapeljive veselja in sladkosti od-

vzame, in ker te zato s svojim križem obloži, da bi te nekdam svoje časti vdeležil.

M o l i t e v.

Moj dobrotljivi nebeški Oče! Ti si me po Svoji modri previdnosti s to boleznijo obiskal, zato ker me ljubiš, in ker mi priložnost dati hočeš, da si kaj več za nebesa zaslužim. — O dobrotljivi Oče nebeški! tukaj ležim z boleznijo in s slabostmi obdan, in nobenega ni razun Tebe, kateri bi mi zamogel pomagati.

Gospod! spoznam, kako si zmeraj dober in milostljiv; s svojimi velikimi grehi sem še veliko veči kazni zaslužil, kakor mi jo tukaj naložiš. O moj Bog! po milosti me kaznuješ, in za majhne kazni, če jih v duhu pokore voljno preterpim, velike dolge izbrišeš. Zato hočem s Tvojo milostjo in pomočjo terpljenje in bolezen, ktero si mi zdaj poslal, s poterpežljivostjo prenašati, da bom Tvojo

Božjo čast povikšal, za svoje velike grehe vsaj nekoliko zadostil, in časne kazni, ktere bi moral za svoje grehe sicer v vicah terpeti, že tukaj nekoliko dostal.

O moj nebeški Oče! če je Tvoja volja, če je Tebi k časti, moji duši pa k zveličanju, da zopet ozdravim, Te ponižno prosim, vzemi to terpljenje, to bolezen od mene; pa ne moja, ampak Tvoja presveta volja naj se zgodi. Ti si moj najboljši zdravnik, le Ti me zamoreš ozdraviti. O Gospod! glej, Tvoj prijatelj, ktereга ljubiš, bolan leži, pridi tedaj, pridi, in ozdravi ga, če je Tvoja sv. volja. Oh! jaz sicer nisem vreden, da bi Ti k meni prišel, ali da bi se dobrotljivo mene spomnil; pa naj gre Tvoje usmiljenje pred Tvojo pravico; zapovej moji boleznile z besedo, in berž me bo zapustila. — O Gospod! moj dobrotljivi nebeški Oče! Ti si moja edina pomoč, k Tebi kličem v svojih nadlogah, k Tebi zdihujem v

svojih težavah, k Tebi pribežim v svoji bolezni, vzemi me v Svojo milost in odpusti mi vse moje grehe, s katerimi sem tolikokrat Tebe, svojega največega dobrotnika, razžalil. O Ti si milostljiv in dobrotljiv! Ti vdariš, pa zopet zaceliš; vzemi od mene kelih mojega terpljenja, če je Tvoja sv. volja.

Če pa hočeš, da še dolgo časa in veliko terpim, ali da še celó v tej bolezni umerjem, naj se zgodi, kakor je Tebi dopadljivo, le samo tega Te prosim, daj mi pravo keršansko poterpežljivost, da bom vse voljno prestal; daj mi stovitnost do zadnjega, da ne omagam, ampak, da tudi v težavah in v terpljenji Tebi vselej zvest ostanem; in daj mi zadnjič po Jezusovem zasluženji milost, da se srečno ločim iz tega sveta, da v Tvoji milosti umerjem, in tamkej pri Tebi večno živim. Amen.

2. Kako bolnika opominjati, da naj poravna svoje časne reči, in se s svojim sovražnikom spravi.

Potem, ko si svojo vest poravnal, je dobro, da poravnaš tudi svoje časne reči, če jih še nisi, da ne bo prepиров in pravn, ktere bi se po tvoji smerti med tvojo rodovino začeti utegnile. In ko to delaš, ne delaj po svojem poželenji, ampak po pravici. Ko boš svojim deležem odločil, kar bo njih po tvoji smerti; odloči tudi udom Jezusa Kristusa, kateri so ubogi, kar je njih. Tvoja ljubezen in dela tvojega usmiljenja pojdejo po smerti s teboj, in bodo edini prid, ki ga iz vsega, kar na zemlji posedeš, dobiti zamoreš.

Preglej skerbno, če nimaš v svojem premoženji kaj po krivici spravljenega, da zdaj poverneš, kar ni tvojega. Ne more se v nebesa s premoženjem po krivici pridobljenim, če ga je še mogoče

tistim poverniti, katerih je. Ne poslušaj tukaj sveta svojega mesa in svoje kervi, da bi svoje otroke bolj obogatil; ne postavljaš se v nevarnost v peklu goreti, in si želeti kaplje vode, da bi svoj jezik ohladil v večnem plamenu.

Preglej tudi svoje serce, če ni v njem kaj kvasu jeze in sovraštva, da ga očistiš tega, in ljubezni prostor narediš. Človek ne more biti prav spravljen z Bogom, če ni prav spravljen s svojim bližnjim.

Ali ti se izgovarjaš, rekoč: Preveč hudega mi je storil moj sovražnik, ne morem mu odpustiti. — Pa odgovori mi, prijatelj, ali ti nisi Bogu nobene krivice storil? Če si tudi še tako majhen grešnik, je le vendar tvoj dolg pri Bogu veliko večji. Ako pa hočeš, da Bog tebi odpusti, odpusti popred ti svojemu bližnjemu. Da boš lažje odpustiti zamogel, pomisli, koliko je Jezus terpel, koliko

zaničevanja, koliko ran; da je v največih bolečinah na križu viseč za svoje sovražnike molil, rekoč: Oče! odpusti jim, saj ne vejo, kaj delajo. — Pomisli, kako je ljubil sv. Frančišek Salezijan svojega sovražnika, ki mu je rekel: „Ako bi mi bil tudi eno oko steknil, bi te z drugim ravno tako ljubeznjivo pogledal, kakor da bi moj najljubši prijatelj bil.“ — Od sv. Janeza Gvalberta se bere, da mu je nekdo njegovega ljubega brata neusmiljeno umoril, in to je bilo veliki petek. Sv. Janez hiti z orožjem za morilec, da bi se bil nad njim zavolj brata maševal, in prideta na tak kraj, da morilec ni mogel več bežati. Kaj stori morilec? Roke stegne in se križa oklene, in prosi Janeza zavolj Jezusove ljubezni, iz ktere je ravno ta dan kri prelil in življenje dal, da bi mu prizanesel. Ta prošnja ni samo ginila Janeza, da mu je odpustil, ampak celó s konja je skočil,

ga objel, in mu obljubil, da zanaprej ga bo za svojega brata imel. Potem je šel v cerkev sv. Miniata, in v tem, ko je molil, je videl, da se je Kristus z glavo priklonil, kar je pomenilo, kako močno je Bogu prijetno, da je odpustil. — Po ti prikazni je Janez svet zapustil, in v nekem samostanu pobožno živel in sveto umerl. O kako lep zgled! posnemaj ga tudi ti, in odpusti precej iz serca svojemu sovražniku, da bo Bog tudi tebi tvoje grehe odpustil. Da tudi ti vse svoje neprijatelje po Jezusovi zapovedi ljubiti zamoreš, prosi Ga pomoči, rekoč:

M o l i t e v.

O preljubeznjivi Jezus! Ki si mi ukazal sovražnike ljubiti, pomagaj mi s Svojo milostljivo pomočjo, da vse svoje neprijatelje resnično ljubim, ter se s tem odpušanja grehov in večnega zveličanja vrednega storim.

Zdaj se pa obrnem k Tebi, o Marija Devica, ki si naša ljubeznjiva mati in usmiljena pomočnica vseh revnih in žalostnih in za Bogom naša najmogočniji pomočnica, ter Te prosim z otročjim zaupanjem: Govori za-me pri nebeškem Očetu, da mi v moji bolezni pomaga, da skoraj ljubo zdravje zadobim, če je Njegova sv. volja. Če je pa Njegova volja, da še dalej bolan ležim, prosi za-me, da mi pomaga bolezen tako prestat, kakor On hoče. Prosi za-me, da mi Bog pravo keršansko poterpežljivost dá, ktera je bolnikom najpotrebniši čednost; prosi za-me, da se v svojih težavah popolnoma v presveto voljo Božjo vdam; prosi za-me, da to resnico prav spoznam, da Bog ravno tiste ljubi, ktere tepe, zakaj On jim s tem priložnost dá, da z majhnim terpljenjem na tem svetu, če ga z voljo preterpé, svoje časne pokorila za grehe že tukaj nekoliko prestopé, in se velikega

terpljenja rešijo, ktere ga bi sicer v vicah prestatu mogli. Prosi za-me, da bom tudi v velikem terpljenji zmeraj Bogu zvest, in mu hvaležen za vse njegove dobrote, ktere mi on tudi v terpljenji skazuje; prosi za-me, da dobrotljivi Bog tolikanj bolj svojo sveto milost v mojem sercu pomnoži, kolikor bolj raste moja bolezen. Prosi za-me, da mi Gospod Bog priserčno žalost čez vse moje grehe dodeli, zavoljo kterih še tisočkrat več terpeti zaslužim, kakor zdaj terpim! Prosi za-me, da me Bog poterdi v mojem resničnem sklepu, v prihodnje pobožniši živeti, če mi Bog zopet zdravje dodeli.

Če je pa volja mojega nebeškega Očeta, kteri je gospodar življenja in smerti, da v tej bolezni umerjem, Te pa ponižno prosim, o preljuba moja mati Marija! ker si najmogočniši pomočnica v zadnji uri, pomagaj mi v mojih smertnih težavah s Svojo mogočno prošnjo pri

Bogu, da se bo moja uboga duša v Njegovi milosti iz sveta ločila! Pomagaj mi v zadnji uri vse svoje sovražnike z orožjem sv. vere premagati; sprosi mi od Boga terdno zaupanje v njegovo milost, in obvaruj me vsega škodljivega omagovanja. Amen.

3. Ljubezen do križev.

Skoraj zmeraj smo sovražniki Kristusovega križa. Dasiravno vemo, da je bil sveto orožje, s katerim je našega sovražnika premagal in nas odrešil, se le vendar ne moremo pripraviti, da bi ga nosili na svojem popotovanji. O da bi le vendar že enkrat radi svoj križ po zgledu Jezusa Kristusa nosili, in za njim hodili! Po njegovih stopinjah moramo hoditi, če hočemo v nebesa priti; in to smo mi grešniki še tolikanj bolj dolžni, ker so še pravični spoznali, da so dolžni za Je-

zusom križ nositi. Sv. Adelgundi je Bog na znanje dal, da bo skoraj umerla; ona je pa Gospoda prosila, da naj ji kako težko in hudo bolezen pošlje, preden jo iz tega sveta pokliče. Bog jo je uslišal in ji dolgo bolezen poslal, v kateri je neizrečeno hude bolečine terpela, ali čem več je terpela, tem bolj je bila Bogu za to hvaležna, in je rekla, da, čem bolj se bo njena duša v ognji terpljenja očistila, tem ložej se bo proti nebesom povzdignila. Če je taka sveta duša Boga za križ prosila, kako smemo tedaj mi, ki smo grešniki, ali pa vsaj nepopolni, odtresati jarm terpljenja, in se ogibati vesoljne postave, ktere se še sam Jezus ni hotel ogniti?

Morebiti pa misliš, prijatelj, da je tvoja bolezen pretežek križ, in morebiti se ti bolečine že prevelike zdé. Ali kako grozno majhno je vse, kar ti terpiš, proti tistemu, kar zavoljo toliko grehov terpeti

zaslužimo! Koliko je nedolžnih ljudi, ki jih je Bog z veliko večimi težavami in z veliko hujšimi bolečinami skušal, kakor tebe! Kako velik razloček je pač med tvojim stanom in pa tistim, v katerem je bil sv. Job na gnoji poln turov in bolečin! Kakšen razloček med bolečinami, ki jih ti terpiš, in pa tistimi, ki jih je sv. Terezija 22 let terpela! K neznani ojestrosti, s katero je svoje meso zatirala in morila, ji je Bog še strašno bolezen poslal, ktera je tolikanj let terpela! In vendar ni celó nič godernjala nad njegovim poveljem, in nič tožila, še le srečno se je štela, da ji je dano za tako ceno nebesa si kupiti. Večkrat je rekla, da lepo zahvali Božjo milost, ko je ni v pekel pahnila, kakor je zaslužila, in ko za ljubo vzame tako majhno zadostilo. Med bolečinami, ki so jo stiskale, je večkrat k Bogu zdihnila: „Gospod! ali terpeti, ali pa umreti.“

Kaj bi bil ti storil, ko bi te bil Bog v tak stan djal, v kakoršnjem je bila sv. Lidvina 38 let, ker komaj, ko se je začela tvoja bolezen, že godernjaš, da dolgo terpi? Ko je bila sv. Lidvina 15 let stara, je na ledu padla, in si rebro zlomila; to je bilo vzrok njenega terpljenja, s katerim jo je Božja previdnost potlej obložila. Veči in veči je bolečina prihajala; po kolenih se je plazila, in rok ni bila v stanu k ustam prinesti. Poln gnjusnih ran je bil njen život; in vendar ji vsih teh bolečin še ni bilo dovolj, še prosi Boga, da bi ona sama kugo dobila, ktera je bila po vsi Holandiji, kjer je bila rojena. Če je tako čista in nedolžna devica tako srečna bila, in toliko bolečin in težav s stanovitno poterpežljivostjo preterpela, koliko bolj si moraš ti prizadjati, da vse bolečine svoje boleznim voljno preterpiš! Po težavnih in ternjevih potih vodi Bog svete ljudi, da jih pripelje v

nebeško kraljestvo, kako bi neki ti majhnih težav, ki ti jih njegova milost pošlje, prav rad po njegovi volji ne terpel? Reci mu s prerokom: „Gospod, usmili se me, ozdravi mojo dušo, ker sem v te grešil!“ Psalm 40, 5. — usmili se me, moj Bog v boleznih, ki si mi jo dal; ozdravi mi dušo, ker sem zaslužil, da tepeš moj život.

M o l i t e v.

Sv. pismo pravi: „Tistim, kateri Boga ljubijo, vse k dobremu pripomore“, in tako bo tudi meni moja bolezen, katero hočem iz ljubezni do Boga voljno terpeti, v prid moje duše pripomogla. Kakor tedaj Ti, o Gospod! z menoj oberneš, je vselej prav, k moji sreči in k zveličanju moje duše. Tvoja volja naj bo tedaj vselej tudi moja volja. Amen.

4. Kakošen mora biti bolnik vso svojo bolezen, in kakošni so bili svetniki v težavah in v bolezni.

Bolezen raste, pa zopet odjenja. Toda kristjan, kateri v resnici Boga ljubi, in v vsem, kar se mu prigodi, le njemu dopasti želi, ostane zmeraj stanoviten in nepremakljiv v vsakoršnih skušnjah. Ker le samo Božjo voljo dopolniti želi, je pokoren in voljen, kadar so bolečine hujši, zato, ker so v njegovih očeh pripomočki, ki mu jih Bog dá ga seboj zediniti, ki primeri njegovo terpljenje njegovim dušnim potrebam. Če pa bolečine odjenjajo, dobi čas se v molitvi z Bogom pogovarjati, in je zmeraj enako miren, zato ker mu ni nič bolj pri sercu, kakor se ravnati po Božji volji. Vé, da mora bolnikova volja popolnoma zedinjena biti z Božjo voljo, da se mora vsega Božji previdnosti izročiti, ako hoče svojo neumerjočo

dušo ohraniti, in ji nebesa pridobiti. — Tako misli v bolezni kristjan, kateri v resnici Boga ljubi.

Ta nauk nas je učil Jezus Kristus na verti Getzemani. Ko je videl vso grenkobo svojega terpljenja, podverže svojo človeško voljo svoji Božji volji, in reče svojemu Očetu, ki mu terpljenje in smert kaže: „Ne, kakor jaz hočem, ampak kakor ti hočeš!“ Glej prijatelj! lep zgled, tako mora biti tudi tvoje govorjenje.

Takó popolnoma v Božjo voljo vdani so bili tudi svetniki, kakor nam naslednji zgledi kažejo: Bil je pobožen revež, ki je bil kruljev, in ki tudi ni mogel različno govoriti; in vselej je rekel, da je vesel, da je tak, zato ker ga Bog hoče tacega imeti. In je tudi rekel, da je vesel, da ima skušnjave in znotranje in zunanje težave, zato ker Bog hoče, da naj jih ima. Tudi je rekel, da, ko bi bila Božja volja, da naj tisoč let na zemlji

živi, z velikimi težavami obložen, in v vedni temoti in suhoti, bi bil zmeraj vesel in zadovoljen, da bi le Boga ne razžalil.

Lep zgled, kako se more kristjan popolnoma v Božjo voljo vdati, nam je dal slep mož, od kterega se bere, da je enkrat z veliko gorečnostjo molil, da bi pogled zadobil, in Bog mu ga je dal. Ali kmalo po tem je začel premišljevati, da mu to morebiti ni v zveličanje, da vidi; in je tedaj Boga prosil, naj mu precej zopet pogled vzame, če ni dobro za njegovo zveličanje, da vidi. Na to mu je Bog pogled vzel; in letá služabnik Božji je potem do konca svojega življenja v priserčnem svetem veselji živel, ker je popolnoma prepričan bil, da se mu po Božji volji godi. — Pripoveduje se tudi, da je neki bolnik posebno zaupanje do sv. Tomaža imel, in zato na grob tega svetnika molit šel, da bi mu od Boga zdravje sprosil. In popolnoma zdrav se

je na svoj dom vernil. Potem je pa sam pri sebi rekel: Morebiti mi bo pa bolezen bolj k zveličanju pomagala, kakor zdravje. S temi mislimi se je k grobu svetnikovemu vernil, in ga prosil, naj mu tisto od Boga sprosi, kar je za njegovo zveličanje najboljši. In zdaj se mu poprejšnja bolezen zopet poverne, on je bil pa tega močno vesel, ker je terdno veroval, da je bolezen za njegovo zveličanje najboljši pomoček. — In tako bi mogli tudi mi v bolezni zadovoljni biti, ker vemo, da se je le po Božji volji ali po Božjem pripušenju zgodilo, da smo zboleli, zakaj Jezus pravi, da še celó en sam vrabec, ki je tako malo vredna stvar, ne pade na zemljo brez volje našega nebeškega Očeta ; in da so vsi lasje na naši glavi sošteti.

M o l i t e v.

Jezus je na Oljski gori molil: „O nebeški Oče! če je mogoče, naj gre proč

od mene ta kelih ; vendar ne moja, ampak Tvoja volja naj se zgodi.“ S Tvojo sveto pomočjo tudi jez v Jezusovem duhu molim : O nebeški Oče ! moja duša je žalostna do smerti. Če je mogoče, reši me terpljenja, vendar ne moja, ampak Tvoja sv. volja naj se zgodi. Ne branim se terpeti, in tudi umreti ne, če je Tvoja sv. volja. Saj vem, da enkrat mi je umreti, ker sem le popotnik na zemlji, nebesa so moja prava domovina. Le milosti Te prosim, da zamorem zdaj v boleznih vse bolečine voljno preterpeti, vse skušnjave premagati, in se tako s poterpežljivostjo in pokoro večnega življenja nekoliko vrednega storiti. Amen.

5. Kako obuditi k poterpežljivosti bolnika, kateri je bil hudo ranjen, ali si mora kak ud telesa rezati dati. Zgledi v to zbrani.

Sv. Lavrenciju Justinijanu, velikemu škofu v Benetkah († 1454), so v njegovi mladosti velike in ostudne rane na vratu rezali in žgali. Ko se je zdravnik tega strašnega dela bal, mu je svetnik serčnost dajal, rekoč: „Ali mislite, da mi Kristus ne more toliko moči dati, kakor jo je dal trem Babilonskim mladenčem v ognjeni peči?“ Med rezanjem je sebi in drugim serčnost dajal, rekoč: „Kako majhno je moje terpljenje proti temu, kar so sveti mučeniki ali marterniki prestali, ker so jih z baklami in razbeljenim železom žgali, ali na razbeljen roš položili? in s kolikim veseljem so vse to preterpeli!“

Sv. Vincencija, levita, so prvič na tleh tako raztegnili, da so mu skoraj roke

in noge izderli. Potem so ga z železnim grebenom tako dolgo po herbtu in na straneh tergali, da so se rebra pokazale in kosti in oserčje je bilo videti, in mu je skoraj kri utekla. Ko so ga že na več načinov terpinčili, in njegove poterpežljivosti premagati niso mogli: ga položijo poslednjič na razbeljen roš, v katerem so bili jekleni cveki zabiti, da so ga z njimi bodli. Verh života so ga z razbeljenim železom žgali, in rane s solijo potresali. Ali serčni vojščak Jezusov želi še več terpeti, rekoč: „Še premalo terpim“. Z roša ga vzamejo in veržejo v tamno ječo na ostro steklenino (glažovno) in čepinje, kjer je več dni brez jedi in pijače živel.

Ravno tak lep zgled, ktereга zdaj v svoji bolezni pred očmi imej, ti da sv. Lavrencij, levit. Pervič ga kviško obesijo, neusmiljeno pretepljejo in na straneh z razbeljenim železom žgejo. Ker svetnik zato Boga hvali, ga reče sodnik z jermeni,

kterim so bili na konceh jekleni cveki privezani, tako neusmiljeno tepsti, da je bil podobniši merliču, kot živemu človeku. Poslednjič ga polože na razbeljen roš, vendar tako, da ni naglo umerl, ampak da je počasi umiral. Ko je bila ena stran pečena, reče stanovitni spričevalec: „Že je pečena ena stran, obrnite me še na drugo.“

Ljubi prijatelj! ali misliš, da ti Kristus ni v stanu toliko moči dati, kolikor jo je dal svetim mučenikom? ali pa misliš, da je tvoje terpljenje veči od njih? Bodi tedaj serčan in zaupaj v Kristusovo pomoč. Saj ti Bog ne bo toliko terpljenja poslal, da bi ga z njegovo pomočjo voljno preterpeti ne zamogel.

M o l i t e v.

Vem sicer, o moj Bog, da so nebesa le tistim pripravljene, kateri tukaj terpé,

in sicer z voljo terpe. Dodeli mi tedaj, o moj Bog, dar poterpežljivosti, in z Davidom hočem hvaležno reči: „Iz nebes mi je dana.“ (Ps. 61, 5.) Velikokrat Ti obljubim, o Gospod, da hočem vse težave voljno preterpeti, ali kakor hitro nekoliko veči postanejo, sem naglo žalosten in nevoljen, in zgubim zasluženje za svoje terpljenje, ker ne terpim iz ljubezni do Tebe. O sladki Jezus, zavoljo zasluženja Tvoje poterpežljivosti, s katero si vse terpljenje voljno prestal, Te ponižno prosim, dodeli mi moč, vse križe in težave moje boleznim iz ljubezni do Tebe voljno preterpeti. Ljubim Te, o moj Božji Zveličar, moja največi dobrota! Ljubim Te iz vsega serca, in bolj kakor sam sebe, o moj Bog, moje bogastvo in moja ljubezen! Iz vsega serca mi je žal, da sem Te kdaj razžalil. Obljubim Ti, da bom vse terpljenje, vse bolečine in težave, ki mi jih pošlješ, z voljo sprejel; le daj mi

moč, ta sklep spolniti, in posebno smertne bolečine voljno preterpeti.

O Marija, moja kraljica in mati! sprosi mi milost popolne poterpežljivosti v vsem, kar v življenji in smerti težavnega čez-me pride. (Sv. Alfonz Ligu.) Amen.

6. Kterih težav se nam je bati?

Vse drugači, kot mi, so mislili svetniki od težav na tem svetu, zato ker jih niso gledali z mesenimi očmi, ampak z očmi sv. vere. Za največi hudo so imeli le greh, velike so si mislili tudi večne bolečine, majhne pa so se jim zdele take, ki le tako dolgo terpe, kot življenje na tem svetu. Zato so bili tudi vsi poterpežljivi in mirni v najbridkejših bolečinah; saj jih bo, so djali sami pri sebi, smert končala; in so se le samo greha in pekla

bali, ker terpljenje, v katerem so pogubljene duše zavoljo greha, nikoli minulo ne bo. — Tega terpljenja samo se moramo tudi mi bati. Se ga ogniti in ložej terpeti svoje bolečine v bolezni, imej vedno v mislih večne muke, ktere pogubljeni terpé brez upanja kdaj rešeni biti iz ognjene ječe, ki jih ima Božja pravica v njej zaperte. To premišljevanje ti bo polajšalo tvoje težave, in milost ti bo pripomogla in storila, da boš v svojih največih bolečinah tolažbo in veselje v sercu občutil.

Pa kako veliko je tudi terpljenje duš v vicah! — Eno uro terpeti na tem svetu, nam pa nadomesti morebiti več let terpljenja v vicah. Kako veliko pomoč smeš upati od teh bolečin polnih dni in noči, ob katerih je tvoj život z velikimi težavami in s hudo vročino obložen, če z godernjanjem, nevoljo in nepoterpežljivostjo zasluženja ne zgubiš?

Da ti po smerti terpeti ne bo treba, voljno terpi zdaj v bolezni po zgledih svetnikov:

Sv. Katarina, devica in mučenica, dasiravno imenitne in zložnega življenja vajene rodovine, je vso časno srečo zaničevala, in se najgrozovitnišemu terpljenju voljno vdala. Sv. Katarini Senenski je naš Gospod nekdam dve kroni pokazal, eno iz ternja, eno pa iz cvetlic, obe na zbiro ji je ponudil, pa le ternjevo si je izbrala, in rekla, da cvetlične noče na tem svetu zato, da jo bo na unem prihranjeno dobila. — Sv. Frančišek Asiški je težave in bolezni svoje sestre in svoje ljube tovaršice imenoval; sveti Ignacij Antiohijski jim je rekel dragi, žlahtni kamni; in sv. Bazilij je neizrečeno goreče Boga hvalil za težave, ki mu jih je Bog dal. Sv. Frančišek Salezijan je enkrat prav iz serca rekel: Ko bi si kdaj kaj vošil, bi si le to, da

bi dolgo časa pred svojo smertjo bolan bil. — Ko so mu zeló bolno ženo v molitev priporočevali, je odgovoril: O kako srečna je ta ljuba duša, ko ima milost, iz ljubezni do Jezusa toliko terpeti! in ker ima še malo časa na svetu živeti, modro ravna, ako vse svoje kratko življenje v terpljenje oberne.

Ravno tako je sv. Feliks terpljenje ljubil. Večkrat je neizrečene bolečine terpel. Zdravnik, ki je bil k njemu poklican, mu je v njegovih najhujših bolečinah tako govoril: Prosi Boga v presvetem imenu Jezusovem, da naj ti bolečine odvzame. — Ali sv. Feliks mu reče: Kako govoriš! kaj mi svetuješ? Ko bi vedel, da bi precej zdravje zadobil, kakor hitro bi Jezusovo presv. ime izgovoril, bi vendar ne hotel tega sv. imena en samkrat zato izgovoriti, da bi zdravje zadobil; zakaj bolečine so nebeške cvetlice, ktere v nebeškem raji rastejo, in nebeški Oče jih

svojim otrokom pošilja. — In potem je božjo dobroto hvalil, da tako ljubeznjivo ž njim ravna.

M o l i t e v.

Če moja duša premišljuje bolezen in bolečine, ktere sem dozdam preterpel, in v prihodnje misli, in ne vé, kdaj da bo terpljenja konec, jo serčnost zapušča, in bridkost in maloserčnost se je loti. Ali kmalo zopet prežene vso žalost, in zaupljivo govori: „Dozdaj me Gospod še v nobeni potrebi ni zapustil, tudi zdaj mi na strani stoji, in mi pomaga voljno terpeti, toraj terdno zaupam, da me tudi v prihodnje ne bo zapustil, in za to tako-le molim: O Gospod! znana Ti je moja velika slabost, in po Svoji milosti mi ne boš tolikega terpljenja poslal, da bi ga s Tvojo pomočjo voljno preterpeti ne zamogel. Prosim, pomagaj mi še z naprej, da me bolečine ne premagajo in

da nevoljin ne postanem, ter čez bolezen ne tožim. Dodeli mi, o Gospod, zdaj v boleznih poterpežljivost, da ž njo časne kazni za svoje grehe poplačam, posebno pa me varuj smertnega greha in po smerti me pa varuj večnih peklenskih muk. Amen.

7. Bolezni so Božji darovi in pripomočki zveličanja.

Treba se je varovati v boleznih nepoterpežljivosti, ktera težav nič ne zmanjša, ampak jih večidel še le pomnoži, in zraven tega bolniku vse zasluženje odvzame, katero bi imel, ko bi voljno terpel. Ako se božji volji podveržeš, si boš, ljubi prijatelj, svoje bolečine polajšal in jih ložej prenesel; zakaj težave na tem svetu, pravi sv. K r i z o s t o m, so veliko težji tistim, kateri se jih ogibajo, kakor pa tistim, kateri se vanje vdajo, in jih serčno terpé, kateri jih od Boga poslane pripomočke svojega

zveličanja mislijo, in v pokoro obračajo. Zato ne tožimo in ne godernjajmo, kadar nam Bog bolezen pošlje, povzdignimo se raji s svojimi mislimi proti nebesom, in molimo njega, ki nas s svojo mogočno roko le zato tepe, da nas ozdravi. Tako je storil sv. Job. Vse težave so ga ob enem času obsule. Bog je pripustil satanu mu vzeti njegovo premoženje in otroke, in ga še vdariti s strašno boleznijo, da je bil poln turov po vsem životu. Job se je pa popolnoma v Božjo voljo izročil, in si mislil, Bog je Gospod vsih težav, ki so me zadele. Ni rekel, da ga satanova roka tepe, ampak Božja, ker je vedel, da je satan le orožje in izpeljevalec njegove pravice, in da nič drugega storiti ne more, kakor kar mu Bog pripusti: „Gospodova roka, je djal, me je zadela.“ Job. 19, 21.

Ravno to mora bolnik sam pri sebi reči, ko je v bolečinah: Bog jih dá! Spodobi se, da se najviši oblasti, ki jo

ima do mene, popolnoma vdam. Moje zdravje je bilo dar, ki sem ga imel od njegove dobrotljivosti, on je njega Gospod, nič mi ni krivice storil, ko mi ga je odvzel, ker sem ga tako dolgo slabo obračal. Morebiti bi bil vekomaj pogubljen, ko bi mi dobrotljivi Bog ne bil bolezní poslal. In če me bolezen pred pogubljenjem varuje, ali jo smem še kazeti, in ne velikoveč dobroto imenovati? Res, ne mašuje se serditi Bog nad menoj, ko mi bolezen pošlje; ampak pride mi, svojemu zgubljenemu sinu, moj dobrotljivi Oče pomagat, da se zopet k njemu podam, prime me za roke, s kterimi hočem svojo dušo raniti in umoriti.

Sv. Vincencij Fereri pravi: „Gospod Bog nam pošilja terpljenje in bolezní, da nam s tem priložnost daje, tiste neizrečeno velike dolgove poplačati, ki jih pred njim imamo. Zato pa tudi tisti kristijani, ki to resnico spoznajo, vse

terpljenje voljno prenašajo, ker velikoveč gledajo na dobiček, ki ga zraven imajo, kakor na težave, ki jih prestopjé.“ Sveti Filip Neri pa o terpljenji tako govori: „Ni bolj gotovega znamenja, da nas Bog ljubi, kakor terpljenje, ki nam ga pošlje.“ Ko je bila sv. Angela vprašana, kako zamore vse težave in zopernosti s takim veseljem sprejeti in preterpeti, je rekla: „Verjemite mi, da nič prav ne spoznamo, kako je voljno terpljenje imenitno in zaslužljivo; zakaj ko bi to prav spoznali, bi si eden drugemu terpljenje iz rok tergali.“

M o l i t e v.

V svoji največi bridkosti je Job tako molil: „Ker smo dobrote iz Božje roke prejemale, zakaj bi tudi hudega iz ravno tiste roke ne hotli sprejeti? Zgodilo se je, kakor je Bogu dopadlo; češeno naj bo Njegovo sveto Ime!“ Ravno tako

hočem tudi jez v svojem terpljenji k Bogu moliti: O nebeški Oče! kako velika dobrota je za mojo dušo bolezen, pa dosedaj te dobrote nisem spoznal in sem Ti bil zanjo nehvaležen. Ali sedaj spoznam svojo bolezen za znamenje Tvoje ljubezni do mene, in zato se v Tvojo sv. voljo popolnoma vdam in rečem: Tvoja sv. volja naj se zgodi, da ali ozdravim, ali še dalej bolan ležim, ali pa, da v tej bolezni umerjem. Pomagaj mi, o Gospod! se zdaj popolnoma v Tvojo sv. voljo vdati, in voljno terpeti. Tega Te prosim po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

8. Z boleznimi na telesu tepe Bog dušo zavoljo grehov, in jo čisti.

Vse težave na tem svetu so ozdravljive, pravi neki svet učenik, in telesna bolezen je zdravilo naših dušnih ran: „Telesna bolezen je duši v zdravilo.“

Kakor moder zdravnik puša sprideno in slabo kri iz žil, da prihrani zdravje tistemu, ki je bil v nevarnosti ga ravno zgubiti: tako spravlja tudi Bog z boleznimi iz naših serc hudobije in hude nagnjenja, ktere so v nas, kakor huda in spridena kri, in nas v nevarnost večne smerti postavijo.

Bolezni nam pa Bog včasih tudi zato pošlje, ker previdi, pravi Hugon Viktor, grehe, v ktere bi prišli, ko bi zdravi bili, in jih srečno s telesno boleznijo odverne: „Bog, pravi ta sv. učenik, previdi, da bi nekteri zeló grešili, zatorej vdari z boleznijo njih telo, da ne greše, ker jim je bolje terpeti bolečine v zveličanje, kakor pa vživati zdravje v pogubljenje.“

Sv. Bazilij pa pravi: Če nam Bog križe naklada, če nam bolezni pošilja, ni to le samo tepsti nas zavoljo naših grehov, temuč tudi nas varovati, da novih ne storimo. Glej, pravi sv. Avguštín, kaj

zdravnik z boleznijo stori. Pripravlja svoje orožje, v tem se vidi neusmiljen; pa v tem pokaže veči dobroto in usmiljenje svojemu bolniku, ko ravno s tistim orožjem ozdravi in življenje prihrani: „Vidiš pripravljeno železo, o terdoba! pa ohrani življenje, in ga ne vzame, o usmiljenje!“ Rane, ktere stori, niso delo njegovega neusmiljenja, ampak so le priče njegovega usmiljenja in njegove ljubezni. Bog, pravi sv. Jeronim, kakor zdravnik nič ne prizanese: je neusmiljen, da usmiljen biti zamore; se vidi neobčutljiv proti našim bolečinam, da nam popolno zdravje dodeli: „Kakor zdravnik ne prizanese; je neusmiljen, da se usmili; ne gleda bolnikovih bolečin, da rano ozdravlja.“ Zato so boleznij vselej delo pravice in milosti Božje: pravice, ktera nas tepe, milosti, ktera nas grehov reši, in naših dolžnost opomni.

Tudi se lahko reče, da ni nič boljšega, spreobrniti terdovratnega grešnika, in ga pripraviti, da na svoje zveličanje misli, kakor huda bolezen. Telesna bolezen mu kaže terpljenje prihodnjega življenja; to terpljenje se nam, dokler ga le od deleč gledamo, večkrat prazno ali le majhno zdi; kadar ga pa od blizo vidimo, kakor bolniki, se nam pa gotovo in strašno kaže.

Prijatelj, dozdej nisi mislil storiti terdnega sklepa Bogu se izročiti, in veliko delo svojega zveličanja premišljevati. To ti ni bilo mar, dokler si bil zdrav; zdaj ti je pa gotovo to v mislih, ker si v bolezni in težavah, ktere so posebno zato namenjene. Dostikrat bi ne vedeli kaj storiti, da bi večne dobrote dosegli, in se večnega terpljenja ognili, ko bi nas časno terpljenje ne izučilo. Posnemaj Zveličarjeve aposteljne, če morebiti nisi, kakor oni, pri Jezusu Kristusu pomoči

iskal, ko je bil tvoj život, tako kakor njih čoln v miru zdravja; zdaj, ko so vetrovi vstali, ko bolečine živo čutiš, ko vihar bolezní čoln zakriva, zdaj reci kot oni: „Gospod, ohrani nas, sicer poginemo!“

M o l i t e v.

O moj dobrotljivi Oče! zahvalim Te za vse terpljenje, kar sem ga dozdaj prestal. Terpljenje me je najbolj podučilo, kako prazno in nečimerno je vse posvetno. Terpljenje me je izučilo, na Te, o Gospod! misliti, in za prihodnje življenje skrbeti. V sladkem upanji, o Bog! da mi boš za kratko terpljenje večno življenje dal, hočem iz ljubezni do Tebe vse bolečine voljno terpeti.

O Bog! Ti vidiš moje terpljenje, Tvoja roka me je zadela; pa tudi veš, o Gospod! da iz ljubezni do Tebe želim vse voljno terpeti, kar mi težavnega pošlješ, ker vem, da iz ljubezni do mene

in k moji večni sreči me s terpljenjem obkladaš, zato da me z njim za moje storjene grehe pokoriš, me v prihodnje greha varuješ. Ker pa veš, o nebeški Oče! da je moja slabost velika, zato Te prosim: Pomanjšaj nekoliko moje težave, če je Tvoja sv. volja, in ohrani me v poterpežljivosti do konca stanovitnega. Amen.

9. Terpljenje na tem svetu kratek čas terpi, v peklu pa vekomaj.

Kaj so težave, ki jih tukaj terpimo, ki le kake dni terpe, proti terpljenju v peklu, ki vekomaj terpi? Ko bi se hudodelniku najhujši terpljenje, v katero je bil obsojen, spremenilo v prav majhno terpljenje, bi se li ne štel silno srečnega? To nam Bog stori, ko za ljubo vzame težave na tem svetu, ktere so po mislih svetih očakov in učениkov le senca proti

večnemu terpljenju, ki smo ga, kolikorkrat smo smerten greh storili, po vsi pravici zaslužili. In kdo je gotov, da nikoli nobenega ni storil?

To so svetniki dobro premislili, in zato Boga goreče prosili, da naj jih terpinči tukaj na tem svetu, da jim le tam na unem prizanese. Tega je želel sv. Avguštín, kateri je prosil Gospoda, da naj ga na tem svetu dá žgati in raztergati na kosce, da mu le v večnosti prizanese.

To premišljevanje je dalo sv. Klari tako veliko poterpežljivost in prečudno ljubezen do slabost in bolezen, da je od pervih let svojega življenja Gospodu se darovala, in z oestro pokoro vso poželjivost svojega trupla zaterla. V največih bolečinah, s kterimi je bila skušana 28 let, je bila vsa poterpežljiva; nikoli ni bilo slišati iz njenih ust godernjanja, nikoli videti na nji kake nepoterpežljivosti; še le hvalila je Boga vedno za nje, ker so

ji bile znamenja njegove dobrotljivosti in milosti.

Take občutljeje je imel tudi sv. Frančišek Serafinski v svoji hudi bolezn. Ko je tovariš njegove velike bolečine vidil, mu je rekel: „Oče! prosite Boga, da vam vaše bolečine polajša, zakaj zdi se mi, da je vas Božja roka prehudo zadela.“ Ko je sv. Frančišek te besede slišal, mu je rečno odgovoril: „Ko bi jaz ne vedel, da imaš dobro voljo, bi te zavoljo tvoje nepremišljenosti iz samostana izgnal, zato, ker Božjo voljo, ktera v moji bolezn gotovo dobro z menoj hoče, zaničuješ.“ Ko je to izgovoril, se je Bogu za svoje bolečine zahvalil, in ga še za pomnoženje težav prosil, rekoč: „O Gospod! zahvalim se ti za bolečine, ki jih terpim, in te prosim, da mi jih še pomnožiš, če je tvoja sv. volja. In ktera reč bi mi zamogla tukaj na svetu bolj prijetna biti, kakor to, da me brez polajšanja terpeti

pustiš, zakaj ravno to jaz želim, bolj kakor vse drugo.“

Spomni se, o kristijan! večnega terpljenja, ki si ga morebiti zaslužil, in ne bodi žalosten, zakaj žalost teži truplo in dušo, in vzame zasluženje, ki si ga v bolezni zadobiti zamoreš; vdaj se raji vsemu, kar je Bog s teboj sklenil. On ravná s teboj kakor oče, pa ne kakor sovražnik; kar se ti ojestrost zdi, je le zgolj usmiljenje, katero mora tvoje serce s pokojem in veseljem navdajati.

M o l i t e v.

Jezus je rekel: „Moram delati dela tistega, kateri me je poslal, dokler je dan; pride noč, ko nihče ne more delati.“ Tudi jaz moram vse voljno preterpeti, kar mi je nebeški Oče terpeti naložil, ker vem, da čas moje težavne bolezni je čas mojega zveličanja, ker Ti, o Bog! mi ž njo daješ priložnost, tukaj

se spokoriti, grehov se očistiti, in nebesa si zaslužiti. Vem, da skoraj bo prišel za-me čas, da ne bom nič več zaslužljivega mogel za večnost storiti, zato hočem svojo bolezen v prid svoje duše obrniti: voljno hočem terpeti vse težave svoje bolezní, in s pravo poterpežljivostjo hočem si prizadevati drugim lep zgled dajati, pa se tudi rešiti večnega terpljenja v peklu, ali pa časnega, toda strašno velicega terpljenja v vicah, in poverh tega se še večnega zveličanja vrednega storiti. O Bog! podpiraj mojo voljo s Tvojo sveto pomočjo. Amen.

10. Kako obuditi bolnika v dolzih boleznih k poterpežljivosti. Izgledi v to zbrani in vzeti iz svetega pisma.

Začnem nad teboj spoznavati, da ti je tvoja dolga bolezen že zelo težka, in da je tvoja poterpežljivost v veliki skušnji.

Vem, da je v taki okolišini, v kakoršni si ti, posebne pomoči treba, in da natorna moč ni dovolj terdna v tacih silo hudih in dolzih težavah ohraniti poterpežljivost. Pa upati moraš, da te Bog, kateri te je v taki stan djal, in kateri vé, kako potrebna ti je njegova vsegamogočna pomoč, ne bo zapustil, če ga stanovitno in goreče prosiš, naj ti on moč in serčnost dá, nositi veliko težo križa, ki ti ga je naložil. Poglej tudi ljudi, katerih slabosti in bolezní so bile veliko hujši kot tvoja, katerih življenje je bilo vedno terpljenje; poglej zglede poterpežljivosti, ki nam jih sveto pismo kaže. Samo dva ti bom povedal.

Pomisli nekoliko žalostni in težki stan žene, ki je za kervotokom bila bolna. Dvanajst let je terpela na kervotoku, ki je bila ostudna bolezen pri Judih. Vse zdravila skoraj je skusila, in vse svoje premoženje že za-nje izdala. Pa vsa

zdravila ji niso odpravile bolezni, in nič ji niso pomagale; le še huje ji je bilo po njih, in neozdravljivo so bolezen naredile. V tacih velicih bolečinah, in v taki revšini nima nobene pomoči; sam Bog je, kateri jo še lahko iz revšine reši, in ji zdravje dá. Kaka skušnja za našo čednost je neozdravljiva bolezen združena z največi revšino! Bila je pa še toliko veči, ker si ta žena ne upa prositi, in ker se nikomur ne smili, dasi je ravno usmiljenja vredna; po postavi ji je še prepovedano biti v družbi z ljudmi. Jezus Kristus je vsa njena pomoč. Skrije se v sredo množice polna svetega zaupanja, je dovolj srečna blizo njega priti, in se dotakniti roba njegovega oblačila, kateri je pripomoček zdravja, in jo popolnoma ozdravi.

Kakšen bi bil ti kristjan v tacih okolšinah tako dolgo kakor ta revna žena!

Pa zgled 38letnega mertvudnega ima še hujši okolišine. On ni bil samo reven

in bolan, njegova bolezen je tudi terpela 38 let. Če je kdaj kateri človek imel vzrok pritožiti se zavoljo ojštrosti svojega življenja in zgubiti serčnost, ga je ta vsak dan gotovo imel. Ni ga bilo, kateremu bi se bil smilil, da bi mu bil pomoč pripravil, po kateri je toliko let zdihoval, da bi bil namreč tačas, ko je angelj vodo v toplicah skalil, prvi vanjo prišel. Pa nič ni godernjal zavoljo terdobe, s katero so ž njim delali, in ni padel v ti skušnjavi po navadi tistih, kateri imajo dolge bolezni; njegova poterpežljivost je bila tako velika, da je Zveličar sveta od nje ganjen, in mu po čudeži zdravje dodeli.

Primeri zdaj dolgost svoje belezni z dolgo boleznijo tega reveža. Kaka primera je med malo dnevi, ko ti terpiš, in med 38 leti, ko je ta človek bil brez vse človeške pomoči? Le eno samo zdravilo je bilo, ktero je še moč imelo, njegovo bolezen ozdraviti. Ali človeka mu je bilo

treba, kteremu bi se bil usmilil, da bi ga bil djal v stan se poslužiti tega zdravila; pa ni imel sreče ga dobiti ves čas svoje revšine. In vendar je zmeraj pokojen, in s svojim pokojem in s svojo poterpežljivostjo zasluži, da mu Zveličar sveta zdravje dá na duši in na telesu.

Ta velika poterpežljivost ti bodi v zgled, in te opominjaj zatirati nevoljo in godernjanje, ktero bi dolgost tvoje boleznì v tebi obuditi utegnìla. Če ravno več tednov ali mesecev terpi, si jo s ponižnim in voljnim duhom terpeti dolžan; nikoli ti ni pripušeno se ustavljati Božji volji. Kadar Bog pravičnega z dolzimi skušnjami tepe, je to skoraj očitno znamnje, da hoče iz njega storiti posebno delo milosti, izvoljeno posodo in posebno čisto dušo, kteri misli posebno lep sedež v svojem kraljestvu dati. Ti še ne poznaš dovolj cene svojega terpljenja; čas pa bo prišel, ko bodo vsi oblaki spred tvojih

oči zginili, ko boš prav prepričan od vsega, kar velja, in ko boš žalosten, da ga nisi zadosti v svoj prid obernal. Varuj se te nesreče, ktere se je bolj bati, kakor vsake druge, in veseli se kakor Gospodovi aposteljni, da si v težavah in revšini, ko svet vživa veselje, ktero bo grenke nasledke imelo. Ker je pa poterpežljivost v dolgi bolezni posebno velik dar Božji, oberni se k Mariji Devici, da ti ga od Boga sprosi, ter reci:

M o l i t e v.

O moja ljuba Mati! zavoljo bolečine, ktero si občutila, ko si Svojega ljubega sina Jezusa v smert peljati videla, mi sprosi milost, da tudi jaz križ, ki mi ga je Bog naložil, voljno nosim. Blagor mi, če Te tudi jaz s svojim križem do smerti spremljam. Ti in Tvoj nedolžni Jezus sta tako težak križ nosila, in jaz grešnik, ki sem pekel zaslužil, bi se križa branil?

O Devica Marija, brez madeža spočeta! zaupam, da mi boš pomagala, svoj križ voljno nositi. (Sv. Alfonz Ligv.) Amen.

11. Kako je treba nositi svoj križ, in terpeti po zgledu Jezusa Kristusa.

Prijatelj! vedno si na križ pribit. Hvali Boga, in stori, da bo njegova volja vselej tudi tvoja volja. Dolžan si po nauku velicega aposteljna Bogu svoje telo kakor živ, svet in njemu prijeten dar darovati; voljen moraš biti, ko ga vidiš v terpljenji. Da mu pa tvoj dar dopade, si prizadevaj posnemati poterpežljivost svetnikov in stanovitnost mučenikov v bolečinah. Imeli so ravno tako natoro, kakor ti, in bili so ravno tako slabi, kakor ti. Da so pa zamogli svetniki vse bolečine voljno preterpeti, so gledali na Jezusov zgled. Sveti Frančišek Salezijan pravi:

„Kadar imamo terpeti bolečine, zopernosti in revšino, in kadar ljudje gerdo z nami ravnajo, spomnimo se precej terpljenja našega Zveličarja, in po tem se nam bo naše terpljenje kmalo manjši zdelo. In če so naše bolečine še tako velike, se nam bodo cvetlice zdele, in njegovo terpljenje, ternje.“ Ravno tako govori tudi sv. Terezija, rekoč: „Kadar premislim, kolikanj je Jezus terpel, ker vendar ni celo nič terpeti zaslužil, res ne vem, kje imam pamet, če se pritožim zavolj svojega terpljenja, ali če mislim, da ga nisem zaslužila.“

V premišljevanji Jezusovega terpljenja so tedaj svetniki toliko moči in tolažbe dobili v mnogih težavah, v katerih so bili na svetu. Ko so do terdnega spoznali, da so le toliko kristijani, kolikor so Jezusu Kristusu podobni, in da mu zamorejo le toliko podobni biti, kolikor ga posnemajo v njegovem terpljenji, in

križ nosijo, s katerim je bil On obložen, so vedno zdihovali po priložnostih terpeti iz ljubezni do Jezusa.

Vendar bi pa ti, ker si že dolgo časa bolan, reči utegnil: To je resnično, da je Jezus Kristus veči bolečine terpel, kakor jih jaz terpim, ali on ni tako dolgo časa terpel, kakor jaz. Na ta ugovor ti naslednjo prigodbo povem: Pobožna Magdalena Urzinska je silno dolgo hudo bolna ležala, tako, da jo je zadnjič nevolja posilila, in je tako Kristusu svoje težave tožila: „Moj Gospod! ti nisi dalje, ko 3 ure na križi visel, ali hočeš mene, ki že toliko mesecev na njem visim, notri do smerti na njem pustiti?“ Kristus ji je odgovoril: „Ti nehvaležna! oh kaj mi oponašaš, kakor da bi bil jaz le 3 ure za tebe na križi terpel? Vedi, da sem od perve ure svojega včlovečenja notri do zadnjega zdihljeja svoj križ terpel: jaz sem ga zmeraj pred

očmi v živo imel, dokler nisem bil zadnjič na-nj pribit.“

Neka pobožna žena je bila pa bolj poterpežljiva. V njenih neznano velicih bolečinah ji ena njenih prijateljic podobo križanega Jezusa v roke poda, ter reče: Prosi Jezusa, naj te reši tvojih bolečin. Ali bolna žena ji odgovori: „Čemu ga bom tega prosila? Misliš, da želim s križa stopiti, ker imam v rokah podobo Jezusa, ki je do smerti na križi ostal? Bog me tega varuj! Še več želim za-nj terpeti, ki je toliko zame terpel.“

Poglej tudi ti večkrat z očmi svojega duha Jezusa Kristusa pribitega na križ. Primeri svoje težave z njegovimi največimi bolečinami, in veliko lažje in bolj prenesljive ti bodo. Pokaži svojo ljubezen do njega s tem, da se mu popolnoma podveržeš, in bolan biti hočeš tako dolgo, dokler je njegova sv. volja. Na postelji križa ti je dal Jezus Kristus najočitniši

znamnja svoje ljubezni. Bi mu li mogel ti odreči svojo ljubezen na postelji bolečin? Tvoje težave so vendar tako lahke, če se njegovim neskončnim bolečinam primerijo. Večkrat reci sam pri sebi, kar je nekdanj rekla sv. Lucija: „Kaj je že, če je moj život v bolečinah, ko bo mogel tako kdaj prah biti!“

M o l i t e v.

S serčnim zaupanjem kličem k Tebi, o moj Jezus! v svoji bolezni in se zanesem na Tvoje neskončno usmiljenje. Vedno se moram z nepoterpežljivostjo vojskovati, in me dostikrat premaga. O Jezus! Ti veš, kako sem slab, kako kmalo se pritožujem, žalujem in omagam. Preljubeznjivi Jezus! daj mi moč, Tvoj zgled nasledovati. Popolnoma si bil vdan v voljo nebeškega Očeta; brez godernjanja in brez pritožbe, voljno si terpel neznane bolečine. Daj tudi meni moč, to bolezen

iz ljubezni do Tebe voljno preterpeti; poterdi me, da voljno Tvoje pomoči pričakujem, in si svoj križ rad za večno zveličanje zadenem, ter ga za Teboj nosim, ki si zame križ na Svojih kervavih ramah nesel. O Jezus! iz ljubezni do Tebe hočem voljno terpeti, in, ko me nepoterpežljivost obhaja, hočem k Tvojim svetim ranam priteči. Amen.

12. Misli na terpljenje v peklu in na veselje v nebesih so posebno pripravne bolnika obuditi, da silne bolečine voljno terpi.

Tvoje bolečine, prijatelj, so velike. Da te potolažim, in v poterpežljivosti ohranim, te hočem po nauku sv. Bernarda v duhu v večne ječe peljati, kjer so zaperte tiste nesrečne duše, ki jih Bog zavoljo njih grehov z neskončnimi bolečinami tepe.

Premisli strašne bolečine teh duš, ki v ognju zagrebene goré, in bodo gorele vekomaj, morebiti ravno zavoljo tacihi grehov, kakor si jih ti storil. Ti bi bil že lahko ravno v tacem stanu, in ravno takó bi bilo lahko s teboj. Lahko bi te bila smrt prehitela, ko si bil v kacem smertnem grehu; le eden je že zadosti se vdeležiti njih bolečin. Če te tare bolezen, s katero je Bog tvoj život udaril, kakó, pravi s. Hugon Viktor, boš zamogel terpeti brezumno težo bolečin, v ktere je Bog pogubljene obsodil, bolečine, ki so zmed vsih najhujši in večne?

Da boš zamogel voljno terpeti, te pa tudi opomnim velikega plačila, katero je izvoljenim v nebesih pripravljeno. Nebesa so več vredne, kakor vse, kar zanje terpeti zamoremo; in še dobro bi kupili, ko bi jih kupili za ceno ne le vseh bolezen, ampak tudi vseh terpljenj, ki so na tem svetu mogoče. Zakaj kaka

primera zamore biti med vsemi temi memo gredočimi težavami in bolečinami, in pa med večnim zveličanjem, katero za njimi pride! Sv. Pavel pravi v listu do Korinčanov: „Naša zdanja in lahka nadloga nam prinese večno in brezumno čast, ktera vse preseže.“ Vse težave, ktere v tem življenji terpeti zamoremo, pravi sv. Bernard, se ne smejo drugače misliti, kakor kaplja vode; zveličanje pa, kakor pôtok in močna vôda, potok veselja, voda častí in mirú. „Vse težave, ki jih terpeti zamoremo, so memo gredoče, in ne terpe dolgo. Pa drugači je z zveličanjem, katero mora njih cena biti, katero ne mine in nima konca. Težave so skrita zaloga, v kateri se nebeška čast dobí.“

Sv. Viljem je enkrat lepe sanje imel, in je bil potem močno v poterpežljivosti poterjen. Videl je namreč angelje, ki so neizrečeno lepo krono pletli, in jih je vprašal, za koga jo delajo. — Záte jo

delamo, so mu angelji odgovorili, in kadar boš zadosti na svetu terpljenja prestal, bo dodelana. Vsako terpljenje, ki ga voljno preterpiš, je lep drag kamen v tvoji kroni.

Od pobožnega mladenča se tudi bere, da, kadar je že blizo smerti bil, in ko so duhovni njegovo dušo Bogu priporočevali, je oči odperl in je okolistoječim rekel: Ljubi moji bratje! meni se zdaj ravno takó zdi, kakor človeku, ki gre v somenj, in z malo denarjem veliko blaga kupi. Glejte, brez zasluženja bom zdaj Božje kraljestvo prejel, za tako malo terpljenja, ki sem ga na svetu voljno prestal. — In potem je mirno v Gospodu zaspal.

Ravno takó, kakor ti svetniki, tudi ti od terpljenja misli. Tvoje bolečine, da-siravno že nekaj časa terpé, so vendar celó kratke, če se primerijo z večnostjo, ktera nima konca. Pa ta čas prav obernjen te v večnosti najviši in brezmérne časti vdeležiti zamore. Tèrpi voljno svoje hude

bolečine, da se boš vrednega storil sreče, ktera bo njih plačilo; skèrbi, da svoje teló Gospodu daruješ, in se pripravljenega kažeš, ga častiti s terpljenjem in tudi s smertjo. Prizadevaj si vedno svojo voljo njegovi volji podvreči, in ne zgúbi nikoli svete poterpežljivosti.

M o l i t e v.

V nebesih nam je večén, srečen počitek pripravljen in obljubljen. — Kakor popotnik, kadar konča svoje potovanje, in pride v namenjeni kraj, z veseljem počiva, ker je težavno pot dokončal: ravno takó bomo mi v nebesih v večno srečnem in veselem pokoji počivali. Duša moja! bodi tedaj stanovitna v terpljenji, saj bo vse kmalo minulo, vojskuj se serčno, in ne omagaj, ker tam gori v nebesih te čaka večna krona, večni počitek; kjer boš pri Bogu počivala in se vekomaj veselila. Amen.

13. Kako se terpljenje na tem svetu v dobro oberne.

Veliko svetnikov, se lahko reče, bi bilo večno pogubljenih, ko bi jih bolezni ne bile potegnile od pekla, v kterega so že skoraj zašli. Sv. Avguštín je bil iz lastne skušnje od te resnice dobro prepričan, in je rekel: „Koliko bolnikov je v postelji nedolžnih, in ko bi bili zdravi, bi bili hudobije počenjali!“ Zato tudi priporoča, da naj tisti, kateri so v slabostih in boleznih, premišlujejo Božje dobre namene, in naj spoznajo, da jim jih le očetova dobrotljiva roka in le zato pošilja, da bi se poboljšali in bolj po keršansko živeli.

Ali bolezni le tiste posveté, kateri jih sprejmejo s podverženjem, in terpé s poterpežljivostjo in ljubeznijo; pripomorejo pa k pogubljenju takim, kateri godernjajo, kadar jih Bog ž njimi obklada, in kateri odbijajo roko, ki jih tepe.

Očitni zgled imamo od tega v svetem evangeliji. Trije so bili križani na gori Kalvariji, Jezus Kristus, skesani razbojnik in terdovratni razbojnik; pa križi, ki so bili na nje pribiti, so razne dela storili. Križ Jezusa Kristusa je bil za njegovo človeštvo vir neizrečene časti, njegovo telo vstane častitljivo iz groba, in njegova poterpežljivost nepremagljiva v največih bolečinah je zaloga milosti in zasluženja za nas. Križ skesanega razbojnika mu je bil namesto vic, in po poterpežljivosti, ki jo je na njem pokazal, je ž njega v nebeški raj šel. Križ terdovratnega razbojnika pa ga je peljal v pogubljenje, zato, ker je na njem z nevoljo terpel svojo zasluženno kazen (šibo) in ker je godernjal, in klel v terpljenji. To so tri dela, ktere terpljenje na tem svetu stori.

To še ni zadosti, da smo na križ pribiti, ker je bil nespokorni razbojnik na njem pogubljen; temuč človek mora

njegove hude bolečine voljno prebiti, in s spokornim razbojnikom spoznati, da težave, ki jih terpi, po vsi pravici zasluži. Če pa še popolniši zasluženje s svojim terpljenjem zadobiti hoče, si mora prizadjeti posnemati Jezusa Kristusa, kateri je iz ljubezni do nas terpel, in mora želeti po njegovem zgledu biti na križ pribit.

V tem duhu so bili svetniki voljni najhujšega terpljenja; z veseljem so se vdali vsemu, kar so si neusmiljeni trinogi najhujšega in grozovitnišega izmislili; ali kar jim je Bog težavnega poslal. Ko je sv. Magdalena Paciška bolna ležala, in jo je nekdo s tem tolažil, da bodo njene velike muke skoraj končane, je odgovorila: „Ne želim še kmalo umreti in v nebesa iti, zakaj v nebesih ni nič terpljenja. Želim še dolgo živeti in terpeti za svojega preljubega Ženina. Ne želim le kratkega terpljenja, kakor so ga sv. mučeniki prestali;

ampak želim velik kup vsega hudega in zopernega: preganjanje, obrekovanje, nesreče, in vse zopernosti in grenkosti, kolikor jih le zamorem sprejeti.“ In kakor je govorila, tako je tudi ravnala. Bog je njene želje spolnil, in ji življenje podaljšal, da je zamogla dolgo in veliko terpeti. Poprej, ko je umerla, ji je nekdo še veliko krivico storil, ali ona je ni le s poterpežljivostjo, ampak celo z veseljem sprejela; rekla je, da je vesela, da ni še umerla, zato da ni leté lepe priložnosti zgubila, krivico voljno terpeti. Pred smertjo je pa še Boga zato zahvalila, da jo je s tolikimi bolečinami v življenji obiskal, rekoč: „Iz vsega serca se ti zahvalim, da me je tvoja milost s tolikimi bolečinami obiskala, ktere mi bodo, upam, zdaj vse v večno veselje spremenjene.“

Ravno tako močno je želela terpeti tudi neka spokornica. Dasiravno je bila močno bolna, je vendar zmeraj na tleh

ležala, in kamen pod glavo imela, in je bila s svojim spokornim oblačilom oger-njena. Včasih je posebno hude bolečine po vsem životu občutila, in je iz serca k Bogu zdihovala, pa le iz hvaležnosti. Neki Božji služabnik, ki je videl, koliko terpi, je Boga prosil, naj ji te bolečine odvzame, in Bog ga je uslišal in je spokornici zdravje dal. Kadar je pa ona to zvedela, je sporočila Božjemu služabniku, naj nikar več za njo ne prosi, da bi ji Bog zdravje dal, ker je raji bolna, kakor zdrava.

Tako so govorili svetniki v boleznih. — Božjo voljo moramo spoznati v boleznih tudi mi, moliti večni sklep njegove previdnosti, in hvaliti njegovo ljubeznjivo očetovsko roko, ktera nas tepe in čisti za večno zveličanje.

M o l i t e v.

O nedolžni Jezus! nehvaležni Judje Te k smerti obsodijo, pa kar besede ne rečeš, in vse voljno terpiš. Sam neseš križ na goro Kalvarijo, na katerem si za naše grehe umerl. Ravno tako poterpežljivo in z mirnim srcem želim tudi jaz vse in tudi smert preterpeti. O Bog! daj mi moč v terpljenji; daj mi milost srečno skleniti svoje življenje. Dodeli mi, o Gospod! zdaj poterpežljivost, potem pa srečno zadnjo uro, da bom pri sodbi zaslišal Tvoje vesele besede: Dobri in zvesti hlapec, pojdi v veselje svojega Gospoda! Amen.

14. Voljno terpljenje je med vsemi dobrimi déli Bogu najdopadljivši.

Slišim, da ne želiš zato zdravja zadobiti, da bi ti terpeti ne bilo treba,

ampak, da si posebno zavoljo tega svoje dolge bolezni žalosten, ker ž njo drugim ljudem nadlego delaš, in ker ne moreš v cerkev k Božji službi, k sv. maši in pridigi iti, in še tudi doma ne veliko moliti. Ali zavoljo vsega tega te potolaži sveti Frančišek Salezijan, rekoč: „Nekteri kristijani, kadar so bolni, so žalostni in se pritožijo, ne zavolj svojega lastnega terpljenja, ampak zavolj tega, ker svojim ljudem težavo in nadležnost delajo s svojo boleznijo, in ker ne morejo svojih dolžnost in drugih dobrih del opravljati, in tudi ne prav moliti, kadar so bolni. — Ali to je le zmota; zakaj kar zadene nadležnost, ki jo bolnik drugim ljudem stori, se mora premisliti, da, kdor je prav poterpežljiv, hoče le to, kar Bog hoče, in kakor Bog hoče. Kar zadene opravila in dobre dela, je premisliti, da en sam dan v terpljenji, če se voljno preterpi, je več vreden, kakor cel mesec

truda in dela. Kar pa molitev zadene, premislimo to: Kaj je boljši, na križi biti z Jezusom, ali pa pod njegovim križem stati, in njegovo terpljenje na križi premišljevati?“

Sv. Marija Viktorija pa pravi: „Več je vredna unča voljnega terpljenja, kakor sto tisoč funtov molitve. Več je vreden en sam dan na križi, kakor sto let v pobožni molitvi, in v družih dobrih delih. Več je vreden trenutek v zopernosti, kakor nebeško veselje poskusiti.“

Prav lepo govori tudi sv. Križostom od prida terpljenja, rekoč: „Nič ni tako svetega, kot jezik, ki v križih in težavah Boga hvali.“ Sv. Janez Avila pa tako piše: „Boljši je en samkrat iz serca reči: Hvala Bogu! za bolezen, kakor tisoč zahvalnih besedi izreči za srečo in veselje.“

In zopet piše sv. Frančišek Salezijan tako: „S tem si veliko krivico

storimo, ker hočemo Bogu le po svoji volji služiti, ne po njegovi. Kadar Bog hoče, naj bomo bolni, hočemo mi zdravi biti; kadar on hoče, naj mu s terpljenjem služimo, mu hočemo z delom služiti; kadar on hoče, naj se popolnoma v njegovo voljo podamo, hočemo Božjo službo opravljati in moliti. In tega ne zato, kakor da bi tiste reči, ki jih mi hočemo opravljati, Bogu bolj prijetne bile, ampak zato, ker so nam bolj prijetne. To je gotovo največi zadržek naše popolnosti, zakaj gotovo je, da ne bomo nikoli zveličani, če se hočemo po svoji volji zveličati. Kdor hoče zveličan biti, se mora po Božji volji zveličati.“

Častitljivi oče Avila je nekemu bolnemu mašniku tako-le pisal: „Priatelj, nikar ne misli, koliko dobrega bi ti storil, ko bi zdrav bil; ampak bodi zadovoljen z boleznijo, dokler ti je Bog ne odvzame. Če družega ne želiš, kakor Božjo voljo

spolnovati, ti je vse eno, če si zdrav ali bolan.“ In to je res, zakaj mi ne častimo Boga z deli, ampak s spolnovanjem njegove sv. volje.

Ker je tedaj poterpežljivost v bolezni Bogu najprijetniši reč, prosi za njo v gorečih molitvah, da ti jo dá, da za Jobom reči zamoreš: „Kakor je Gospodu dopadlo, tako se je zgodilo. Božje ime bodi češeno!“

M o l i t e v.

Moj dobrotljivi nebeški Oče! Ti si vsem pomoč obljubil, kateri Te zanjo prosijo. Ti si obljubil, vsacega uslišati, mu pomagati, in ga iz nadloge rešiti, kateri ob času potrebe k Tebi kliče. Glej, o Gospod! v veliki potrebi sem zdaj, ker moje težave vedno veči prihajajo in moje bolečine zmeraj rastejo. Prosim tedaj, o Gospod! usliši mojo prošnjo, in daj mi moč, da vse voljno preterpim. Podpiraj

me s svojo sv. milostjo, da v poterpežljivosti ne opešam, ampak da v življenji in smerti Tebi stanovitno zvest ostanem. Posebno Te prosim še milosti, da sem popolnoma vdan v Tvojo presveto voljo, in si tudi zavoljo tega zdravja ne želim, da bi drugi ljudje z mojo postrežbo ne terpeli, ali pa da bi Tebi k časti delati zamogel. Naj se zgodi vse po Tvoji, in nič po moji volji. Ne moja, ampak Tvoja volja naj se zgodi! Amen.

15. Nauki poterpežljivosti v kratkih zgledih svetnikov.

1. Sv. Kajetanu sta se, preden je umerl, naš Zveličar Jezus Kristus, in Marija, mati Božja prikazala, in mu rekla, da bo po smerti v nebesa vzet. Vendar pa ni hotel drugači, kot v pokori umreti. Ko mu je njegov zdravnik rekel, naj se

dá na mehko posteljo položiti, zato da mu bo terpljenje polajšano, je serčno odgovoril: Ne želim pred smertjo nobenega polajšanja, velikoveč želim v spokorni obleki in na pepeli ležeč svoje življenje skleniti. Ves v Božjo voljo vdan, je rekel, da ni druge poti proti nebesom, kakor pot nedolžnosti in pot pokore. Kdor je prvo pot zgrešil, mora po drugi hoditi, sicer je vekomaj pogubljen.

2. Sv. Fulgencij, Ruspiški škof, je vedno tolike bolečine terpel, da ni 40 dni in noči nobenega počitka vžil; vendar ni nikoli potožil, da predolgo in preveč terpi, velikoveč je svoje oči k nebesom povzdigoval, in pogostoma takole molil: „O Gospod! tepi me, kakor dolgo in kakor hudo me hočeš; dodeli mi le poterpežljivost, odpušenje grehov, svojo milost in večno zveličanje.“

3. Ko je zdravnik sv. Štefanu, pušavniku gnjile ude od njegovega telesa

rezal, je on tisti čas z rokami ravno tako delal, kakor, ko bi zdravnik ne njegove, ampak kterega družega človeka ude rezal. Okoli stoječim se je neizrečeno smilil; on jih je pa s temi besedami tolažil: „Moji otroci, karkoli Bog stori, stori iz dobrega namena. Le terpimo, in delajmo dobro, dokler živimo. Boljši je tukaj bolečine terpeti kratek čas, kakor pa po smerti bolečine terpeti, ktere nikoli ne minejo.“

4. Sveti Janez pušavnik je tolažil nekega bolnika s to-le priliko: „Kakor mjilo (žajfa) in hudi lug platno madežev očisti, ravno tako tudi bolezen in bolečina telesna dušo madežev greha očišuje.“

5. Cesar Karol V. se je v velikih bolečinah znašel, neizrečeno so ga noge bolele. Neki prijatelj ga tolaži, in prosi, naj si reče kako zdravilo dati, ker ima toliko učenih zdravnikov. Cesar pa odgovori: „Za mojo bolezen je poterpežlji-

vost najboljši zdravilo. Ona polajša moje terpljenje, ker mi Božjo pomoč nakloni.“

6. Ko je Filip II., Španjski kralj, od protina (mertvuda) ves sključen, in kakor na posteljo privezan ležal, tako da ni zamogel ne roke, ne noge premakniti, ktere so bile tudi polne ran, in mu je meso na životu gnjilo, merzlica ga tresla, in ga zavoljo vodenice hudo žejalo, in ne po noči, ne po dnevu zaspati ni mogel; je bil vendar le ves zadovoljen, in je tiste besede izgovarjal, ktere je Kristus nam v zgled zapustil: „Oče! ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi.“

7. Frančišek Momfroj, mašnik iz reda Jezusovega, je v svojih pregroznihi bolečinah, ktere so od kamna in peska prišle, vedno te besede govoril: „Gospod Jezus! kar ti hočeš, kakor dolgo hočeš, in kakor hočeš, hočem tudi jaz.“

8. Sv. Pij V., rimski papež, je v svojih dolgihi in najhujših bolečinah, ktere

so od kamna prišle, ves poterpežljiv bil, velikokrat se je k Božji martri obernil in klical: „Gospod Jezus Kristus! o ti moj Jezus! tukaj mi daj poterpljenje, tam pa odpušenje. Pomnoži moje bolečine, če le tudi mojo poterpežljivost pomnožiš.“

9. Stari pušavnik je mladega pušavnika tako-le tolašil: „Moj sin! ne žaluj zavoljo svoje dolge in težavne bolezeni, ampak bodi velikoveč vesel, in hvali Boga za-njo. Zakaj, da je tvoja bolezen posebna dobrota Božja, lahko iz tega spoznaš: če si železo, ti bo bolezen rijo odvzela; če si pa zlato, ti bo pa vse madeže odločila, in te izčistila.“

10. Ko je Bog sv. Feltrudo, kraljevo hčer angleško, z gnjusobnimi ranami na vratu obiskal, je djala: „To je prav; zakaj Bog je to zato storil, da bo moja nečimernost pokorjena, s katero sem v mladih letih svoje lica z

drazimi kamni in svoj vrat z zlatimi verižicami lepšala.“

11. Sv. Frančišku Saleškemu je enkrat pobožna ženska, ki je veliko terpela, svoje nadloge tožila, in rekla, da nima skoraj več serca, dalje terpeti. Ljubeznjivi škof pa jo je tolažil in jo opominjal s temi besedami: „Lej, pobožna duša moja! zdaj na zemlji si nevesta križanega, ne pa nevesta poveličanega Jezusa! Zato tudi tvoje nevestine lepotije niso zlate verige in perstani, ampak križi, žebli, in ternje in jedi svatovšine so želč in jesih. — Tam gori pa, če tukaj poterpežljiva nevesta križanega Jezusa ostaneš, boš tudi nevesta poveličanega Jezusa, in namesto ternjeve krone te bo lepšal ženin tvoj s krono večnega veličastva.“

12. Terciar Bartol, ki je leta 1300 živel, je dobil v svojem 52. letu gobe. Bolezen je kmalo tako napredovala, da

v kratkem času od podplatov do temena nič zdravega na njem ni bilo, in je kot drugi Job na vseh udih terpel. Lasje in nohtovi so mu odpadali, oči so mu iz jamic pririnile, persti se mu skerčili, ves život je bil poln ognojic in turov. Dvajset let je revež tako ležal; pa nobene tožbe, nobene nevoljne besede ni bilo iz njegovih ust slišati, marveč se je Bogu za svoje težave zahvalil, in je, ako so se bolečine zvikšale, rekel: „Gospod mi prijazno priklado daje.“ Veliko jih je vrelo tje, ga videti, in se nad njegovim poterpljenjem veseliti, in vsi, ki so prišli svetnika tolažit, so sami potolaženi odšli.

M o l i t e v.

O presladko Serce Jezusovo, prava podoba vseh terpečih sere! Tebi potožim svojo nadlogo, k Tebi zdihujem v svojih bolečinah, Ti si moje upanje; ozri se na moje reve in ne zapusti me, kakor moji

grehi zaslužijo! Rad sicer s Teboj terpim bolečine in zopernosti, s kterimi me Tvoja sveta previdnost tepe; le to milost mi dodeli, jih po Tvoji sveti volji in v Tvojo čast voljno terpeti. Sprejemem torej ta križ iz Tvoje ljubeznjive roke in ga objamem, ker mi Tvoja ljubezen iz tega minljivega terpljenja večno krono v nebesih plete. O presladki Jezus! le majhna kaplja iz Tvojega bridkega keliha so moje bolečine, in vendar ga tako težko pijem. Moj duh je sicer voljan, ali moje meso je slabo. Usmili se me torej, o moj Jezus! in pomagaj mi po Tvojem prelepem zgledu, in po lepih zgledih svetnikov, Tvojih zvestih nasledovalcev, vse bolečine in težave svoje boleznj popolnoma v voljo nebeškega Očeta vdan terpeti, da bo vse moje terpljenje k časti Tvoji in Tvojega nebeškega Očeta. Amen.

16. Kako je treba terpeti iz ljubezni do Boga po zgledih svetnikov.

1. Sv. Frančišek Asiški je med hudim terpljenjem tako-le molil: „Gospod, moj Bog! zahvalim te za vse terpljenje, ki mi ga pošiljaš. Daj, naj stokrat več terpim, če je tako tebi všeč. Prav vesel bom, ako mi tukaj na zemlji ne prizanašaš, če je to tvoja volja; zakaj spolnovanje tvoje svete volje mi je obilen vir ali studenec tolažbe. (Sv. Bonav.)

2. Preden je sv. Ignacij Antiohijski škof na morišče šel, da bi ga divje zveri stergale, je pisal še Rimljanom list, v katerem je videti hrepenenje po terpljenji izvirajoče iz ljubezni. „Naj me, ljubi bratje! — piše — raztergajo zobje divjih zveri, da bo iz mene pravo žitno zerno Kristusovo! Ne išem družega, ko njega, ki je zame umerl. Njega samega ljubim, ki je bil za-me na križ pribit, in

ljubezen do njega obuja v meni poželje, tudi zanj mučenemu in terpinčenemu biti. (Surinus 1. Feb.)

3. Sv. Dominika so bili sovražni krivoverci vjeli in vprašali, kaj bi storil, ako bi ga zdaj umorili in se nad njim znosili? Ves miren jim reče: „Nič bi ne storil, samo prosil bi vas, da bi me saj prav počasi mučili, da bi dalje terpel, in svojo ljubezen do Boga očitniši razodeti zamogel. (Lohn. Bibl. I. 242).

4. Sv. Tekla, ko je mnogo terpljenja že prestala, je polna veselja zaklicala: „In ko bi mi vsak dan z ognjem, z divjimi zverinami, z ječo in okovi žugali, nebeški okus bi bilo za me vse, kar bi Bogu v ljubezen terpela, zato ker sem vredna spoznana, za svojega Gospoda terpeti.“ (Ibidem.)

5. Sv. Janez od križa je prosil Boga, mu prav mnogo terpljenja in bolečin poslati, da bi zamogel s tem svojo

ljubezen skazati. Njegove vedne besede so bile: „Zavolj tebe, o Gospod! naj le terpim in naj me zaničujejo!“

(Silbert Hausb.)

6. Če nam Bog velike težave pošilja, je to znamenje, da ima z nami velike namene, in da je njegova volja, da veliki svetniki postanemo. Ako tedaj res želiš velik svetnik postati, Boga prosi, da te skozi veliko terpljenje pelja. Noben les ni tako pripraven, ogenj ljubezni Božje užgati in ohraniti, kakor les križa.

(Sv. Ignac. Lojol.)

7. Ko je sv. Frančišek Ksaverijan v Lisabonu bil, ga je zelo bolelo, da se mu je vse po volji godilo, in bal se je, da bi ne bil v zameri Božji, če mu ni Bog pogosto križev pošiljal. Če se mu je primerilo, da mu je bilo kaj terpeti, je po navadi klical: „Še več, o Gospod! še več!“ — Če je tega svetnika kaka grenkost zadela, je med drugim tudi tako

molil: „Gospod! ne odvzemi mi tega križa, razun če mi namesto njega večega pošlješ.“ (Silbert Hausb. S. 121.)

8. Sv. Andrej apostelj je bil zavolj oznanovanja Jezusovega nauka v smert križa obsojen. Ko so ga rabeljni na moriše peljali, ga je hotlo ljudstvo smerti rešiti, on je pa prosil, da naj mu nikar ne branijo umreti. „Pustite me“, je rekel, „da križ objamem, ki ga je Božji odrešenik s svojimi sv. rokami objel in na goro Kalvarijo nesel. Le za hudobne je smert na križi nečastitljiva, za kristijane je pa križ najčastitljivši reč. Nikar me ne objokujte, ker se bližam kraju, kjer bom plačilo za svoje terpljenje prejel.“ Ko je na moriše prišel, in križ zagledal, je rekel: „Bodi pozdravljen križ mojega Odrešenika! edino upanje kristijanovo, dragi les, na katerem je Jezus Kristus smert premagal. Hrepenim po križi. Nikoli ne bodo moje bolečine tistim enake, ki

jih je Jezus za-me na križi preterpel.“ Ko je te besede izgovoril, se je sam slekel, in svoje roke voljno rabeljnom podal, da so jih na križ privezali. Dva dni je na križi živel, in ljudi učil, ki so pod križem stali. Ko je pa videl, da ga hočejo s križa vzeti, je svoje oči k nebesom povzdignil in rekel: „O Gospod! ali mi ne bo pripušeno tako umreti, kakor si ti umerl? Sprejmi mojo dušo v svoje roke, in ne odreci mi raja, ki si ga desnemu razbojniku obljubil,“ in je dušo izdihnil.

M o l i t e v.

O presladko Serce Jezusovo! K Tebi zdihujem v svojih bolečinah, in Te ponižno prosim, o daj mi le eno iskrico ljubezni iz Svojega prebodenega Serca mojemu merzlemu sercu, da tako vneto Tebe resnično ljubi, in utihnile bodo potem moje tožbe, in hrepenelo bo moje

serce po terpljenji, da bi bilo enako Tvojemu Božjemu Sercu. Oh, kaj je moje majhno terpljenje proti nezmernemu morju Tvojega bridkega terpljenja! Zato ne glej, o moj Jezus! na moje telo, ki se upira zoper bolečine, temuč daj mi, da se Tvojega terpljenja vdeležim, in se Tvoji presveti volji popolnoma vdam. Dopolni tudi milostljivo iz Svoje preobilnosti, česar meni manjka, da bo moje terpljenje Tebi dopadljivo in večnega plačila vredno. Bodi vse moje terpljenje združeno z bolečinami Tvojega presvetega žalostnega Serca v povikšanje Tvoje in Tvojega nebeškega Očeta časti in slave! Amen.

17. Nauki sv. Terezije o poterpežljivosti.

Kdor hodi po poti križa, je najmanj v nevarnosti. Kdor hoče za Jezusom hoditi, ne more drugega pota nastopiti,

kakor ktereга je on sam hodil, da ne zajde. Naš Odrešenik ravna s tistimi bolj ojštro, kateri ga ljubijo; zakaj po velikosti njih terpljenja jim daje velikost svoje ljubezni na znanje. Kdor hoče Bogu zvesto služiti, mora na tem svetu svoj križ nositi. Kaj li pomenijo besede, ki jih vsak dan v očenašu izrekujete: „Zgodi se tvoja volja,“ ako trepetate Boga terpljenja prositi, iz strahu, da bi vaše molitve ne uslišal? Nikar ne mislite, da jim bo Bog, kateri ga ljubijo, dal bogastva, veselja, časti, in kar ima pozemeljska sreča še drugega v sebi!

Zahvalimo Boga za vse terpljenje, ktero nam pošlje, da se, dokler smo še v tem življenji, pokorimo za grehe, kateri bi nam tam v nebesa branili. Ker je mogoče rešiti se terpljenja vic, če se tukaj za svoje grehe pokorimo, je pač velika nemarnost, ako čas, ki nam ga v to Božja milost daje, nepridoma pustimo

preteči. — O, kako bo mirno umerl, kdor se je že tukaj svojih grehov spokoril!

V tem življenji je že treba nekako svoj križ nositi. Pa kako majhne so vse nadloge tega kratkega življenja na zemlji proti večni dobroti, ktero bomo po njih dosegli! Vse terpljenje v tem življenji je celo nič proti peklenkim mukam, katerim ž njim zamoremo oditi. Terpljenje si Bog izvoli duše nase navezati.

Kdor križ ljubi, mu ga je lahko objeti in nositi. Terpljenje, kterega človek ne terpi iz ljubezni do Boga, ne zasluži nobenega povračila, naj bi bilo tudi še toliko. — Pomislite, da Bog nikoli več terpljenja ne pošlje, kakor kar ga duša prenesti zamore, in da je žalostnim zmeraj blizo; tedaj bodite serčni! spomnite se tudi, da le po križi je mogoče pridobiti si tisto veličastvo, ktero nam Kristus v nebesih hrani.

O da bi vam mogla vdihniti svoje prepričanje, da so nadloge milosti, ki jih Bog tistim dodeluje, ktere ljubi, da bi jih zbudil in podučil, da naj jim časne spremenljive reči ne bodo v časti, ampak da naj si z vso močjo prizadevajo doseči večno življenje! Kako bi mogla v tem življenji našega Gospoda prositi pokoja, ker on sam, dokler je na zemlji živel, nikoli ni vžival pokoja! Če se tudi moja mesena natora časi terpljenju ustavlja, vendar ne more omajati mojega sklepa, vse iz ljubezni do Boga terpeti. Neka pobožna duša, ktera skozi štirideset let noben dan ni bila brez bolečin in terpljenja, je večkrat rekla, da se ji vse to le celo malo zdi, ako pomisli, da je s svojimi grehi morebiti pekel zaslužila. — Naš Gospod mi je rekel: „Pot terpljenja je pot v nebesa;“ ako to resnico prav spoznaš, jih boš z menoj vred milovala, kateri le skerbe in si prizadevajo po nasprotnem potu hoditi.

M o l i t e v.

O sv. Terezija, ki zdaj pred sedežem svojega Božjega Ženina Jezusa Kristusa stojiš, prosi za me, da bo tudi moje serce z željami napolnjeno Njega ljubiti in iz ljubezni do Njega terpeti, da s tem po smerti dosežem plačilo večnega veselja v nebesih. Amen.

18. Nauki sv. Terezije in sv. Frančiška o notranjem terpljenji ali suhoti.

„Včasih sem brez vsega tolažila, in ko bi tudi hotla, se ne morem spomniti nobenega dobrega dela, katero sem kdaj storila. Vse se mi zdi ko sanje; moje telesne slabosti me vso potarejo, moj um je ves zbegan, misli na Boga ne morem nikakor prideržati, molim, in ne vem, kaj. — Ali jaz se podveržem iz vsega serca volji Božji, ako mi je namenjeno

to terpljenje nositi vse svoje življenje; vsak najmanji čas, ki ga v tem stanu preživim, mislim, da je velika milost; le prosim Boga, naj mi pomaga, da ga v resnici ne razžalim, ker zmeraj mislim, da grešim. Gospod mi je rekel, da se duša v tem stanu notranjega terpljenja očiščuje grehov in madežev, za ktere bi se sicer v vicah mogla pokoriti.“ Tako govori sv. Terezija od suhote in notranjega terpljenja. Dalje pravi: „Neizrečeno je terpljenje duše v tem stanu, ker se to dušno terpljenje ne dá nobenemu drugemu terpljenju primeriti. — Zoper to terpljenje pa ne vem nobenega boljšega pripomočka, ko poterpežljivost, spoznanje svoje slabosti in izročenje v voljo Božjo; tako se izročimo popolnoma Bogu, da z nami ravna, kakor njemu dopade. Bog množi s to suhoto vašo ponižnost, pa satan bi vas ž njo rad v maloserčnost in obupnost pripravil. — Ako vas Bog

po tem potu terpljenja pelje, se vdajte popolnoma v njegovo sveto voljo, ker on najbolj vé, kaj nam je v zveličanje. Veliko si jih pri tej suhoti pomnoži svoje terpljenje, ker si domišljujejo, da je vse zgubljeno, če ne morejo nič dobrega misliti, in nobene sladkosti v svojih molitvah ne občutijo.“ Ali to ni res, da bi bile dobre dela v suhoti storjene za večnost zgubljene, zakaj sv. Frančišek Salezijan pravi: „Ena unča dobrega, ki se stori s premagovanjem, v temoti in suhoti in grenkosti, je več vredna, kakor sto funtov dobrega, ki se lahko in s sladkostjo stori; zakaj kdor v skušnjavah vendar le zmeraj Bogu zvest ostane, pokaže, da ima močno in čisto ljubezen. Torej naj bo naša suhota in zopernost še tako velika, ne smemo nikdar obupati, ampak zmeraj naravnost iti po poti proti Bogu, kakor storé popotniki, kateri se zavolj lajanja psov od svoje poti ne dajo odverniti.“

Od nekega zvestega služabnika Božjega se bere, da je od Boga s posebnimi milostmi obdarovan bil, in da je v velikem miru, tolažbi in dušnem veselju živel, tako da se je začel bati, da morebiti ne bo na unem svetu nobenega veselja vžival, ker ga že na tem svetu tolikanj vživa, in da ga morebiti Gospod Bog ne ljubi. Prosil je tedaj Boga, naj mu vse sladkosti in vse dušno veselje na tem svetu odvzame; in je bil uslišan, zakaj pet let ni nobenega najmanjšega tolažila, nobenega razsvetljenja imel, ampak je bil zmeraj v velikih težavah in skušnjavah, in v vedni dušni suhoti, tako da se je že Bogu smilil, in Bog mu je spet tolažbo in dušno veselje poslal. Ali letá spokorni kristijan se je v molitvi k Bogu obernal, in mu rekel: Gospod! nobenega veselja več ne želim na tem svetu, in ne želim, da bi v moje serce kdaj kaj drugega prišlo, kakor ti, o moja ljubezen! — Te

besede so Bogu močno dopadle; in njegov služabnik zdaj na unem svetu večno veselje vživa, ker na tem svetu za časno veselje maral ni.

M o l i t e v.

O Bog! dodeli milostljivo, da po naukih sv. Terezije in sv. Frančiška ne le svoje telesno, ampak tudi dušno terpljenje, namreč otožnost in zapušenost, ali pomanjkanje vsake Tvoje tolažbe iz ljubezni do Tebe voljno prenašam in si tako s telesnim in dušnim terpljenjem nebeško krono služim. Tega Te prosim po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

DRUGI RAZDELEK.

Prigovori in molitve za bolnike razne starosti
in raznega stanú.

1. Kako tolažiti bolne otroke in sploh mlade, nedolžne ljudi.

Ljubi moj otrok! vidim, da ti je hudo; pa nič ne maraj! Ljubi Bog, ki ti je bolezen poslal, on ti bo tudi dal pomoč, vse prestati. Ljubi Oče nebeški tudi za-te vé, on vé, kaj terpiš. Le prosi ga in prav v njega zaupaj; on, ki vsakemu rad pomaga, bo tudi tebi, svojemu otroku, pomagal, bo tako naredil, kakor bo najboljši za tvojo dušico.

Morebiti si ljubega Boga že z marsikterim grehom razžalil, ali da nisi vselej tako priden, tako ubogljiv, tako poštenega in pobožnega zaderžanja bil, kakor Bog imeti hoče. Lej, on ti je zdaj bolezen

dal, zato da vse svoje grehe prav spoznaš, obžaluješ, se spokoriš, in njega lepo prosiš, da ti bo odpustil. Morebiti ti bo potem zopet zdravje dal; toda obljubiti mu moraš, da ga boš zanaprej še bolj ljubil, vsega se varoval, kar on prepoveduje, in vse rad storil, kar on zapoveduje, da boš potlej prav priden otrok in vseskozi dober kristijan. Vidiš, kako lepo Bog za-te skerbi, ker te z boleznijo le k pravemu poboljšanju in gotovšemu zveličanju pripeljati hoče. To poboljšanje moraš pa že zdaj v bolezni zlasti s tem pokazati, da boš vse rad in lepo ubogal, kar ti starši, kar ti duhovni gospodje in učeniški, kar ti zdravniki ukažejo in rečejo. Ker je pa ljubi Jezus zavolj nas in tudi iz ljubezni do tebe toliko in vse poterpežljivo terpel, in zavolj nas na križu umerl: pa moraš tudi ti iz ljubezni do njega z voljo terpeti, kar ti terpeti pošilja; saj bo to vse v tvoje zveličanje.

Bog, ki vse vé, pa morebiti previdi, da bi ti, ako bi dalje živel, spačen in zapeljan biti, v velike grehe priti, in potem pogubljen biti utegnil, da bi se ti tedaj na tem in unem svetu hudo godilo. Zato te zdaj kliče, dokler si še nedolžen ali velikih grehov še nimaš, da te k sebi v nebesa vzeti zamore. Pogledj, kako te Bog ljubi, in ti le dobro hoče, kar koli ti stori. Ali se mar umreti kaj bojiš? Zakaj pa bi se bal? Saj je gori v nebesih vse veliko boljši, vse tako lepo, tako veselo, da nikoli nikjer na svetu ne tako. Ali ne gre dober otrok rad k dobremu očetu, k ljubi materi svoji? In glej! tam gori je ljubeznjivi Bog, najboljši Oče, ki tebe svojega otroka k sebi kliče; tam gori je preljubi Jezus, nedolžnim otrokom posebni prijatelj, ki bo tudi tebe ljubeznjivo sprejel; tam gori je Marija, ki čiste, nedolžne dušice posebno ljubi, in kot dobra mati pobožnih

otrok in tudi tebe pri sebi imeti hoče. Tam gori te pa čaka tudi angeljev, svetnikov in svetnic brez števila, s kterimi boš ljubemu Bogu tudi ti vekomaj čast dajal in hvalo prepeval; tam gori boš pa najdel tudi brez števila veliko pridnih, nedolžnih otročičev, in boš z njimi tudi preljubega Boga vekomaj gledal, ljubil in se vekomaj pri njem veselil! — Kaj ne, da prav želiš, da bi že le kmalo tam gori bil? Prav imaš; tudi jaz gori biti želim. Kadar gori prideš, pa prosi tudi za svoje ljube stariše, za bratce in sestrice, za tovariše in tovarišice, za dobrotnike in učenike svoje, prosi za nas vse, da tudi mi za teboj pridemo, in se skupaj tam gori zopet videli in vekomaj veselili bomo. Oj, kako bo to veselo, kako priserčno, kako lepo!

M o l i t e v.

Tvoja volja, o Bog, je bila, da sem zbolel; in zadovoljen sem s tem, kar si Ti storil. Karkoli hočeš, o Bog, naj se zgodi! Saj vem za gotovo, da nočeš družega, kakor kar je za-me dobro in koristno.

Res, da bi mi bilo ljubo — prav ljubo, ko bi se tudi danes z družimi otroci veseliti zamogel; ali najboljši je za-me, kakor si Ti z mano storil. Torej bom terpel, ker je Tvoja volja tako. Slehernemu, ki k meni pride, hočem pokazati, da sem z boleznijo prav zadovoljen.

Vendar Te pa tudi prosim, o ljubi Bog in Oče: „Dodeli mi kmalo poprejšnje zdravje.“ Ako me uslišiš, če ozdravim, hočem prav pobožen otrok biti, starišem hočem s pokoršino, pridnostjo in z ljubeznijo do dela veselje delati.

Je pa Tvoja volja, da celo nikoli več ne ozdravim, me vzemi le kmalo k Sebi, o ljubi Oče! vzemi me v Svoje nebesa, v katerih ne bom več bolan, in več terpel ne bom! Amen.

2. Kako tolažiti mlade ljudi, kateri se bojé umreti.

Vidim, ljubi prijatelj, da bi rad še dalje na svetu živel, zato, ko si še mlad. Ako pa prav prevdarimo, vidimo, da Bog človeku veliko milost skaže, kterega v mladosti k sebi pokliče. Zakaj, dalej ko živimo, dalej se v nevarnosti znajdemo, se vekomaj pogubiti, ker po besedah sv. Petra „hudič vedno okoli hodi, kakor rjoveč lev, ter iše, koga bi požerl.“ In če torej zmeraj ne čujemo, kakor nam ta apostelj svetuje, se celo lahko zgodi, da Boga spred oči izpustimo, in v velike

grehe pademo, ter se večno pogubimo. Zatorej je večkrat francoska kraljica Blanka svojega sina v naročje vzela, in mu rekla: „Moj sin! ljubim te sicer priserčno: ko bi pa vedela, da bi ti kdaj smerten greh storil, bi raji hotla, da bi mi tukaj pri tej priči v naročji umerl.“

— Ko je bavarski kraljevič Jožef Ferdinand za smert bolan ležal, je, če ravno še le 6 let star, okoli stoječe tolažil in djal: „Zakaj se jokate? saj je bolje, da tako zgodaj umerjem, kakor da bi še dalej živel, ker bi utegnil Boga s kakim smertnim grehom razžaliti.“ Res je, po pokori se milost Božja zopet nazaj zadobi, pa koliko jih zdaj v peklu gori, ki so grešili, dolgo živeli, pokore pa ne storili! Koliko jih je na naglem umerlo! Ako pa Bog mladega človeka iz življenja pokliče, dokler še spačen ni, pride po smerti k Bogu. „Njegova duša je bila Bogu dopadljiva“, pravi sv. Duh v bukvah

modrosti v 4. poglavji, „torej ga je kmalo izmed hudobije vzela.“ — Kako dobro bi bilo za Salomona, ko bi bil v mladosti umerl, zakaj tedaj ga sv. pismo imenuje „ljubljenca Gospodovega,“ od njegovih poznejših let se pa bere, „da so njegovo serce ženske spačile“, da je malike molil, nikjer pa ni pisano, ali se je kdaj spreobernal. Kako zelo so matere jokale, ko je grozovitni Herod njih fantiče pomoriti dal: pa zdaj so tisti otroci svetniki. Kdo vé, ali bi ne bil kateri iz med njih pogubljen, ko bi bili odrastli? Blagor tedaj mlademu človeku, kterega Bog popred iz sveta vzame, kakor ga hudobija zapelja, sosebno ako mu še bolezen pošlje, v kateri se za večnost dobro oskerbeti zamore! „Odvzet je bil, pravi sv. pismo (modr. 4.), da njegova pamet ni bila po hudobiji spremenjena, in njegova duša po hinavšini goljufana.“

M o l i t e v.

Kako dobro je, o Bog! da zdrave in vesele dni mladosti včasih z bolečinami in terpljenjem pretergaš! Dokler je človek zdrav in močan, pač malokdej misli na Tebe, na smert, in na Tvojo sodbo, o Bog! Kako malo porajta na dobro opominjevanje, kako len je v dobrem, kolikanj napak in grehov dopri- nese? Kako malo spoštuje svoje stariše ali vikše! Toraj pošlješ mlademu človeku terpljenje in bolezn, da ga na potu pre- grehe ustaviš. V tem spoznam Tvojo ne- skončno modrost, o Bog! Ti me hočeš od hudega odverniti, in k dobremu na- gniti. Toraj hočem premisliti svoje grehe in napake, in jih serčno obžalovati. Ob- ljubim Ti pa tudi, če mi zopet zdravje daš, Tvojim svetim zapovedim bolj sta- novitno pokoršino skazovati. Zdaj mi pa daj moč, da svojo bolezen poterpežljivo

prenašam. in ako sem druge pohujšal, da jim s pobožnim življenjem lep zgled dam. Ako je pa Tvoja sv. volja, da ne ozdravim, daj mi Svojo milost, da se popolnoma v Tvojo sv. voljo vdam in smert iz pokoršine do Tebe zadovoljno sprejmem, kadar mi jo pošlješ. Tega Te prosim po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

3. Kako tolažiti stariše, kateri se bojé umreti.

Vas skerbi, ljubi oče, da bi ne umerli, ker bi mogli svoje otroke neoskerbljene zapustiti. — Pomisliti je pa, da, če vas Bog otrokom vzame, za ktere ste skerbeti dolžni, gotovo on sam skerb za-nje prevzeti hoče. Keršanski oče naj pomisli, da je Bog v nebesih še bolji Oče, in da bo gotovo skerbel za tiste, katerim ga

bo vzel, ako mu bodo le otroci zvesto služili, in njegove zapovedi spolnovali. Saj je Jezus vsem obljubil, da bodo dobili, česar jim bo treba. „Ne skerbite za svoje življenje, kaj bote jedli, tudi ne za svoj život, s čem se bote oblačili. Ali ni življenje več kot jéd, in život več kot oblačilo?“ Tako govori Jezus. Hoče reči: Ker sem vam dal dušo in telo, in sicer brez vsega zasluženja in brez vse prošnje, ker vas poprej še bilo ni; kako se smete bati, da bi vam ne dal tega, kar je manj vredno, namreč živeža in obleke? Potem nam pokaže brezpametno žival, rekoč: „Poglejte ptice pod nebom; zakaj one ne sejejo, tudi ne žanjejo, in ne spravljajo v žitnice, in vaš nebeški Oče jih preživi: ali niste več, kot one?“ S tem nam hoče še bolj Božjo previdnost pokazati. Lahko tedaj vsak vse zaupanje na Boga postavi za-se in za tiste, ki bodo še na svetu ostali. In tudi tedaj

naj bolnik rad svet zapusti, ako previdi, da bodo njegovi zapušeni gotovo v veliki revšini živeli, saj se iz uboštva bolj gotovo v nebesa pride, kakor iz bogastva. Naj si toraj bolnik vsako skerb iz glave izbije, kar zadene tiste, ki bodo še na svetu ostali, in naj skerbi le samo zato, da bo srečno dokončal, vse drugo bo Bog preskerbel.

Morebiti poznate sami človeka, kateri je zgodaj svoje stariše zgubil, ki mu niso bili nič premoženja zapustili. Zdaj je pa bogaboječ kristijan, in ima premoženje, kterege si je sam pridobil. Če se pa blizo vas tak človek ne znajde, premislite zgled sv. pisma, kateri nam veliko skerb kaže, ki jo dobrotljivi Bog za nedolžne otroke ima: Neka mati A g a r je s svojim otrokom Izmaelom po pušavi bežala. Ne jedi ne pijače ni imela, ki bi jo otroku dala, tako da je mislila, sedaj sedaj bo otrok od glada umerl. Ni ga mogla gledati

umirati, zato se je od njega proč podala. Ali Bog je poslal angelja, kateri je otroku potrebnega živeža dal, in tudi materi svetoval, kaj naj stori, da bo zopet nazaj v hišo vzeta.

Ravno tako po očetovo je skerbel Bog tudi za egiptovskega Jožefa. Mladeneč Jožef je bil od svojih bratov prodan; daleč od svojih starišev proč v Egiptu je živel sužen, celó v ječo je bil djan. Ali Bog je vedno za-nj skerbel, in ga tako visoko povzdignil, da je bil prvi za kraljem, da je vso Egiptovsko deželo in tudi svojega očeta in brate lakote obvaroval. Vse to bi se ne bilo zgodilo, ko bi bil Jožef vedno pri svojem očetu ostal. Spoznajte iz tega zgleda nerazumljivo previdnost Božjo, in pustite jo z vami ravnati, kakor hoče.

M o l i t e v.

Preljubeznjivi Oče nebeški! usmili se me, in daj mi zopet ljubo zdravje. Saj veš, kako potreben sem še svojim otrokom na svetu! Sami, brez očeta ali matere si še ne zamorejo kruha pridobiti; oni se tudi niso v stanu sami, brez varha, hudobnih ljudi varovati. Tebi, o ljubi Bog! je znano, da bi posebno zavoljo tega rad zopet zdravje zadobil, da bi svoje otroke vsega hudega na duši in na telesi obvaroval, da bi jih v Tvoji milosti ohranil, in Ti jih enkrat nazaj dal, ker sem jih iz Tvojih rok prejel. Usmili se, o ljubi Oče! vsaj zdihovanja, solz in molitev mojih nedolžnih otrok, kateri Te tako priserčno za moje zdravje prosijo. Če nas uslišiš, se Ti bomo potem vsi skupej v Tvoji sv. hiši s serčnim veseljem za to dobroto zahvalili, in vse žive dni po Tvojih sv. zapovedih živeli.

Če si pa sklenil, me že zdaj vzeti s tega sveta, sem tudi za to pripravljen; saj je vse prav, kar Ti storiš. Ti veš za moje otroke, Ti jim pomagaj v dušnih in telesnih potrebah; saj jim brez Tebe jaz nič pomagati ne morem. Ti jih vodi po pravem potu, da se nobeden ne zgubi, da se enkrat vsi pri Tebi snidemo.

(Ali pa tako moli:)

Oče v nebesih! moja bolezen mi ne pripusti za tiste, ktere si mi izročil, skerbeti; to je za-me veliko terpljenje. Ložej bi mi bilo, bolnemu biti, in celo umreti, ako bi nobenega otroka ne imel. Toda Ti, Oče vseh ljudi! si Oče tudi mojih otrok, in za-nje z ljubeznijo skerbiš. — Kako sem pa dolžnosti spolnil, ki jih gre starišem spolnovati? Ali sem za časno, veliko bolj pa za večno srečo svojih otrok, za njih neumerjočo dušo skerbel? Ali sem si prizadeval, jih s podučanjem, z zgledom in molitvijo dobre kristijane

zrediti? — Odpusti mi, o Bog! po Svojim velikim usmiljenji, in stori Ti, kar sem v spolnovanji svojih imenitnih dolžnost zamudil. Razsvetli njih um in nakloni njih serce k dobremu. Ako mi boš zopet zdravje dal, si bom po vsi moči prizadeval, zamujeno popraviti. — Ako me boš pa s to boleznijo od mojih ločil, mi jih daj zopet najti v nebesih; čuj nad njimi, vodi jih s svojo roko. Tebi izročim njih in sebe, življenje, zdravje, telo in dušo. Usliši mojo prošnjo po Jezusu Kristusu. Amen.

4. Kako tolažiti revnega bolnika in ga opominjati, da naj svoje uboštvo voljno prenaša.

Vidim, ljubi prijatelj, da si v svoji bolezni od ljudi zapušten, nimaš človeka, kateri bi ti stregel; primanjkuje ti tudi

živeža, ktere ga bi še jesti zamogel; nimaš denarja, da bi zdravnika in zdravila plačal, in še potrebne obleke, celo gorke odeje ti morebiti primanjkuje. Ali ne toži čez vse to, voljno poterpi, in veliko veči bo tvoje zasluženje, kakor bogatega bolnika, kateri nima toliko terpeti, kot ti. Sam Jezus Kristus je veliko pomanjkanje in zapušenje terpel, da si ga ravno ni zaslužil; preblažena Devica Marija, aposteljni in premnogi svetniki obojega spola so bili ubožni. Morebiti misliš, da ti uboštva ni Bog poslal. Motiš se pa, ako to misliš. Misli in govori tako, kakor pravični Job: „Bog je dal, Bog je vzel!“ Sv. Gregorij pravi, kako nespametno nekteri govore, ki pravijo: „Naše uboštvo bi se nam bolj sladko zdelo, ko bi bili prepričani, da nam ga je Bog poslal; ali mi mislimo, da je nas po nevedoma ali po nesreči doletelo, in pademo pod težo uboštva, zato, ker se nevredne storimo, da bi nam

On svojo roko podal, in nas vzdignil v težavah, in ko opustimo ga prositi pomoči, katero nam vselej le iz svoje dobrotljivosti dá, kadar ga ponižno in zaupno prosimo.“ Ravno tako govori, tudi sveti Frančišek Salezijan, ki pravi, da je uboštvo, kterega si ni človek sam izvolil, gotovo od Boga prišlo, in da ravno zavoljo tega, ker je po sami Božji volji prišlo, pred Bogom veliko veči vrednost ima, kakor tisto, ki si ga človek sam izvoli, da ga le tudi z voljnim srcem in iz ljubezni do njegove sv. volje sprejmemo. Lep zgled tacega uboštva imaš nad Lazarjem, ki nam ga je sam Jezus Kristus povedal, tolažiti nas v našem uboštvu, ki nam ga je Božja previdnost poslala. Njegovo truplo je bilo strašno vsem, kateri so ga videli. Polno je bilo ran in gnoja. Silno lačen je bil pred durmi hudobnega bogatinca, kateri si je dobre dni delal, in v veselji živel. Kakor

koli je bil usmiljenja vreden, se vendar nikomur ni smilil, da bi mu bil pomagal. Česar mu neusmiljeni ljudje ne dajo, mu psi po svoji moči storé, ki mu rane ližejo. Ves je zapušén, dasiravno leži pri durih bogatinca, - kateri mu še drobtin kruha ne dá. Terde, kakor kamen in železo, so bile njih serca. Le ostankov od mize, kateri so bili za pse, prosi pohlevno; pa ne dajo mu jih. Ali Lazar vse to voljno poterpi, le stvarice ne pogodernja in ne potoži. Ko se mu vse odreče, in vidi neusmiljeno terdobo, ne zine, terdo molči; svoje dolge revšine in svojih hudih bolečin ni nič nevoljen. Voljno terpi vse v svojem življenji, dokler ne dopade Gospodu ga nadlog rešiti. Vsak dan umira tako rekoč pod težo svojega života, ki je polno gnojnih turov, brez pomoči. Ohraniti se v tacem strašnem stanu in uterditi se v poterpežljivosti, misli vedno, da je Bog, kateri mu je

bolezen in uboštvo poslal, in da po tem življenji, ktero le malo časa terpi, pride drugo življenje, v katerem bo vsak po svojih delih prejel. In sv. pismo pravi: „Prigodilo se je, da je ubožec umerl, in je bil v naročje Abrahamovo prenesen.“

Vsi drugačni smo pa mi. Dasiravno je naše uboštvo veliko manjši, kakor je bilo Lazarjevo, le vendar godernjamo in tožimo zavolj njega, in opravičiti svoje tožbe se zgovarjamo s svojo slabostjo. Ali z Božjo pomočjo zamoremo vse voljno preterpeti. Te pomoči moramo pa Boga vedno goreče prositi, da jo dobimo, in vse v duhu pokore in ponižnosti poterpimo. Premisli še drugi zgled, kako moraš v svojem uboštvu popolnoma v Božjo voljo se vdati in svojega zaupanja v Božjo previdnost nikdar ne zgubiti: V nekem mesticu na Laškem je živela zelo revna deklica, ktero je huda bolezen silila, zmeraj na eni strani in sicer na preubogi

postelji ležati. Ljudje, ki so jo iz keršanskega usmiljenja obiskovali, so bili močno ginjeni, da bolna nikdar tožila ni in je vedno zadovoljna bila. Ko se je enkrat vpričo nje pripovedovalo, da deželi velika lakota žuga, so se silno čudili, da njo ta žalostna novica celo nič v skerb ne pripravi. Neka žena se ni mogla zderžati in jo popraša, kako da v svoji bolezni in v spominu na lakoto, ki priti ima, tako mirna in zadovoljna biti more? — Na to odgovori deklica veselo: „Vse moje misli so v Bogu, ves moj up je vanj obrnjen! Jaz sem enaka ptičku pod perutami Božje previdnosti. Kaj bi se bala? in čemu bi nemir me obhajal?!“

M o l i t e v.

Kolikanj bridkih dni sem preterpel!
Toda tudi marsiktero razveseljenje, marsiktero veselje si mi vžiti dal, o Bog!
Tudi nevarnost in skušnjav, ki marsi-

kterega bogatinca v pogubljenje pahnejo, si me obvaroval. — Ali sem bil pa tudi vselej z revšino zadovoljen? Ali me ni moja revšina malovernega naredila? Ali nisem zavolj nje svojega zaupanja v Tebe zgubil? Ali me ni v nepoterpežljivost zapeljala? — Vsaj zdaj hočem v Te zaupati, in poterpeti. Vse pomanjkanje in kar sicer terpim, sprejmi, o Bog! v zadostenje za moje grehe.

(Ali pa moli tako:)

Moj Bog! jaz pač moram s Tvojim služabnikom Jobom reči: Moji znanci so od mene odstopili, moji sorodniki so me zapustili, moji prijatelji so me pozabili. — Vendar nočem mermrati. Saj so tudi Jezusa, ko je bil od sovražnikov vjet, njegovi prijatelji zapustili. On naj bo moj zgled! On je moj učenik, jaz sem Njegov učenec; jaz hočem kakor On mirno poterpeti, ker me vsi zapusté. Moje oči gledajo v Tebe, o Gospod!

oberni se k meni, in pomagaj mi. Daj mi kdaj spočiti se od vseh svojih težav, in z vsemi svetniki vred pred Tvojim presvetim obličjem večni počitek najti, po ravno tistem Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

TRETJI RAZDELEK.

Prigovori in molitve za močno slabe bolnike.

1. Kako bolnika opominjati, da naj svoje serce loči od posvetnih reči.

Tvoja posebna skerb zdaj, ko si že svojo vest, in tudi svoje časne reči poravnal, bodi ta, da ravnaš svojo voljo po Božji volji. Škodljivo bi bilo za-te, ko bi bilo tvoje serce še navezano na svet, in njegove stvari. Samega Boga se mora deržati; ljubezen do sveta, časti, bogastva, posvetnega veselja in tudi celo do življenja mora v njem ugasniti. Bog ti ponuja čast, zaklade, sladnosti in veselja, proti katerim vse, kar svet še tako prijetnega in priliznjenega ima, ni družega, kot sanje in prazen nič. Zapri svetu popolnoma duri svojih počutkov: tvoj duh naj nič več ne misli v tisto, kar se na

svetu godi; tvoje oči naj nič več ne gledajo njegovih nečimernih stvari, in tvoje ušesa naj nič več ne poslušajo posvetnih zgodob. Oberti vse misli in želje svojega serca v eno samo reč, ktera mora zdaj vse tvoje opravilo biti, v svoje zveličanje namreč. Ta je tvoja največi in najpotrebniši reč.

Ko je sveti Avgušt in svete zakramente prejel, ni vseh deset dni, ktere je še potem živel, nobenega posvetnega človeka k sebi pustil, in je v molitvi in objokovanji svojih grehov ta čas preživel. — Ko je svetemu Bernardu nekdo v njegovi zadnji boleznj nekaj posvetnega začel pripovedovati, je on le molčal, kakor bi ne bil razumel. In ko so se nad molčanjem drugi čudili, je rekel: „Ne čudite se nad mojim molčanjem, zakaj na vse posvetno sem pozabil, in mislim le na večno.“ — Knez Jernej na Japonskem je potem, ko je kristijan postal, silno

pobožno živel. Pred smertjo je poklical svoja dva sina Sancija in Lina, in je rekel: „Štiri in dvajset let je že, kar sem sveti kerst prejel. Tačas še ni bilo nobenega kristijana v moji deželi, zdaj pa za nobenega ne vem, kateri bi ne bil kristijan. Da sem sveto keršansko vero v svoji deželi vpeljal, sem se veliko trudil, in veliko preganjanja prestal.“ Po tem jih je nagovarjal, da naj tudi ona dva keršansko vero varujeta, in da naj tudi sama zvesto Bogu služita. In ko je od njih slovo vzel, je vse ure, ktere je še na svetu preživel, le na Boga mislil, in s samim Bogom se pogovarjal. Vedno je bridko martro v rokah držal, in svoje oči na podobo križanega Jezusa obračal. Malo pred smertjo je stopil neki služabnik k njemu, ter ga vprašal, ali ima svojima dvema sinoma Sanciju in Linu še kaj naročiti? Knez ga je ojestro pogledal in rekel: „Sanciju in Linu? kakošni imeni

ste? ali nisem popred rekel, da nočem posihmal nobenega drugega imena izreči slišati, kakor presveti imeni: Jezus in Marija?“ Od zdaj je knez samo te dve sveti imeni v ustih in v sercu imel, in je tako svojo dušo Bogu izročil.

Ravnaj tudi ti, prijatelj, po teh zgledih, loči svoje serce popolnoma od posvetnih reči, in daruj ga vsega Bogu.

M o l i t e v.

Zdaj v boleznih prav živo čutim, kar je Jezus rekel: Kaj pomaga človeku, ko bi ves svet pridobil, svojo dušo pa pogubil? Pa tudi spoznam, o Bog, da sem velikrat veči skerb za časne reči, kakor za dušo imel, nisem se vselej tako zadržal, kakor Ti zapoveduješ. Ali, o nebeški Oče! ne pomni grehov moje mladosti in mojih nevednost, usmili se me po Svoji veliki milosti, in po obilnosti Svojega usmiljenja zбриši moje hudobije; saj vidiš, da

mi je iz serca žal, da sem toliko časa v nemarnosti zgubil. Saj te majhne ure mojega življenja hočem vse le Tebi k časti obrniti, in za zveličanje svoje duše skrbeti. Daj mi milost, o Gospod! ta moj sklep spolniti. V Tvojem imenu hočem terpeti, v Tvojem imenu umreti. Amen.

Zdaj spoznam, o Gospod! svojo neumnost, in jo iz serca obžalujem, ker sem v zdravih, mladih letih živel, kakor da bi nič od Tebe ne bil potreboval. Ali, o Bog, moj Oče! zdaj vedno na Te mislim, in objokujem iz vsega serca svoje pregrehe, s katerimi sem Tebe v življenji tolikrat razžalil. Prosim odpušenja in usmiljenja, in se vsega Tvoji sv. volji vdam, in se Ti popolnoma izročim. Amen.

2. Kako Boga prositi, naj nas na tisti način in tisti čas s sveta pokliče, kateri Njemu dopade.

Prosi Boga, ljubi prijatelj, naj te na tisti način in tisti čas s sveta pokliče, kakor njemu dopade. S tem boš čast dal njegovemu veličastvu, in ga povikšal, kar ti je mogoče.

To so storili svetniki: Ko je bila sv. Jedert nekega dne v brezno padla, in so jo srečno iz njega potegnili, so jo njene tovarišice vprašale, če se ni nič bala, da bi bila brez svetih zakramentov umerla, je odgovorila: „Jaz sicer močno želim s svetimi zakramenti previdena umreti, pa Božja volja mi je še ljubši; in mislim, da je najboljši priprava za srečno smert, se popolnoma v Božjo voljo vdati. — Zato želim na tisti način umreti, kterega Bog hoče.“ Sv. Gregorij pripoveduje, da so neverni Vandali ne-

kega mašnika Santala v smert obsodili, mu pa pripustili, naj si sam izvoli, na kakšen način da hoče umreti. Sv. mož se je pa branil in rekel: „V Božjih rokah sem, in bom ravno na tisti način umerl, kakor Bog hoče, da me umorite.“ To je Bogu tako dopadlo, da je zavolj njega čudež storil, roko rabeljna, kateri mu je hotel glavo odsekati, je prijel, da se ni mogla ganiti, in zavoljo tega čudeža so ga pustili neverniki živeti. Tudi mi recimo: Naj umerjemo, o Gospod, na tisti način, kterege Ti hočeš!

Tudi zavoljo časa svoje smerti se moramo popolnoma v Božjo voljo vdati, in celo zavoljo tega ne smemo želeti, dalje živeti, da bi še kaj več dobrega storili, ali da bi dalj časa svoje grehe obžalovali in za-nje pokoro delali, če ni Božja volja, da bi še zanaprej na svetu bili. To zaupanje, da bomo zanaprej bolj pobožni, ko dosihmal, je tudi večkrat

prazno, in ta obljuba goljufna. Saj se je že večkrat videlo, kakošne lepe sklepe so nevarno bolni delali; so ozdraveli, in so bili zopet leni in za dušo neskerbni, kakor poprej. Kdo vé, ali bi ti zanaprej kacega smertnega greha ne storil, in v njem ne umerl? „Kaj zmeraj želimo dalej živeti, ko vendar toliko več grehov storimo, kolikor dalj živimo?“ pravi sveti Bernard. Gotovo je, da z vsakim majhnim grehom Bogu veči nečast storimo, kakor časti z vsemi dobrimi deli. Če nas Bog iz življenja kliče, dá na znanje, da nobenih drugih dobrih del od nas več imeti noče, kakor tiste, ktere se še v bolezni storiti dajo. Bog ne gleda toliko, kako dolgo je kdo v njegovem vinogradu delal, kakor na to, kako skerbno je delal. Tudi tistemu še dá obljubljeni denar, ki proti večeru delati začne, in zadnjo uro pridno dela, kakor vidimo nad Dizmom, ki se je še le na križi

spreobernal, pa iz ust Jezusa vesele besede zaslišal: „Resnično, še danes boš z menoj v raji.“

Kdor noče še umreti, kaže tudi, da Boga malo ljubi. Svetniki, kateri so Boga močno ljubili, so se smerti silno veselili. Kralj David je rekel: „Oh kako dolgo moje popotovanje na tem svetu terpi! Kdaj bom prišel in se prikazal pred obličje Božje?“ Sv. Marija Onjanska ni ničesar tako nerada slišala, kot besede: Bog daj, da bi še ozdravela! in ko je slišala, da ji za zdravje molijo, jim je prepovedala naprej moliti; ko je pa videla, da gre življenje proti koncu, je rekla: „Gospod! jaz ne želim več tukaj biti, domu bi rada šla na svoj nebeški dom. O Jezus! kdaj boš vendar po-me prišel?“

Pripoveduje se tudi, da je neki kralj, ko je v gojzdu na lovu bil, veselo petje zaslišal. Ko je na mesto prišel, kjer se je petje slišalo, zagleda gobovega člo-

veka, kteremu je meso gnjilo, in od trupla na tla padalo. Kralj ga vpraša, ali je on tako veselo pel, in revež mu odgovori, da je on prepeval. Kako si pa v stanu v tako velicih bolečinah vesel biti? ga vpraša kralj dalje. Lahko, mu bolnik odgovori; zakaj, glejte, gospod! nobena druga reč me več od Boga ne loči, kakor truplo, in to bodo tudi v kratkem času červi snedli, potem bom pa Boga gledal. — Ko v svojih hudih bolečinah na to mislim, sem vesel in od veselja prepevam.

M o l i t e v.

Moj Bog in Oče, Tvoja volja je, da sem zbolel; v ponižnosti molim Tvojo sveto voljo, in se ji popolnoma vdam. Če mi hočeš tudi življenje vzeti, se ne branim; saj sem ga iz Tvojih rok prejel. Le to tirjaš, kar je Tvoje. Zahvalim Te, da si mi toliko let življenje ohranil. —

Vem, da si mi odločil čas, ko bom mogel umreti; kdaj bo tisti čas prišel, je edino Tebi znano. Popolnoma se Tvoji volji vdam, in želim ravno na tisti način in tisti čas umreti, ko si mi ga Ti odločil. In kaj bi se tudi bal umreti? in zakaj bi želel še dalje na svetu živeti, ker sem tukaj le ptujec in popotnik? Nebesa so moj pravi dom. Tam prebiva moj ljubi Oče, moj dobrotljivi Zveličar, moja usmiljena mati Marija. Tam prebivajo tudi moji stariši, bratje, sestre, prijatelji in vsi sveti ljudje, kateri so pred mano na svetu živeli. Kamor jaz pojdem, bodo tudi kmalo prišli, ktere še na svetu zapustim. Upam, da se bomo zopet videli, se ljubili, veselili, in vekomaj skupaj ostali. Amen.

3. Kako tolažiti bolnika in mu dajati zaupanje v Božjo milost.

Če satan tvojo dušo moti, ko ti očita vse grehe preteklega življenja; stavi mu nasproti kri Jezusa Kristusa, v kateri si bil opran pri zakramentu sv. pokore, in neskončno Božjo milost, v katero imaš vse zaupanje. Ko si se vseh svojih grehov resnično skesal, spovedal, in po sv. odvezi, ki si jo dobil, z Bogom spravil, si zopet v številu njegovih otrok; ne misli si ga več ojestrega sodnika, ampak ljubeznjivega očeta, kateri je tvoje pretekle grehe in nezvestobe vse pozabil.

Da boš v zaupanji na Božjo milost bolj poterjen, premisli, kar sveto pismo stare in nove zaveze, in tudi cerkveni učeniški od Božjega usmiljenja govore. David pravi: „Gospod je milostljiv in usmiljen, poterpežljiv in velicega usmiljenja“ ps. 102; dalje v ps. 144: „Gospod

je dobrotljiv proti vsakemu, in njegovo usmiljenje je čez vse njegove dela.“ Po preroku Izaiju pa govori Bog: „Ako bote pokoro storili, in bi bili vaši grehi rudeči kakor škerlat, bodo beli kot sneg.“ In po Ecehielu pravi: „Ako hudobni pokoro stori, in se spreoberne od vseh svojih grehov, ktere je storil, naj živi; tudi nočem misliti na vse njegove grehe, ktere je storil.“ In Jezus, ko je na svet prišel, saj ni nikdar kacega skesane- nega grešnika zaverigel, ampak se z grešniki najraji pečal, tako, da so ga farizeji tovariša grešnikov imenovali. Matevža, Caheja, Petra, Magdaleno, kako močno jih je ljubil, in kako veliki grešniki so popred bili! Rekel je, da ni prišel zavoljo pravičnih, ampak zavoljo grešnikov, da ni prišel svetá sodit, ampak ga zveličat, in je nam povedal, da je v nebesih veči veselje nad enim grešnikom, ki se spreoberne, kakor nad 99 pravičnimi. Da bi

vsakemu grešniku zaupanje odpušenja podelil, je pokazal v priliki od zgubljenega sina, kako pripravljen je Bog, tudi največega grešnika sprejeti.

Prav lepo nam popisujejo Božjo milost tudi svetniki. Ludvik Blozi govori za Tavlerjem: „Tako veliko je usmiljenje našega Odrešenika, da pešica prediva na ogenj veržena ne zgori tako hitro, kakor je predobrotljivi Bog pripravljen, vsakemu grešniku, ki žalost ima, odpustiti.“ Sv. Tomaž iz Vilanove pa pravi: „Grešnik! zakaj se bojiš? Glej, tvoj sodnik, kterega se bojiš, da bi te vekomaj ne zaverigel, je tvoj Zveličar Jezus Kristus, kteri je ravno zato na sv. križi umerl, da bi ti vekomaj pogubljen ne bil.“ In sv. Frančišek Salezijan pravi: „Ko bi ne bilo na svetu grehov, bi Bog nobene priložnosti ne imel, svojo milost skazati.“ Toraj pravi sveti učenik Janez Krizostom: „Če je kdo še

toliko in še tako hudo grešil, ne sme nikdar obupati nad svojim zveličanjem, in ne sme zaupanja v Boga zgubiti; zakaj Božja milost je neskončno večji, kakor vsa človeška hudobija.“

Kadar je bil sv. Bernard hudo bolan, je bil zamaknjen v duhu, in se mu je zdelo, da je k Božji sodbi peljan, in tam si je hudobni duh prizadeval, ga s svojimi skušnjavami v obupanje pripraviti. In na te skušnjave je sv. Bernard tako odgovoril: Ti praviš, da jaz nisem nebes zaslužil, ali to jaz tako dobro vem, kakor ti, da s svojimi deli nisem celo nič nebes zaslužil, in vem, da sem popolnoma nevreden tako velikega plačila; jaz pa tudi vem, da mi je Jezus Kristus nebesa zaslužil. On ni za-se terpel in umerl, ampak za-me; on nobenega zasluženja ni potreboval, ampak je vse svoje zasluženje meni prepustil, in zavoljo njegovega zasluženja upam v nebesa priti.

Od sv. Jederti se bere, da ji je Kristus te besede razodel: Vedno sem pred svojim Očetom v nebesih, in ga prosim za zveličanje ljudi; in kadar ljudje po človeški slabosti omadežvajo svoje serca z grešnimi mislimi, mu darujem svoje prečisto serce v odpušenje njih hudobnih misel; in kadar v djanji grešé, mu darujem svoje prebodene roke v odpušenje njih pregreh. In tako v vseh rečeh, kadar ljudje grešé, govorim za-nje pri svojem Očetu, da bi jim milost dal, se spokoriti in odpušenje svojih grehov zadobiti.

V sv. pismu se bere, da je Jezus po svojem vstajenji od smerti še zmeraj znamnja svojih peterih ran, ki jih je na križi prejel, na svojem životu imel, in jih bo tudi v nebesih na svojem telesu ohranil, zato da jih zmeraj svojemu nebeškemu Očetu kaže, in s tem njegovo pravično jezo zoper nas grešnike tolaži.

Prav lepo piše sv. Terezija od velike milosti Božje, rekoč: „Zaupajmo v Boga! Njegova ljubezen je večji ko naša hudobija. Ako se iz serca kesamo, in se hočemo k njemu poverniti, pozabi on našo nehvaležnost; ne pomni tudi dobrot, ki nam jih je skazoval, da bi nas pokoril zavoljo njih zaničevanja, one so mu še le nagib, nam toliko prej odpustiti, ki smo bili že med njegovo družino, in smo, kakor se reče, ob njegovem kruhu živeli. — Pomnimo njegove besede in obljube, in pomislimo, kaj je nad menoj storil. Jaz namreč sem se pred naveličala ga žaliti, kakor se je njegovo Božje veličastvo naveličalo mi odpušati. Vir njegove milosti ne usahne, in njegovega usmiljenja ni mére. Le nikar se tudi mi nikoli ne naveličajmo sprejemati, kar nam ponuja.“

O sv. Katarini Senenski se pripoveduje, da se ji je bil enkrat Kristus

prikazal, in ji rekel: Vedi, moja hči, da me tisti grešniki, kateri na zadnje nad mojo milostjo obupajo, veliko bolj razžalijo z obupanjem, kakor z vsemi svojimi hudobijami, ktere so v življenji storili.

Ker je Bog tako milostljiv, zaničuj šeptanje zvijačne kače, ki te nagiba za Kajnom reči: „Moja hudobija je večji, kakor da bi zamogel milost zadobiti;“ reci raji s sv. Bernardom: „Sprejmi, o Gospod! ta čas, kterega še imam živeti; za tisti čas pa, ki sem ga zgubil, ker sem grešno živel, potertega in ponižanega serca ne boš zaverigel.“

M o l i t e v.

Sv. Avguštin me uči s temi besedami se v zaupanji v Božjo milost krepčati, in tako moliti: „Imamo pa Jezusa Kristusa samega za besednika pri Tebi, o najmilostljivi Bog! on je sprava za naše grehe, in imamo toraj, ne neusmilje-

nega človeka, ali grozovitnega trinoga svojega sodnika, ampak gospoda, polnega ljubezni, ki vé z našimi slabostmi pomilovanje imeti. Zakaj ko bi ne bil s Tabo enako večni Sin človek postal, bi se grešni človek ne smel prederzniti, svoje grešne usta v molitvi do Tebe odpreti. Kristus Gospod, ki ga imamo mašnika v nebesih, ki za nas prosi, on nam daje serce, govoriti. Na prošnjo tega našega besednika se zanašam, v Njegovo usmiljenje zaupam. On je Bog, On je človek. To je moje upanje, za tega voljo govorim tako velike in take besede. On me naj spravi, On odveže!“

Dalje moli sv. Avguštín: „Ti si vsegamogočni Bog neskončnega usmiljenja in neizmerne dobrote, ki si že mnogo grešnih duš, ki so tudi bile prazne dobrih del, zastonj opravičil, prečudno otel. Ne odreci samo meni, o Gospod, kar si premnogim podelil! Ne daj duše Svojega

služabnika, ki v Te zaupa, Tebe čaka, v zasramovanje pasti. Kdo je kdaj v Tebe zaupal, in je ostal v sramoti? Ti si vsegamogočen in usmiljen Bog, ki tistih, ki v Te zaupajo, nikdar ne zapustiš. Ti si moj Bog, moje edino upanje, moje čez vse veliko usmiljenje. Pokaži Svojo dobroto do mene zavolj časti in slave Svojega Imena, da bojo, ki me sovražijo, osramoteni, ko bodo videli, da si mi Ti pomočnik in tolažnik bil, in da tisti, ki me ljubijo, porečejo: To je spremen, to pomoč po roki Najvikšega.“ Amen.

4. Kako tolažiti bolnika z upanjem nebeškega veselja.

Žalosten sem, ko te zmeraj v tako hudih bolečinah vidim. Marterniki so se, ko so jih neusmiljeno terpinčili, s tem tolažili, da bo njih terpljenje kmalo minulo,

in da pojdejo potlej v posest večnega veselja, kterega jim nihče več ne bo mogel vzeti. Z upanjem te sreče je Makabejska mati, ko ji je neusmiljeni kralj Antioh že bil šest sinov umoriti dal, svojemu najmlajšemu še serčnost dajala, da se je raji pustil do smerti terpinčiti, kakor pa pregovoriti, da bi bil zoper Božjo voljo ravnal. „Sin moj preljubi! je djala, bodi serčen. Poglej le v nebesa, ondi te čaka venec zveličanja, ki ti ga je milostljivi Bog pripravil! Ne boj se toraj rabeljna; umri le voljno, kakor so tvoji bratje umerli, saj se bomo tam gori le zopet videli!“

Tako, kakor je Makabejska mati svojemu sinu rekla, rečem jaz tebi, ljubi prijatelj: Glej, na svoj nebeški dom te vabi tvoj milostljivi Oče! — O kako te mora potolažiti in razveseliti misel, da boš, ko na tem revnem svetu svoje življenje skleneš, tam v Gospodovi hiši ne-

izmerno veličastvo in bogastvo uživati začel! Dozdaj nisi nič posedel, kar bi bilo tvoje serce nasitilo; ostudnost in grenkost ste bile s tvojim najsladkejšim veseljem skoraj vselej zmešane: ali veselje, ki ti je v nebesih pripravljeno, bo brez zmesi; ondi ni nič več nobenih bolečin in bridkost. Pomisli vendar letó preblago plačilo, in veseli se ga, kakor se ga je veselila sv. Terezija, rekoč: „Tvoja uboga služabnica, o Gospod! že ne more preterpeti žalosti, da živi daleč od tvojega obličja. Vedno zdihuje le po rešenji iz vezi svojega telesa. — Če pa pomislim, da sem ti še tako malo služila, in da mi je morebiti mogoče nadomestiti (s terpljenjem), kar sem zamudila, ako še dalj časa na zemlji živim, bi rada še veliko let na zemlji živela, da bi še več terpeti zamogla.“ — Sveta Katarina Senenska je smert vabila, da naj kmalo pride, in ker je odlašala priti, je bila

žalostna. — Sv. Ignaciju Lojolskemu so mogli zdravniki prepovedati, na smert misliti. Tako močno je je želel! — Ko je sv. Majol čutil, da bo kmalo umerl, je tako-le svoje žalostne, krog postelje stoječe samostanske brate tolažil: „Če me ljubite, zakaj zavoljo moje sreče žalujete? Po dokončanem boji me bo Večni kronal.“ Ko je vse blagoslovil, je zavpil, kakor bi že nebeško zveličanje vžival: „O Gospod! kako lepe so tvoje prebivališa! Tvoj hlapec od veselja ne more k sebi priti, ker lepoto tvoje hiše premišljuje!“ Ko je to rekel je zaspal v Gospodu 11. maja 994.

„K čemu si namenjen?“ se je vprašal večkrat sam velik služabnik Božji. In sam si je zopet odgovoril: „Ti si namenjen, v nebesih kraljevati, z Bogom kraljevati, vekomaj kraljevati s krono gloriije kronan, in večnega veselja navzet biti! Kmalo upam po zasluženji Jezusa

Kristusa in po Božji milosti to srečo doseči. Le na eni niti visim še na ti zemlji. O smert! hiti to nit pretergat in me oprostiti. Hrepenenja gorim, od tod se podati in v naročji svojega Boga počivati.“

Nekoliko ur pred smertjo se je obernal sv. Makrin k Zveličarju in ga vprašal: „Kdaj te bom gledal, o moj ljubeznjivi Zveličar? Kdaj bom dopolnjenje tvojih obljub okusil? Kdaj bom oblečen z ženitnim oblačilom, stekanim iz žarkov tiste luči, ki se neprenehoma od tvojega sedeža razširja? Kdaj bom v nebesih z zveličanimi duhovi pesem ljubezni v čast trikrat svetega Boga pel? Ah kako dolgo še ne pride ta srečni dan!“

Sveti Bonaventura je z vsim srcem gorel za nebeške darove in nič bolj ni želel, kakor enako poželenje v družih užgati. Zatoraj je večkrat rekel: „Bog sam, zveličani duhovi in vsi prebivalci

nebeškega Jeruzalema nas hrepeneče pričakujejo in se trenutka veselijo, kadar bomo šli v njihovo zveličanje. Kako bi mogli toraj tudi mi iz vse duše želeti v njih družbo kmalo vzeti biti!“

Po teh lepih zgledih tudi ti želi skoraj k Bogu priti; ker je pa ta sreča le tistim obljubljena, kateri jo bodo zaslužili, bodi tudi ti pripravljen še dalje živeti, in terpeti za nebesa. Če tvoje bolečine tudi še dolgo terpé, bo le vendar vse, kar tukaj na tem svetu terpeti zamoreš, prav malo proti neskončnim zakladom, ki so ti v nebesih pripravljeni. Morebiti imaš pa le še malo časa terpeti; oberni tedaj dobro še ta časek, da dosežeš večne dobrote.

M o l i t e v.

Terdno zaupanje, da bom prišel po smerti v nebesa, v svoje prihodnje domovanje, moje serce razveseli; upam, da,

kadar končam svoje časno življenje, bom prišel med število izvoljenih Božjih prijateljev. Tam bom našel Jezusove aposteljne, ker resnice, ktere so oni označovali, vse terdno verujem. Našel bom sv. mučenike, kteri zdaj tam gori v nebesih za svojo stanovitnost v mukah in terpljenji vživajo nestrohljivo krono nebeške časti. Tudi jaz, če terpim svoje težave in bolečine iz ljubezni do Boga tako dolgo, dokler On hoče, se bom po skončanem terpljenji s sv. mučeniki vekomaj v nebesih veselil. To veselo upanje, ki je svete mučenike v njihovih mukah krepčalo, naj krepča po Tvoji milosti, o Gospod! tudi mene v bolečinah moje bolezni. Amen.

5. Kako obuditi v bolniku kes ali žalost nad storjenimi grehi.

Dokler imaš še prostega duha, prijatelj, in se še popolnoma zaveš, si prizadevaj za svoje posvečenje. Moli Božje veličastvo, in prosi ponižno odpuščenja vseh svojih grehov. Ako ravno si je bil kralj David svest odpuščenja svojih grehov, vendar ni nehal jih milo objokovati. Ponovi večkrat njegove besede, ki prav živo razodevajo njegovo žalost: „Usmili se me, o Bog, po svoji veliki milosti, in zbriši po svoji obilni dobroti mojo krivico.“

Obuditi svoje serce k taki žalosti, premisli velikokrat, kaj je Bog vse za te storil, da te je v veliko nevarnostih obvaroval, veliko milost ti dodelil, z veliko dobrotami te napolnil; da si pa ti leté, ne da bi ga bil zanje zahvalil, in jih v njegovo čast obernal, še le zoper njega

obračal. Kaj ti je tedaj, prijatelj, storiti in terpeti, da tako gerdo nehvaležnost zbrišeš? O kaj neki družega, kakor jokati in iz serca zdihovati s sv. Avguštinom:

M o l i t e v.

Moj Bog, moj Bog! moja milost, moje pribežališe! Tebe želim, k Tebi pribežim, k Tebi hitim; ne zaverzi me ob strašni sodbi, bodi mi milostljiv v mojih velicih potrebah. Ne morem se odkupiti sam s svojimi deli, Ti me odkupi, in usmili se me. Nič ne zaupam v svoje zasluženje, zaupam pa v Tvoje usmiljenje; in bolj ko me moje hude dela v obupanje ženó, večí zaupanje stavim v Tvoje usmiljenje. Ti si moje upanje, o Bog! Tebi samemu sem grešil. Ker sem Ti bil ljub, da si me odrešil; naj Ti ne bom zaničljiv, da bi me pogubil. Zdaj pridem k Tebi, ki se nikomur ne odrečeš. Želim biti razvezan, in biti pri

Tebi. Tebi v roke izročim svojo dušo. Poglej me, Gospod, Bog resnice, in daj, da v miru zaspim in počivam.“ Tudi k Tebi, o Marija! se obrnem, in Te prosim, zadobi mi pri Bogu čeznatorni kes ali žalost nad mojimi grehi. Z besedami sv. Bernarda Te prosim, rekoč: „Spominjaj se, o dobrotljiva Devica Marija! nikdar nikoli ni bilo slišati, da bi bil kdo zapušen, ki je pod Tvojo brambo pribežal, v Tvojo pomoč klical, se Tvoji prošnji priporočal. S takim zaupanjem navdušen k Tebi, o devic Devica! pritečem, k Tebi pridem, pred Teboj zdihaajoči grešnik stojim (ležim). Nikar, mati večne Besede! ne zaverzi mojih besedi, temuč milostno jih sliši in usliši.“

S Tvojo pomočjo, o Marija! zdi-hujem k Bogu ves skesan in prosim odpušenja, ter rečem: Oče! grešil sem v nebo in zoper Tebe, več nisem vreden Tvoj otrok imenovan biti! Ali, bodi mi

ubozemu grešniku milostljiv! — Gorje tistemu času, v katerem je bilo moje serce od Tebe ločeno, o preljubeznjivi Jezus! Vedno žaluje zato moje serce in terpi silne bridkosti. Veržem se toraj k Tvojim nogam, o Jezus! in se udarim na svoje skesano serce, ter zdihujem rekoč: O dobrotljivi Jezus! bodi mi nevrednemu grešniku milostljiv! — O nebeški Oče! poglej na žalost, terpljenje in grenko smert Svojega ljubeznjivega Sina Jezusa Kristusa. S Svojo drago kervijo je on na križi mojo dušo odkupil. Zavoljo Jezusa, mojega Zveličarja, bodi usmiljen meni ubogemu grešniku, odpusti mi vse grehe in potolaži mojo žalostno dušo zdaj in mojo smertno uro. Amen.

6. Kako tolažiti bolnika s križem in terpljenjem Jezusa Kristusa.

Iši nove pomoči, prijatelj, v moči križa Jezusa Kristusa, in skleni vse svoje bolečine s tistimi bolečinami, ki jih je on za tvoje zveličanje terpel. Glej nauk poterpežljivosti, ki ga on daje, da bi se ti živo vtisnil v dušo in serce. Poslušaj, ko pravi, kakor se bere v žalni pesmi Jeremija preroka: „Glejte in premislite, ali je bolečina, kakoršna je moja!“ Reči ti hoče: Kaka primera je med tvojim stanom, ki si zdaj v njem, in med tistim, v katerem sem bil jaz na gori Kalvariji? Ti ležiš na mehki postelji; jaz sem bil razpet na terdem križi. Ti si v hiši; jaz sem bil najhujši čas zunaj na mrazu. Ti terpiš le eno bolečino; jaz sem jih terpel brez števila. Tvoje meso je celo; moje je bilo vse ranjeno, raztergano in razmesarjeno. Pri tebi je le samo telo v

bolečinah; pri meni ni le samo telo ter-
pelo, tudi duša je bila žalostna do smerti.
Ti imaš prijatelje, kateri te tolažijo, in ti
terpljenje polajšujejo; mene ni nihče tolažil
v mojem terpljenji. S teboj lepo ravnajo;
z menoj so neusmiljeno delali. Tebe vsak
miluje; moji revšini so se posmehovali.
Ti slišiš zdihovati svoje prijatelje in ljube,
kateri so ti v rodu, ker se jim smiliš;
jaz sem slišal zaničevanje in preklinje-
vanje. Ti nosiš le samo svoje hudobije;
jaz sem nosil hudobije vsega sveta. Pri
tebi je moj oče, da ti moč daje; pri
meni je bil, da me je tepel. Tvoje bo-
lečine bodo kmalo minule; moje pa po-
navljajo še vsak dan hudobni ljudje, kateri
me s svojimi grehi vedno križajo, kakor
si me tudi ti s svojimi. In ti se prito-
žuješ, ko ti iz svojega keliha piti dajem?
Kako boš deležen moje časti, če nisi nič
deležen mojega terpljenja? Se ti krivič-
nemu bolj prizanašati sme, kakor pa ne-

dolžnemu? Jaz sem ti odpustil neizmerni dolg, kterega si imel, in zdaj ti ponujam neizmerne zaklade v svojem kraljestvu; se li to pravi preveč od tebe tirjati, ko ti ukazujem nositi majhen kosec mojega križa, in ko so mi namesto terpljenja v peklu, katero bi ti šlo, ker si me tolikokrat razžalil, dovolj nekatere memo gredoče bolečine? To so besede, prijatelj! ki jih Jezus Kristus govori v serce, da bi te omečil, in k poterpežljivosti obudil. Reci mu v duhu hvaležnosti in pokoršine:

M o l i t e v.

O moj Božji Zveličar, to je prevelik potolažek za grešnika, kakoršen sem jaz, kateri ga nič ne zaslužim, ko sem toliko Božjega usmiljenja zavergel! Moje bolečine, če jih Tvojemu terpljenju primerim, so veliko prelahke, in ko bi se za kaj pritožiti smel, bi se zato, ko vse prelepo z menoj delaš. Kaj je to, kar jaz terpim,

od ene strani proti bolečinam, ki si jih Ti za-me terpel, od druge strani pa proti grehom, ki si mi jih odpustil? Kaka čast je za-me, če na svojem životu kake znamnja Tvojega terpljenja nosim! Povikšaj, Gospod! če mi je v zveličanje potrebno, moje terpljenje; ozdravi pa, ko moj život raniš, mojo dušo. Jaz sem zadovoljen umreti na križi, kakor si Ti umerl, da Te bom v nebesih vekomaj vžival. Ponoviti hočem večkrat besede, ki jih je sv. Fulgencij vedno v ustih imel, zlasti pa v svoji zadnji bolezn, ki je delj, kot 2 meseca terpela, in z njim rečem: „Gospod, dodeli mi zdaj poterpežljivost, potlej pa odpušenje.“ Amen.

7. Kako bolnika tolažiti v hudih bolečinah z upanjem večne sreče.

Poglej, ljubi prijatelj, večkrat nebesa, in prosi, da pogled v ta veseli

dom, ki Bog s svojimi izvoljenimi v njem prebiva, tebe ravno tako v poterpežljivosti krepča, kakor je krepčal svete mučenike.

Ko sv. Adrijan še ni bil kristijan, se ni mogel dosti čuditi neznani poterpežljivosti, s katero so sveti mučeniki najgrozovitniši muke preterpeli. Vprašal je toraj spričevalca, iz kterega vira pač ubogi kristijani poterpežljivost dobivajo? Vprašani je s perstom kviško pokazal, rekoč: „Od vzgoraj nas milost Božja krepča, Bog nam svoje pomagajoče roke nasproti molí, in nam plačilo kaže, kterega nobeno oko ni videlo, nobeno uho ni slišalo, nobeno človeško serce ni občutilo; tam je vir, ki našo serčnost povišuje in žgeče bolečine hladí.“ Te besede so Adrijanovo serce z nepremagljivo željo po smerti mučeniški napolnile, katero je kmalo potem preterpel, ker je kristijan postal in tako v veselje svojega Gospoda šel. — Ko je mati sv. Simforjana tega svojega sina

pod najbolj grozovitnimi mukami in bolečinami omagovati videla, ga je tako nagovarjala: „O moj sin, spomni se življenja, ki ti je v nebesih pripravljeno. Danes ti življenje ne bo odvzeto ne, le v boljši bo spremenjeno! Spomni se živega Boga, povzdigni serce na kviško in poglej na kralja v nebesih! Gospod je tù, da te bo k večni časti Božji povabil in odpeljal. Daruj Bogu svoje življenje in izroči ga mukam.“

Enako, ko ta pobožna mati, tudi jaz tebi rečem: Ozri se pogosto proti nebesom, ki so tvoj dom. Bodi stanoviten in nosi neutrudoma težo svojih bolečin. Če terpiš še kake dni ali tedne, bo tvoje veselje večno. O kolika bo tvoja tolažba, koliko tvoje veselje ob smerti, če si Bogu zvest bil v svoji boleznì, posebno v zadnjih bolečinah. Za Boga in za nebesa ne moreš nikoli preveč preterpeti. Majhno minljivo terpljenje ti bo zaslužiló ne-

zmerno veselje v nebesih. Bodi tedaj potolažen, skoraj bo tvojega terpljenja konec, in začelo se bo za-te veselje, ktereга nikdar konec ne bo.

M o l i t e v.

S terdnim zaupanjem v prihodnje večno srečno življenje v nebesih so se sveti mučeniki v svojih mukah tolažili, in to upanje jih je tako močne storilo, da so bili pripravljene še več terpeti za voljo presvetega Imena Jezusovega. Ravno to veselo upanje tudi mene v moji bolezni krepča, in mi pomaga iz ljubezni do Boga vse bolečine voljno prenašati. Sveti učeniki mi pravijo, da sem celó tovariš svetih mučenikov, ako mi Bog hudo in morebiti tudi dolgo bolezen pošlje in jo z Božjo pomočjo voljno terpim. Ako sem bil pa njih tovariš v terpljenji, smem terdno zaupati, da bom tudi njihov tovariš v vživanji nebeškega

veselja. To veselo upanje naj me tolaži v mojem terpljenji. Amen.

8. Kako bolnika krepčati v skušnjavah zoper vero.

Če tebe, ljubi prijatelj, sovražnik zoper vero skuša, ne poslušaj ga, ampak precej svoje misli k Bogu obrni, in začni djanja ljubezni, žalovanja, upanja ali zročnja v Božjo voljo obujati. To skušnjava je treba zaničevati in se ne ž njo prepirati. Zahvali se v vsaki taki skušnjavi prav priserčno Bogu, da si bil v sveti, rimski, katoliški cerkvi rojen, in reci, da hočeš v njej živeti in umreti.

Da boš v veri še bolj poterjen, premisli, prijatelj, da so vse resnice katoliške vere spričane od brezštevilnih cerkvenih učencov, rimskih papežev, cerkvenih zbirališ, ktere je sv. Duh vse zmote

varoval; premisli tudi, da so za to vero, katero ti spoznaš, brezštevilni sveti mučeniki svojo kri prelili, in zadnjič premisli, da ima vse znamenja prave vere. Zdaj pa povzdigni svojega duha k Bogu in reci:

M o l i t e v.

„O Gospod, moj Stvarnik! Tvoji dobroti ni bilo dovolj, da si me po Svoji podobi vstvaril, ampak si tudi hotel, da sem od katoliških starišev rojen bil, in živel v sveti katoliški cerkvi; za kar se Ti iz vsega serca zahvalim. In ker so se Tvoje dela skončale in Tvoja dobrota in milost nobenega konca nima: Te prosim naj se ta milost v meni spolnuje, in dodeli mi, da v rimski katoliški cerkvi umerjem; ker to je moja resnična volja. Tako jaz pred Tabo spoznam, moj Stvarnik in Odrešenik! pred Tvojo presveto materjo, neomadeževano Devico, in vpričo svojega

svetega Angelja varha, sv. velikega angelja Mihaela, Angeljev in Svetnikov nebes, in pred vami, gospod duhovni oče! in pred vsemi, ki so tukaj vpričo; in prosim Tebe, o Gospod! zavoljo tiste priserčne ljubezni, ki Te je iz nebes na zemljo prignala, vzemi me v Svojo sveto brambo, da ne padem. In ko bi tudi zavoljo svoje slabosti padel, kličem k Tebi, primi me s Svojo močno roko, da hitro zopet vstanem; glej odzdaj studim sleherni padec, vsaki greh in dvojbo v veri, in Te ponižno odpušenja prosim. O Gospod, pomnoži mojo vero!“ Amen.

9. Kako bolnika varovati prevelikega ali prederznega zaupanja.

Ko bolnik skušnjave zoper vero in premajhno zaupanje na Božjo milost s pričevanjem vere svete cerkve, in z za-

upanjem v Božjo milost srečno premaga; poskusi skušnjavec drugo bolj skrito zvi-jačo, ktera ni nič manj nevarna, zlasti, če je bolnik zmeraj bogaboječe in samotno živel, Bogu služil, in brez velicih grehov bil. Ta zvijača je, Božji strah popolnoma iz serca spraviti, in s prevzetnim in prederznim zaupanjem ga navdati. Kaže bolniku vse, kar je ves čas svojega življenja dobrega storil, njegove molitve, njegove milošine, njegove poste, njegovo zatajevanje, da je po pravici njegovo nebeško kraljestvo, in da mora biti plačilo toliko čednost in dobrih del, ki jih je storil. S to hvalo, ki jo njegovemu dobremu in k videzu zasluženja polnemu življenju daje, vdihne napuh v njegovo serce, in njegovim dobrim delom vso ceno odvzame, zato, ko potlej človek le sebe gleda, in le v se zaupa. Tako ga verže v globočino večne revšine in pripravi v ravno tako nesrečo, v kakoršni je sam.

Ljubi prijatelj! če si na ta način skušan, reci z veliko ponižnostjo: „Le samo grehi so moje delo, dobro pa, kar sem storil, je Božje delo.“ Da ponižen ostaneš, pomisli pomanjkljivost pri vseh svojih dobrih delih, zraven pa tudi Kristusove besede, kateri pravi: „Če ste tudi vse storili, kar je bilo zapovedanega, recite: Malopridni hlapci smo; kar smo imeli storiti, smo storili.“ Dalje te tudi sv. apostelj Pavel ponižnost uči, s temi besedami: „Kaj imaš dobrega, da nisi prejel, ako si pa prejel, zakaj bi se hotel s tem prevzetovati?“ In sam o sebi tako govori: „Nimam sicer nič na vesti; ali zavoljo tega še nisem opravičen; ta pa, kateri me sodi, je Gospod.“ (I. Kor. 4, 4.) V bukvah pridigarskih 9, 1, je tudi tako pisano: „Človek ne vé, ali je Božje ljubezni, ali jeze vreden.“ S premišljevanjem teh rekov sv. pisma boš vse vabljenje k napuhu srečno premagal, se v ponižnosti

in strahu Božjem ohranil, ter svojega zaupanja ne stavil v svoje dobre dela, ampak le samo v Božjo milost in v neskončno zasluženje Jezusa Kristusa, kteremu gre vsa čast in hvala.

M o l i t e v.

O moj Bog! Ti največi časti in ljubezni vredna dobrotā in lepota, spoznam, da Te nisem nikoli tako ljubil in častil, kakor bi Te bil imel ljubiti in častiti. Spoznam z žalostjo, o Gospod! da sem Ti bil v zdravji silno nehvaležen. Ti si mi velikrat grehe odpustil, ker sem popoljšanje obljubil, pa sem le zopet grešil, Tvojo prijaznost zgubil, in pri Tebi v zamero prišel. Vem, da nisem vreden, Tvoj otrok imenovan biti. Ali usmili se me, dobrotljivi, nebeški Oče! saj vidiš moje serce, da sem terdno sklenil, nikoli več Te ne razžaliti, ampak v resnici do konca stanovitno Te ljubiti. Odpusti mi

vse moje grehe, o Gospod! v Te zaupam, ker vem, da ne želiš smerti grešnika, ampak da se spokori in vekomaj živi. Amen.

10. Kako bolnika tolažiti s Kristusovim terpljenjem.

Vzemi, ljubi moj prijatelj! podobo svojega križanega Jezusa v roke, in premisli, kaj je on terpel za-te. Le ozri se na Božjo martro, in se spomni, da je tvoj Zveličar še veliko več terpel, kakor ti terpiš.

Če po noči spati ne moreš, se spomni, kako je tudi Jezus po noči od velikih težav na vertu Gecemani na svojem obrazu ležal, ter kervave kapljice po svojem životu potil, kakor sam pravi, rekoč: „Moja duša je žalostna do smerti;“ — da je ravno po noči od svojih sovražnikov vjet,

pred krive sodnike peljan, in od njih nedolžen k smerti obsojen bil.

Če te ves život boli, da se komaj ganeš, poglej svojega razbičanega Jezusa, in boš spoznal, da je on na svojem truplu še večji bolečine terpel, kakor jih ti terpiš.

Če te glava močno boli, se le ozri na Jezusovo sv. glavo, kako je s ternjem kronana, razbita in vsa kervava; in boš spoznal, da tvoje terpljenje proti njegovemu nič ni.

Če te bolijo roke ali noge, poglej na sv. križ, kako so Jezusove sv. roke in noge z žebli prebite, in videl boš, da je on več na rokah in nogah terpel, kakor ti.

Če te že od samega ležanja kosti bolijo, spomni se, da ti vendar na mehki postelji ležiš; ali Jezus je visel na svojo smertno uro po vsem životu rana pri rani — na terdem lesu križa, in nima kam svoje glave položiti, ampak jo na križi viseti pusti.

Če te persi bolijo, le poglej, kako je Jezusova stran s sulico prebodena.

Če te žeja, spomni se, da je tudi Jezusa žejalo na križi, kakor je sam klical: „Žeja me!“ Ali ti vendar merzle vode piti dobiš; Jezusu pa so neusmiljenci le kisa z grenkim želčem piti dali.

Ti žaluješ, ker se boš mogel ločiti od svojih; ali ni žaloval tudi Jezus, ker je videl stati in jokati svojo ljubo mater pod križem? On je zročil svojo mater Janezu; ti pa zroči vse svoje nebeškemu Očetu; ta, kateri vse živi, bo tudi tvoje preživil.

Vidiš, moj prijatelj! da ti nič ne terpiš, česar bi že Jezus poprej terpel ne bil. In ravno ta Jezus, kateri je tolikanj terpel za-te, tudi v tvoji boleznì za-te skerbi; on sam te obiše, te nasiti s Svojim mesom, napoji s Svojo kervjo, reci mu toraj:

M o l i t e v.

O moj Jezus! kako neskončno velika je Tvoja ljubezen do mene. Kaj pa hočem jaz Tebi dati za Tvojo ljubezen do mene? Skleniti hočem svoje terpljenje s Tvojim, in s Teboj želim terpeti, zato da se bom tudi s Teboj večno veselil. Kadar pa Tvoje terpljenje, posebno na sv. križi, o Jezus! premišljujem, se vselej spominjam tudi Tvoje žalostne Matere Marije, in jo ponižno prosim, naj mi mojo zadnjo uro na pomoč pride, in tako molim: O Marija, prečista Devica! žalostna mati Jezusova! ktera si ravno takrat pod križem stala, ko je Jezus svojo presveto dušo v roke svojega nebeškega Očeta izročil, bodi tudi pri moji smerti, in tolaži mojo ubogo dušo, in kadar se bo od telesa ločila, sprejmi jo pred sodnji stol Jezusa Kristusa, in prosi za-me Svojega Sina, da milostljivo sodi, da ne gleda mojih grehov,

ampak le Svojo presveto kri, katero je za odrešenje moje duše preli. O Marija, mati milosti Božje! v Te terdno zaupam, pomagaj mi zvesto v vseh mojih težavah, v življenji in v smerti s Svojo mogočno prošnjo pred Bogom, in bodi moja ljubeznjiva mati in pomočnica zdaj in v moji smertni uri. Amen.

11. Kako bolnika tolažiti, ko se smert bliža, z upanjem prihodnjega od smerti vstajenja.

Prihod Jezusa Kristusa, prijatelj, je blizo, in kmalo boš pri Bogu. Tam ne boš nič več v terpljenji in težavah, ki so delež človeka na zemlji. Pa pred se mora tvoja telesna hiša, ki je dozdej duša v njej prebivala, še podreti. Bog jo hoče podreti, da dušo od nje loči, in v nebesa vzame. Ali bodi potolažen, ta

ločitev ne bo večna; nekdam bo zopet vanjo prišla, ko bo namreč, kakor sv. Pavel in sv. Krizostom pravita, spremenjena in častitljiva, ko bo drugo pohišstvo vse nebeško in božje iz nje narejeno. Ne ostajaj pri videzu in tej zunanji podertiji svojega života, temuč glej z očmi duha veličastvo, katero bo tvoje telo doseglo. Prišlo bo v dan vstajenja zopet iz svojega groba vse blišeče svitlobe, svitlo bo bolj kot najčistejši zlato in pa neumerjoče. To truplo mora biti slečeno in obropano svojih pozemeljskih in živalskih lastnost, da bo oblečeno in osnaženo z nebeškimi in duhovskimi lastnostmi. Ne boj se smerti trupla, vsegamogočna Božja roka bo pri vesoljnem vstajenji iz njegovega prahu naredila drugo telo, katero smerti več ne bo podverženo, in človeškim strastim nič več ne bo služilo; le samo v grehu umreti se boj.

Ali bodi potolažen, prijatelj, iskal si pomoči pri najboljšem zdravilu, katero je pokora. In glej, tvoja duša je omita v kervi Božjega Jagnjeta; vžil si meso Jezusa Kristusa, ko si prejel sv. popotnico; poslednje sv. olje ti je zbrisalo ostanke grehov. Bog je vse pozabil; tvoji zdihljeji so šli pred sedež tvojega sodnika. Nič se ne boj, prijatelj! tvoj večni stan je v rokah našega Boga, kateri je najboljši oče. On noče smerti grešnika, temuč, da se spreoberne in živi. Imej otročje zaupanje v njegovo dobrotljivost in milost; prosi ga goreče, da naj uterdi tvojo dušo zoper trepet pred smertjo, ktereга natora budi, ktereга pa ljubezen in zaupanje, ki ga imaš v njegovo vsegamogočno pomoč, pregnati more. Zroči se popolnoma v njegovo sveto voljo, in reci, kakor je rekla sv. Terezija: „O smert, o smert! ne vem, kdo se te more bati, ker se v tebi najde le življenje!“

M o l i t e v.

Čas moje smerti se bliža, konec mojega življenja morebiti ni daleč. Vem, da umreti moram, če ravno iz te bolezni še vstanem, in še ozdravim; smert nobenemu ne prizanese. Ali nič se ne bojim, nič se ne ustrašim tiste zadnje, smertne ure; če tudi umerjem, saj moj Zveličar Jezus Kristus živi. Na njegove besede se terdno zanesem, ki je rekel: Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor v mene veruje, bo živel, če je ravno umerl. Zakaj bi se tedaj bal umreti, ker me vera uči, Jezus je namreč obljubil, da čaka me sodnji dan častitljivo vstajenje telesa in potem srečno večno življenje. Da bom pa sodnji dan častitljivo vstal, moram zdaj terpeti. O da bi le zamogel vse voljno preterpeti, da bi moje terpljenje Bogu dopadlo! O da bi s časnim terpljenjem svoje grehe zbrisal, se tukaj v življenji zadosti očistil

in si s poterpežljivostjo nebesa zaslužil, ker vem, da brez zasluženja ni plačila! Amen.

12. Kako bolnika opominjati, da naj Bogu daruje svoje življenje, in svetu, in vsemu pozemeljskemu slovó dá.

Vidim, prijatelj, da tvoja moč zeló peša. Daj svoje življenje Bogu v dar, in sprejmi smert z voljnim srcem. Umri zato, ko Bog hoče, s popolnim zročenjem v njegovo voljo. Vdaj se vsemu, kar ti bo dal terpeti na duši in na telesu, in daruj to terpljenje Jezusu Kristusu zedinjeno z njegovimi svetimi smertnimi težavami, da zadostiš Božji pravici, in poravnaš nečast, ki si jo svojemu Stvarniku in Odrešeniku s svojimi grehi storil. Ne zdihuj več po zdravji, ko te Bog v drugo življenje kliče. Prosi ga, da naj te vzame kmalo med svoje zvoljene otroke,

da ga boš v nebesih vekomaj hvaliti in ljubiti zamogel; vzemi z vso pokoršino, kakor Jezus Kristus na oljski gori, kelih smerti, ki ti ga daje, iz njegovih rok. Svetniki so želeli umreti, se skleniti z Bogom; sv. Terezija je po smerti takole zdihovala: „Pretežavna je ječa, v kateri moja duša koperni, da bi ne zdihovala po rešenji; vendar pa bi ne hotla tudi v najmanjšim prestopiti, kar mi je tvoja presveta volja, o moj Bog! odmenila. — Kako dolgo, o Jezus, je človeško življenje, dasiravno pravijo, da je kratko! Se vé, da je kratko, če pomislimo, da se ž njim lahko pridobi večno življenje; pa grozno dolgo se zdi duši, ktera želi skoraj gledati svojega Boga.“ Sprejmi smert tudi ti, če ne s tolikim veseljem, saj iz pokoršine do Boga. Imej, kakor svetniki svete želje gledati Boga, gledati Jezusa Kristusa. Bog ti je v nebesih pripravil obilno plačilo: življenje, ki ga boš v njih

vžival, ne bo več postavi smerti podverženo, sveto, mirno in srečno bo; življenje brez žalosti, brez bolečine, brez nepokoja, življenje polno veličastva. Sveti Avguštín pravi: „O življenje preveselo, o kraljestvo presrečno! kjer se ne bo nič več smerti bati, ker ne bo imelo nič več konca, ker ne bo podverženo času, kjer ne bo več noči, večni dan bo. O srečna domovina, kdo bi ne imel po tebi gorečih želj; srečna domovina, kjer se prijatelj ne zgubi, sovražnik ne obudi, kjer se nobeden ne rodi in tudi nobeden ne umerje, kjer bomo z oblačilom neumerljivosti obdani, in smerti in zmoti za vselej odmaknjeni!“ Glej prijatelj, to je stan, ki so zveličane duše v njem; ta bo tudi tvoj, če je tvoje serce vse Božje ob času tvoje smerti.

M o l i t e v.

Tvoja volja naj se zgodi, o Gospod! Če je Tvoja volja, da ozdravim, sem pripravljen še dalje živeti, da Tebe bolj ljubim in Ti zvesteji služim, kakor dozdaj; če je pa Tvoja sveta volja, da umerjem, sem tudi pripravljen, da Te več ne žalim, in k Tebi pridem, ktereга je moja duša ljubila. Kar Te še zdaj prosim, je edino to, da v Tvoji milosti in prijaznosti umerjem. Pomagaj mi, o Gospod, da iz ljubezni do Tebe vse in tudi smertne bolečine voljno preterpim, do konca stanoviten ostanem, in krono večnega življenja dosežem. Tvoj želim biti v življenji in v smerti. Naj se zgodi Tvoja sveta volja vedno nad mano; le te nesreče me varuj, o Gospod, da bi od Tebe vekomaj ločen ne bil. Amen.

13. Kako bolnika opominjati, ko ga spomin njegovih grehov straši.

Izroči se popolnoma Očetu milosti in Bogu vse tolažbe, da ti spomin tvojih storjenih grehov, če so tudi veliki, ne vzame keršanskega upanja, in te ne moti s prevelicim strahom. Sveti Bernard pravi: „Ne straši naj vas preveč spomin vaših grehov, če ste spreobrnjeni; le ponižuje naj vas.“ Božja milost je večji od vse človeške hudobije. Ko bi bil ti tako hudoben, kakor je Bog dober; bi se ti lahko reklo; Tvoja hudobija je čez vso pomoč, ni ti več pomagati, ne upaj več v Božjo milost. Ker je pa to, kakorkoli bi bilo spačeno naše življenje, nemogoče, ne smemo sicer res sami v se nič zaupati, pa v Boga moramo vse upanje postaviti, zato, ko ni nobene primere med našimi hudobijami in njegovo dobroto. — Tvoje rane so velike in za-

starane, praviš; ali ko bi bile še veliko večji, niso neozdravljive zdravilcu, kateri je vsegamogočen, in te tudi ozdraviti hoče. Vdaj se v varstvo Jezusu Kristusu in sveti Devici; imej zmeraj oba dva v sercu. V ranah tega Božjega Odrešenika in v naročji njegove svete Matere boš zadobil obilno pomoč, nezmeren studenec tolažbe in moči, in boš strah in najhujši skušnjave pregnal.

M o l i t e v.

S sv. Avguštinom tako-le molim: „Obupal bi bil zavoljo svojih mnogih grehov in hudobij, zadolženja in brezštevlnih zamud, s katerimi sem se pregrešil, in se brez prenehanja pregrešam v mislih, besedah in djanji in v vsem tem, v čemur se človeška slabost pregrešiti zamore, ko bi ne bila Tvoja Beseda meso postala, in med nami prebivala. Pa zdaj si ne upam več obupati; zakaj,

če smo bili s Tabo spravljeni, ko smo vendar le Tvoji sovražniki bili; koliko več smo zdaj oprosteni Tvoje jeze ponjem! Vse svoje upanje, vse svoje zanašanje stavim v Njegovo predrago kri, ki je zavoljo nas, in zavoljo našega zveličanja prelita bila. V njej dobim zopet moč življenja. Na-njo se vpiram in kopernim skoraj k Tebi priti, ter se ne zanašam na svojo pravico, ampak na tisto, ki je iz Tvojega Sina, Boga in Gospoda našega Jezusa Kristusa.“ Amen.

14. Kako bolnika opominjati, ko se smert bliža.

Ne zgubi serčnosti, prijatelj; tvojih bolečin bo kmalo konec. Bolji je na zemlji najhujši bolečine več let terpeti, kakor pa v vicah terpeti v ognju le kake ure. Ker ti je le še malo časa biti na

križi, bodi terden in stanoviten. Posnemaj stanovitnost sv. Štefana. Ta prvi mučenik, ko se vidi s kamnjem obsutega in na koncu življenja, popusti skerb za svoje telo, in skerbi le za svojo dušo. Priporoči tudi ti Bogu svojo dušo in prosi ga po zgledu tega svetega mučenika, rekoč: „Gospod Jezus, sprejmi mojo dušo!“

Ne prosim Te, moj Zveličar, da naj Tvoje vsegamogočne roke, ktere so toliko bolnikov ozdravile, tudi moje telo ozdravijo; z dobrim srcem sprejmem smert, zato ko je Tvoja volja, da umerjem. Pa prosim Te, zaceli vse rane moje duše, in deni jo v stan, da pride s ponižnim zaupanjem pred Tvoj sodnji stol. Ako me ti, o Gospod, ojstro sodiš, ne bom mogel obstati pred Teboj, ne upati zveličanja. Ti si moja edina pomoč, naj se me usmili Tvoje serce, ki je tako dobro grešnikom, kteri te milosti prosijo. Naveži me na-se z vezmi Svoje ljubezni; in ne

pripusti, da bi bila draga kri, ki si jo prelil, za-me zastonj prelita, da bi bila bridka smert, ki si jo terpel, za-me brez sadú.

M o l i t e v.

Pripognjen pred Teboj, moj Stvarnik, moj Bog! s potertim in ponižanim srcem pridem, in prosim Tvojo neskončno milost, odpusti mi moje grehe. Čeravno so veliki, zaupam le vendar v Tvojo dobrotljivost, ki nima meje. Skazal mi boš usmiljenje, saj si Svojega Sinu poslal odrešenika na svet, in On nas uči v svetem evangeliji, da je grešnikov iskat prišel, ne pa pravičnih.

Zahvalim Te prav ponižno za vse dari, ki si mi jih dodelil ves čas mojega življenja, in za vse leta, ktere si mi dal dozdej, ktere sem pa velikrat malopridno obračal. Pa žal iz serca mi je zdaj to, in silna bridkost peče mojo dušo. Oh

pozabi vso mojo spačenost, nezvestobo in nehvaležnost! Kar Ti ni dopadlo v mojem življenji, zdaj zaveržem; in Tvoji dobroti prištejem vse poterpljenje, ki si ga z menoj imel, akoravno sem tolikokrat zaslužil Tvoje tepenje. Rad terpim bolečine, ki si mi jih naložil, da bi le Tvoji pravici zadostil. Vdam se vsemu, kar boš storil z menoj, bodi si v času, ali v večnosti; Tvoja volja se zgodi nad menoj. Moj Bog! podpiraj me v mojih zadnjih težavah s Svojo pomočjo, in ne pripusti, da bi sovražnik mojo slabost premagal. Varuj me vseh zvijač, s katerimi bi satan utegnil se me lotiti, in me pogubiti. — Tudi Tebi, sveta Devica Marija, ki si za Bogom moje prvo pribežališe, tudi Tebi, Mati mojega Zveličarja, se priporočim. Daj mi občutiti dela Svoje materne ljubezni v tistem strašnem času, ko bom obdan s smertnimi bolečinami in z nevarnostjo pekla, da ne pridem v

zadrega skušnjavčeve pri obilnih grehah, ki sem jih storil, in ki se jih zdaj iz serca kesam. O ljubeznjiva, o dobrotljiva mati! prosi za-me pri Bogu; v Božjo milost, ki je moja edina pomoč, imam zaupanje. Amen.

15. Kako opominjati bolnika pred smertjo.

Bodi serčen, prijatelj, kmalo bo boj dokončan! Kmalo pojdeš iz terpljenja v veselje, iz revšine v srečo, iz smerti v življenje, ktero bo vekomaj srečno. Imej zmeraj pri Jezusu Kristusu svoje serce, in daj se mu vsega. Glej rešenje svoje, in konec vseh težav! Bog pride vzeti te iz te doline solz, in te vdeležiti veselja, ktero zveličani v kraji svoje časti uživajo. Glej dan zveličanja svojega, presrečni dan, o katerem ti bo Oče usmiljenja dal mesto v svojem kraljestvu!

Serčen bodi, prijatelj; glej predragi čas! Ne zgubi spred oči Jezusa terpečega. Bog ravna z teboj, kakor je ravnal s svojim Sinom. V terpljenji je svoje življenje končal; v terpljenji hoče, da tudi ti svoje končaj. Poglej večkrat sveti križ, na katerem je dal svojo dušo v roke svojemu nebeškemu Očetu, da bo ljubezen do njega zmeraj bolj v tebi gorela, in da boš ložej stanovitno terpel celó do zadnjega zdihljeja svojega življenja.

M o l i t e v.

O nebeški Oče! Tebi zdaj svojo voljo v dar prinesem. Kakor ti hočeš, o Gospod! tako naj se z menoj zgodi. Kakor je Jezus na križi svoje življenje daroval, tako ga tudi jaz darujem Tebi, dobrotljivi Bog! Ti si mi življenje dal, pa mi ga zopet vzameš, kadar hočeš. Tvoja sv. volja naj se zgodi! Amen.

DRUGI DEL.

Mnogi zgledi in molitve za
bolnike.

PERVI RAZDELEK.

Zgledi in molitve za slehernega bolnika.

1. Kako je bolezen in zguba zdravja ceniti.

Dobri pastir iše zgubljene ovčice.

Kako močno želi Bog nas ljudi zveličati, spričuje naslednja prilika: Neki mož je šel na Božjo pot v Jeruzalem, da bi tisti kraj videl, kjer je naš Zveličar Jezus Kristus učil, terpel in umerl. Po poti gredé zajde v velik gojzd, kar za-

gleda neizrečeno svitlega mladenča, pa razoglavega in bosega, otožnega in žalostnega, ter tako milo jokajočega, da je solza solzo pobijala. Romar ga vpraša, rekoč: „Preljubi mladeneč! kako si pa v ta velik gojzd zašel in zakaj se tako milo jokaš?“ In mladeneč mu odgovori: O kako bi se neki ne jokal, ker že toliko let zgubljene ovce išem: Moj oče je bogat mož, sto ovac je imel, in ena se mu je zgubila. Zgubljeno ovco je pa med vsemi najbolj ljubil, tako močno mu je bila pri sercu, da je mene svojega edinega sina poslal je iskat. Komaj sem shodil, so me že oče po-njo poslali, kosčka kruha mi niso dali, ampak ga moram pri dobrih ljudeh prositi. Kar mi pa največi žalost in bridkost dela, je pa to: Tako jaz zgubljeno ovco ljubim, da, ko bi jo najdel, bi se ji okoli vrata oklenil, priserčno bi jo objel, na rame zadel, bi jo k svojemu očetu nesel, in bi vse ljudi sklical, rekoč:

Veselite se z menoj, ker ovca je najdena, ki je bila zgubljena!

Ko romar to sliši, se zavzame, in se ne more zadosti čuditi tako veliki ljubezni tega zvestega pastirja, in s solznimi očmi reče: Preljubi mladeneč! kako velika je tvoja ljubezen do te poredne ovčice! Bog daj, da bi jo skoraj najdel. In ko romar te besede izreče, gre žalosten svojo pot.

Čez nekaj let pride tisti romar zopet v sv. deželo, Jezusov grob obiskat. Domu gredé vidi na hribu Golgata zunaj mesta veliko trumo ljudi. Da bi videl, kaj se na hribu godi, se drenja skozi množico bližje in zagleda zvestega pastirja živega na križi viseti. Bil je ves ranjen, in tako prepaden, da ga je komaj spoznal. Toraj ga ogovori rekoč: Nisi li ti tisti mladeneč, ki si me bil pred nekterimi leti v pušavi srečal, in si zgubljene ovce iskal? Sem, sem tisti, mu križani odgovori. Romar

ves prestrašen pravi: Za Božjo voljo! kako si vendar v take nadloge prišel? kdo te je tako raztergal in na križ pribil? Mladeneč odgovori: to se je tako-le zgodilo: 33 let sem jaz svoje ovce iskal, in sem jo zadnjič med čedo volkov najdel. Jo najti sem bil tako vesel, da sem se med-nje podal, ubogo ovco, ko je bila že vsa raztergana, rešit. Toda ovca je bila raji pri volkovih, kot pri meni, vse volkove je zoper me podpihala, ona me je prva na tla pobila, z nogami teptala, in z zobmi tergala; pomagala je volkovom me tako raztergati, da ni nobenega zdravega uda več pri meni. Pa vse to voljno terpim. Celo na križ sem se dal pribiti; ker sem mislil, da se bo moja ovca toliko pred omečila, ko bo videla, da toliko za-njo terpim.

Se zdaj neprenehoma kličem, in vse rane mojega trupla kličejo: Ljuba ovčica! pridi k meni; poboljšaj se, in vse ti bom

odpustil, kar si mi žalega storila. Glej, jaz ne morem umreti, dokler se ti k meni ne oberneš. Glej tako rad te imam, da bi celo leto tukaj raji visel, kakor pa brez tebe umerl. O ovčica! vedi, da, ko bi mogel brez tebe umreti, bi od grenkosti in bridkosti svojega serca umerl, in se brez tolažbe s tega sveta ločil. In zato te prosim, ker te srečno in zveličano želim, zapusti čedo volkov, in oberni se k meni svojemu najboljšemu prijatelju in zvestemu pastirju.

Tako je klical ta ljubi zvesti pastir tako dolgo, da mu je sapa zastala. In ker terdovratna ovca vendar le ni hotla k njemu priti, je s serčno žalostjo tako zavpil, da ste se nebo in zemlja stresle, je svojo glavo nagnil, in v največi bridkosti svojo dušo Bogu izročil.

Ta nebeški mladeneč in zvesti pastir je Jezus Kristus, edinorojeni Sin Božji, kateri je iz zgolj milosti in ljubezni do

nas, zapustil lepe nebesa, ter je prišel na ta revni svet, nas zgubljenih ovac iskat, za nas terpet in umret. Poredna zgubljena ovca si bil pa ti, grešni človek! Glej, tudi tebe je tvoj usmiljeni pastir Jezus mnogo let k pokori opominjal in klical; pa dokler si bil zdrav, ga nisi poslušal, si še celo pred njim bežal. Da bi se vendar k njemu obernal, zato ti je zdaj bolezen poslal. Spoznaj iz tega, kako močno skerbi On za tvoje zveličanje! Bodi mu hvaležen in poverni se k njemu ter stori mu veselje s tem, da se ves spreoberneš in ga nikdar več ne zapustiš.

(Molitev glej stran 16.)

2. Kako bolnika opominjati, da naj poravna svoje časne reči in se s sovražnikom spravi.

Jožef Vendelin Kazer, kmet.

Njegov dušni pastir naznanja, da je ta pobožni oče najpervo svoje časne reči oskerbel, zato da bi ga pri prejetju sv. zakramentov ne motile; potem se je z veliko žalostjo vseh svojih grehov obtožil in s toliko pobožnostjo sv. popotnico prejel, da so se pričujoči skoraj veselja jokali, ravno s tako pobožnostjo je prejel tudi zakrament sv. poslednjega olja. Zdaj je bil popolnoma v Božjo voljo vdan, in pripravljen umreti, ko bi bila Božja volja. Samo otroci so ga še skerbili, rad bi bil še za-nje skerbel, in jih zapeljivosti varoval, posebno ker so bili še mladi. Prosil je tedaj svojega spovednika, naj mu za otroke potrebne nauke spišejo, da jim jih pred smertjo z besedo

pové, pa tudi spisane zapusti, zato, da ne bodo po njegovi smerti nikdar nanje pozabili. Z veseljem so spovednik bolnikovo voljo spolnili in mu spisane nauke prinesli, ktere so pa zavoljo očetove slabosti otrokom sami brali. Po tem, ko so mašnik otrokom nauke prečitali, skle- nejo oče govor s temi besedami: „Ti so nauki, ktere vam pred smertjo dam, ob- ljubite mi še vsi, da jih ne bote nikdar pozabili, ampak da jih bote po moji smerti večkrat prebirali, in na dan vašega obhajila sklep ponovili, vedno po njih živeti.“ — Ko so otroci obljubili, so jih oče poslednjič blagoslovili, rekoč: „Blago- slov vsegamogočnega Boga † Očeta, in Sina † in svetega † Duha naj pride z nebes doli na vas, in naj vedno pri vas ostane! Amen.“

Čez tri dni potem so oče mirno v Gospodu zaspali.

Kakor je ta pobožni oče storil, stori tudi ti: deni vpervič svoje časne reči v red, spravi se s sovražnikom, če ktereга imaš, potem pa skerbi edino le za zve-ličanje svoje duše; zdaj se pa oberni k Mariji Devici in jo prosi, rekoč:

(Molitev glej stran 22.)

3. Ljubezen do križev.

Mica Devpel, sirota.

Prav veliko ljubezen do križev je imela ta uboga sirota. Mnogo in težkih križev ji je bil Bog poslal, pa vse je z Božjo pomočjo voljno prenašala; zdaj pa vživa plačilo v večnosti za svoje terpljenje. Milo se stori človeku slišati, koliko hudega je ta uboga sirota na svetu preterpela! Ohrani toraj v spominu ta lepi zgled in nasledvaj ga. Rodila je nezakonska mati pri sv. Jurju pod Taborjem v letu 1816

dete. Ime Marije, prečiste Device, so mu dali pri sv. kerstu, kakor bi botri že v duhu bili uganili, kako bo revica potrebovala mogočne priprošnje prečiste Device, in kako ji bo podobna v svoji žalosti in bridkosti. Mašnik nesrečno mater z naslednjimi besedami posvaré: „Glej, zani-kerna mati, v svojem naročji imaš svojo pokoro, ti boš še grozno veliko s svojim detetom terpela.“

Kmalo po cerkvenem vpeljevanji se mati s svojim otrokom na Vransko preseli, in kmalo se začne hudo prerokovanje dopolnovati. Dete je komaj toliko izrastlo, da se je nekoliko zavedelo svojega življenja, kar ga prva težava zadene. Ostudne mramorce so mu vrat razjedle, in ga v bolečine zavile, da je bilo ko Job v svojih gobovih bolečinah na gnojiši. Ni pomagalo nobeno zdravilo, ne mazilo, dve leti je sirotica z njimi terpela in bolehalo, kar poslednje poskusi in si dá

vrat z hudim oljem namazati, kar je bolečine sicer pregriznilo ji, pa tudi kožo in meso okoli vrata posnedlo, da so videle se kite in žile. S časom se rane zacelijo, in uboga duša že misli, da je rešena svojega terpljenja. Ali to je bila le majhna priprava za prihodnjo bridkost!

Komaj se sirotica perve boleznii nekoliko oddahne, se v nje rahlih kosteh že druga bolezen nabere, hud protin (mertvoud) namreč, ki je deset let jo terpinčil, da je vsa skerčena v postelji ležala. Bila je ta bolezen druga stopinja nje križevega pota, kterege je mogla doveršiti v svoje lastno zveličanje in v spravo pregrehe svoje matere. Začuditi se dosti ne moremo, da je mogoče človeku toliko terpeti, ali ravno v tem se razodene vsegamogočnost Božje milosti, „ki je zvest, in človeka ne skuša čez njegovo moč.“ — „Jaz zamorem vse v tem, ki mi potrebne pomoči deli,“ pravi

sv. ap. Pavel, in da to tudi drugi zamorejo, nam ta preserčna duša živo spričuje. Kadar je njeno terpljenje že do verha prikipelo, ji je Bog zopet težavo preložil, in zvesta služabnica Božja se je po slednji dokončani nadlogi vedno za prihodnjo pripravljala. Le malo časa se je po tej drugi bolezni svojih bolečin iznebila, le nekoliko se pokrepčala, kar jo tretja bolezen zadene, sklepovna jetika, ki jo je še huji zbolela, pa tudi daljej terpela. Privajena križev in težav se ni bala novih nadlog, le prosila je vedno Boga za ljubo poterpežljivost, ker je vedela, „da učenec ne more višej biti od svojega učenika, in da so popolnoma le ti, ki so kakor njih učenik.“ Vsa vdana v Božjo voljo je pohlevno novi križ objela, ko ji ga je bil Bog na rame zadel, in zvesto je hodila po ternjevem potu za svojim učenikom. Celih 15 let je sirota zopet bolehal, grozne bolečine

občutila v svojih udih, pa tudi to skušnjo je srečno prestala, in si tretji biser v svojo nebeško krono zaslužila.

Huda bolezen se ji zdaj toliko zboljša, da je zamogla po bergljah hoditi, in saj za malo časa posteljo svojih bolečin zapustiti. Oh! kako se je revica razveselila, ko je stopila pervikrat iz tamne ječe svoje izbe, gledala zlato solnce na nebu, pisane rožice na polji, in pervikrat občutila, kako lepo in neizmerno je Božje stvarjenje. Z otročjo hvaležnostjo se je ljuba duša obernila k Bogu, ki jo je tako dolge in velike nadloge rešil.

Ali kmalo so ji preletele vesele leta ljubega zdravja, dasiravno ga je le na pol vživala, ker je vedno po bergljah hodila. Osem let ji je Bog počitka dal, naj se oddahne svojih težav in pripravi na svojo poslednjo bridkost.

Preteklo je 8 let, in šola Kristusova se zopet začne. Huda vodenica se je

prime, in jo včasih tako napihne, da skoraj dihati ni mogla, potem ji pa zopet odjenjuje, in se ji nekoliko polajša. Bolehala je 6 let na hudi vodenici, in le višej in višej se je njeno terpljenje množilo. Stegnjena je mogla ležati, se ne ganiti na nobeno stran, ker je truplo že tako rahlo bilo, da bi kar vpila bila od samih bolečin, ko bi se bila le nekoliko premaknila iz svojega mesta.

Bila je v svoji hišici sirotica tudi zapušena od ljudi razun nedelj in praznikov, o katerih so jo pobožne prijateljice zvesto obiskovale. Mati je celi teden pri ljudeh delala, si toliko denarjev prislužiti, da je sebe in svojo revno hčer za silo oskerbela. Lepo tudi je bilo videti, kako so revni bolnici pridne dekletè in tam skledico goveje župe ali masele vina za živež nosile, kar so ljube duše od svojih ust si pritergale. Pač lep zgled žive keršanske ljubezni! Ob delavnikih so

revno bolnico nje spovednik večkrat obiskovali, in ji v tolažbo iz sv. bukev lepe zglede poterpežljivosti brali. Pa lahko jim je bilo tolažiti ranjko Mico v njenih težavah, ker je bila vsa navdana žive vere, terdnega zaupanja in goreče ljubezni do Boga. Zveličanska moč milosti Božje se ji je na obličji brala, in videlo se je očitno, kako mogočen je Bog v svojih svetnikih.

S posebno pobožnostjo in dušnim veseljem je ranjka Mica častila svojo varhinjo Devico Marijo, mater žalosti in bridkosti, in se toraj najraje o Marijinih godovih obhajati dala. Najslajši veselje in prava gostija je bil za-njo dan svetega obhajila, dasiravno je bil za-njo tudi dan najstrašnejših bolečin. V čast toliko svetega gosta, ljubega Jezusa v presvetem rešnjem Telesu, si je dala prestlati, in ker je sirota zmeraj mirno na enem mestu ležala, so se ji čeva in kosti tako

rekoč vstanovile, in naj so jo prijateljice še toliko lepo prijele, vendar niso mogle braníti, da bi se rahle kosti in čeva nekoliko ne bile zmezile (premaknile), in ravno ta je bil vzrok nje najhujših bolečin; ali zvesta marternica Kristusova za vse to ni marala, in je vse serčno preterpela, da se je le sklenila s svojim ženinom Jezusom Kristusom.

O kako osramotenje za mlačne kristijane, ki se pri zdravih udih pripraviti nočejo, da bi očistili svojo vest grešnih madežev, in posvetili svoje serce z vživanjem presvetega rešnjega Telesa! — Kakor je bila pa ranjka bolnica zastran pobožnosti vsem vernim najlepši zgled, je bila tudi vsem bolnikom po fari zavoljo poterpežljivosti svoje najboljši krepčalo.

Znana je bila njena dolga bolezen, in nje velika poterpežljivost po celi fari, in ni bilo treba družega reči bolnikom,

kadar so se zavoljo svojih bolečin potožili, kakor te-le besede: Glej! kako dolgo že Devpelnova Mica boleha in kako voljno vse preterpi; tvoja bolezen ni troha njenih bolečin, in že godernjaš zoper Božjo previdnost, ki te le nekoliko strahuje. Obmolknil je bolnik pri tem opominu, in še Boga hvalil, da mu je bitvice terpljenja občutiti dal, kterega je uni bolnici naložil.

Bolezen njena se je letošnjo zimo zmeraj hujšala in poslednje tri mesece ni družega vžila, kot nekoliko vode; sam Bog jo je ohranil, da je srečno dokončala svojo zveličansko vojsko, in si spletla krono nebeško, ktera ji je v nebesih prihranjena bila. Sladko in mirno je v Gospodu zaspala v sredo pred postom 26. svečana leta 1851.

Vdaj se tudi ti, ljubi kristijan! v sveto voljo Božjo v svoji bolezni po lepem zgledu te uboge sirote, da se ž

njo po smerti v nebesih vekomaj veseliš.
Da ti pa Bog pomaga, prosi ga, rekoč:

(Molitev glej stran 29.)

4. Kakošen mora biti bolnik vso svojo bolezen, in kakošni so bili svetniki v težavah in boleznih.

Sv. Servul, berač.

Ta svetnik je bil s svojo mnogo let terpečo boleznijo in s svojim največim uboštvom popolnoma zadovoljen. Zasliši lep zgled, ktereга ti dá, ljubi kristijan! Sv. Servul je bil od otročjih let hromast, vsi udje so mu tako zeló odmerli, da ni mogel nikoli na svoji postelji sedeti, ali se od ene strani na drugo obrniti; še toliko se ni mogel z roko ganiti, da bi jo bil k ustom prinesel, zato sta mu mati in brat živež v usta dajala. Blizo 40 let je ves skerčen in sključen v postelji

ležal. V svoji bolezni je bil tudi tako močno reven, da je le ob milošini živel. Da je milošino dobival, so ga dobri ljudje vsak dan k cerkvi sv. Klemena v Rimu nosili. Ako so mu pa ljudje obilno milošino podelili, je vendar le toliko za-se prideržal, kolikor je za njegove največi potrebe zadostovalo. S svojo revšino in boleznijo je bil tako zadovoljen, da je vedno govoril: Zahvalim Boga, da me je z boleznijo in uboštvom obdaroval. Od svoje milošine je tudi toliko denarja na stran djal, da si je z njim sv. pismo kupil; ker pa sam brati ni znal, je tiste, ki so ga obiskali, prosil, naj mu iz njega nekoliko beró. Tako pazno je pa branje poslušal in tako zvesto v spominu ohranil, da je skoraj vse nauke sv. pisma v svoji glavi imel. V svojih hudih bolečinah je sv. psalme ali druge sv. pesmi veselo prepeval ali pa molil. Verni so ga radi obiskovali, ter se od njega učili poter-

pežljivosti, vdaje v Božjo voljo, in drugih lepih keršanskih čednost. Ko je bil čas dopolnjen, ktereга mu je bil Bog v terpljenje odločil, se je pobožni bolnik z vso skerbjo na smert pripravljaj. Naj pred je prav pobožno sv. zakramente prejel, potem je pa pričujoče učil, in ž njimi sv. pesmi prepeval. Ko so ljudje še peli, kar naenkrat reče: Tiho bodite! ne slišite li angeljev prepevati? Ko je te besede izrekel, je ves vesel svojo srečno dušo v nebesa izdihnil. Vsi, pri njegovi smerti pričujoči, so bili s prijetnim duhom napolnjeni, in ves čas, dokler ni bilo truplo pokopano, je prijetno vonjavo (dišavo) na okrog razširjalo.

Da Bog tudi tebi tako zadovoljnost v terpljenji in morebiti tudi v pomanjkanju dá, prosi ga rekoč:

(Molitev glej stran 33.)

5. Kako k poterpežljivosti obuditi bolnika, kateri je bil hudo ranjen, ali si mora kak ud telesa rezati dati. Zgled v to zbran.

Janez Mihael Feneberg, župnik.

S kakoršno poterpežljivostjo so sveti mučeniki svoje velike muke prenašali, z ravno tako poterpežljivostjo je z Božjo pomočjo tudi ta zvesti Božji služabnik takrat terpel, ko so mu zdravniki nogo rezali. 31. dan oktobra 1793 so g. župnik pri podružnici Lengenvanški spomin sv. Volbenka obhajali. Vreme je bilo silno neprijetno, dež in sneg je šel. Nazaj gredé so tako močno padli, da so si nogo zlomili. Doma sta jim dva močna moža nogo vravnavała ter jo s toliko silo nategovala, da je enemu zarad velikega truda skoraj vid in sluh vzelo. Ali preljubi starček so to terpljenje tako voljno prenašali, da niso stvarice potožili, in so njima še serčnost dajali.

Ko so svoje podložne zaradi nesreče žalostne videli, so jih tolažili rekoč: „Nikar ne žalujte, saj se ni nič drugega zgodilo, kakor noga se je ulomila,“ in z veselim obrazom so pristavili: „Gospod me je obiskal.“

Kmaló se je začela rana na njihovi zlomnjeni nogi gnojiti, in zdravniki so rekli, da mora noga odrezana biti, če hočejo živi ostati. Oni so prejeli sv. zakramente umirajočih, in potem so dali nogo rezati.

Dobri farani so se tisti čas, ko so jim nogo rezali v cerkev podali in za svojega župnika molili, da bi jih Bog še pri življenji ohranil. Neizrečene so bile bolečine, merzel pot jim je po obrazu stopil, vsi blede so bili, pa niso vpili, ampak le na tihem so ječali. Župnik niso hotli misliti na smertno nevarnost, ampak premišljevali so Jezusove bolečine na svetem križu, in to je k temu pripo-

moglo, da niso umerli. Noga jim je bila srečno odrezana. Ko se je rana celiti začela, in je vsa smertna nevarnost minula, so bili vsi farani z veseljem napolnjeni, samo to jih je zdaj skerbeti začelo, da bi jih ne zapustili, in si kake lažje službe ne poiskali. Poslali so tedaj k njim moše, kateri so jim rekli, naj jih nikar ne zapusté, da bodo oni pripomogli zdravnike poplačati, in ko bi bilo treba, bi tudi še enega duhovna plačevali, kateri bi jim pomagal. Ta prošnja je gospoda župnika tako razveselila, da so rekli: Dobro, da me je ta nesreča zadela, ker mi je priložnost dala, spoznati, kako močno me podložni ljubijo; terpljenje malo tednov mi je večí zaupanje pridobilo, kakor vse moje delo in trud mnogih let. Rekli so tudi: Bog me ni v terpljenji brez tolažbe pustil in mi tudi ni toliko terpljenja poslal, da bi ga z njegovo pomočjo prenesti ne bil zamogel;

naj bo hvaljen zavoljo tega vekomaj. Se mnogo let so potem z leseno ного za dobre farmane skerbeli.

Ako tudi tebe, ljubi kristijan! Bog z enakimi ali manjšimi bolečinami obklada, kakor svete mučenike in tega gospoda, prosi ga pomoči, da zamoreš vse voljno preterpeti, reci toraj:

(Molitev glej stran 37.)

6. Kterih težav se nam je bati.

Nežka Hribar, mlada devica.

Bogoljubna duša se le greha in večnih kazni boji, časnega terpljenja se pa ne boji. Tako veliko modrost je od Boga prejela še prav mlada devica Neža Hribar.

Ona je bila leta 1837 v Bohinji na Kranjskem rojena, še le 9 let stara je zbolela, in potem celih šest let bolna ležala. Na več krajih života so se ji bule

ali rane napravile, v katerih se je sokrovica zbirala in iz njih tekla. Zraven tega ji je bila pa še božjast tako nožice zvila in pohabila, da nič več na-nje stopiti ni mogla; kadarkoli ji je iz postelje treba bilo, jo je ves čas stareji sestra nosila. Pa ves dolgi čas šestletne bolezni ni bilo nobene pritožbe iz njenih ust slišati; vse je molčé s tiho poterpežljivostjo v Božjo voljo vdana terpela. Zgodilo se je, da je med drugimi tudi kaka ženska k nji prišla, ki je o njenim ugledu roke sklepati in nad njo tarnati jela rekoč: „O sirota, sirota! koliko in kako dolgo ti terpiš; lahko da boš še kakih 30 let tako ležala!“ Komu bi se nad takim govorjenjem in obnašanjem ne užalilo? Tudi dobri Nežici se je pri tem milo storilo, in solze so ji v oči stopile; vendar pa tudi tega sama ni pravila in nič ne potožila, ker po svoji lepi molčljivosti zoper nobenega človeka tudi nič govorila ni.

Čeravno pa se ji je nad tem užalilo, je vendar precej zopet umirjena, potolažena in v Božjo voljo vdana bila, ko so ji duhovnik povedali, da nikakor ne tisti, kdor je bolan in terpi, ako je pa nedolžen ali v milosti Božji, ampak le tisti je nesrečen in milovanja vreden, kdor se v smertnem grehu in na poti pogubljenja znajde; da Bog tudi za-njo dobro vé, in kot najboljši oče tudi za-njo skerbi, da ji s terpljenjem le priložnost daja k obilnišemu zasluženju in plačilu v nebesih; da ji ravno zato hujšega in daljšega terpljenja nikakor poslal ne bo, kakor le kar ga bo z njegovo pomočjo v prid svoje duše prestatl zamogla. Pri tem naj bo opomnjeno, kako nespametno je, na ta način bolnika milovati in nad njim zdihovati; da toraj bolje stori, da k bolniku ne pride ali pa saj molči, kdor ga nič potolažiti ne vé in ne more, kakor pa, da bi mu po svoji nepremišljenosti

in neprevidnosti bridkost in težavo še večji napravljaj. — V bolezni se je Nežica najpervo keršanskega nauka in posebno za spoved in sv. obhajilo dobro zučila, da je za svete zakramente pripravljena bila, in potem o posebnih časih previdena biti zamogla; ker to je za bolnika prva potreba in največi pomoč in tolažba. Njeno opravilo v bolezni, ker družega ni mogla, je bilo brati in moliti. V bolezni posebno se korist in velika dobrotta branja pokaže. O koliko si bolnik čas prikrajša, in svoj revni stan, nadlogo in težavo pozabljivši tudi terpljenje polajša — koliko lepih in podbudnih zgledov v bukvah najde, s kterimi se v poterpežljivosti uterjuje, in si tako tudi zasluženje za večnost množi in zvikšuje — kdor brati zamore in hoče! Brala je mnogo bukev pobožnega zapopadka in mnogo lepih in podučnih zgodeb in povest, ki jih je potem tudi svojim domačim pripovedovala. Zraven

tega pa, čeravno vsa nadložna, da se sama s postelje še ganiti ni mogla, je tako zadovoljna bila, da je včasih še marsiktero bogoljubno pesmico zapela, katerih se je od svojih sester in drugih tovaršic in verstnic naučila, ki so jo obiskovat hodile.

V resnici srečen je bolnik, kateri v nedolžnosti živi in do smerti vse bolečine tako voljno in v Božjo voljo vdano terpi. Ako se kak zdrav kristijan v kaki bridkosti ali težavi znajde, bo gotovo po obiskovanji in zgledu tacega bolnika ves potolažen in oveseljen, nasproti je pa tisti v resnici nesrečen, kateri ni v milosti Božji.

Ti, ljubi bolnik! morebiti nisi tako nedolžen, kakor je bila ranjca Nežka, morebiti si s svojimi grehi že zdavnaj peklenške muke zaslužil. Bodi Bogu hvaležen, da je tako dolgo časa na tvojo pokoro čakal, in ti zato bolezen poslal,

da bi te peklenških muk obvaroval in v nebesa vzeti zamogel, ter terpi voljno vse svoje bolečine.

(Molitev glej stran 43.)

7. Bolezni so Božji darovi in pripomočki zveličanja.

Urša Majhen, posebno pobožna devica.

Navadno je, da Bog tistemu kristijanu več terpljenja pošlje, ktereга močnejši ljubi, tako da zamore sklepati z velikosti terpljenja, če ga voljno terpi, tudi na velikost ljubezni Božje do njega. Če to resnico obrnemo na popred imenovano devico, moramo reči, da jo je Bog močno ljubil, zato ker jo je z vednim, pa velikim terpljenjem obkladal. Premisli zdaj njen zgled: Ranjca Urša je že v otročjih letih imela veliko veselje do molitve in

keršanskih nauk, v katerih je pred vsemi drugimi slovela; doma je bila vsem otrokom lep zgled pokoršine, nedolžnosti in delavnosti, v šoli vsem součencem zgled pazljivosti, pridnosti in lepega vedenja; zato so jo pa tudi učeniki serčno ljubili in visoko cenili.

Ravno tako goreča je tudi do službe Božje bila, ker je marsikako nedeljo celi dan v cerkvi se pomudila, in na jed in vse časno pozabljevši, še le po dokončani popoldanski službi Božji se domu vrnila. Pa tudi domu pridši ni pohajkovala, temveč ves drugi čas k Božji časti in v zveličanje svojega bližnjega obernila. Že v svoji mladosti je po zgledu svoje varhinje sv. Uršule svoje devištvo Jezusu zaobljubila, in nikdar ni bila pregovoriti, da bi bila v zakon stopila, dasiravno je mnogo snubačev imela. Da je svojemu Ženinu Jezusu zvesta ostala, je veliko molila, sv. zakramente pogosto prejerala,

se postila in si mnogo živeža pritergala, ga siromakom podeliti. Čedno in ponižno se je oblačila; namesto prevzetnega oblačila si je pa sv. in lepe bukve kupovala, katerih je veliko imela, jih rada prebirala, pa tudi že mnogo iz glave znala.

V pobožnosti še bolj napredovati, je Marijo Devico, ktero je po smerti svoje telesne matere za mater izvolila, in svojo varhinjo sv. Uršulo v zgled si vzela, in se jima z otroškim zaupanjem priporočevala. Stopila je v mnoge bratovšine, in pri kmetiških opravilih še zmeraj časa zadosti našla, bratovske molitve zvesto opravljati.

Ker je bila pa pobožna devica Bogu dopadljiva, zato je bila s terpljenjem obložena. Nekega dne hoče pri mlinskem vretenu nekaj popraviti, kar jo zgrabi, in zunaj pavca ji vse perste in dlan stare in kosti zdrobi. Perst je djala v trugo svoje male ravno umerle sestrice,

in odsihmal so tudi njene želje vedno pri njeni sestrici v nebesih bile. Velike bolečine je terpela, pa podala se je popolnoma v voljo nebeškega Očeta.

Komaj prvo nesrečo v mlinu nekoliko pozabi, jo že druga zadene. Iz visokega na kamnitno stopo pade in si vse zobe izbije; mala teršica ji v oko skoči in oko ji izteče; težek voz s 16 mrežami nastila naložen se na njo zverne, tako, da jo vsi mrtvo mislijo; debela smreka se v logu na njo podere in jo hudo pohabi; vendar ni bilo žal-besedice iz njenih ust slišati, temveč v Božjo voljo vdana reče s pobožnim Jobom: „Kakor je Bogu dopadlo, tako se je zgodilo, naj bo češeno njegovo sv. ime.“

Ker je Bog videl, da je že dovolj očišena, je ni više z nadlogami obiskal; marveč rešil iz te solzne doline in k sebi v sv. raj vzal. 17. svečana 1851 gre mlinsko zastalo kolo zavertit po žlebu

na rakah, spoderkne in pade pod kolo tako, da ga iz vretena verže, njo pa čez pas popolno pretare in preterga. Z groznim jokom jo kakor mrtvo v posteljo prinesó, kjer je pa vendar še toliko k sebi prišla, da so ji po mašnika poslali, potem je pa popolnoma v Božjo voljo vdana v Gospodu zaspala.

O ljubi kristijan! ki veliko terpiš, podaj se tudi ti v Božjo voljo in ne godernjaj. Poglej Zveličarja svojega, koliko na visokem križu terpi, in pomisli, da tudi najhujši terpljenje le kratko terpi. Skoraj bo vse časno nehalo in se večno začelo, tam v ljubi Očetovi hiši, kamor terpljenje ne zna in je večno veselje doma.

Če tudi tebi, ljubi kristijan! Bog dolgo in hudo bolezen pošlje, premisli, da je dar Božji in dober pripomoček k tvojemu zveličanju; da to v resnici postane, je pa treba, da voljno terpiš; da ti Bog milost poterpežljivosti dá, ga prosi

pomoči, in govori v svoji bolezni z besedami pravičnega Joba tako:

(Molitev glej stran 47.)

8. Z boleznimi na telesu tepe Bog dušo zavoljo grehov, in jo čisti.

Marijana lepo streže bolni revi.

Naslednji zgled kaže, da bolezen grešnika spreoberne in grehov očisti, ako se tudi sam k Bogu oberne in ga pomoči prosi. Bila je bolna reva, Jera imenovana, od vseh ljudi zapušena. Ni imela sirota človeka, ki bi jo bil obiskal, ali ji kaj postregel, ji merzle vode prinesel, ali ji pot s čela obrisal; oh pač strašno hudo se ji je godilo! Ni bilo tudi žive duše, ki bi jo bil ljubeznjivo potolažil, ji za kratek čas kaj povedal, ali pa ž njo molil. Samo Marijana, pobožna žena šivarja Boštjana jo je vsak dan obiskala,

ji stregla in jo tolažila. Ker je Marijana videla, da mora bolna Jera v gerdem smradljivem berlogu prebivati, da ima le snop pikaste slame za posteljo, da nima ne odeje, ne obleke, in da jo hoče žival ujesti: jo je tako serce bolelo, da ni popred odjenjala, dokler ni zapušene reve v svojo hišo vzela.

Ko nekaj časa potem bolna reva čuti, da se ji smert bliža, reče mirno svoji dobrotnici: „Moja poslednja ura doteka, in jaz se je ne ustrašim. Mislim, da je velika sreča za-me, da sem blizo smerti, in za vse zlato in srebro tega sveta bi ne hotla zdravja nazaj. Po resnici vam povem, in poznam, kaj je moja sreča. Poprej bi bila umerla, kakor divje živinče; zdaj bom saj umerla, kakor kristijanka. Bodi Bog hvaljen zato!“ „Amen“ — je bogaboječa Marijana odgovorila. Jera na dalje pravi: „Bog vam poplačaj vašo skerb, vaš trud in vašo ljubezen z menoj,

moji poslednji dnevi so najsrečnejši vsega mojega življenja. V svojih mladih letih sem tudi jaz kaj dobrega skusila, veliko dobrega vžila — in pa še le preveč! . . . Pa moje zavžito veselje je bilo pregrešno! zato pa tudi grenko. Nikoli nisem prav vesela bila, nekaj mi je vedno manjkalo, in kadar sem se smejala, me je serce peklo, in solze so me polile, zakaj neki znotranji červ me je grizel, in mi vsako dobro voljo grenil. Zdaj pri vas še le pravi mir uživam, in stanoviten pokoj imam; in če ravno sem že dolgo na svetu, toliko srečna še nisem bila, kot zdaj, ko sem pri vas. Bog bo vam gotovo vse povernil!“

Solze so se dobri Marijani po lici uderle nad lepimi besedami umirajoče hvaležne žene. Toložila je bolno siroto, naj si toliko tega k sercu ne žene.

„Zakaj bi si vsega tega k sercu ne vzela?“ — začne Jera. „Ali ni moja

dolžnost, se k smerti vredno pripravljati, ki jo že blizo čutim? Ni mi potreba zdravnika, ampak mašnika bi rada. Bi bili tako dobri, po gospoda župnika poslati?“

Jihté Marijana svojega moža prosi, rekoč: Ljubi mož stopi, stopi po gospoda, ker uboga Jera bo kmalo umerla. Mož gre hitro po gospoda župnika, in jih k bolnici pripeljá. Kadar bolna žena gospoda župnika in pa Boštjana moža Marijane pri sebi ugleda, ju prav veselo pozdravi, potem se je pa celo uro spovedovala. Ko se je izpovedala, in sta vse čedno opravila, je spokorjena žena gospoda toliko ginila, da so se zavzeli nad njeno spokornostjo. Od veselja župnik hišno mater, ki jih je potem do vrat spremila, blagoslovijo, rekoč: „Blagoslovi vas Bog zato, kar ste dobrega storili; — pod vašo streho umira prava spokornica! Njena pokora je vaše delo. Ako bi vas, Marijana, ne bilo, bi

bila terdovratna v svojih grehah umerla. Bog vam daj dobro!“

Marijana: „Ne vem, kaj bi bila storila za njeno pokorjenje; saj ne vem kaj tacega povedati, ne spričati.“ Župnik: „Ne veste, kaj bi bili storili? — Le vi in pa milost Božja. Kdor pravo ljubezen do bližnjega ima, tudi vse zna. Keršanska ljubezen potolaži serdite serca, reši zgubljene duše. Kar je naš Božji učenik učil, in nam storiti pomagal, to ste vi, dobra duša, nad to siroto dopolnili.“ — To so ji povedali, in hiteli v cerkev, umirajočo Jero priti obhajati.

Potem ko so jo mašnik obhajali, so jo tudi v sveto poslednje olje djali. In ko so vse molitve, ktere je Jera na glas za njimi molila, opravili, in so se mašnik odpravljali, bolnica začne tako govoriti: „Preljubi moji znanci! lepo vas pozdravim, in zdaj zadnjikrat. Oj prijatelji moji! čudite se nad dobroto in

usmiljenjem Božjim. — Bila sem velika grešnica. — Po nesreči pa in terpljenji me je Bog k sebi vabil; ali taka terdovratnica sem bila v nesreči, kakor v poprejšnji sreči hudobna. Pa dobrotljivi Bog me ni zapustil, na moje poslednje dni mi je poslal to-le usmiljeno ženo, da me je z Bogom spravila. Kar ni terpljenje, ne revšina, kar ni zaničevanje ljudi, ne bolečine mojega života na meni preobrnilo, to je storilo usmiljeno serce dobre Marijane, njena postrežba, njene besede in prijazne oči! Bog ji naj poverne v tem in prihodnjem življenji; saj ji jaz uboga sirota poplačati ne morem.“ Od dolgega govorjenja Jera oslabi, zmeraj slabši prihaja, in opolnoči je umerla.

Tako stori tudi ti, kristijan! ti boš z lepo postrežbo bolnika razveselil, da bo lažje in voljneje terpel, svoje pregrehe zapustil, za-nje na tem svetu zadostil, po smerti bo pa za-te Boga prosil.

„Ti boš tedaj rešil njegovo dušo smerti, in pokril veliko število grehov,“ kakor sv. Jakob govori.

Da bo tudi tebe bolezen grehov in zanje zasluženih kazni očistila, prosi Boga, da ti pomaga voljno terpeti in reci:

(Molitev glej stran 52.)

9. Terpljenje na tem svetu kratek čas terpi, v peklu pa vekomaj.

Pobožna vdova.

S spominom večnega ognja v peklu je pobožna vdova uboštvo in bolečine svoje boleznici tako voljno terpela, da se je mlada turška deklica zavoljo tega lepega zglada in zavoljo strahu pred večnim ognjem, kerstiti in po tem zavoljo sv. vere umoriti dala. Premisli zdaj ta lepi zgled: V neki vasi blizo Sidonskega mesta v jutrovi deželi je živela stara vdova. Vedno

je bila bolna, in njen život je bil tako turast, da je vselej strašne bolečine terpela, kadar so jo mogli vzdigniti ali preložiti. Uboga je bila tudi tako, da dostikrat najpotrebnišega živeža ni imela. In vendar je bila vdova vedno tako poterpežljiva, in v svojih bolečinah tako voljna in dobre volje, da ni nikoli ne z besedo, ne z djanjem nepoterpežljivosti ali nevolje kazala. Med ženskimi iz soseske, ktere so jo obiskovale in včasi pomagale, je bila tudi mlada turška deklica. Enkrat je bila ta sama pri bolni ženi. Vpraša jo, kako ji je mogoče, tolike bolečine ne le poterpežljivo, ampak še celó z veseljem terpeti? Žena devici odgovori: „Nikar se ne čudi, da svoje bolečine tako voljno in z veseljem terpim, saj ne terpim sama, ampak edini pravi Bog, kterega molim, mi pomaga s svojo milostjo tolikošno terpljenje prestati. Od njega sem se naučila svoje nadloge ljubiti, ker vem,

da me njemu dopadljivo delajo, in da njegove bridkosti, ktere je za moje zveličanje preterpel, moje bolečine daleč presežejo. Ti pa si nesrečna, ki njega ne poznaš; zakaj ti boš pa po smerti vekomaj terpela.“ Mlada deklica jo je vprašala, kateri je tisti Bog, ki je za ljudi tolikošne bridkosti terpel, da bi jih večnega terpljenja rešil, in bolna vdova jo je potem v sv. veri podučila. Terdna je bila deklica v sv. veri, se dala kerstiti; ko je pa njen oče to zvedel, si je prizadeval jo od vere odverniti; ko mu pa ni šlo, jo je z lastno roko umoril.

Da tudi ti, ljubi bolnik! vse svoje težave in bolečine voljno preterpiš, in s tem večnemu ognju v peklu in morebiti tudi časnemu ognju v vicah odideš, prosí Boga pomoči in reci:

(Molitev glej stran 56.)

10. Kako obuditi k poterpežljivosti bolnika v dolgi bolezni. Zgled v to zbran in vzet iz bukev djanja svetnikov in svetnic Božjih.

Sv. Lidvina, devica.

Premisli, ljubi bolnik, zdaj zgled revne device, sv. Lidvine, ki je bila 38 let bolna, pa vedno v sv. voljo Božjo vdana. Ta zvoljena nevesta Jezusova je Boga za bolezen prosila, zato da bi zamogla njemu zvesta ostati. In Bog je njeno prošnjo uslišal. Kmalo po tej molitvi je na ledeni poti tako hudo padla, da si je rebro zlomila. Od tega časa je imela toliko terpljenja in bolečin prestati, da je bilo čudo, kako je še pri življenji ostala. Že precej v začetku bolezni se ni zamogla sama nič ganiti, in le z veliko težavo so jo zamogli ljudje od ene strani na drugo oberniti; potem jo pa sedem let nič premakniti niso mogli, in ves

čas je na herbtu ležala, samo z glavo in levo roko se je kaj malega ganiti zamogla. Zraven tega ni mogla ne spati, ne jesti. Nobenega grižljeja jedi, nobene kapljice kake pijače ni mogla brez novih bolečin zavžiti. Ostudne rane, iz ktere je veliko červov prišlo, ni mogel nihče brez groze pogledati. Zraven vsega tega jo je tudi glava tako hudo bolela, kakor da bi jo kdo s ternjem bodel ali z nožem rezal. Brez prenehanja jo je huda merzlica tresla, da ji je bilo zdaj zavoljo vročine zgoreti, zdaj zavoljo mraza zmerzniti, velikokrat se ni nič zavedela, tudi ni ne govorila ne slišala. Boleli so jo mnogokrat zobje in vrat; kri ji je tekla iz ust, nosa, oči in ušes; neprenehoma je kašljala, drob ji je gnjil, bodlo jo je, in na desno oko je popolnoma oslepela, pa tudi levo oko ji je tako zelo oslabeledo, da ni mogla ne po noči, ne po dnevu luči gledati; zarad tega je morala zmeraj v temi ležati.

Na vsem životu ni imela ne enega zdravega uda, ker je imela na vsih posebne bolečine. Ker ji je iz ran vedno sokrovca tekla, ni cele 3 leta na postelji ležala, ampak na tleh s slamo nastlanih. Pred smertjo so se ji celó kamenci v telesu naredili, in ji neizrečene bolečine prizadjali. To njeno terpljenja polno življenje je pa terpelo 38 let.

Perve 3 ali 4 leta jo je silno težko stalo, te mnogotere in velike bolečine voljno terpeti. Nekega večera je bila neizrečeno žalostna; ves ljubi dan je veliko terpela, in zavoljo vednega jokanja so nji oči popolnoma zarudele. Mislila je, da bo umerla, tako ji je bilo hudo. Zdaj se oberne k svoji materi in reče: Ljuba mati! vi si ne zamorete misliti, kako velike bolečine na telesu, koliko večji pa še na svoji duši terpim. Zakaj me neki Bog pusti tolikanj terpeti? O kako da Bog nima usmiljenja z menoj? Saj je

vendar On moj Oče, in jaz sem njegov otrok. Za ptice pod nebom in za lilije na polji skerbi, na-me pa, ki sem s kervijo njegovega edinorojenega Sina večnega pogubljenja odrešena, je pa popolnoma pozabil. Zmeraj se mi zdi, da je Bog na-me serdit, in da mu ne dopade ne moja molitev, ne moje terpljenje. Kako močno žalostna sem pa tudi zavoljo tega, ker ne morem vstati, da bi vam delati pomagala, da se morate toraj vi sami in oče noč in dan truditi, da mene preživite, da vas vidim, kako zavoljo mene žalujete, in da obadva pomanjkanja terpita, da le za me zdravila kupiti zamoreta, da pa nobeno zdravilo nič ne pomaga.

Po tem govorjenji je tako oslabela, da je, kakor mertva, na posteljo padla. Mati gre naglo po njenega spovednika, in ko se Lidvina zopet zavé, zagleda pri svoji postelji mašnika Gospodovega, kateri so jo s temi besedami tolažili: Lidvina!

vidim, da ti je Bog veliko terpljenja poslal, povem ti pa tudi, če boš voljno terpela, boš v nebesih tako lepo krono od Boga prejela, kakoršno malo kdo doseže. Z veliko žalostjo se je pa moje serce napolnilo, ko sem od tvoje skerbne matere zvedel, da se od Boga zapušeno meniš, ker te noče terpljenja rešiti in ti zopet zdravja dati. O nikar kaj takega od našega ljubeznjivega Boga ne misli in ne govori, zakaj tako govorjenje njegovo ljubezni polno serce močno žali. Spomni se, da te je dobrotljivi Bog od otročjih let sem varoval, da si nedolžnost ohranila, sama si Boga za bolezen prosila zato, da bi mu ložej zvesta nevesta ostala. Bog je tvojo prošnjo uslišal, ker mu je dopadla, in te na ternjevo pot djal, ktera pa gotovo proti nebesom peljá. Saj je po ti poti tudi Jezus pred teboj hodil, hodila je po ti poti tudi Marija Devica, tudi aposteljni in vsi drugi svetniki in svetnice

so po njej hodili, kateri se zdaj v nebesih vesele. Oni so gledali na Jezusa. Tudi ti glej njegov zgled! Ali so morebiti tvoje bolečine veči, kot so bile Njegove? ali je tvoja revšina veči, kakor je bila Njegova, ko še toliko ni imel, kamor bi bil svojo glavo položil? ali je tvoja duša bolj žalostna, kakor je bila Njegova na Oljski gori in potem na križi, ko je bil od svojega nebeškega Očeta zapušen? In vendar je bil Jezus v teh grozovitnih bolečinah svojemu nebeškemu Očetu pokoren notri do smerti. In glej! Jezus je bil ves nedolžen, kar je terpel, je terpel le zavljo tebe, iz gole ljubezni do tebe. Zatorej, o Lidvina! premišluj pridno Kristusovo terpljenje, in boš potolažena.

Ko so mašnik tako govorili, je Lidvina močno jokala; ali njene solze niso več izvirale iz nevolje, ampak iz ljubezni do Boga in iz velike serčne žalosti, ker ga je bila razžalila. Potem se je spovedala.

Drugega dne so ji prinesli mašnik sv. rešnje Telo in so ji tako govorili: Včeraj sem te opominjal, po premišljevanji Kristusovega terpljenja se v poterpežljivosti krepčati, zdaj pa pride Jezus sam k tebi, te obiskat, te z tolažbo napolnit in okrepčat. Te besede so ji tako močno serce omečile, da je 14 dni zavoljo velike žalosti in iz ljubezni do Jezusa pogostoma jokala, in njeno serce je bilo tako potolaženo in pokrepčano, da je od zdaj v svojih bolečinah samo sladkost in tolažbo imela. Nikoli ni imela misli, si zdravja želeti, ali prosila je Boga, ji še več terpljenja poslati, pa tudi milost ji dodeliti ga voljno terpeti. Še več terpljenja, je vedno rekla, še več mi pošlji, o Gospod! O kako sladko je terpljenje, ktero iz Božjih rok pride.

Zraven hudih bolečin je mogla tudi veliko revšino terpeti. Ker je bila leta 1408 silno huda zima, ona pa ne derv,

ne gorke odeje premogla ni, je tako hud mraz terpela, da so bili njeni udje višnjevi, njene solze so pa zmerzovale. Bogati ljudje v mestu se za bolno revo še zmenili niso, nekteri so jo celó za noro imeli, in se ji posmehovali.

Posebno veliko usmiljenje je imela sv. Lidvina do grešnikov, in do ubogih duš v vicah. Velikrat je rekla, da bi rada še več in tako dolgo terpela, dokler bi Bogu dopadlo, ko bi zamogla s svojim terpljenjem le enega grešnika spreoberniti ali le eno dušo iz vic rešiti.

Lidvina je imela še druge bridkosti terpeti. Žena njenega brata je ubogo devico tako hudo imela, da jo je pogostoma kregala, klela, ali ji še celó v lice pljevala. Svetnica je pa vse to terpinčenje voljno in s takim veseljem preterpela, da serditi sitnosti še besedice odgovorila ni. Ko sv. bolnico vprašajo, kako zamore vse to voljno preterpeti, jim je odgovorila:

„Zato, ker me Jezus tako terpeti uči. Naj jo moja poterpežljivost poboljša. Taki ljudje nam dajo priložnost, se v dobrem poterditi, in veliko dobrega zaslužiti.“

Nekega dne leta 1425 se ji je Jezus Kristus prikazal z vencem, iz cvetlic spletenim, pa še ne popolnoma izdelanim, ter ji je rekel: Moja hči! skoraj mora ta venec dodelan biti. Ona je razumela, kaj misli Gospod s temi besedami, ter ga še za novo veči terpljenje prosi, česar je bila tudi uslišana. Štirje prevzetni neverni gospodje, kateri so veliko o Lidvini govoriti slišali, so k nji prišli, ter se ji posmehovali, jo hinavko imenovali, celo topli so jo tako zelo, da je veliko kervi zgubila. Ona je vse to z največi poterpežljivostjo prenesla, in nobene žale besedice ni rekla. Zavaljo tega zaničevanja je bila njena krona nebeška dodelana, kakor ji je potem angelj naznanil. Njena poterpežljivost je bila tudi s tem skušana,

da je bila včasih brez tolažbe in vsa zapušena; toda zarad tega ni obupala, ampak z velikim zaupanjem je pri Jezusu v sv. obhajilu pomoči iskala.

Zdaj se je približal konec njenega terpljenja. Pred smertjo ji je Bog še najhujši bolečine poslal. V njenem deviškem telesu so se začeli kameni narejati. — Zarad velikih bolečin je po cele ure omedlela, kakor mertva ležala, njene solze so bile kervave.

Veliki teden, ko je njeno terpljenje največji stopnjo doseglo, je zdihovala s Kristusom na križi: „Moj Bog! zakaj si me zapustil?“ Potem se ji je nekoliko zboljšalo; velikonočno nedeljo je še sv. popotnico prejela, in velikonočni ponedeljek je bila vsega terpljenja rešena in v nebesa vzeta.

Oberni se, ljubi kristijan! k Mariji Devici, da ti izprosi od Boga milost, po prelepem zgledu sv. Lidvine vse težave

in bolečine svoje morebiti že dolge bolezni voljno prenašati, in reci:

(Molitev glej stran 62.)

11. Kako je treba svoj križ nositi in terpeti po zgledu Jezusa Kristusa.

Igri vdan mladeneč.

Dober kristijan je igri vdanega mladence na smertni postelji s tem spreobernal, da mu je podobo križanega Jezusa kazal, in ga učil Jezusa ljubiti, zato ker je za naše zveličanje neizrekljive bolečine terpel. Tudi ga je opominjal, naj po njegovem zgledu vse bolečine voljno terpi v pokoro za svoje grehe.

Neki mladeneč, kateri je ves igri vdan bil, gre en večer s svojimi tovarši igrati, in zaigra vse kar ima. Mladeneč ves serdit zavolj te svoje zgube, začne Boga preklinjati in reče: „No Bog! veči

krivice mi ne moreš storiti, kakor si mi jo zdaj storil.“ Prigodilo se je pa, ko se s svojimi tovariši domu pelje, se voz zverne. Vsi so z voza padli, pa samo imenovani preklinjevalec je bil na nogi hudo ranjen, tako, da so ga njegovi tovariši mogli domu nesti.

Ko je na svoji postelji ležal, in hude, hude bolečine terpel, je začel, ne da bi se bil k Bogu obernil — Boga še hujši preklinjati, rekoč: „Bog ti imaš svoje veselje nad tem, da si pokazal, da mi še kaj hujšega storiti zamoreš; več mi ne moreš storiti, pogreznj me še v dno pekla, da bo tvoja jeza potolažena!“ — Na to je prišel pameten mož, mladenčev dober prijatelj k njemu, in mu prav prijazno pravi: „Nekega dobrega prijatelja imam seboj, rad bi tebi še roko podal, in se poslovil, preden umerješ.“ Mladeneč dovoli, da naj ga notri pokliče. — Na to vzame mož podobo križanega

Zveličarja izpod oblačila, jo pokaže terpečemu, skoraj obupanemu mladenču, in milo pravi: „Glej, ljubi moj! ta je tisti dobri prijatelj, gotovo najboljši tvoj prijatelj, ta je tvoj Odrešenik, in je zavoljo tebe, — da bi bil večno srečen, — toliko terpel, in celó svoje življenje dal; je li tedaj mogoče, da bi On tvoje pogube iskal, in se je veselil?“

„Ozri se le nekoliko na svojega Zveličarja, poglej njegove razpete rame, ktere le zato razpete ima, da bi tebe objel, poglej njegove prebodene roke in noge, in njegovo odprto stran, iz katerih je On svojo kri do zadnje kaplje dal, in to vse le zato, da bi ti zveličan bil! Ali ne spoznaš tukaj Božje nezmerjene milosti in ljubezni, pa tudi svoje velike hudobije in pregrehe, ko si se prederznil Boga preklinjati?“ Pogled na bridko podobo našega Odrešenika ga je omečil, začel je svoj grešni stan premišljevati

z večkratnim pogledom na križanega Jezusa. Žalost opade njegovo serce, mile solze toči, da je svojega največega dobrotnika tako zeló razžalil, spozná, da ga je Bog zato tako vdaril, ker ga ljubi, da bi ga po terpljenji k spoznanju in k pokori pripeljal, da bi ga rešil iz brezna pogubljenja. — Voljno je zdaj prenašal svoje velike bolečine, ker je rana vedno hujši prihajala, in je vse v duhu pokore terpel, dokler ni svoje duše izdihnil. Z veliko žalostjo se je svojih grehov pred spovednikom spovedal. Umerl je poln zaupanja v Božjo preveliko milost.

Tudi ti, ljubi kristijan! oziraj se pogostoma na podobo križanega Jezusa, jo poljubi, premišluj Njegove bolečine, da po Njegovem zgledu vse bolečine voljno terpiš, zdaj prosi pomoči, rekoč:

(Molitev glej stran 67.)

12. Misli na terpljenje v peklu in na veselje v nebesih so posebno pripravne bolnika obuditi, da silne bolečine voljno terpi.

Sv. Alojzij.

Sv. Alojzij je posebno iz goreče ljubezni do Boga, pa tudi zavoljo veselega upanja skoraj k Bogu v nebesa priti, vse, tudi najhujši bolečine z veseljem preterpel. Ta angeljski mladeneč je iz ljubezni do Boga zapustil vse časne dobrote, ktere so mu bile na ponudbo, in ubog menih postal. Tisti čas, ko je sv. Alojzij Jezuit bil, je pa v Rimu in po Laški deželi kužna bolezen na tisoče ljudi pomorila. V Rimu je bilo toliko kužnih bolnikov, da niso mogli vsem postreči. V bolniški postrežbi so si Jezuiti posebno veliko zasluženja pridobili, in med vsemi je bil sv. Alojzij najgorečniji pomočnik bolnikov. Po noči in po dnevu jim je

stregel, skerbela je za njih telesne, pa še veliko bolj za njih dušne potrebe. Ker si ni dal počitka pri tem delu, se je tudi sam kužne bolezni nalezal. Koj v začetku mu je bilo od Boga razodeto, da bo v tej bolezni umerl.

Velike bolečine je terpel, pa jih ni bil žalosten, ampak vedno vesel, je še za-nje Boga hvalil. Precej v začetku bolezni je prosil za sv. zakrament umirajočih, ker je menil kmalo k Bogu priti. Ali Bog mu je podaljšal njegovo bolezen, zato da je priložnost imel si več plačilo za nebesa zaslužiti. Tri mesece je v najhujših bolečinah ležal, pa s toliko potrpežljivostjo je vse preterpel, da so se mu čudili, in se od njega učili potrpežljivosti in zročnja v Božjo voljo. Nikoli ni prosil Boga polajšanja, temuč prosil je še več in hujših bolečin. Tudi najgrenkejši zdravila je iz ljubezni do Jezusa z veseljem zavžival. Tako je do smerti

v najojstrejši pokori živel in terpel, dasiravno nobene pokore ni potreboval, ker ves čas svojega življenja nobenega smertnega greha ni storil. Da bi še v večji spokornosti in ponižnosti svoje življenje sklenil, je prosil svoje vikše, naj mu dovolijo na tleh ležé umreti. Dasiravno je v svoji bolezni veliko molil, vendar nikoli ni hotel Boga za zdravje prositi. Ako mu je kdo rekel, naj Boga zdravja prosi, mu je precej odgovoril: „Za-me je bolje umreti, kot živeti.“ Ko mu je njegov spovednik rekel, da nekatere duše precej po smerti v nebesa pridejo, in da upa, tudi on bo od Boga to posebno milost dosegel, je bil neizrečeno vesel, in je z velikim veseljem svojemu duhovnemu tovarišu rekel: „Veseli se z menoj, in zahvali Boga, zakaj, čez osem dni bom umerl.“

Zadnje tri dni pred smertjo je imel vedno bridko martro na persih, ktero

je pogostoma poljuboval, svoje oči na-njo obračal, in tako zdihoval: „Želim umreti, in pri Kristusu biti.“ Pričujočim je pa rekel: „Zapojte zahvalno pesem, da me hoče Bog k sebi poklicati.“ S toliko pobožnostjo, kakor angelj Božji je prejel še poslednjič sv. popotnico. Dokler je zamogel govoriti, je molil glasno, toda njegov glas je bolj in bolj pešal. Merzel pot mu zdaj po obrazu stopi, poslednji-krat sladko ime Jezus izgovori, in sladko v Gospodu zaspi. „Blagor jim, ki so čistega serca, Boga bodo gledali.“

Spomni se, ljubi kristijan! v svoji boleznì pogostoma terpljenja v peklu, če nočeš voljno terpeti, pa tudi veselja v nebesih, če iz ljubezni do Boga vse težave in bolečine voljno preterpiš; zraven tega pa tudi prosi Boga daru poterpežljivosti in reci:

(Molitev glej stran 72.)

13. Kako se terpljenje na tem svetu v dobro oberne.

Zgubljeni, pa zopet najdeni sin.

Ljubi bolnik! če ti vest pravi, da ne terpiš nedolžen, kakor je terpel Jezus na križi, terpi vsaj spokornik, kakor je terpel skesani zraven Jezusa križani razbojnik. Pa tudi po naslednjem zgledu skesanega grešnika voljno terpi v pokoro za svoje grehe. Neki dušni pastir je na praznik presvetega Serca Jezusovega zlasti za te grešnike pridigoval, ki so ali v grešne navade tako zelo zapleteni, da mislijo, da se ne morejo več poboljšati, ko bi se tudi hotli, ali ki oziraje se na minulo grešno življenje nad Božjo milostjo in mogočnostjo odpušenja obupajo. Na koncu je še pristavil: „Pridi, o grešnik! pridi k svojemu Jezusu! Rad se te bo usmilil, če le skesan in zaupljiv k njemu prideš, ko bi bil tudi še sto in

stokrat veči grešnik, kakor si. Pridi torej, grešnik! pridi!“ — Popoldne pride k pridgarju neki ptujec, in obilno so se mu solze vdirale, ter pravi: „Vi ste me danes klicali; pridem na vaše klicanje, pa žalibog že pozno.“ Zdaj je pravil, da je že deček 14 let po svetu šel, da je kmalo po slabih zgledih družih zapeljan, dolžnosti vere v nemar pušal, in že petnajst let ni pri spovedi bil. Mislil si je, saj mu spoved nič ne pomaga, ker se mu je pravo poboljšanje nemo-goče zdelo. Nekaj let je pri krivovercu služil, in ta mu je hčer v zakon obljubil, če k protestantovski veri prestopi. Lahko-mišljeno je obljubil vero premeniti, ali kar je to obljubil, ga je ena noč bolj mučila, ko druga. Ni mogel teh muk in grizenja vesti dalje prenašati, skrivaj je popustil hišo in nevesto, in je prišel na svoj dom. Pri današnji službi Božji je bil le zavoljo spodobnosti, ker zavoljo

ljudi ni drugače smel. Ali milost Božja mu je terdovratno serce omečila.

Duhovni pastir so mu odločili en dan za sveto spoved. — „Ž njim vred sem se mogel jokati, pripoveduje goreči dušni pastir od njegove spovedi; ali bile so tako sladke solze, da bi jih take vsak dan rad točil. Hvaležnost njegovo popisovati do Boga in tudi do mene bi bil prazen trud. Največi je bilo njegovo veselje, ko je drugi dan sveto rešnje Telo prejel. — Po svojem dolgem in gorečem hvaljenji Boga in slovesni obljubi vedne zvestobe je šel na grob svojih staršev in potoke solz lije je djal: „Oče! mati! veselita se v nebesih! vaš zgubljeni sin se je zopet najdel! — Jezus, najboljši pastir, ga je na rami k čedi nazaj prinesel. — O odpustite tudi vi tû gori sinu, ki se je skesan vernil, njegov velik dolg.“

Trije dnevi so minuli, pripoveduje duhovnik na dalje, da ga nisem nič videl.

To se mi je čudno zdelo, ker si je dovoljenje izprosil, me vsak dan na eno uro obiskati. Četerti dan pa se mi je nenadoma naznanilo, da je zbolel, in da me prosi priti obiskat ga. Zdajci sem k njemu tekel, in sprejet sem bil s temi-le čudnimi besedami: „Gospod oče! zapojte z menoj zahvalno pesem; zakaj ljubi Bog me bo k sebi vzela.“ Meni se pa bolezen njegova ni zdela nevarna, in skušal sem mu njegovo krivo misel, kakor sem menil, iz glave izbiti. To je ravno popred tudi zdravnik storil. Toda bolnik je ostal pri svoji misli, rekoč: „Prepričan sem, da ne bom več vstal. Toraj vas priserčno prosim, izgotovite tudi delo pokore na meni začeto, in pomagajte mi, da tudi kot pravi spokornik umerjem. O kako rad umerjem! ko bi le mogel za svoje grehe več ko enkrat smert prestati.“ — Resnico je govoril; res ni več vstal. Dan na dan je bolezen hujši prihajala in upanje

ozdravljenja je zginilo. In vsak dan je Bogu svoje življenje daroval, in s terpljenjem je tudi njegova poterpežljivost in vdanost v voljo Božjo veči prihajala. Kar nič ni potožil. Če ga je kdo miloval v njegovem stanu, je večidel odgovoril: „O! ni vredno, da bi zinil od tega, kar terpim, če na grehe svoje pomislim. Kdor si je pekel tolikrat zaslužil, kakor jaz, ne more dosti Boga zahvaliti, da ga le tako malo tepe. O Bog! tukaj žgi, tukaj reži, tukaj me križaj, le tam — v večnosti mi prizanesi!“ Tako poterpežljiv je bil mnogo tednov. S časom je postal prava podoba resničnega spokornika vsem drugim bolnikom v bolnišnici, pa so se mu tudi čudili, in se nad njim zboljševali. Večkrat so mislili, da zdaj bo ugasnil, ter so me k njemu poklicali. Pa vselej je djal: „V resnici mi je žal, da se za voljo mene tako močno nadlegujete. Ljubi Bog me še noče. Le pojdite zopet brez

skerbi domu, pa prav priserčno za-me molite!“ Naposled je prišla ura rešenja. Serčno me je poželel. Hitel sem k njegovi smertni postelji, in najdel sem ga že v merzlem potu, in hudo mu je po gerlu gergralo. Hotli so mu pot z obličja obri-sati, on pa tega ni pustil, rekoč z umirajočim glasom: „Kdo je pa Zveličarju bridki kervav pot z obličja otiral?“ — Tiho sem mu govoril: „Ljubi moj! Gospod je blizo, je že pred durmi! Blagor hlapcu, ki ga Gospod, kadar pride in poterka, čuječega najde!“ Odgovoril je: „Hvala Bogu! Pridi o Gospod! pridi in vzemi me k sebi! Jezus, tebi živim, Jezus, tebi umerjem! Jezus“ To je bil zadnji glas umirajočega; nič več ni mogel pregovoriti, položil je pa še s trepetajočimi rokami sveti križ na svoje ustnice, da bi ga zadnjikrat poljubil. Dolgo se je še mlado življenje s smertjo borilo, preden je naposled nehalo, da bi se tam

tem srečnejši začelo. Kako ljubeznjivo in usmiljeno se je skazala v spreobrnjenji tega moža milost Gospodova!

Zdaj pa prosi Boga pomoči, da tudi tebi pomaga voljno terpeti, in reci:

(Molitev glej stran 78.)

14. Voljno terpljenje med vsemi dobrimi deli Bogu najbolj dopade.

Sv. Vincencij.

Ta svetnik je z besedo učil resnico, da je poterpežljivost Bogu najprijetniši čednost, pa jo je tudi v svoji dolgi in hudi boleznì vsaki dan s svojim prelepim zgledom poterjeval in priporočeval. Premisli zdaj njegov zgled: Sv. Vincencij Pavljan je bil v svoji boleznì tako poterpežljiv in v Božjo voljo vdan, da so se vsi njegovi poterpežljivosti čudili. Nad 40 let so bile njegove noge tako močno

otekle in ranjene, da ni bil v stanu, ne po dnevu ne po noči nekoliko malega počivati. Pa ves čas bolezni ni nobeden najmanjšega znamenja nevolje nad njim zagledal; posebno zadnji čas njegove bolezni so zavoljo usmiljenja vsakemu solze v oči stopile, kateri je njegove rane videl. Njegove bolečine na nogi so poslednjič tako velike postale, da ni zamogel nikoli na postelji ležati, ampak vedno je na stolu sedel. Pa v vseh teh hudih bolečinah ni prišla nobena besedica nevolje iz njegovih ust, vedno je bil vesel, in do vsacega ravno tako prijazen kakor v zdravji; za svoje bolečine je še Boga hvalil. Celó tega ni rad slišal, če ga je kdo miloval. Ko je nekdo njegove otekle, ranjene in z gnojem napolnjene noge videl, se mu je tako smilil, da je zdihnil: „O kako težavne in zoperne morajo vendar te bolečine biti!“ S krotkostjo ga je sveti Vincencij tako zavernil: „Kako ti Božje

delo zoperno imenuješ? Ali ni prav, da Bog takemu nevrednemu grešniku, kakoršen sem jaz, terpljenje pošlje? Bog ti odpusti, kar si rekel, zakaj take besede se ne spodobijo. Ni li po pravici, da grešnik terpi zavoljo svoje hudobije, in da Gospod Bog ravná z nami po svoji sv. volji?“ Ravno tisti človek je nekega dne tako rekel: „Meni se zdi, da so tvoje bolečine od dne do dne večí.“ „To je res,“ priterdi sv. Vincencij. „ali gorje meni, in kako bom odgovarjal svojemu sodniku, pred kterega se bom kmalo prikazal, če voljno ne terpim, in si z boleznijo nič ne zaslužim!“

Namesto pritožbe, so ga ljudje slišali velikoveč Bogu hvalo dajati za poslane bolečine. „Res je,“ reče nekega dne, „bolezen je boleč stan, in natori zopern. Pa bolezen je najboljši pripomoček, s kterim Bog naše serce greha otrebi, in ga s svojo milostjo napolni.

Z bolečinami se duše očišujejo, in taki ljudje, kateri nobenih čednost nimajo, imajo v boleznih najboljši priložnost, se v čednostih vaditi.“ Kadar so njegove bolečine prav hude bile, se je k podobi križanega Jezusa obernil, in zdihoval: „O moj Jezus! moj najboljši Jezus!“ Pri njem je vselej tolažbe iskal, in zato je zmeraj bridko martro pred očmi imel, da se je spominjal, vse zavolj njega in ž njim terpeti. Kadar je bil zavoljo svojih bolečin poprašan, je odgovoril: „Moje terpljenje ni nič proti temu, kar sem terpeti zaslužil, in tudi proti temu, kar je Jezus zavolj mojih grehov terpel.“ Po tako dolgih in hudih bolečinah je njegovo telo tako zelo oslabelo, da ni mogel več lahko govoriti. Nekaj dni pred smertjo je skoraj vedno spal, pa naglo se je iz spanja zbudil, ako mu je kdo kaj Božjega povedal, posebno rad je slišal besede psalma: „O Bog! hiti me otet;“

precej je pristavil: „Gospod! teci mi pomagat.“ Ker ga je vedno spanje pre-magovalo, je smehljaje rekel: „Za spanjem bo kmalo njegova sestra prišla.“ Kakor umirajoči oče svoje otroke blagoslovi, tako je tudi sv. Vincencij svoje duhovne to-variše blagoslovil, in potem 27. kimovca 1660 mirno v Gospodu zaspal.

Prosi Boga daru poterpežljivosti, da zamoreš po lepem zgledu sv. Vincencija voljno terpeti, ter reci:

(Molitev glej stran 82.)

DRUGI RAZDELEK.

Zgledi in molitve za bolnike razne starosti in raznega stanu.

1. Kako tolažiti bolne otroke in sploh mlade nedolžne ljudi.

Bog dá zdravje nevarno bolnemu otroku v kazen njegove hudobne matere.

Kadar otroci ali sploh mladi ljudje zbolé, morajo sami in tudi njihovi stariši Bogu prepustiti, da ali ozdravijo, ako je Njegova sveta volja, ali pa ne ozdravijo, ako ni Njegova volja, da bi zdravje zadobili; sicer bi jih utegnil Bog kaznovati, kakor je kaznoval neko nespametno mater, o kateri boš zdaj slišal. Neka mati je imela enega samega otroka, in sicer sina. Bog pošlje otroku nevarno bolezen. Ker je mati spoznala, da bo otrok umerl,

je silno žalovala in jokala; zakaj ljubši ji je bil otrok, kakor ves svet, še ljubši kakor Bog. Ko njen duhovni pastir materno nespamet zvé, se mu smili in gre jo tolažit. Ker se pa ne dá na noben način potolažiti, duhoven tako moli: „O Bog, če je tvoja sv. volja, daj temu otroku ljubo zdravje!“ Ko pa žalostna mati te besede zasliši, začne tako vpiti: „Ne tako, če je Njegova volja; to mora biti Njegova volja, On mora mojemu bolnemu otroku zdravje dati.“

Duhoven se teh besed prestraši, in gre žalosten na dom. Ali kaj se zgodi? Otrok zdravje zadobi, in mati je neizrečeno vesela. Pa ko otrok nemalo odraste, noče svoje matere ubogati, in od leta do leta raste v hudobiji. Ko velik zraste, postane tudi velik hudodelnik, in kmalo hudobijo doprinese, zavolj ktere je bil v smert obsojen. Mati je videla, ko je rabelj sina umoril.

Ali bi ne bilo bolje za mater in za sina, ko bi ga bil Bog v otročjih letih s tega sveta poklical? — Tako Bog kaznuje človeka, kateri se njegovi sv. volji zoperstavlja! — Zatoraj pusti, o človek! da Bog vselej po svoji volji in previdnosti s teboj in s tvojo družino ravná; zakaj, kakor Bog stori, je najbolj prav storjeno. Bodi tedaj zadovoljen, ljubi bolni otrok, ali sicer nedolžni kristijan, pa tudi ti, njegov oče ali mati, če Bog smert v hišo pošlje.

Zdaj pa moli tako:

(Molitev glej stran 109.)

2. Kako tolažiti mlade ljudi, ki se bojé umreti.

Sv. Berhmanz, mlad jezuit.

Svetniki in vsi zvesti Božji služabniki so imeli za veliko milost, ako so

spoznali, da jih Bog že v mladih letih k sebi kliče. Kako močno se je smerti veselil svetnik, o katerem boš zdaj brati slišal! Sv. Janez Berhmanz je bil v svojem zdravju, v boleznih in v smrti angeljskemu mladenču sv. Alojziju močno podoben. — Nekega dne mu reče mlad tovariš: „Ti si mlad in zdrav, gotovo boš še mnogo let na svetu živel; ali kaj bi vendar rekel, ko bi te Bog že zdaj s tega sveta poklicati hotel?“ „Jaz bi rekel,“ odgovori Berhmanz, „da je Gospod Bog neizrečeno dobrotljiv do mene, ako čas mojega popotovanja na tem svetu skrajša, in me tako kmalo k sebi pokliče.“ „Kaj tako mlad, pa že umreti želiš?“ mu reče njegov tovariš. „Kaj je na tem ležeče,“ odgovori Berhmanz, „če mlad ali star umerjem, da le takrat umerjem, kadar Bog hoče. Ali ni velika sreča za nas, precej svet zapustiti, kjer se zmeraj v nevarnosti znajdemo, Boga,

kterega čez vse ljubimo, razžaliti, in na tisti srečni kraj priti, kjer se nam ne bo treba greha bati?“

„Lepo govoriš o sreči v mladosti umreti,“ mu reče tovariš, „ali kateri hoče srečno umreti, mora sveto živeti.“ „To dobro vem,“ odgovori Božji služabnik, „da mi ne zaslužimo srečno umreti, in v nebesa priti; zato jaz vse svoje zupanje na Božjo milost in na Jezusovo zasluženje stavim.“ „Ko bi pa vendar Bogu dopadlo, tebe že zdaj iz sveta poklicati, ali bi bil zadovoljen?“ ga vpraša dalje tovariš. „Se vé da,“ odgovori Berhmanz, „jaz sem pripravljen umreti, kadar Bog hoče; ko bi Bog hotel tudi zdaj, ko s tabo govorim, mojo dušo k sebi vzeti, bi mu iz serca rad privolil.“

Nekaj dni po tem razgovoru je Berhmanz zbolel, in kmalo spoznal, da ga Bog s to boleznijo k sebi kliče. V svoji postelji klečé je prejel sv. popotnico

z občutljeji največi ponižnosti in hvaležnosti.

Ker je bolezen od dne do dne rastla, so se vsi menihi za njegovo življenje bali, in njegov vikši ga ljubeznjivo vpraša, rekoč: „Moj brat, ko bi našemu Gospodu dopadlo, te zdaj k sebi poklicati, ali je ktera reč, ki bi tebi strah delala?“ „Prav nobena,“ odgovori s ponižnim zaupanjem, „saj je Bog tako dobrotljiv, da se mi ni treba Njega bati. Bog ljubezni dobro vé, kaj dela, on je Gospod, in jaz se Njegovi volji popolnoma podveržem; če on hoče, da umerjem, rad umerjem.“

Tudi menihu, kateri je po noči pri njem čul, in mu rekel, da se mu zdi, da se njegova smert bliža, je odgovoril: Za me ni veselejšega naznanila, kakor je to, da je moja smert blizo. Ko pa vidi, da tovariš zarad velike žalosti joka in govoriti ne more, mu Berhmanz reče: „Zakaj jokaš? ti mene ljubiš, in si za-

voljo moje sreče žalosten!“ Potem vzame bridko martro v roke, in z največi pobožnostjo, in z živim zaupanjem reče: „Moj Bog in Gospod, saj veš, da nisem nič družega ljubil, želel in posedel tukaj na svetu, kakor tebe samega; tudi zdaj v tebe samega vse svoje zaupanje stavim. O Bog mojega serca! o moj Jezus, nikar me ne zapusti!“

Ko mu pozneje drugi tovariš reče: „Moj brat, kmalo bova svet zapustila,“ je močno vesel, vzame zopet bridko martro v roke, roženvenec okrog nje ovije, in reče: „Te so bile vedno moje najljubši reči na svetu, in s temi v roki rad umerjem. Ti, moja ljuba mati Marija! si bila zmeraj v življenji moja pomočnica, toraj terdno zaupam, da mi tudi moja smertno uro svoje materne pomoči odrekla ne boš.“ Marija mu je to zaupanje poplašala, zakaj poln ljubezni in zaupanja je svojo zadnjo uro vedno na podobi

Jezusa in Marije se oziral, vedno djanje ljubezni do Jezusa in zaupanja do Marije v svojem sercu obujal, in s sladkimi besedami: Jezus, Marija, je svojo sveto dušo izdihnil.

Vdaj se popolnoma v Božjo voljo, dobri kristijan! in prosi Boga za zdravje, če je Njegova sv. volja, tako:

(Molitev glej stran 113.)

3. Kako tolažiti stariše, kateri se bojé umreti.

Umirajoči mladi mož se zarad smerti popolnoma v Božjo voljo vdá.

Mlad pa tudi stari zakonski človek naj posnema lepi zgled mladega pobožnega moža, kateri je svoje otroke Bogu in svoji ženi v skerb izročil, jim poslednje lepe nauke dal, jih še blagoslovil, potem

pa mirno umerl. Pobožni mlad mož je imel pohlevno, sramožljivo, delavno in pobožno ženo. Ali že četrto leto svojega zakonskega življenja je močno zbolel. Nobena zdravniška pomoč ni hotla pomagati. Neizrečeno velike bolečine je mlad mož v svoji bolezni terpel, pa preterpel je vse s čudno poterpežljivostjo. Celo za največi dobroto Božjo je svoje terpljenje imel, in rekel, da upa, si v enem letu svoje bolezni za nebesa več zaslužiti, kakor popred v zdravji v desetih letih. Tudi svoje sorodnike, kateri so ga milovali, je opominjal, naj nikar ne zamudé si v zdravji zaklade za nebesa nabirati.

V največih bolečinah je bil vedno vesel. „Kako se moram veseliti, in se Bogu zahvaliti, je rekel, da je z menoj revnim grešnikom tako dolgo poterpljenje imel, da me ni že zdavnej zavergel, ampak me velikoveč s to boleznijo še

bolj na-se potegnil; zahvaliti se mu moram, da me je nevrednega grešnika tolikokrat tolažil, in se ljubeznjivo na-me oziral. Upam, da mi bo pomagal tudi smert srečno prestati, ktera naj se tisti čas zgodi, kadar bo Bogu dopadlo.“

Večer pred svojo smertjo je vzel od svoje bogaboječe žene slovo, rekoč: „Moja ljuba žena! Bog hoče, da se bom zdaj od tebe ločil. Zahvalim te za tvojo ljubezen in skerb, ktero si za-me imela. — Odpusti mi, če sem te kterikrat žalil; — gori pri Bogu bom za-te molil, le moli tudi ti za-me. — Kar mi pa ločitev najtežavniši dela, sta najina ljuba otroka. — Bodi jim zanaprej oče in mati. — Tudi Bog bo tvoj pomočnik; On gotovo ne bo uboge vdove in zapušenih sirot zapustil. — Ne jokaj in ne žaluj preveč po svojem ranjkem možu. Bog bo tolažil in blagoslovil tebe in najina otroka.“ Ko mu je žena obljubila, da se bo z

Bogom tolažila, se v Božjo voljo vdala, in si prizadevala otroka v strahu Božjem izrediti, se je mož zanaprej do smerti le z Bogom pogovarjal.

(Molitev glej stran 118.)

4. Kako naj stariši pred smertjo svojim otrokom potrebne nauke, in zadnji blagoslov podelijo, nam kaže naslednji lepi zgled.

Marija, pobožna mati in njeni bogoljubni otroci.

Stara mati Marija je od velicega truda in vedne skerbljivosti obnemagala, in dasiravno se je veliko tednov branila, jo je vendar poslednjič slabost užugala, in mogla se je vleči. Mislila je ubožica, da čez kaki dan bolezen prejde, in da zopet k delu pojde. Pa bilo je čedalje hujši, in pretekkel je teden in mesec, in

le nič se ni hotlo zboljšati. Franca hči je mogla zdaj za dve delati, in ob enem materi streči. Ker je imela delo na polji, jo je z vsem potrebnim previdila, preden jo je samo doma pustila. Drugi čas je prédla ali pa šivala pri njeni postelji, in ob enem ž njo molila, kaj tolažljivega govorila, in če je utegnila, je tudi kaj brala. Ker ni imela časa ji veliko brati, je velikrat vzela bukve, zlasti „Hoja za Kristusom Tomaža Kempčana“, ji je hitro dve, tri verstice na pol glasno pošeptala iz njih, in potlej hitro zopet šla po svojih opravilih; mati pa je to potlej premišljevala, kar je slišala. Včasi pa jo je tako hudo imelo, da je ni smela po cele dni nič zapustiti. Nekolikrat celó v nedeljo ni mogla v cerkev iti, ker ni mogla nikakor do konca slabe matere popustiti same. Skerbljivost in trud za mater jo je zaderževalo, da ni mogla družih svojih del opravljati, dasiravno

si zavoljo velike pridnosti skoraj nič počitka dala ni. Pri vsem tem bi ji vendar ne bilo moč matere in sebe preživiti, ko bi ji brat Šimen ne bil zvesto pomagal. Imel je sicer sam seboj dosti opraviti, da je pri svojem domu obvisel, ker dolgovi in davki, slabi pridelki in veliki stroški mu niso dali, da bi si bil kaj opomogel. Vendar je bil hvaležen sin, in ni zatajil svoje matere, ampak je radovoljen na pomoč pristopil s tem, kar je premogel. Janez je pa služil pri grajšaku za kočijaža. On je bil pripraven za to službo, in se mu je še bolj dobro godilo. Da bi mati zopet zdravje zadobili, je pripeljal iz mesta zdravnika; in zdravila, ktere so bile zapisane, je sam plačeval za mater.

Materi je ta sinovska ljubezen močno dobro déla, vendar jo je to bolelo, da jim nadležnost dela. Najbolj je milovala svojo ljubo Franco, in je večkrat želela

umreti, da bi hčeri bilo polajšano. Dobro je namreč vedela, kako se zavoljo nje zatajuje, čez mero dela, in vsake mnoge težave prenaša. Iz tega je sodila, da bi ji bilo boljši, ko bi bila kje za keršenco služila; dasiravno bi se ji tega ne bilo treba bati, zakaj njena delavnost, bogaboječnost, tiha krotkost in ljubezen do matere je bila mnogim družinam tako všeč, da bi jo bili radi k hiši za nevesto imeli, če je tudi bila ubožna. Ona pa od tega kar ni hotla besedice slišati, zakaj nič na svetu bi je ne bilo odločilo od njene matere. Bilo je tudi v vasi dosti samopašnih mladenčev, ki so se prederznili bogaboječo deklico zalezovati. Pa en sam nedolžen pogled od nje, ena rezna beseda je bila dovolj, jih s spoštljivostjo navdati, da so se prederznih besedi varovali, in vsake prešernosti zderžali. Tudi je imela mir pred njimi, ko so jo spoznali, kako je bogaboječa, modra in

poštena. Srečna je čista deklica, zakaj iz nje sije vrednost in spoštovanje, pred katerim omolkne nesnažni jezik, in beži nepošteno djanje. Akoravno so se mnogi posmehovali, in rekli: da Franca živi kakor nuna in se pogosto spoveduje, ji vendar v sercu niso mogli svojega spoštovanja odreči. Franca pa se za ogovore taeih ljudi ni kar nič menila. Večkrat je rekla: Kadar malopridneži od mene slabo govore, se ne ustrašim; ko bi dobro govorili, bi se mogla bati, da sem nemara kaj huđega storila. Ona je prav živel, in se je le Boga bala; in če ni iz lastne pameti vedela, kako delati, je pri spovedi sveta iskala, in se s prejetjem najsvetejšega zakramenta pokrepčala.

Franca je imela globoko v serce zapisano zapoved: „Spoštuj očeta in mater!“ na perstavek pa: „da boš dolgo živel, in da ti bo dobro na zemlji,“ se je še zmisliti sramovala, ker ona ni ljubila

mater za plačilo, ampak zavoljo Boga, in zavoljo nje same. Ko je njuno uboštvo najvikši stopnjo doseglo, je šla, in ker je zadosti let imela, je vzdignila svoj očetovski del, ter materi vsega potrebnega nakupila. Mati je večkrat hčeri očitala, da sama nase celó nič ne misli; pa Franca jo je upokojila, rekoč, da bo za njo sam Gospod Bog gotovo skerbel. Vendar ne hčerina zvesta strežljivost, ne pomoč zdravnikova ni mogla matere ozdraviti. Tako je oslabela, da je jela želeti, s svetimi zakramenti biti prevedena. Duhoven so prišli s sv. zakramenti, in so jo prevedili. Potem je Marija čedalje bolj hirala, tako da so otroci vse upanje zgubili, da bi mati še okrevali, in so zavolj tega silno žalovali. Ko je bilo materi hudo, je Franca nikoli ni same popustila, in ker je vedela, da sama težko moli, ji je iz spomina, ali iz bukev mnogotere molitve molila. Tudi brat Šimen

je zlasti zvečer hodil pogledovat, kako je z materjo; po dnevi pa ji je pošiljal juhe in družih lahkih jedil, ktere je mogla njegova žena pripraviti, dasiravno nerada in zoper svojo voljo. Uboga mati se brez pomoči že več ganiti ni mogla, jedla ni nič, večkrat so jo omedlevice napadale, in le malo je govorila. V voljo Božjo vdana, je videla, da bo skoraj ugasnila, in ker ni imela kaj na vesti, kar bi ji bilo poseben strah delalo, je utolažena in pokojna ločenja pričakovala. Samo to je še vošila, da naj bi prišla Šimen in Janez še od nje se poslovit.

V nedeljo popoldne po keršanskem nauku prideta Šimen in Janez. Franca ni mogla v cerkev, ker je materi bilo hujši. Molila je doma z materjo litanije vseh svetnikov in ž njimi sklenjene molitve. S Šimnom je tudi prišla žena in je pripeljala seboj štiri otročiče. Marija jo je k temu obiskanju po Šimnu povabila,

in ona hudo bolni, skoraj že umirajoči materi svojega moža, poslednje želje ni mogla odreči.

Najpred so otroci prašali mater, kako jim je. Po tem je mati svojim otrokom nekaj priserčnih besed spregovorila, jih je zahvalila za njih ljubezen, prosila, da naj nikdar ne pozabijo Boga, in ne delajo, kar njegova zapoved prepoveduje. Opominjala jih je tudi k edinosti in priporočila se jim je v njih molitev. Obetala jim je, kako priserčno bo pri Bogu zanje prosila.

Najbolj težko se je materi storilo, ko se je ozerla na Franco, ter se spomnila, da tega tolikanj ljubeznjivega in vsega pobožnega otroka mora zapustiti. „Hčerka“ — ji reče mati — „gori pri Bogu te bom pričakovala, oh pridi za menoj tako dobra in čista, kakoršno te zdaj zapustim. In k temu ti daj moč Gospod Bog!“ Dolgo je bila roka v roki,

zaznamnjale ste se nasproti s svetim križem, in s težkim srcem ste se popustile. Janezu in Šimnu je na to mati vošila in k Bogu klicala, da bi vsa pregrešna mlačnost in posvetnost, kolikor se je še kje v sercu znajde, bila pregnana od močne ljubezni Božje. Šimnovi ženi je podala roko in prosila, da naj vsako neprijaznost do nje iz duše spusti. Močno je bila le-ta ginjena, jo je odpušenja prosila, in gorka želja se ji je v sercu obudila, da bi tudi ona enkrat zamogla ravno tako pokojna ta svet zapustiti. Marija je k Bogu za njo klicala, da bi ji k pravičnemu življenju potrebne milosti dodelil, in je tudi okoli postelje klečeče otročiče z lepimi nauki v dobrem poterjevala.

V ti imenitni uri so vsi obljubili, da bodo kakor pošteni kristijanje Boga ljubili in keršansko živeli; in Šimen s svojo ženo vred je sklep storil, da bo

svoje male v Božji službi in lepem življenji odredil.

Nekaj časa je to terpelo; kar na enkrat se vsi na mater ozrejo, ktero so po prejšnjem trudu tolike slabosti opadle, da ni mogla govoriti, in si nič več ne pomagati, le z nekakim tolaživnim očesom je še po pričujočih gledala. Vsi otroci so do pozne noči okoli nje molili. Težave so jo tako obhajale, da velikrat niso vedeli, če je živa ali mertva. Proti jutru se Janez uleže na klop, Šimen gre domu. Njegova žena je bila že pred odšla z otroci. Franca se je usedla k nji na posteljo in si njeno glavo na naročje položila, da bi ji težave kaj polajšala. Bilo je ob petih, ko jo mati za roko prime, križ na persih naredi, globoko zdihne, in — obstane; Franca zavpije, Janez priskoči, in siroteja se prepričata, da je ni več med živimi.

Čez nekaj časa se je huda vročinska bolezen v tistem kraji pričela in je tako divjala, da so v marsikteri hiši vsi stanovanci pomerli. Ena izmed prvih je umerla Franca, čista kakor angeljec je svet zapustila in šla, kakor upamo, naravnost pred obličje Božje, ter bila pridružena tistim, „kteri so najbližej Jagnjeta, in za njim hodijo, kamor gré.“

(Očetov blagoslov najdeš v tej knjižici v tretjem delu, prvem razdelku, zadnjem odstavku.)

5. Kako tolažiti revnega bolnika, in ga opominjati, da naj svoje uboštvo voljno terpi.

Stari Tobija.

Stari Tobija daje lep zgled potrpežljivosti vsem, posebno pa tistim, kteri morajo zraven bolečin tudi uboštvo ali pa zaničevanje in očitanja domačih ali

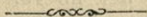
ptujih ljudi prenašati. Stari Tobija je po Božji previdnosti vse premoženje zgubil. Pa še hujši je bil poskušen. Nekega dne, ko ves truden od pokopavanja merličev na svoj dom pride, mu gorek lastovjek v oči pade, ker je pod streho ležal, in zaradi tega je oslepel. Tobija pa ni godernjal pri tej nesreči, in nič nespametnega zoper Boga ni govoril, ampak se popolnoma Božji volji izročil. Njegovi sorodniki so ga zraven te nesreče tudi hudo pikali, rekoč: Ali je to plačilo, kterega za pokopovanje toliko merličev pričakuješ? On pa odgovori: Ali mislite, da ni družega plačila, kakor kterega v tem življenji želimo?

Tudi njegova žena ga je pikala. Ko nekega dne žena od dobrih ljudi kozlička v dar prejme in ko ga vestni oče meketati sliši, in ker ne vé, da je bil darovan, se boji, da ne bi bil ukraden, zatoraj reče: „Pa ne, da bi bil ukraden?“

Če ni naš, nazaj mu ga berž dajte, čigar je. Zakaj tatvine ne smemo imeti, še dotakniti se je ne smemo.“ Ali na te besede ga začne Ana, njegova žena, zmerjati, in mu njegove dobre dela oponašati. Tobija je to zelo bolelo, natihoma je jokal, molčal, in k Bogu zdihoval: „Gospod, naši grehi so nam to nadlogo na glavo nakopali. Če nam pa nadloge pošlješ, daj nam tudi serčnost jih prenašati.“

Bog je svojega zvestega služabnika čudno ozdravil, mu še na tem svetu obilno premoženje dal, po smerti ga je pa v nebesa vzel: „Blagor človeku, kateri je od Boga tepen; zakaj on rani in celi, on udarja in njegove roke bodo zdravje dale.“ Job. 3, 17—18.

(Molitev glej stran 125.)

TRETJI RAZDELEK.

Zgledi in molitve za močno slabe bolnike.

1. Kako bolnika opominjati, da naj svoje serce loči vseh posvetnih reči.

Karol Karneški, pobožni deželni poglavar.

Ta mož s svojim lepim zgledom uči, kako naj kristijan svojega serca na časne dobrote ne navezuje, ampak ga vsega Bogu daruje; kar posebno takrat lahko pokaže, kadar mu jih Bog odvzame. Premisli zdaj zgled takega dobrega kristijana. Leta 1703 je živel na Španjskem Karol, vikši deželni poglavar, pa bogaboječ kristijan. Ker je bil Bogu dopadljiv, ga je z nesrečami in boleznijo poskušal, kakor nekdanj pravičnega Joba. Na pervo mu je s smertjo sedem otrok, enega za drugim odvzel. Bogoljubni oče je zgubo otrok

tako v Božjo voljo vdano prenašal, da se ni z nobeno besedico čez to nesrečo pritožil. Njegov prijatelj ga pride zavolj te zgube tolažit, ali kako močno se čudi, ko ga nič žalostnega ne najde. Ker misli, da nesrečni oče vso žalost v sercu hrani, in ker mu je znano, da je to zdravju silno škodljivo, mu svetuje, naj se le nekoliko razjoka, ker bo s tem njegova žalost polajšana. Ali pobožni Karol odgovori: „Če moram svojo žalost na znanje dati, jo s temi besedami razodenem: Naj se zgodi volja Božja!“ Bog je pa še hujši njegovo stanovitnost poskusil: hudo in dolgo bolezen mu je poslal. Celih sedem let je bolan v postelji ležal, z nobenim udom se ni mogel ganiti, meso ga je tako močno peklo, kakor da bi bil ogenj po vsem životu. S svojo boleznijo je bil pa tako močno zadovoljen, da je za njo, kakor za največi dobroto Božjo, Boga hvalil.

Bog svojega zvestega služabnika ni ozdravil, kakor nekdanj Joba, temuč k sebi v nebesa ga je poklical, kjer zdaj za kratko in lahko nadlogo večno in visoko čast, ktera vse prevaga, vživa, in jo bo vekomaj vžival.

Ker si morebiti v zdravji preveč za časno skerbel, skerbi zdaj v bolezni le za večno, ter reci:

(Molitev glej stran 131.)

2. Kako Boga prositi, naj nas na tisti način in tisti čas s sveta pokliče, kateri njemu dopade.

Nek mladeneč nagle in neprevide ne smerti umerje, pa k svoji večni sreči.

Leonti, škof na Otoku Cipri, nam naslednjo prigodbo pové, v kateri se prav lepo Božja previdnost kaže: Neki mestnjan

prinese sv. Janezu patrijarhu v Aleksandriji sedem in pol funtov zlata, da bi ga med uboge razdelil, zraven mu pa te besede govori: To je ves moj denar, ki ga zdaj imam. Vas, sveti oče! pa prosim: priporočite mojega sina Bogu v molitvi. Če mi sin zdrav in srečen nazaj pride, mi je Bog moj dar obilno povernil. Da mož še bolj pokaže, kako močno želi uslišanje svoje prošnje, pade pred svetega moža na kolena. Sv. patrijarh vzame zlato, in obljubi, da bo storil po njegovi prošnji. In res še v pričo moža poklekne, in dolgo časa moli. Ali kaj se zgodi? Ni preteklo še 10 dni, in sin je na morji utonil, in ž njim se je tudi barka potopila. Čez 3 dni oče to žalostno novico zvé. In kdo zamore njegovo veliko žalost dopovedati? Ves svoj denar je bil med uboge razdelil, in zdaj je prišel po ti nesreči ob vse. Tudi sv. Janez, patrijarh, je skoraj tako močno žaloval, kakor ne-

srečni oče, pa ga je vendar tako-le tolažil : „Nikar ne obupaj, in ne mermraj zoper Božjo previdnost, ktere zdaj ne razumeš. Vedi, da karkoli se na svetu prigodi, se godi vse po modri previdnosti Božji. Bog, naš najmodrejši in najboljši oče, je že od vekomaj sem prevedel, kaj je k našemu zveličanju potrebno. Zavoljo tega vdaj se zdaj v Božjo voljo, kakor nekdam pravični Job.“

Lepe so bile te besede, ali žalostnega očeta vendar niso potolažile. Ker pa nobena človeška tolažba ne pomaga, Bog sam tolažbo pošlje. Ko po noči žalostni oče spi, vidi sv. Janeza patrijarha in ga sliši mu tako-le govoriti: Zakaj si tako žalosten, moj brat? Ali me nisi prosil, naj molim, da dobrotljivi Bog tvojega sina nevarnosti reši, in glej uslišana sva, tvoj sin je zdaj vsih nevarnost rešen; ko bi pa še dalje na svetu živel, bi bil vekomaj pogubljen. Barka se ti je sicer

potopila, ali ko ne bi bil z milošino Boga potolažil, bi bili tudi vsi ljudje vtonili, kateri so bili na barki, in ž njimi tudi tvoj brat.

Ko se mož iz spanja zbudi, je ves potolažen, in gre k sv. Janezu patrijarhu mu povedat, kar je v spanji videl in slišal, in reče: „Zdaj prav spoznam, kako modro in dobrotljivo Bog ravná, on nam pošlje majhno nesrečo, da nas večí nesreče obvaruje. Vse je dobro, kar iz Božjih rok pride.“ To slišati, je bil sveti Janez vesel, je Boga hvalil, možu pa rekel: „Ne moji molitvi, ampak dobrotljivemu Bogu in tvoji živi veri je ta milost pripisati.“

Zaupaj tudi ti, kristijan! v Božjo previdnost, kadar ti Bog bolezen pošlje, in reci mu, naj te le na tisti način in tisti čas s sveta pokliče, kateri njemu dopade.

(Molitev glej stran 137.)

3. Kako bolnika tolažiti in mu dajati zaupanje v Božjo milost.

Potolažena je bila velika grešnica, ki je hotla nad Božjo milostjo obupati.

Neka ženska je tolikanj najostudniših pregreh doprinesla, da je mislila, Bog ji njenih grehov odpustiti ne more. Veliko so si prizadevali mašniki jo z Božjo milostjo potolažiti; ali pri njej niso nič opravili. Tudi sv. Filip Neri je prišel, jo tolažit. Ženska mu pripoveduje vse grehe, ktere je bila storila, in ko je svoje govorjenje končala, ji svetnik reče: „Nebesa so tvoje.“ Neizrečeno se ženska temi besedami čudi, in reče: „Vi ste tako velik svetnik, in jaz tako velika grešnica, in vendar pravite: „Nebesa so tvoje!“ — Zdaj vpraša sv. Filip žensko, rekoč: „Zakaj je Jezus na svet prišel? ali ne zavoljo grešnikov? — Zato pa tudi

jaz rečem: Ti si velika grešnica, in nebesa so tvoje.“ Te besede so grešnico popolnoma potolažile. Iz ljubezni do Boga je svoje grehe zdaj obžalovala, in polna zaupanja v Božjo neskončno milost je večkrat te besede ponavljala: „Jaz sem velika grešnica, in nebesa so moje.“

Tudi obupljivi bolni mož se pred smertjo s skesanim in zaupljivim srcem spové. Neki mož je nad Božjo milostjo obupal, in zato tudi v boleznih ni hotel sv. spovedi opraviti. Pa spovednik ga tolažijo, rekoč: da ni tako veliko in tako ostudnih grehov na svetu, da bi jih Bog odpustiti ne hotel, in tudi vam bo vse grehe odpustil, če se jih le hočete s skesanim srcem spovedati. Bolnik je s temi besedami potolažen, in prosi, naj ga za sv. spoved pripravijo; in potem, ko se je spovedal in bil od grehov odvezan, je še prosil, naj ga pridejo drugi dan obhajati in s sv. oljem mazilit. Ker

so se pa spovednik bali, da bi družega dne več ne doživel, so ga še tisti večer previdili. Ko so ga zapustili, je bil ves pokojin, se je z Božjo milostjo tolažil, in vse bolečine voljno terpel. Še tisto noč je umerl ves v Božjo voljo vdan, in zapušena vdova se je tolažila z veselim spominom, da je Bog njeno molitev za moževo dušo uslišal, in da je v milosti Božji umerl.

(Molitev glej stran 145.)

4. Kako tolažiti bolnika z upanjem nebeškega veselja.

Sv. Terezija.

Ta svetnica je hrepenela po nebesih, pa je hrepenela tudi po terpljenji, ker je vedela, da se le z velikim terpljenjem v nebeško čast pride, zato so bile njene vedne besede te: „Gospod! ali terpeti,

ali pa umreti.“ Bog jo je uslišal, ter ji pred smertjo dolgo in hudo bolezen poslal, ktero je pa z največi poterpežljivostjo prenašala. Premisli zdaj njen zgled: Kakor zlato v ognjenici, tako je bila sv. Terezija v terpljenji skušana. Bog ji je dal veliko terpeti; z najhujšimi in najbridkejšimi boleznimi jo je obiskoval. Sama je spoznala, da je v 40 letih komaj eno uro popolnoma zdrava in vseh bolečin prosta bila. Le kadar je sveto Rešnje Telo prejemala, je pri ti duhovni jedi vseh bolečin pozabila. Sicer pa je bil za njo neprenehoma čas terpljenja. Bila je mertvoudna. Želodec jo je vedno bolel, in vsaka jed ji je težave delala; večkrat jo je kerč vleknel in celih pet let jo je merzlica tresla. V njeni celi bolezni pa ni bilo videti na nji tudi najmanjšega znamenja nepoterpežljivosti. S terpljenjem je bila popolnoma soznanjena in sprijaznjena, terpljenje ji je bilo tako ljuba tovaršija,

da bi brez njega ne bila mogla živeti. Zato so jo tolikrat slišali klicati: „Gospod! ali umreti, ali pa terpeti.“ Ako so ji njene sestre tovaršice rekle: „Pač koliko ti je terpeti, ali ti že ni terpljenje pretežko?“ jim je smehljaje odgovorila: „Če smo dobrega iz Gospodove roke prejeli, zakaj bi tudi težavnega in hudega s hvaležnostjo ne vzeli? Dokler bomo na tem svetu živeli, nam ne bo nikdar moč prav brez terpljenja biti. O da bi pač tudi nikoli brez poterpežljivosti ne bili!“

Sv. Tereziji je bilo v njenem 55. letu razodeto, da ne bo več kot 8 let na svetu živela; pa vsako uro, vsak trenutek je bila pripravljena dušo svojemu stvarniku zročiti. Še več, želela je že zdavnej s sv. Pavlom, razvezana biti, to je umreti, da bi z Kristusom združena bila. Ko je po pretečenih 8 letih spoznala, da se čas njene ločitve od sveta bliža, se je prav skerbno za srečno smert pripravljala.

Da bi toraj nič ne zamudila, kar je katoliškemu kristijanu v nevarni bolezni potrebno, zato se je dala zarano s poslednjimi sv. zakramenti previditi. Prejela jih je po skerbnem pripravljanji k živemu spodbudovanju vseh pričujočih sosester; — in tako je pričakovala v dušnem miru svoje poslednje ure. Prijateljica molitve in notranjega združenja z Bogom je bila ona v svojem zdravji; ravno to je tudi v bolezni in na smertni postelji — celó do zadnjega zdihljeja ostala. Kmálo je hrepenela po hitrem odrešenji, in se veselila ure, v kateri bi se z Božjo voljo od pozemeljskega telesa ločila, katero ji je toliko nadlogo delalo, ker jo je ločilo od tistega, ktereга je njena duša tako priserčno ljubila. „Bliža se dolgo zaželená ura, je rekla, ko ne bom več v nevarnosti, tebe, moj Bog! z grehom razžaliti; tista blažena ura, ko se bo moj duh k tebi v nebesa povzdignil, in bo

pred tvojim veličanskim obličjem večno zveličan!“ Kmalo je zopet premišljevala milosti in dobrote, ktere ji je Bog vse življenje delil, za ktere se mu je še enkrat, preden je življenje sklenila, iz vsega serca zahvalila. Zmed teh milost in dobrot ji je bila najperva ta, da po Božjem sklepu ni bila od nejevernikov, ampak od kristijansko-katoliških starišev rojena. To si je v toliko srečo štela, da so jo večkrat slišali zaklicati: O kako presrečna sem! moj Bog! kako se ti hočem spodobno zahvaliti! hči sem svete cerkve, imam pravo, zveličavno vero; v nji sem živela, v nji hočem umreti. O srečna, umerjem kakor otrok katoliške cerkve!“ Kmalo zopet je zdihovala, ter objokovala storjene, dasiravno že davno obžalovane in popravljene pregreške. Ko nekdej spokornica Magdalena je roke sklenila in usmiljenja prosila. Klicala je: „Ne zaverzi me, o Gospod! spred svojega

obličja. Potertega in ponižanega serca ne boš zavergel!“

S takimi svetimi čutili in s terdnim zaupanjem na Boga se je navdajala sveta Terezija zadnje dni svoje bolezn. Poslednjič je ura udarila, po kateri je dolgo zdihovala. Nji ni bila strašna ta ura, zakaj ona je, kakor modre device v Evangeliji, svojega ženina s polno, gorečo svetilnico pričakovala. Vedela je, da jo čaka, veselo iti na nebeško ženitvanje z Jezusom, svojim ženinom. K temu je bila tudi urno pripravljena; na stran se je obernila, in podobo križanega Zveličarja, katero je vedno v rokah imela, z ljubeznijo na serce pritisnila, da bi se še v zadnje svojemu Odrešeniku in Zveličarju darovala, roke je križem djala, še kratek čas na tihem molila, ter — mirno in zveličavno v Gospodu zaspala v 67. letu svoje starosti, po Kristusovem rojstvu 1582 let.

(Molitev glej stran 152.)

5. Kako obuditi v bolniku kes ali žalost nad storjenimi grehi.

Velika pomoč Marije Device.

Marija Devica je pomagala, da je velik grešnik pred smertjo čeznatorni kes ali žalost nad svojimi grehi obudil in odpušenje taistih zadobil. Tako se namreč bere v nekih bukvah: Gospod Bog Jezus Kristus ukaže spovedniku sv. Brigite, da naj gre spovedat nekega terdovratnega grešnika. Duhoven pri tej priči uboga, pa hudobni bolnik mu odgovori, da spovednika ne potrebuje, in spovednik se domu verne. Jezus mu ukaže vdrugeč iti, pa duhoven ravno toliko opravi. Ukaže mu iti tretjič. Spovednik gre, in ko se pred oterpnjenega grešnika vstopi, ga tako-le nagovori: „Od Boga sem k tebi poslan ti povedat, da si od satana obseden: on ti je obsedel serce, da se ne omeči, in grehov ne kesa; on ti je ob-

sedel vest, da te ne peče; on ti je obsedel jezik, da se svojih hudobij ne obtožiš; on ti je obsedel roke in noge, da nič dobrega ne počneš; on ti je obsedel truplo, da ni več tempelj sv. Duha; on ti je obsedel vso dušo, da ni več podoba Božja, ampak last hudičeva.“ Kadar grešnik to zasliši, se prestraši in žalostno zavpije: Joj meni! satanu sem se vdal, — ni več pomoči in milosti za-me! Spovednik ga tolaži, ga spomni na veliko pomoč Marije Device in nagovori, da naj se Mariji priporoči, ktera vsakemu resnično skesanemu grešniku milost pri Bogu sprosi. Grešnik to stori, in kmalo se mu vdere potok britkih solz po licah, serce se mu omeči, se obtoži ponižno svojih grehov in 6 dni potem spokorjen umerje. Po njegovi smerti se ljubeznjivi Jezus sv. Brigiti prikaže, ter ji razodene, da tisti grešnik je zveličan. Brigita se čudi in vpraša, kako je to mogoče? Jezus

ji pa odgovori: „Brigita! vedi, da Marija, moja preserčna mati, je zanj prosila. Ona mu je sprosilala čas spokorjenja, odpušenje grehov in zveličanje; tolikanj ona stori za grešnike“. „K Mariji naj tedaj pribeži, kateri že obupati hoče, in po njeni prošnji bo gotovo upanje in pomoč zadobil.“ Sv. Ligvorij.

Zasliši še drugi zgled čeznatornega kesanja. V Laški deželi je bil hudodelnik v smert obsojen, da bo ob glavo djan. Duhoven ga k smerti pripravljajo, da svoje hudobije spozna, jih objoka in voljno prejme svoje obsojenje, kakor zasluženo šibo. Drugo jutro ga duhoven zopet obišejo, in ga najdejo v sredi ječe v železji na tleh ležati, podobo križanega Jezusa v rokah deržati, toliko milo jokati in zdihovati, da so bile tla solza mokre. Duhoven mislijo, da se smerti preveč bojí, in ga začno tolažiti, naj bi pomislil, da mu je boljši z Bogom sklenjenemu

umreti, kakor še dalje na svetu živeti, in Boga z novimi grehi žaliti, in lahko neprevidene smerti v večnost iti. „Oh moj oče,“ hudodelnik odgovori, „ne jokam zato, ker moram umreti; smert sem zaslužil, in jo hočem voljno terpeti, ali da sem svojega križanega Zveličarja štirideset let klel, zaničeval in tolikanj žalil, in zdaj, kadar me ves svet zaverže, mene moj Jezus sprejme, zato se moram jokati.“

(Molitev glej stran 155.)

6. Kako tolažiti bolnika s križem in terpljenjem Jezusa Kristusa.

Sv. Armela, dekla.

Ta pobožna služabnica je Jezusa tako močno ljubila, da si ga je vedno pri sebi pričujočega gledati mislila, ter se v duhu z njim pogovarjala, ali pa

njega govoriti poslušala. Mislila si je, da ji tako govori, kakor se bere v žalni pesmi preroka Jeremija: „Glej in premisli, ali je bolečina (tvoja), kakoršna je moja!“ In ako je hotla v kako nevoljo, žalost ali nepoterpežljivost zavoljo velicih bolečin priti, je urno rekla: „Kako bi zamogla taka biti pred očmi in vpričo svojega Jezusa! Ako je pa kak pregrešek storila, ga je Jezusu pravila, kakor da bi ga On ne vedel, in ni jenjala tako priserčno odpušenja prositi, dokler ji ni odpustil. S to pobožno vajo je tako popolnost dosegla, da je zamogla najhujši bolečine voljno in še celó z veseljem preterpeti, kakor boš zdaj slišal. Prigodilo se je namreč, da je sv. Armelo konj s svojim kopitom tako močno vdaril, da ji je noga odletela. Za to nesrečo se je pa ravno tako, kakor za kako veliko srečo priserčno Bogu zahvalila. Ko so potem zdravniki iz odbite noge košice jemali,

je vse bolečine z največo poterpežljivostjo prenašala, in duhovnik, ki so njeno poterpežljivost videli, so rekli: „Ko bi kateri angelj truplo imel, in bi mu kdo nogo odbil, bi ne mogel svojih bolečin z veči poterpežljivostjo terpeti, kakor jih Armela terpi.“ 15 mesecev po tej nesreči je vedno ali v postelji ležala, ali pa na stolu sedela, ob nedeljah in praznikih so jo pa v cerkev nosili. Sčasoma je sicer toliko okrevala, da je zamogla z leseno nogo hoditi, ali v nogi so ji bolečine do smerti ostale. Čez nekaj časa se je tudi huda merzlica loti, ktere se dolgo časa ne iznebi. Hči tistih starišev, pri kterih je Armela služila, ji z veliko žalostjo te besede reče: „Ljuba Armela! od dne do dne si slabeji, bojim se, da te bomo kmalo zgubili.“ Armela odgovori: „Tako hitro še ne bom umerla, zakaj Božje delo nad menoj še ni dodelano; še veliko terpljenja me čaka, in tega sem vesela.“

Cez mesec dni se nji na boljše obojne, in ker so jo njeni vikši močno ljubili, so se zavolj nje v mesto podali, misleči, da ji bodo v mestu učeni zdravniki k zdravju pripomogli. Ali njihovo upanje se ni spolnilo, od dne do dne ji je bilo hujši. Vrat jo je začel tako zelo boleti, da ni mogla nobene jedi več zavžiti. Vse svoje bolečine je pa s toliko poterpežljivostjo prenašala, da je celo ljudi prosila, naj Boga hvalijo, ker ji je milost in pomoč dodelil, vse voljno terpeti. Nekdo jo s temi besedami tolaži: Ljuba Armela! upam, da v ti bolezni ne boš umerla. Na to ona vsa vesela odgovori: „Bodi Bog zahvaljen, tako bom še dalje njemu k časti terpeti zamogla.“ Pa nanagloma se je konec terpljenja približal. Z veliko pobožnostjo prejme še sv. zakramente; in zadnja beseda, ktero je izgovorila, je bila: „Jezus“, potem je še 3 dni ležala, pa se ni ne ganila, ne govorila. Umerla

je 24. grudna tako lahko, da so pričujoči komaj vedeli, kdaj je ugasnila.

(Molitev glej stran 160.)

7. Kako tolažiti bolnika z upanjem večne sreče.

Sv. Marija iz Bagnezije.

Tej sveti devici je Bog že v prvi mladosti hudo bolezen poslal, pa je tudi pozneje ni nikdar brez terpljenja pustil, ali z Božjo pomočjo je iz ljubezni do Boga in zavoljo upanja večnega plačila vse težave in bolečine svoje dolge in hude boleznim voljno in poterpežljivo prenašala. Premisli zdaj njen lep zgled: Sv. Marija iz Bagnezije si je že v prvi mladosti Jezusa za svojega ženina izvolila, in mu potem vedno zvesta ostala. Še prav mladi devici je Bog bolezen poslal,

za katero bi bila skoraj umerla. Ali Bog ji je življenje podaljšal, da je več za nebesa preterpeti zamogla. Kakor hitro je ozdravela, je bila z očetovim privoljenjem služabnicam svetega Dominika prišteta. V kratkem času potem pa zopet zboli, in je 45 let, notri do smerti vedno bolna ležala. Mnogotere bolečine je v svoji dolgi in hudi bolezni preterpela. Najhujši merzlica jo je tresla, vedno jo je glava bolela, na straneh jo je bodlo, in tako zelo je bila nadušljiva, da jo je hotla naduha skoraj zadušiti, in zatoraj je vsako noč luč pri njej gorela. Včasih je oglušela, včasih ni mogla besedice pregovoriti. Čem svetejši prazniki in časi so bili, tem hujši je bilo njeno terpljenje; tudi vsaki petek so se pomnožile njene bolečine. Prav veliko je terpela ves veliki teden, velikonočne praznike, o prazniku vnebohoda Jezusovega, o praznikih matere Božje in drugih svetnikov. Čem slabši

je pa bilo njeno telo, tem močnejši in veseliši je bila njena duša.

Zraven telesnih bolečin je mogla tudi veliko zaničevanja ljudi preterpeti. Posebno gerdo je ž njo ravnala neka dekla, ktera je 24 let pri njenih stariših služila. Pa vse telesne bolečine in dušne bridkosti je iz ljubezni do Boga in za voljo upanja večne sreče, ki ji je v nebesih pripravljena, tako voljno prenašala, da je zmiraj še več terpeti želela. Vedno v Božjo voljo vdana je tako govorila: „Če nimam še zadosti bolečin, pošlji mi jih še več, o Gospod! pomnoži moje bolečine, pa pomnoži ob enem tudi mojo poterpežljivost, da Te ne razžalim.“ Pri vsem svojem terpljenji vedno vesela, ni mogla nobenega žalostnega gledati. Rekla mu je: Čemu žaluješ? ne bodi žalosten, daruj se Jezusu, kateri je pravo veselje; On bo potem v tvoje serce prišel, in ga oveselil.

Kakor ji je Bog navadno vsako terpljenje, ktero ima čez njo priti, popred razodel, tako ji je razodel tudi čas njene smerti. Pa kakor je popred vsako naznanilo terpljenja, tako je tudi zdaj naznanilo smerti z veseljem sprejela. Dvajseti dan pred smertjo se ji je v gerli taka huda otekline naredila, da nobene reči, še celo sv. hostije zavžiti ni mogla; pri vsem tem terpljenji je bil pa njen obraz tako vesel, kakor da bi nebesa odperte gledala. Še celo takrat, ko je že umirati začela, in ko so ji že mertvaško svečo v roko podali, se je tako sveto veselje na njenem obrazu videlo, da so bili celo vsi pričujoči z velikim veseljem napolnjeni.

Da boš, ljubi bolnik! v poterpežljivosti do konca stanoviten, spomni se večne sreče, sreče v nebesih, če iz ljubezni do Boga voljno terpiš, in reci:

(Molitev glej stran 164.)

8. Kako krepčati bolnika v skušnjavah zoper vero.

Urša Hribar, mlada devica.

Ta mlada devica je vse terdno verovala, karkoli so jo njen spovednik učili; tudi ti, ljubi kristijan! po njenem zgledu vse resnice sv. katoliške cerkve terdno veruj, da boš zavoljo vere in dobrih del iz nje storjenih, zadobil večno zveličanje. Premisli zdaj zgled te mlade device: Urša Hribar, sestra ranjce Neže, o kateri si v prvem razdelku te knjižice brati slišal, je kmalo za svojo bolno sestro bolehati in hirati jela, in še le 8 let stara tako do terdega zboli, da ni več iz hiše mogla. Tisto leto ste se obe bolni sestrici, ko ste same bile, med seboj podučevale in si lepe in podučne prigodbice pripovedovale. Velikrat je Uršico tako hudo imelo, bodlo, vilo in lomilo, da je od silnih bolečin zmagana cele

noči prevpila. Ko je bila pa od svojega spovednika opomnjena, naj se nekoliko iz ljubezni do Jezusa premaguje, da ne bo tako vpila, ker bo to zatajevanje Jezusu dopadlo, in tudi ljudje bodo lahko spati zamogli: je bilo precej čutiti, kako se je premagovala, kar se je mogla. Čeravno ji je bilo hudo, kakor poprej, vendar ni vpila. Lep zgled pokoršine in potrebnega premagovanja samega sebe za odrašene in otroke! Tudi je majhna Uršica že tako veliko in terdno vero imela, da ni bilo kmalo take najti. Karkoli so ji duhovnik rekli ali jo učili, tega bi ji noben človek vzel ne bil; in ako je koga kako drugači praviti ali govoriti slišala, ga je kar zavernila rekoč: „Gospod so tako rekli!“ to ji je bilo dosti. O ko bi ljudje tako terdno vero imeli, kako vse drugači, koliko boljši bi bilo na svetu, koliko boljši za mnoge v večnosti! Pa čeravno je Uršica od

silnih bolečin prignana včasih vpila, je vendar s keršansko poterpežljivostjo v voljo Božjo vdana terpela. Enkrat je neka žena k nji prišla, in jo tudi nepotreboma prav močno milovati jela, da toliko terpi; ljuba Uršica pa ji je serčno odgovorila: „Kaj pa je to, če terpim? saj je Jezus še veliko več za nas terpel! saj mora vsak človek kaj terpeti; saj bote tudi vi še terpeli.“ Žena to slišati se je zavzela in rekla: „Lejte, lejte otroka! ne bila bi si mislila, da mi bo tako odgovoriti vedela; to si je gotovo od gospoda zamerkala.“ Kacega pol leta je na ta način hudo terpela; potem pa jo je Bog rešil, in jo v devetem letu njene starosti k sebi vzel v tisti srečni kraj, kjer ni več ne vpitja, ne solz, ne bolečin.

(Molitev glej stran 166.)

9. Kako varovati bolnika prevelikega ali prederznega zaupanja.

Poslednji nauki podeljeni otrokom od umirajoče pobožne matere Brunerce.

Da mora tudi pobožni kristijan zavoljo svojega večnega zveličanja vedno v skerbi in v strahu biti, toraj ponižen ostati, in svojega večnega zveličanja le zavoljo neskončnega zasluženja Jezusovega od Božje milosti zaupljivo pričakovati, ne pa zavoljo svojih dobrih del, nas prav lepo uči ta pobožna mati s svojimi poslednjimi nauki do svojih otrok. Premisli, ljubi kristijan! te lepe nauke: Pobožna mati Brunerca je svojim otrokom na smertni postelji naslednje lepe nauke dala: Bojim se smerti, če premišlujem svoje življenje od otročjih let do visoke starosti, in se zraven spomnim ojstre pravice Božje, ktera vsako, tudi naj-

manjši hudo kaznovati mora. Najstrašneji mi pa še smert dela misel, da sem mati, in sicer tako zanikerna mati bila; moji otroci, moji ljubi otroci so, kateri mi zdaj največi strah delajo. Zdaj spoznam, kaj bi bila imela storiti, pa zdaj več ne morem popraviti, in tako bo še zmeraj na moj račun šlo, dasiravno bom že zdavnaj v grobu strohnela. V veliko rečeh sem vam pregledovala, in vam marsikaj dopustila, kar prava keršanska mati na noben način dopustiti ne sme. Tudi to mi nič ne pomaga, da so druge matere ravno tako slepe in mehke bile, kakor sem bila jaz, zdaj bom sama Bogu odgovor dala. O ljubi otroci! molite radi za svojo mater, pa tudi pobožno živite, da ne bom zavoljo vaših grehov v večnosti terpela.

Vaš bogaboječi oče so pred smertjo dolgo časa in sicer grozovitne bolečine terpeli: pa kako rada bi jaz še veči bo-

lečine terpela, ko bi le zamogla storiti, da bi ne bila nikoli Boga razžalila, ali pa ko bi vsaj to zamogla popraviti, kar sem se zavolj vas pri Bogu zadolžila! Za matere, in za vse tiste, kateri imajo za zveličanje drugih ljudi skerbeti, je sodba Božja strašna reč. Dobro premislite, moji ljubi otroci, kaj hoče to reči: Zob za zob, duša za dušo!

Če se že zdaj tako bojim, da mi merzel pot po obrazu teče, dasiravno le malo ojstrost Božje pravice poznam, kakošen strah me bo še le takrat obšel, ko bom pred sodbo Božjo stala!!

Kakor sem z vsemi svojimi udi in s svojimi peterimi počutki Boga na posebni način razžalila, tako tudi zdaj na vsakem taistih posebno bolečino terpim. Res je, moje bolečine so velike, neizrečene, tudi jih brez polajšanja terpim. Ali moji brezštevilni grehi mi še veliko večji bolečine delajo. Res samo grehi so,

kteri me teže, bodejo, pečejo, in na strašni način terpinčijo.

Zavoljo vsacega mojih brezštevilnih grehov je terpel moj Zveličar Jezus Kristus vse te bolečine, in sicer tisučkrat veči, kakor jih jaz zdaj s tako majhno ljubeznijo in le primorana terpim. Mislim, da iz med vseh bolečin le to bolečino terpim, da sem Boga tako malo ljubila, in ga še zdaj tako malo ljubim, in vse druge bolečine pridejo za šibo od tod. Kar jaz zdaj skušam in občutim, ne morem nobenemu dopovedati. Premislite pa, ljubi moji otroci, da bo tudi za vas vse taka ura prišla, in da si vsaki dan prizadevate, svojo zadnjo uro veselo ali strašno storiti. O kako strašna reč je smert za mlačnega kristijana! O večni Bog, kako se mi bo godilo, ko bom pred tvojo oestro sodbo stala! Z drugim se ne vem tolažiti, kakor z nezmernim zasluženjem Jezusa Kristusa, in z obljubo,

da nam bo Bog zovoljo Jezusovega zasluženja naše grehe odpustil. Spoznam, da sem zavolj svojih vednih nezvestob tega usmiljenja popolnoma nevredna, pa moje zaupanje je postavljeno na Jezusovo kri, ktera je za-me ravno tako tekla, kakor za grešnico Magdaleno in za desnega razbojnika.

Molite in ne naveličajte se za svojo grešno mater moliti, ktera, če bo po neskončni milosti Božji večnega pogubljenja rešena, zasluži od Božje pravice k ojestremu in dolgemu terpljenju v vice obsojena biti za svoje brezštevilne nepopolnosti in pregrehe, katerih nisem samo z resnično pokoro zbrisati opustila, ampak sem notri do tega časa še vedno nove grehe na stare nakladala. Sicer nisem zaslužila, da bi vi najmanjši reč za-me storili, ali storite vendar to zavoljo Jezusove prelite kervi, storite tudi, da bote četerto zapoved Božjo dopolnili;

storite iz ljubezni do Boga, in zato, da bote enkrat sami tudi pri Bogu milost dosegli, če bote milostljivi. Tudi drugim ljudem, posebno mašnikom me priporočite, da se bodo pri sv. maši na-me spomnili. Ne storite tega samo koj po moji smerti, ampak tako dolgo, dokler živite, skerbite, da se za očeta in za-me toliko dobrega stori, kolikor je največ mogoče. Verjemite, otroci, da je že smert za mater strašna, še strašnejši bo pa sodba. Če mislite, da ste od svojih starišev kaj prejeli, razdelite med uboge in storite jim toliko dobrega, kolikor morete. Kar pa še jaz posedem, vse svojemu revnemu in bičanemu Jezusu izročim, in prosim, da med uboge razdelite. In ko bi jaz cele kraljestva sveta imela, je bila že zdavnej moja volja, vse med uboge razdeliti, da bi bila kakor Jezus v največi revšini živela in umerla.

Take nauke je dala pobožna mati svojim otrokom pred svojo srečno smertjo.

Tudi ti, ljubi kristijan! ponižaj se pred Bogom zavoljo svojih grehov in obžaluj jih pogostoma, ter reci:

(Molitev glej stran 170.)

10. Kako tolažiti bolnika s Kristusovim terpljenjem.

Sv. Nikolaja, devica.

Kakor je ta izvoljena devica prosila, da so ji njeno zadnjo uro prigodbo Kristusovega terpljenja brali, da ga je pobožno premišljevala, tako je premišljevala tudi vse dni svoje dolge in hude bolezni, vse kar je Jezus Kristus na duši in na telesu iz ljubezni do nas terpel, in se je s tem svetim premišljevanjem vedno v poterpežljivosti krepčala. Navado je imela pri sleherni svoji bolečini tisto bo-

lečino preišljevati, ktero je Jezus iz ljubezni do nje na ravno tistem udu telesa ali na duši terpel, na katerem je takrat ona bolečine terpela. Tako na primer, če jo je glava bolela, je preišljevala tiste bolečine, ktere je ternjeva krona Njegovi sv. glavi delala; ako so jo roke ali noge bolele, je z usmiljenim srcem ogledovala in s hvaležnostjo poljubovala presvete z žebli prebodene roke in noge našega Zveličarja; ako je bil ves njen život tako močno boleč, kakor ena sama rana, je pobožno ogledovala in poljubovala Njegovo iz ljubezni do nje vse ranjeno, kervavo in na križi raztegnjeno sveto truplo, in tako je bilo vseskozi njeno sveto preišljevanje, in v njem je vedno novo moč prejemala, ktero je vsaki dan svoje petdesetne boleznij potrebovala. Premisli zdaj njeno hudo in dolgo bolezen. Sv. Nikolaja je bila od Boga s posebno hudo boleznijo obiskana. Vsak

dan je zelo otekla, in vsak dan je oteklina zopet zginila; in od nje je puhtela vroča soparica, kakor od vrelega kropa. Njene persi so bile od raka vse razjedene, in tudi obličje je bilo od njega zelo snedeno. Silno težko je ležala, ker je celo telo kakor ena rana bilo, in so se rjuhe večkrat tako njenega života in slabe postelje prijele, da je bila kakor pripečena, vendar ni bilo nikdar nobene pritožbe iz njenih ust slišati. Zraven tega je še terpela grozne bolečine v želodcu; večkrat je po cele dni take bolečine v glavi občutila, kakor da bi bila s samim ternjem in žebli prebodena. O večih praznikih so bile bolečine pa še vse huji, kakor drugičkrat, tako, da je bilo večkrat misliti, zdaj in zdaj bo umerla. Nikolaja je vse to z največi poterpežljivostjo prenesla. Ali njena bolezen ni terpela kakih 5, 10 ali 20 let, ampak celih 50 let, pol stoletja je terpela. Preterpela je pa vse to tako

voljno, ker je prav pogostokrat zakrament sv. rešnjega Telesa prejela, kateri slabemu človeku moč dodeli, da zamore toliko preterpeti, kar bi s samo človeško močjo nikdar prestati ne zamogel. In ko je prišel čas, da bi umerla, je ležala celih 40 ur z zapertimi očmi, in je prosila, da naj ji Kristusovo terpljenje beró. In med tem svetim branjem je njena duša njeno deviško telo zapustila.

Priporočuj se tej svetnici, da za te Boga prosi, pa tudi ti sam ga prosi, rekoč:
(Molitev glej stran 174.)

11. Kako tolažiti bolnika, ko se smert bliža z upanjem prihodnjega od smerti vstajenja.

Sv. Job.

Pravičen Job se je v svojem nezmerno velikem terpljenji tolažil z veselim

upanjem prihodnjega od smerti vstajenja, rekel je: „Vem, da moj Zveličar živi, in da bom poslednji dan iz zemlje vstal, to veselo upanje je hranjeno v mojem sercu.“ Job. 19, 25 in 27. Premisli zdaj, ljubi kristijan! ta lepi zgled poterpežljivosti, zato da ga kolikor mogoče posnemaš. Job je bil bogat, in imeniten, memo tega pa tudi zvest služabnik Božji, in je skerbno pazil na vedenje svojih otrok. Veliko dobrega je storil, in vsako hudobijo je sovražil. Toda po Božji previdnosti se je njegova sreča spremenila. Bog mu je ob enem veliko nadlog poslal. Najpopred mu je vse premoženje odvzel, in vse otroke; potem se je tudi njega samega huda bolezen lotila. Od glave do nog je bil poln gob, po vsem životu je bil z ranami in oteklinami obdan; na gnoji je sedel in s čepinjo gnoj iz ran stergal. K vsemu temu ga je še njegova žena žalila, in mu njegovo serce

z bridkostjo polnila. Očitala mu je namreč pregrehe, katerih nikdar storil ni bil. Tudi njegovi prijatelji so prišli, pa ne da bi ga bili tolažili, so ga še krivično skrivnih pregreh obsodili. Rekli so namreč, da bi mu Bog ne bil toliko nesreč in boleznih poslal, ko bi ne bil velik grešnik. Se vé, da mu je to težko djalo; pa se je s svojo dobro vestjo, ktera mu ni nobenih pregreh očitala, tolažil, in pa s previdnostjo Božjo. Za vse te nesreče je Boga hvalil, rekoč: „Gospod je dal, Gospod je vzel. Gospodovo ime bodi hvaljeno. Ker smo dobrote iz Gospodovih rok prejeli, zakaj bi ne hoteli tudi hudega sprejeti?“

Kakor se je pravični Job tolažil, tako se tolaži tudi ti, ljubi bolnik! v svojem terpljenji z upanjem častitljivega vstajenja in moli tako:

(Molitev glej stran 178.)

12. Kako bolnika opominjati, da naj Bogu daruje svoje življenje, svetu in vsemu pozemeljskemu pa slovó dá.

Šimen Žmidek, pobožen mladeneč.

Ta pobožni mladeneč se je popolnoma v Božjo voljo vdal, ko je iz bolezni spoznal, da ga bo Bog kmalo k sebi poklical, in je vsem bolnikom lep zgled zapustil, da naj svoje življenje Bogu darujejo, kadar spoznajo, da Bog ta največ vredni dar od njih imeti hoče. Premisli njegov zgled! Šimen Žmidek, na Bistrici v Bohinji doma, je bil vse svoje dni posebno priden in v resnici pobožen mladeneč. Ko je bil 19 let star, se je 14. rožnika leta 1849 nekako slabo počutil, in materi rekel: „Za delo danes nisem; se bom pa k spovedi pripravil, in Bogu zročil.“ Kar si je namenil, je tudi storil — ravno v god presvetega Serca Jezusovega. Še tisti dan pa se

vleže, in več ne vstane. Kmalo pošlje po spovednika, da bi ga še s poslednjimi svetimi zakramenti previdili. Prav podbudljivo je bilo videti, ko je zlasti veliko šolskih otročičev in nedeljskih učencev in učenk Jezusa v svetem rešnjem Telesu do bolnega mladenča spremilo. Zdaj pa je bil Šimen ves vesel in popolnoma v voljo Božjo vdan. Posebno lepo in ginljivo je bilo, ko je svoje v žalost utopljene stariše sam z milimi besedami tolažil, rekoč: „Oče! mati! nikar ne žalujte; saj je Bog pri meni, kaj bi se bal umreti! Ko bi me bili k vojakom vzeli, in bi bil tam kje smert storil, to bi vam gotovo še veliko hujši bilo. Bog bo vse prav naredil.“ Zavolj svojega terpljenja se nič ni pritožil; samo to ga je skerbelo in bolelo, kako se bo po njegovi smerti starišem godilo. Pa saj jim v nebesih s svojo prošnjo pri Bogu še veliko bolj pomagati zamore! Sploh je

vse njegovo govorjenje v 14 dnevni bolezni vso Bogu vdano dušo razodevalo, da je vsakterega, kdor ga je videl in slišal, v serce ganilo. V soboto, ko mu je najhujši bilo, je še zdihnil: „Oh! jutri ne bom mogel ne v cerkev, ne v šolo.“ Po kratki bolezni je 2. malega serpana se v boljši življenje preselil.

Tudi ti, ljubi kristijan! boš lahko enkrat srečno umerl, ako zmiraj pobožno živiš, ali se resnično spokoriš, v bolezni vse voljno terpiš in popolnoma Bogu prepustiš, da naj te iz tega sveta pokliče, kadar je njegova sv. volja.

(Molitev glej stran 182.)

13. Kako bolnika opominjati, ko ga spomin njegovih grehov straši.

Velika grešnica pred smertjo pri Bogu usmiljenje doseže.

Naslednji zgled spričuje, da je Božje usmiljenje tako veliko, da ga nobena ostudnost in velikost števila grehov ne preseže, ako le grešnik svoje grehe obžaluje z resnično voljo se poboljšati, se jih spové, in zanje pokoro dela, kolikor mu je mogoče. Kardinal Vitriako to prigodbo naznanja: Bila je nekdam ženska, ktera je zelo razuzdano živela; stariši so jo sicer svarili, pa se ni hotla poboljšati. Da bi ji ne bilo treba opominovanja starišev poslušati, in da bi prav po svoji spačeni volji živeti zamogla, svoji materi — oh groza! s trupom zavdá, in očetu glavo odreže. Potem je vse denarje svojih starišev pobrala in v daljno deželo pobegnila, ter ondi prav razuzdano živela.

Ni porajtala ne na Boga, ne na nebesa, ne na pekel. Obupala je bila nad svojim zveličanjem, in v svoji obupnosti najostudniši pregrehe doprinašala. Po nameroma gre nekega dne v cerkev in pridigar je govoril: da je tako veliko Božje usmiljenje, da ni števila grehov tako obilnega, tudi pregrehe ne tako ostudne, da bi je Bog ne odpustil, če se le grešnik spreoberne, in da noben grešnik, dokler na svetu živi, ne sme ne nad svojim spreobrnjenjem ne nad Božjo milostjo obupati. Ko ona to sliši, se začne v njej upanje buditi, da bi vendar utegnila še zveličana biti. Po dokončani pridigi gre pridigarja vprašat, če je vse res, kar je na prižnici govoril. Ona je to zavoľjo tega vprašala, ker je dvomila, da bi zamogel Bog tako veliki grešnici odpustiti, kakoršna je ona bila. Pridigar ji je zaterdil, da je vse resnica, kar je govoril. Na to ona zdihne

in reče: Oh kaj sem jaz mislila, da sem tako dobrega Boga tako močno žalila. Zdaj se v njej obudi tako velika žalost čez storjene pregrehe, da je jela mile solze točiti, in njene solze niso potlej nič več nehale teči. Vedno je zdihovala: „O moj Bog! ti tako dober, jaz pa tako nehvaležna; ti tako usmiljen, jaz pa tako prederzna; ti si še pripravljen dati nebesa meni, ki sem več, kot tisoč peklov zaslužila.“ Ona stori čisto spoved vsega življenja, zadobi sv. odvezo, in potlej je še močnejši svoje grehe obžalovala iz ljubezni do Boga. Zavaljo velike žalosti je pa kmalo umerla. Njen spovednik jo je mašnikom cerkve v molitev priporočil. In ko so potem duhovni za-njo molili, so zaslišali glas iz nebes: „Ni treba za-njo moliti, saj ona velikoveč za vas v nebesih prosi.“ Ta glas je bil spričevanje, da ji je bil Bog vse njene grehe popolnoma odpustil.

Zasliši zdaj še naslednji zgled terdovratnega grešnika, ki se na prošnjo Matere Božje spreoberne: Nekdo na smertni postelji, ki je spomnivši se svojih velikih grehov, obupovati jel, se nikakor ni hotel spovedati. Sveti Vincencij Pavljan to zvedeti, ga berž obiše, ter mu reče: „Preljubi moj brat! vi veste, da je Jezus Kristus za nas umerl, in obupujete nad njegovim usmiljenjem! Oh kako močno žalite veliko ljubezen, ki vam jo je skazal!“ — Ali ta nesrečnik dá svetniku odgovor, kakoršnega bi bil komaj hudi duh dati mogel, rekoč: „Pogubljenec hočem umreti, da Kristusa žalim.“ „In jaz,“ mu odgovori precej blagi dušni pastir, „vas hočem pogubljenja rešiti, da ga razveselim.“ Potem se sv. Vincencij k okoli stoječim oberne, in jih povabi sveti roženvenec ž njim moliti, da bi se po mogočni priprošnji Matere Božje terdovratni grešnik spreobernal. In niso zastonj

molili rožnegavenca; deviška Mati Gospodova je pokazala, kolika je njena moč pri Bogu; terdo serce se je omečilo in popolnoma spreobernilo. — Ta človek, ki je menil popolnoma terdovraten umreti, se je svetniku skesano spovedal in spokorno umerl.

(Molitev glej stran 184.)

14. Kako bolnika opominjati, ko se mu smert bliža.

Minca Tarman in Minca Jakelj,
pobožne devici.

V župniji Kranjski Gori ste dve devici umerli, ki nam dajete lep zgled srečne smerti. Obedve ste mnogo let popred bolehole, dokler ju ni bolezen do terdega na posteljo potlačila. Dokler ste še pri toliki moči bile, ste zlasti ob nedeljah in praznikih svoje tovaršice lepo učile in

opominjevale in se z njimi od pridig in keršanskih nauk pogovarjale. Ves dolgi čas svoje boleznì ste vse bolečine z Božjo pomočjo voljno prenašale. Ko ste pa spoznale, da se njima smert bliža, ste jo iz pravih bogoljubnih nagibov z veseljem pričakovale, kakor angelja, kateri ji bo pripeljal k Bogu, Jezusu, Mariji, k angeljem in svetnikom. Posebno je bilo lepo in milo pri eni izmed nju, ki se je do konca zavedala, posebno še to, da je tisti dan, ko je umreti imela, svojo mater (očeta ni več imela), brate, sestro, botre in druge domače posamezi k sebi poklicala, se poslovila in odpušenja prosila, pa tudi vsakemu za slovo kaj lepega, podučljivega ali tolažljivega povedala. Na to je še gospoda k sebi zaželela, in kmalo potem, ko so prišli, je oči kviško povzdignila, roke k molitvi sklenila, in — svojo nedolžno dušico izdihnila, ter šla k Stvarniku in nebeškemu Ženinu svojemu. „Ker

je bila Bogu prijetna njena duša, zato jo je hitel vzeti izmed hudobije.“ Modr. 4, 14.

— „Blagor njim, kateri so čistega serca, ker oni bodo Boga gledali!“ Mat. 5, 8.

(Molitev glej stran 187.)

15. Kako opominjati bolnika pred smertjo.

Najmočnejši pomočnika na smertno uro za našim Zveličarjem sta: Marija, prečista Devica in sv. Jožef, varuh Jezusov in tudi varuh in pomočnik vseh umirajočih kristijanov. Priporočaj se njima pogostoma, kliči ji na pomoč zdaj v boleznih, posebno pa smertno uro, rekoč: Bodite počešena presveta sladka imena: Jezus, Marija in sv. Jožef! Pridite mi k pomoči, Jezus, Marija in sv. Jožef zdaj in mojo zadnjo uro! Premisli zdaj zgled hudodelnika, ki se je spreobernal na

prošnjo Marije Device. Neki hudodelnik je bil na Nemškem v smert obsojen. Po spovednika so poslali, da bi ga za smert pripravil. Spovednik ga je dolgo prosil, da naj se svojih grehov spové. Ali grešnik ni hotel tega storiti. Mašnik ga prosi, se joka, in se celó pred njega na kolena verže. Ali hudodelnik je bil zavolj tega celó nevoljen. Že ga misli spovednik zapustiti, da bi ga še v veči nevoljo ne pripravil. Preden ga pa zapusti, mu še te besede reče: „Moliva še skupaj Češeno Marijo.“ In ko sta Češeno Marijo obmolila, je bil hudodelnik ves drugačen, kot popred, ves spreobrnjen. Ves skesan se obtoži svojih grehov, in umerje v milosti Božji.

Zdaj pa premisli še zgled kristijana, ki je bil zadnjo uro na prošnjo sv. Jožefa potolažen. Neki mož, kateri je zmeraj do starosti pobožno živel, in v samostanu prebival, se je smerti grozno bal. Njegovi

tovariši so si prizadevali, ga pomiriti, ali on je le vedno obupovaje zdihoval, rekoč: „Oh, ojstra sodba, kako bom obstal!“ Na posled reče nekdo: „Zaupaj v pomoč sv. Jožefa. Ves čas svojega življenja si ga častil, in se mu priporočal; priporoči se mu tudi zdaj, gotovo te ne bo brez pomoči pustil.“ Ko je slišal bolnik ime sv. Jožefa izreči, se je berž nasmejaj, potem pa od veselja jokal. Zdaj jih prosi, naj pesem od sv. Jožefa pojejo. Med petjem so mu zavoljo velikega dušnega veselja solze v očeh stale. Ves potolažen je kmalo potem srečno umerl.

(Molitev glej stran 190.)

TRETJI DEL.

Mnoge molitve za bolnike.

PERVI RAZDELEK.

Molitve pri prejemanji svetih zakramentov.

Molitev pred spraševanjem vesti.

O moj usmiljeni Zveličar, po zasluženji Tvojega bridkega terpljenja Te prosim, razsvetli me, ozri se v mé, kakor si se ozerl v Petra, Svojega aposteljna, da bom spoznal in videl število in hudobo svojih grehov, da bom mogel bridke solze točiti nad svojo nezvestobo, s katero

sem se zoper Tebe pregrešil. O pridi, sv. Duh, in razsvetli moj spomin in moj um, da bom do čistega mogel sprašati svojo vest.

(Zdaj premisli, kolikokrat in kako si se pregrešil.)

Molitev za dar čeznatornega kesanja.

O Bog, Ti si že sam na sebi vse ljubezni vreden, in vse stvari so dolžne Te ljubiti in moliti. Jaz pa tega nisem storil, temuč greh sem delal, in z grehom sem Te žalil. Zato je žalostno in pobito zdaj moje serce; meni je zeló žal, da sem tolikokrat grešil pred Teboj. O Bog, bodi milostljiv meni grešniku! — O da bi bila moja žalost tako velika, kakor so moji grehi!

O ljubeznjivi Jezus, vlij v moje serce eno kapljico tiste žalosti, v kateri se je Tvoja duša na vertu na oljski gori topila, da bom tudi jaz žaloval zavoljo svojih grehov, da bo žalostna tudi moja

duša do smerti. O Marija, moja mati, Mati milosti, pribežališe ubogih grešnikov, pomagaj mi, sprosi mi resnično, serčno kesanje. In tudi ti, moj zvesti angelj varh, prosi za-me, da bom mogel v zakramentu sv. pokore odpušenje vseh svojih grehov zadobiti.

Molitev po spovedi.

O dobrotljivi nebeški Oče, zahvalim Te za to veliko milost, da nisem z naglo, neprevideno smertjo umerl; ampak da sem imel čas in priložnost se spovedati, in sveto odvezo zadobiti. Nikoli več ne bom pozabil obljube, ktero sem danes storil, življenje v resnici poboljšati, če mi še zdravje dáš. Pravično, bogaboječe in sveto hočem za naprej živeti, in precej zdaj v bolezni poboljšanje začeti. O Bog! podpiraj me s Svojo sveto milostjo, in daj mi moč, da v tem sklepu do konca stanoviten ostanem.

Po Jezusu Kristusu Gospodu našem.
Amen.

Molitev pred svetim obhajilom.

Terдно verujem, da si Ti, o Jezus! v presvetem zakramentu rešnjega Telesa resnično pričujoč, kterega je Marija prečista Devica rodila, kateri je za nas terpel in umerl, in zdaj po Svojem vstajenji sedi na desnici Boga Očeta. To pa zato verujem, ker si Ti sam rekel: Vzemite in jejte: To je moje Telo!

Upam tudi in se zanesem, o Bog! da mi boš zdaj odpušenje grehov, po smerti pa večno zveličanje dodelil.

O moj Bog! ljubim Te iz vsega svojega serca, čez vse, zato, ker si za-me terpel in umerl in se še zdaj z mano revno in nehvaležno stvarjo skleniti hočeš. O Jezus, moja največi ljubezen! kako sem mogel le en sam greh storiti, katerih me toliko teží! O Gospod! moj Bog, ki

si milosti poln in neskončno usmiljen! pridi k meni, dasiravno nisem vreden, da greš v mojo hišo! Pridi moja največi dobrota! Amen.

Molitev po svetem obhajilu.

Kako se Ti zamorem zadosti zahvaliti, o Jezus! da si mi dal zavžiti Svoje sveto Telo in Svojo sveto Kri? Ker si se meni vsega daroval, se tudi jaz Tebi vsega darujem. Darujem Ti svoje telo in svojo dušo. Svojo voljo popolnoma Tvoji sv. volji podveržem. Pripravljen sem iz ljubezni do Tebe terpeti in tudi umreti. Dodeli mi milost, o Jezus, da svojo obljubo spolniti zamorem; poglej me z očmi Svoje milosti in dodeli mi vse gnade, katerih zdaj v boleznih najbolj potrebujem, ostani pri meni in varuj me vseh mojih vidnih in nevidnih sovražnikov, in pomagaj mi srečno svoje življenje skleniti. Amen.

Molitve pred maziljenjem s svetim oljem.

Pred maziljenjem oči.

O moj Bog! iz vsega serca so mi žal vsi grehi, ki sem jih s hudobnim pogledom storil vse svoje dni, ker sem tolikokrat svoje oči pasel po nevarnih, nespodobnih in nečimernih rečeh; prosim Te ponižno, odpusti mi jih po Svoji neskončni milosti. V odpušenje teh grehov Ti darujem vse tisto, kar je moj dobrotljivi Zveličar Jezus Kristus na Svojih svetih, pa od Judov zapljevanih in s solzami napolnjenih očeh terpel.

Pred maziljenjem ušes.

O moj Bog! iz vsega serca so mi žal vsi grehi, ki sem jih s svojimi ušesi storil vse svoje žive dni, ker sem tolikokrat z veseljem poslušal nečimerne, nespodobne in pregrešne govore, dobrih, bogaboječih in svetih pa nisem hotel

rad poslušati; prosim Te ponižno, odpusti mi jih po Svoji neskončni milosti. V odpušenje teh grehov Ti darujem vse tisto, kar je Jezus Kristus terpel na svojih ušesih, ko je slišal, kako so ga zaničevali, zasramovali in preklinjali.

Pred maziljenjem nosnic.

O moj Bog! iz vsega serca so mi žal vsi grehi, ki sem jih z duhanjem storil vse svoje žive dni; prosim Te ponižno, odpusti mi jih po Svoji neskončni milosti. V odpušenje teh grehov Ti darujem vse tisto, kar je moj Jezus v ječi s smradom terpel.

Pred maziljenjem ust.

O moj Bog! iz vsega serca so mi žal vsi grehi, katerih je skoraj brez števila, ki sem jih vse svoje žive dni z ustmi in jezikom storil z nezmernostjo v jedi in pijači, z lažmi in opravljanjem, z ne-

premišljenimi in gerdimi besedami, z jezo in kletvijo; prosim Te ponižno, odpusti mi jih po Svoji neskončni milosti. V odpušenje teh grehov Ti darujem vse tisto, kar je moj Jezus terpel na sv. križi, ko je z želčem zmešani kis pil.

Pred maziljenjem rok.

O moj Bog! iz vsega serca so mi žal vsi grehi, ki sem jih s svojimi rokami vse svoje žive dni storil; prosim Te ponižno, odpusti mi jih po Svoji neskončni milosti. V odpušenje teh grehov Ti darujem vse tisto terpljenje, katero je moj Jezus terpel na Svojih rokah, ki so bile zvezane, na križ pribite in z žebli prebodene.

Pred maziljenjem nog.

O moj Bog! iz vsega serca so mi žal vsi grehi, ki sem jih s svojimi nogami vse svoje žive dni storil, ker sem

tolikokrat na take kraje hodil, kjer sem Te razžalil; prosim Te ponižno, odpusti mi jih po Svoji neskončni milosti in po svetih ranah z žebli prebodenih in na križ pribitih nog mojega Zveličarja Jezusa Kristusa.

Molitev po maziljenji s svetim oljem.

To mazilo svetega olja, o moj Jezus! mi bodi v očiščenje na duši in na telesu, in v pomoč zoper vse skušnjave, da bom z močjo tega sv. zakramenta voljno in serčno poterpel vse težave svoje bolezní. V Tvojo neskončno milost in dobrotljivost zaupam in se zanesem, zgodi se z menoj po Tvoji sveti volji. Amen.

Opominjevanje, ko bolnik bridko martro gleda.

Poljubi zdaj, ljubi moj! ko si sveto poslednje olje prejel, letá križ, kateri je

bil orodje našega zveličanja in postelja, ki je Jezus Kristus na nji umerl. Glej, položim ti ga na stran letá sveti Križ, da ga večkrat pogledaš, in da te ta pogled živo gane v serce. Premišluj pogosto v duhu in v sercu terpljenje Tega človeka bolečin, in združi se ž Njegovim terpljenjem in bolečinami. Prosi ga po zasluženji Njegovega življenja in Njegove smerti, da naj ti dá moč, ki je potrebuješ prebiti svoje težave, in smerti se vdati, če te Bog v ti boleznih s svetá vzeti hoče.

Nič ni bolj veselega za bolnika, kakor pogled Jezusa Kristusa pribitega na križ. Ta zgled ljubezni včlovečenega Boga, kateri se je zaničljivi smerti radovoljno vdal, ima neizrečeno veliko moč, obuditi njegovo vero, vterditi njegovo upanje in oživiti njegovo ljubezen. V tem duhu si je sv. Karol Boromej, škof in Kardinal v Milanu, ko je blizo smerti

bil, ukazal prinesti podobo našega Zveličarja v smertnih težavah na oljskem vertu, da je gledal tega Božjega Odrešenika, in se vterjeval. Njegov sv. križ, prijatelj! ti bo orožje, s katerim boš premagal boje hudobnega duha; ko mu boš pokazal to sveto bandero, bo koj zbežal.

Molitev, preden bolnik papežev blagoslov prejme.

Oče vsega usmiljenja! usliši mojo ponižno prošnjo; sprejmi mojo spoved in moje obhajilo. Želim vse dopolniti, kar nam po našem višem pastirji zapoveš: darujem Ti vse svoje terpljenje in svojo smert, združeno s terpljenjem in smertjo Jezusa Kristusa v zadostenje za svoje grehe in kazni, ki sem jih za-nje zaslužil. Terdno zaupam pa tudi doseči vse, kar si nam dati obljubil, to je, odpušenje grehov in popolnoma odpustek.

Molitev, ko je bolnik papežev blagoslov prejel.

O Bog, Oče usmiljenja! upam, da bom s Tvojo pomočjo vse opravil, kar je k zadobljenju tega odpustka še zapovedano. Daj mi se ga vdeležiti po Tvoji neskončni dobroti. Ti nadomesti, kar bo mojemu zadostenju še manjkalo, iz neskončnega zasluženja Tvojega Sina Jezusa Kristusa, po prošnji presvete Device Marije in vsih Tvojih svetnikov in svetnic. Tega te prosim po ravno tem Gospodu našem Jezusu Kristusu, Tvojem Sinu, kateri s Teboj in svetim Duhom enaki Bog živi in kraljuje vekomaj. Amen.

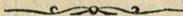
Očetov (materen) blagoslov otrokom.

Oče se proti otrokom oberne (otroci pokleknejo), in jim tako-le govori:

Boga, moji ljubi otroci, prosim, da naj vam dá svoj sveti blagoslov. Kar

mene zadene, vam dam svojega. Ljubite Boga iz vsega serca, in zvesto mu služite. Bodite v lepi edinosti med seboj, in nikoli naj ne bo razpertje med vami, kadar ne bo več mene pri vas. Varujte se, lepo vas prosim, družbe hudobnih, v kateri bi se le hudobije našli. Bežite pred grehom, ki je hudo, kterega se je med vsem hudim na zemlji najbolj bati; ljubite pa čednost, in ne odstopite nikdar od nje. Gospoda prosim, naj vam svoje milosti obilno dodeli. Če bom dovolj srečen odpušenje svojih grehov doseči, ko pridem pred strašni sodnji stol, bom njegovo milost za vas prosil. Dasiravno jaz več ne bom gledal vašega obnašanja na zemlji, spomnite se, da Bog nad vami čuje, in vse vaše dela gleda. Če imate kaj ljubezni do svojega umirajočega očeta, ktero je on v svojem sercu tolikanj do vas imel, storite, da zadobi pomoč vaših molitev. To samo je, česar od vas

želim. Bog vas obvaruj, moji otroci! njegovemu varstvu vas zdaj izročim. On, ki je vaš oče v nebesih, vam bodi v prihodnje namesto mene tudi oče na zemlji; ne bo vas, verjemite mi, nikoli zapustil, če mu boste le vi zvesti ostali. Spoštujte svojo mater. Poslušajte njene nauke, in glejte zglede čednosti, ki vam jih daje; ne množite ji žalosti, ki jo ima, ker mene zgubi, še s tisto, katero bi imela, ko bi kdaj videti mogla, da ste malopridni ljudje, nevredni kristijani, hudobni otroci. In zdaj — vas blagoslovi Bog Oče † in Bog Sin † in Bog sv. Duh †, in njegov blagoslov ostani vselej pri vas. Amen.

DRUGI RAZDELEK.

Vsakdanje molitve bolnikove.

Jutranja molitev.

Molim, častim in hvalim Te, o presveta Trojica, Oče, Sin in sveti Duh. — Terdno verujem, in sem pripravljen svoje življenje dati za vse resnice, ktere mi po Svoji sv. katoliški cerkvi oznanuješ. — Vse svoje zaupanje stavim v Tebe, moj Gospod, in vse časne in večne, telesne in duhovne dobrote želim in upam prejeti le iz Tvojih rok. — Tebe samega želim ljubiti iz vsega serca, ker si Ti sam ljubezni vreden. Svojo nepopolnoma ljubezen želim skleniti z ljubeznijo, s katero Te sveta Devica Marija, angeljci in svetniki v nebesih, in vsi Tvoji zvesti služabniki ljubijo. Svoje terpljenje, katero si mi naložil, želim posvetiti v Tvojo

ljubezen, da boš zdaj v bolezni s terpljenjem od mene češen. Zahvalim Te za vse dobrote in milosti, kakor tudi za vse bolečine, ktere sem iz Tvojih dobrotljivih rok prejel. — Iz vsega serca obžalujem vse svoje grehe, s kterimi sem Tebe, ki si moja največi dobrota, tolikokrat razžalil, in terdno obljubim, Tebe nikdar več z radovoljnim grehom ne razžaliti. V zadostenje za svoje grehe Ti darujem vse težave in bolečine, ktere bom danes preterpel. Svojo slabo pokoro sklenem z neskončnim zasluženjem Jezusovim, z zasluženjem Marije Device in vseh svetnikov, in želim vdeležiti se spokornih del vseh svetih spokornikov, vseh svetih odpustkov katoliške cerkve, in tudi vseh daritev sv. maše, ktere bodo danes po vsem svetu darovane.

Zdaj se pa priporočim Tebi, o Marija, moja Mati! nikar ne zapusti mene svojega otroka, ker Tvoje pomoči zdaj najbolj

potrebujem. — Moj angelj varh in vsi moji sveti pomočniki! varujte me danes in vselej, da pridem v vašo družbo v nebesa Boga gledat in častit vekomaj. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Vera.

Večerna molitev.

Bodi Ti neskončna zahvala, o presveta Trojica! za vse dobrote in bolečine, ki sem jih današnji dan od Tebe prejel, in če v svojem terpljenji nisem dosti poterpežljiv bil, Te prosim ponižno odpušenja. V zahvalo za prejete dobrote in za odpušenje grehov Ti darujem neskončno zasluženje Jezusa Kristusa, Tvojega ljubega Sina, zasluženje presvete Device Marije in vseh svetnikov; tudi darujem vse dobre dela, ktere so bile danes od vseh Tvojih zvestih služabnikov doprinesene. — Ljubim Te, o največi dobrota! in iz ljubezni do Tebe obžalujem grehe, s kterimi sem Te danes,

in v svojem življenji tolikokrat razžalil. Odpusti mi, moj Oče, in bodi milostljiv meni ubogemu grešniku.

Sveta Marija, sveti angelj varh in vsi svetniki Božji, prosite za-me, varujte me to noč in odvernite od mene vse nesreče na duši in na telesu.

Jezus, Marija, Jožef, v vaše roke izročim svojo dušo in svoje telo zdaj in smertno uro. Amen.

Vernih duše naj po milosti Božji počivajo v miru. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Vera.

Tri Božje čednosti.

Djanje vere.

Verujem v Tebe, pravi trojedini Bog, Oče, Sin in sveti Duh! kateri si vse vstvaril, kateri vse ohranjuješ in vladaš, kateri dobro plačuješ in hudo kaznuješ.

Verujem, da se je Sin Božji včlovečil, da nas je s Svojo smertjo na križi odrešil, in da nas sveti Duh s Svojo gnado posvečuje. Verujem in terdim vse, kar si Ti, o Bog! razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so aposteljni oznanovali, in kar nam sveta Rimska katoliška cerkev zapoveduje verovati. Vse to verujem, ker si Ti, o Bog! večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš ne goljufati, ne goljufan biti. O Bog! pomnoži mojo vero.

Djanje upanja.

Upam in se zanesem na Tvojo neskončno dobroto in milost, o Bog! da mi boš po neskončnem zasluženji Svojega edinorojenega Sina Jezusa Kristusa v tem življenji spoznanje, pravo obžalovanje in odpušenje mojih grehov, po smerti pa večno zveličanje dal, in dodelil, Tebe iz obličja v obličje gledati, ljubiti in brez konca uživati. Upam tudi od

Tebe potrebne pomoči vse to doseči. Upam to od Tebe, ker si Ti to obljubil, kateri si vsegamogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. O Bog! poterdi moje upanje.

Djanje ljubezni.

O moj Bog! ljubim Te iz vsega svojega serca, čez vse, ker si največi dobrota, neskončno popolnoma in vse ljubezni vreden; ljubim Te tudi zato, ker si do mene in do vseh stvari neskončno dobrotljiv. Želim iz vsega serca, da bi Te ravno tako ljubil, kakor so Te Tvoji najzvestejši služabniki ljubili, in Te še ljubijo. Z njih ljubeznijo sklenem svojo nepopolno ljubezen; povikšaj jo v meni, o dobrotljivi Gospod! bolj in bolj. Ker Te tedaj resnično in iz serca ljubiti želim, in si zavoljo tega veliko priza-devam; mi je iz serca žal, da sem Tebe, svojo neskončno dobroto, ktero čez vse

ljubim, Tebe, svojega stvarnika, odrešitelja in posvečevalca razserdil. Žal mi je, da sem grešil, da sem Tebe, svojega vsegamogočnega Gospoda, svojega najboljšega Očeta razžalil. Terdno sklenem, vse grehe in vse hude priložnosti zapustiti, storjene grehe bolj in bolj obžalovati, in nikdar več zoper Tvojo sveto voljo ne ravnati. Sprejmi me zopet za Svojega otroka, in dodeli mi gnado, ta svoj sklep dopolniti. Prosim Te po neskončnem zasluženju Tvojega Božjega Sina, našega Gospoda in Zveličarja, Jezusa Kristusa. Amen.

Čeznatorni popolni kes.

Moj Bog! vsi moji storjeni grehi so mi iz serca žal, ker sem Tebe, svojega preljubeznjivega Boga, Tebe vso svetost in neskončno dobroto, ki Te iz vsega serca ljubim, z njimi razžalil. Terdno sklenem, s Tvojo gnado svoje življenje

poboljšati, in vse, tudi smert raji preterpeti, kakor Tebe svojega Boga, Tebe neskončno svetost in dobroto, še kdaj s kakim grehom razžaliti. Daj mi gnado, spolniti ta svoj sklep! Tega Te prosim po neskončnem zasluženji Tvojega Božjega Sina, našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Amen.

Molitve pri sveti maši.

Vvod.

(Vvod le pervikrat beri.)

Ker zavoljo bolezní ne moreš v Božjo hišo iti, da bi videl, kako mašnik na posvečenem altarji Jezusa nebeškemu Očetu darujejo: oberni se tisti čas, ko je sveta maša, proti farni cerkvi, vzemi v roke te bukvice, združi se z brati in s sestrami v cerkvi, skleni svoj namen z mašnikom

Božjim, ki farno službo Božjo opravljajo: in svete maše boš ravno tako deležen, kakor ko bi v cerkvi bil. Če si pa tako slab, ljubi prijatelj, da nisi v stanu molitve pri sveti maši brati, ali tudi ne branja poslušati: pa vsaj svojo bolezen voljno in ves v voljo Božjo vdan prenašaj, Jezusovo terpljenje in smert premišljuj; skleni, po Jezusovem zgledu bolečine poterpežljivo prenašati, in vso svojo bolezen Bogu daruj. Poterpežljivost hoče tačas Bog od tebe, in ne molitve.

Od začetka sv. maše do evangelija.

(Od pobožnega Tomaža Kempčana.)

Preusmiljeni Oče! poglej doli s Svojega svetišča na ta dar, ki se Ti zdaj po rokah mašnika, Tvojega služabnika doprinese, in ki Ti je dopadljiv; poglej doli na to presveto daritev Svojega Edino-rojenega, ktero Ti on sam za nas pred

Tvoje obličje prinese. On sam je veliki duhoven, ki se položi na altar križa, da bi za življenje sveta darovan bil. Zavoljo tega zveličavnega daru bodi danes meni grešniku milostljiv! Prizanesi meni slabemu in revnemu, ki zavoljo svojih grehov nisem vreden, proti nebesom pogledati, in ne zaslužim več, da me zemlja nosi.

Oh! velikokrat sem Te razžalil, ker sem prederzno in nepomišljeno zoper Tvoje zapovedi ravnal, govoril in mislil. Zatoraj bi se spodobilo, da bi se Ti čez mene serdil, in da bi se vse stvarjene reči zoper mene vzdignile. Zakaj spodobi se, da stvari temu ne služijo, ki je Tebe razžalil in zaničeval. — Pa, prizanesi mi, o Gospod! in ne pojdi z menoj v sodbo. Odpusti zapravlživemu sinu, ki se zdaj od revšine greha nazaj verne, in v prahu leži, ter pred Tvojim prestolom po Tvoji milosti vpije, in bo tako dolgo po nji vpil, dokler ne bota rosa milosti in bla-

goslov nebeške tolažbe v zemljo njegovega serca padla, ki je že vse suho in od teže pregreh v prah vteptano. Zavaljo Svoje brezkončne milosti nagni k meni Svoje uho, in usliši moje vpitje.

Pri darovanji.

(Od prečastitega M. Leonarda.)

Sveti Oče, vsegamogočni, večni Bog! sprejmi dopadljivo le-to neomadeževano daritev kruha in vina iz mašnikovih rok. Ž njo se ponovi tista predraga daritev, katero je Jezus Kristus na altarji križa v spravo in zadostenje za naše grehe opravil. Prinesem Ti jo za svoje brezštevne grehe, prelomljenja in nezvestobe, za vse žive in mertve kristijane, da bo meni in njim v prid za večno življenje.

Darujem Ti tudi, o nebeški Oče! svoj um in svoj spomin; prosim Te, da oboje blagosloviš, da ne bota posihmal

kaj drugega spoznala in mislila, kakor Tebe, o moj Bog! in kar si Ti nam razodel. Darujem Ti tudi svojo voljo, in jo želim tako terdno s Tvojo voljo skleniti, da bi več ne iskal drugega kot Tebe, nič ne ljubil brez Tebe, nič več ne želel, kakor kar, kakor in kadar Ti hočeš. Darujem Ti tudi svojo dušo in svoje telo, in vse kar sem, kar imam, in kar zamorem. O Bog! Tvoj hočem biti od zdaj na vekomaj. Tebi hočem živeti, Tebi umreti; oh ne daj, da bi se večno pogubil! Amen.

Pred povzdigovanjem.

(Iz pisem pobožnega Tomaža Kempčana.)

Predobrotljivi Oče! spomni se neskončne ljubezni Svojega Sina, kako je Svoje življenje v smert dal, da bi Svojemu ljudstvu življenje pripravil. Nič si ni prizanesel, da bi grešnikom večno pri-

zanesti zamogel. — Spomni se njegovega prebridkega terpljenja! O kakošno je bilo terpljenje, kakošno zasramovanje, kteremu se je podvergel! kakošne bridkosti, s kterimi se je pokoril za nas od jaslie noter do smerti na križi! njegova prelita kri je vpila po spravi grešnih otrok s presvetim Očetom. Storil je iz sovražnikov prijatelje, in razžalnike za otroke sprejel.

Presveti Oče! kažem Ti toraj danes znamnje terpljenja Tvojega Edinorojenega, in sklenem ž Njim svoje prošnje in priprošnje vsih svetih mučenikov, ki so za Jezusom v Njegovem terpljenji hodili, in veselo zavoljo Njegovega imena kri prelili. — Poglej njegov smertni strah in njegov kervavi pot, zaušnice in biče, ternjevo krono in škerlatasti plajš, žeblje in križ, in sulico, ki je preljubo serce prebodla. Te znamnja terpljenja so bile predraga lepota in kraljevo bandero, s

kterim je Tvoj Edinorojeni pred sovražne peklenške moči stopil in jih premagal. To je bilo orožje, s katerim je bila smert pokončana, in s katerim je človeški rod zopet rešen bil. Zavoljo teh častitljivih znamenj premaganja mi odpusti, Oče! moje grehe, in se me usmili. — Bodi mi škit zoper vsaki greh, in pomoč zoper vse skušnjave. Tvoje bridko terpljenje in smert naj bosta, o Jezus! najsvetejši reč moje ljubezni, in najslajši tolažba moje duše.

Pri povzdigovanji.

(Od svetega Tomaža Akvinata.)

„V pobožnosti Te molim, o skriti Bog, o živi kruh, ki svetu življenje daš. O daj, da bo moja duša Tebi živela.“
Tebi hočem živeti, Tebi hočem umreti.

„O Gospod Jezus! omij me nesnažnega s Svojo kervjo, od ktere sama kapljica ves svet očistiti zamore.“

Jezus, usmili se me! zavoljo Svoje prelite kervi na križi bodi milostljiv moji duši. Amen.

Po povzdigovanji.

(Od pobožnega Tomaža Kempčana.)

Presveti Oče! sprejmi daritev Svojega Sina, ki je Tebi toliko dopadljiva, k našemu zveličanju. Ti sam si jo zvolil, da bi bila daritev večne sprave, in da bi bila dosti močna, zbrisati vse naše grehe. Sprejmi pa s to daritvijo tudi mene nevrednega. Oj ta Božja daritev je najsvetejši in najdražji! Vsak dan se Ti daruje po mašnikovih rokah s sveto pobožnostjo za žive in mertve. Ta daritev naj bo torej studenec blagoslova za-me in vse, ki so moji molitvi priporočeni, in katerih vero in potrebe Ti poznaš.

Ker imamo to neskončno drago, in Tebi, večni Oče! neskončno dopadljivo

daritev, ktero je Tvoj edinorojeni Sin za nas doprinesel: nič več ne obupam; in nikdar, naj se še tolikrat moja vest zoper moje, dasiravno resnične sklepe, in serčno prizadevanje zopet rani, ne bom nehal, ozdravljenja upati. Zakaj najdel sem studenec, pri katerem se očistim, da le do njega pridem; našel sem zdravnika, h kateremu zopet pribežim, da ozdravim. Vem, kje je moje upanje, in vsa moja tolažba; Jezusovo terpljenje in njegove rane so preobilni studenec mojega zveličanja, in vekomaj terdna podloga mojega zaupanja.

Pred sv. obhajilom. Goreče poželenje.

(Od svetega Frančiška Salezija.)

Jezus, moj Izveličar! po neskončni ljubezni, ki Te je nagnila na svet priti, in vse ljudi večnega pogubljenja rešiti, kteremu so zavoljo greha zapadli, ponižno Te prosim, stori, da občutim v

svojem sercu močni sad Tvoje ljubezni; in da njen ogenj tako mojo dušo prežge, da bo vse, kar je posvetnega, zaničevala, se vedno proti nebesom povzdigovala, ničesar ne preišljevala, kot Tebe, na nič ne mislila, kot na Tebe, ničesar ne pozelela, kot Tebe, da kakor si Ti iz ljubezni do mene na lesu križa umerl, z ravno tisto ljubeznijo tudi jaz v Tebi umerjem, in tako vekomaj živim v Tvojem posestvu. Amen.

Sv. Obhajilo.

(Od sv. Frančiška Ksaverija.)

Duša Kristusova, posveti me!

Telo Kristusovo, odreši me!

Kri Kristusova, napoji me!

Voda iz strani Kristusove, operi me!

Terpljenje Kristusovo, poterdi me!

O dobrotljivi Jezus, usliši me!

V Svoje svete rane zakrij me!

Od Tebe se ločiti, ne pusti me!
 Pred hudim sovražnikom, varuj me!
 V moji zadnji uri pokliči me!
 Po tem k Tebi priti, pripusti mi!
 Da bom s Tvojimi svetniki hvalil Te
 večne čase. Amen.

Po sv. obhajilu.

O Gospod Jezus Kristus! ki si na altarji križa v Svoji bridki smerti kervavo daritev za grešni svet opravil, in v spomin na njo pri zadnji večerji presveto, nekervavo daritev Svojega telesa in kervi v svetem zakramentu altarja postavil, in mašnikom oblast dal in ukazal, jo nebeškemu Očetu darovati in vernim deliti: podeli nam najbolj gorečo pobožnost do te visoko hvaljene skrivnosti, da bomo v spominu na Tvoje terpljenje in smert sad našega odrešenja in moč tega neskončno zaslužnega darú v življenji in smerti vživali. Amen.

Po zasluženji našega Gospoda Jezusa Kristusa, in po moči daritve svete maše blagoslovi nas vsegamogočni Bog, Oče, Sin in sveti Duh.

Zahvalna molitev po sv. maši.

O ljubi Oče, poln ljubezni in milosti! zahvalim se Ti z otročjim srcem, da si me večerje ljubezni in obhajanja Svoje smerti milostljivo vdeležil. Odpusti mi vse pregreške, katerih sem se pri nji z mlačnostjo in raztresenostjo krivega storil. — Terdno sklenem pred Tvojim presvetim obličjem, zgled Tvojega Edino-rojenega vedno posnemati, in mu, kolikor bodo moje moči pripustile, podoben biti, da se tako vdeležim tudi sadu te velike in svete daritve. Podeli mi milost, ta sklep izpeljati po ravno tem našem Gospodu Jezusu Kristusu, Tvojem Sinu. Amen.

Obiskanje križevega pota.

Priprava.

Moj Gospod Jezus Kristus! z veliko ljubeznijo si šel po križevem potu za mene v smert: o daj, da bom tudi jaz iz ljubezni do Tebe voljno terpel in umerl.

I. Postaja.

Jezusa v smert obsodijo.

Molimo Te, o Jezus! in Te hvalimo.

Ker si s Svojim svetim križem svet odrešil.

O Jezus, moj sodnik! za mene k smerti obsojen, da bi moja sodba milostljiva bila, — daj, da se iz ljubezni do Tebe s tega svetá ločim, po tem pa milostljivo sodbo zaslišim.

Oče naš. Češena. Čast bodi.

II. Postaja.

Jezusu križ naložé.

Molimo Te, o Jezus! in Te hvalimo.

Ker si s Svojim svetim križem svet odrešil.

O Jezus, moj zgled! ki radovoljno križ objemaš, da bi ga za mene nesel, — pomagaj mi iz ljubezni do Tebe svoje bolečine voljno terpeti, da ž njimi na tem svetu svoje grehe zbršem, po smerti pa plačilo za svoje terpljenje v nebesih prejmem.

Oče naš. Češena. Čast bodi.

III. Postaja.

Jezus pade prvič pod križem.

Molimo Te, o Jezus! in Te hvalimo.

Ker si s Svojim svetim križem svet odrešil.

O Jezus, moja podpora! ki slab postaneš, da pod križem padeš, meni moč v moji slabosti pridobiti, — derži me, da v nepoterpežljivost ne padem, ampak

vse težave, bridkosti in terpljenje iz ljubezni do Tebe voljno preterpim.

Oče naš. Češena. Čast bodi.

IV. Postaja.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Molimo Te, o Jezus! in Te hvalimo.

Ker si s Svojim svetim križem svet odrešil.

O Jezus in Marija, moja zvesta spremljevalca! zavoljo žalosti, ktero sta občutila, kadar sta se srečala, me spremljajta po ti ternjevi in križevi poti, na kateri se zdaj znajdem, da steze v obljubljeno deželo ne zgrešim.

Oče naš. Češena. Čast bodi.

V. Postaja.

Simon iz Čirene pomaga Jezusu križ nesti.

Molimo Te, o Jezus! in Te hvalimo.

Ker si s Svojim svetim križem svet odrešil.

O preubogi Jezus! ki hvaležno pomoč Simonovo sprejmeš, — ne daj mi v uboštvo

godernjati, ampak veselemu biti, da zamorem kakor Ti, v uboštvu živeti in umreti.

Oče naš. Češena. Čast bodi.

VI. Postaja.

Sveta Veronika obriše Jezusov obraz.

Molimo Te, o Jezus! in Te hvalimo.

Ker si s Svojim svetim križem svet odrešil.

O Jezus, ženin čistih duš! ki Ti je dar čiste Veronike toliko dopadel, — podpiraj me, da vse nečiste želje v sebi zatiram, in tako vreden postanem, Tvoje lepo obličje v družbi čistih angeljev ve-komaj gledati.

Oče naš. Češena. Čast bodi.

VII. Postaja.

Jezus pade drugič pod križem.

Molimo Te, o Jezus! in Te hvalimo.

Ker si s Svojim svetim križem svet odrešil.

O poterpežljivi Jezus! ki ne zapustiš križa, dasiravno Te na tla meče, — do-

deli mi milost, da se ne naveličam iz ljubezni do Tebe voljno terpeti vse bolečine svoje dolge bolezní, ampak da do konca stanoviten ostanem.

Oče naš. Češena. Čast bodi.

VIII. Postaja.

Jezus govori jokajočim ženam.

Molimo Te, o Jezus! in Te hvalimo.

Ker si s Svojim svetim križem svet odrešil.

O milostljivi Jezus! ki sam poln težav žalostne žene tolažiš, — potolaži mojo dušo, ktera je žalostna zavoľjo storjenih grehov, in se boji pred Tvoj ojstri sodnji stol stopiti, in daj ji veselo zaupanje, odpušenje grehov in večno zveličanje doseči.

Oče naš. Češena. Čast bodi.

IX. Postaja.

Jezus pade tretjič pod križem.

Molimo Te, o Jezus! in Te hvalimo.

Ker si s Svojim svetim križem svet odrešil.

O Jezus, stanovitni vojšak! ki še križ za-me objameš, ker ga nesti več ne moreš, — daj se mi tako dolgo serčno vojskovati, dokler vsih sovražnikov svojega zveličanja ne premagam.

Oče naš. Češena. Čast bodi.

X. Postaja.

Jezusa slečejo.

Molimo Te, o Jezus! in Te hvalimo.

Ker si s Svojim svetim križem svet odrešil.

O Jezus, Ti zaničevani kralj! ki se sleči in z želčem upojiti pustiš, — daj, da tudi jaz rad pijem iz keliha terpljenja, kterega si mi Ti piti ponudil, da pridem v presrečni kraj, v katerem solze več ne tekó.

Oče naš. Češena. Čast bodi.

XI. Postaja.

Jezusa na križ pribijejo.

Molimo Te, o Jezus! in Te hvalimo.

Ker si s Svojim svetim križem svet odrešil.

O Jezus, z bridkostjo napolnjeni!
ker Ti vse ude grozovitno razpenjajo in
roke in noge neusmiljeno na križ pri-
bijajo, — naj iz ljubezni do Tebe vse
težave umirajočega života voljno prenesem,
da mi ga boš na sodnji dan poveličal.

Oče naš. Češena. Čast bodi.

XII. Postaja.

Jezus umerje na križi.

Molimo Te, o Jezus! in Te hvalimo.

Ker si s Svojim svetim križem svet odrešil.

O Jezus, Ti krotko Jagnje Božje!
ki se radovoljno v našo spravo umoriti
daš, — naj sebi in svetu odmerjem, in
le Tebi živim — zdaj in vekomaj.

Oče naš. Češena. Čast bodi.

XIII. Postaja.

Jezusa s križa snamejo.

Molimo Te, o Jezus! in Te hvalimo.

Ker si s Svojim svetim križem svet odrešil.

O Jezus, moje življenje! ki v naročji Marije mertev ležiš, da bi jaz vekomaj živel; — naj bom z Marijo rad pri Tebi zdaj v svojih težavah, da bo vse moje terpljenje sklenjeno s Tvojim terpljenjem.

Oče naš. Češena. Čast bodi.

XIV. Postaja.

Jezusa v grob položé.

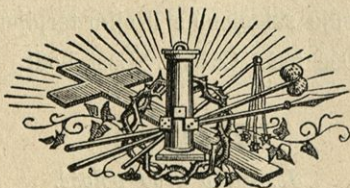
Molimo Te, o Jezus! in Te hvalimo.

Ker si s Svojim svetim križem svet odrešil.

O Jezus, moja hrana! ki iz ljubezni do mene v grobu ležiš, v tabernakeljnu prebivaš, in po prebivanji v mojem sercu hrepeniš, — daj, da bo moja duša nebeške hrane Tvojega presvetega telesa

in predrage kervi vedno lačna; daj, da bo to moja najslajši hrana, moje veselje, moja popotnica, da v meni obilni sad prinese za večno življenje. Amen.

Oče naš. Češena. Čast bođi.

Litanije

presvetega Imena Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Bog Oče nebeški,

Bog Sin, Odrešenik svetá,

Bog sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Jezus, Sin živega Boga,

Jezus, najmogočnejši,

Jezus, najmočnejši,

Jezus, najpopolnejši,

Jezus, najčastitljivši,

Jezus, najčudnejši,

Jezus, najveseliji,

Jezus, najljubeznjivši,

} usmili se nas!

Jezus, čisteji kakor solnce,
 Jezus, lepši kakor luna,
 Jezus, svitlejši kakor zvezde,
 Jezus, vse časti vreden,
 Jezus, najponižnejši,
 Jezus, najubožnejši,
 Jezus, najkrotkejši,
 Jezus, najpoterpežljivši,
 Jezus, najpokorniši,
 Jezus, najčistejši,
 Jezus, prijatelj čistosti,
 Jezus, prijatelj mirú,
 Jezus, naša ljubezen,
 Jezus, ogledalo življenja,
 Jezus, zgled čednost,
 Jezus, lepota pobožnega zadržanja,
 Jezus, gorečnost duš,
 Jezus, naše pribežališe,
 Jezus, oče ubozih,
 Jezus, tolažba žalostnih,
 Jezus, dragi kamen,
 Jezus, bramba popolnosti,

usmili se nas!

Jezus, dobri pastir ovčie,
 Jezus, morská zvezda,
 Jezus, prava luč,
 Jezus, večna modrost,
 Jezus, neskončna dobrota,
 Jezus, veselje angeljev,
 Jezus, kralj očakov,
 Jezus, razsvetljevalec prerokov,
 Jezus, vladar aposteljnov,
 Jezus, učenik evangelistov,
 Jezus, moč mučenikov,
 Jezus, svetloba spoznovalcev,
 Jezus, ženin devic,
 Jezus, krona svetnikov,

usmili se nas!

Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Jezus!
 Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Jezus!
 Vsega huđega,
 Vsega greha,
 Tvoje jeze,
 Skušnjav hudičevih,
 Kuge, lakote in vojske,
 Prelomljenja Tvojih zapoved,

reši nas,
o Jezus!

Nevarnosti vsega hudega,
 S skrivnostjo svojega svetega včlo-
 večanja,
 S svojim prihodom,
 S svojim rojstvom,
 S svojim obrezovanjem,
 S svojimi bolečinami,
 S svojim bičanjem,
 S svojo smertjo in pokopom,
 S svojim svetim vstajenjem,
 S svojim čudovitim vnebohodom,
 S svojo nebeško častjo,
 S svojo najljubeznjivši materjo,
 S prošnjo vsih svojih svetnikov,

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
 zanesi nam, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
 usliši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
 usmili se nas, o Jezus!

reši nas, o Jezus!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!
 Kriste, usmili se nas!
 Gospod, usmili se nas!

M o l i m o .

O Bog, kateri si Svojega edinoroj-
 nega Sina za Zveličarja človeškega rodu
 namenil in ga Jezusa imenovati ukazal,
 dodeli milostljivo, da, kateri Njegovo sveto
 ime na zemlji častimo, svoje imena v
 nebesih v bukvah izvoljenih zapisane
 najdemo, in se obličja Jezusovega večno
 veselimo, po ravno tistem Gospodu našem
 Jezusu Kristusu, kateri s Tabo živi in
 kraljuje v edinosti svetega Duha Bog
 vekomaj. Amen.

Litanije

o terpljenji in smerti Jezusa Kristusa.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški,

Bog Sin, Odrešenik svetá,

Bog sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Jezus, kateri si ponižno v Jeru-
zalem šel,

Jezus, kateri nam kakor živi kruh
moč daješ,

Jezus, kateri nas s svojo sveto kervjo
razsvitljuješ,

Jezus, za trideset srebernikov prodan,

usmili se nas!

Jezus, na svoji duši do smerti žalosten,
 Jezus, kateri si na vertu Getzemanu kervav pot potil,
 Jezus, na oljski gori od angeljev poterjen,
 Jezus, od Juda Iškarjota izdan,
 Jezus, z vervmi in verigami zvezan,
 Jezus, od svojih učencev zapušen,
 Jezus, pred Ana in Kajfa postavljen,
 Jezus, za uho vdarjen,
 Jezus, od krivih prič tožen,
 Jezus, trikrat od Petra zatajen,
 Jezus, kakor hudodelnik Pilatu izdan,
 Jezus, pri Pilatu krivično tožen,
 Jezus, v belem oblačilu zaničevan,
 Jezus, manj kakor razbojnik Baraba cenjen,
 Jezus, neusmiljeno bičan in raztepen,
 Jezus, v rudeč plajš zaničljivo oblečen,

usmili se nas!

Jezus, s ternjem kronan,
 Jezus, v sveti obraz zapljevan,
 Jezus, s terstom po glavi tolčen,
 Jezus, nedolžno k smerti obsojen,
 Jezus, hudobnim Judom v oblast
 dan,
 Jezus, s težkim križem obložen,
 Jezus, kakor nedolžno Jagnje k
 smerti peljan,
 Jezus, na gori Kalvariji do nazega
 slečen,
 Jezus, za noge in roke na križ
 pribit,
 Jezus, kateri si na križi za sovraž-
 nike prosil,
 Jezus, na križi od Judov zani-
 čevan,
 Jezus, od levega hudodelnika na
 križi preklinjan,
 Jezus, kateri si desnemu hudodelniku,
 ki se je spreobernal, sveti raj
 obljubil,

usmili se nas!

Jezus, kateri si na križi svojo žalostno Mater učencu Janezu izročil,
 Jezus, na križi z kisom in želčem napojen,
 Jezus, kateri si vse dopolnil, kar je bilo od Tebe prerokovano,
 Jezus, svojemu nebeškemu Očetu do smerti pokoren,
 Jezus, kateri si na križi svojo dušo v roke svojega nebeškega Očeta izročil,
 Jezus, kateri si na križi z nagnjeno glavo umerl,
 Jezus, na križi s sulico v serce preboden,
 Jezus, s častjo s križa snet,
 Jezus, v tančico zavit,
 Jezus, v nov grob položen,
 Jezus, kateri si očake iz tamnic rešil,
 Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 zanesi nam, o Gospod!

usmili se nas!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

M o l i t e v .

Gospod Jezus Kristus! kateri si s Svojo smertjo na križi svet, pekel in smert premagal, prosim Te, dodeli, da po Tvojem bridkem terpljenji in po Tvoji smerti kakor v življenji tako tudi posebno v smerti svoje sovražnike premagam, in da moja duša iz te doline nadlog od Tvojih svetih angeljev spremljena enkrat v nebeško domačijo v večno veselje pride. Amen.

Lavretanske litanije.

(Ob praznikih Matere Božje in ob sobotah.)

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik svetá, usmili se nas!

Bog sveti Duh, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,

Sveta Mati Božja,

Sveta devic Devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti Božje,

Mati prečista,

Mati brez madeža,

Mati nedolžna,

za nas Boga prosí!

Mati presveta,
 Mati ljubeznjiva,
 Mati prečudna,
 Mati našega Stvarnika,
 Mati našega Odrešenika,
 Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti Božje,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja mirú in sprave,

za nas Boga prosí!

Vrata nebeške,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališe grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristijanov,
 Kraljica angeljev,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica aposteljnov,
 Kraljica marternikov,
 Kraljica spoznovalcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvirnega greha
 spočeta,
 Kraljica svetega rožnega venca,

za nas Boga prosí!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
 zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
 usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš itd. Češena Marija itd.

Litanije vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik svetá, usmili se nas!

Bog sveti Duh, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,

Sv. Mati Božja,

Sv. devic Devica,

za nas

Boga prosi!

Sv. Mihael,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Gabriel,		
Sv. Rafael,		

Vsi sveti angelji in arhangelji, za nas
Boga prosite!

Vse svete verste zveličanih duhov, za nas
Boga prosite!

Sv. Janez Kerstnik, za nas Boga prosi!

Sv. Jožef, za nas Boga prosi!

Vsi sveti očaki in preroki, za nas Boga
prosite!

Sv. Peter,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Pavel,		
Sv. Andrej,		
Sv. Jakop,		
Sv. Janez,		
Sv. Tomaž,		
Sv. Jakop,		
Sv. Filip,		
Sv. Jernej,		
Sv. Matevž,		
Sv. Simon,		

Sv. Tadej,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Matija,		
Sv. Barnaba,		
Sv. Lukež,		
Sv. Marka,		

Vsi sveti aposteljni in evangelisti, za nas
Boga prosite!

Vsi sveti učenci Gospodovi, za nas Boga
prosite!

Vsi sveti nedolžni otroci, za nas Boga
prosite!

Sv. Štefan,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Lavrencij,		
Sv. Vincencij,		

Sv. Fabijan in Sebastjan,	}	za nas Boga prosita!
Sv. Janez in Pavel,		
Sv. Kozma in Damijan,		
Sv. Gervazij in Protazij,		

Vsi sveti marterniki, za nas Boga prosite!

Sv. Silvester,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Gregorij,		
Sv. Ambrož,		

Sv. Avguštín,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Jeronim,		
Sv. Martin,		
Sv. Nikolaj,		

Vsi sveti škofje in spoznovalci, za nas
Boga prosite!

Vsi sveti učeniki, za nas Boga prosite!

Sv. Anton,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Benedikt,		
Sv. Bernard,		
Sv. Dominik,		
Sv. Frančišek,		

Vsi sveti mašniki in leviti, za nas Boga
prosite!

Vsi sveti mnihi in pušavniki, za nas
Boga prosite!

Sv. Marija Magdalena,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Agata,		
Sv. Lucija,		
Sv. Neža,		
Sv. Cecilija,		
Sv. Katarina,		

Sv. Anastazija, za nas Boga prosi!

Vse svete device in vdove, za nas Boga prosite!

Vsi svetniki in svetnice Božje, za nas Boga prosite!

Bodi nam milostljiv; zanesi nam, o Gospod!

Bodi nam milostljiv; usliši nas, o Gospod!

Vsega hudega,

Vsega greha,

Svoje jeze,

Nagle in neprevidene smerti,

Skušnjav hudičevih,

Jeze, sovraštva in vse hude volje,

Duhá nečistosti,

Treska in hudega vremena,

Šibe potresa,

Kuge, lakote in vojske,

Večne smerti,

S skrivnostjo svojega svetega včlovečenja,

reši nas, o Gospod!

S svojim prihodom,
 S svojim rojstvom,
 S svojim kerstom in svetim postom,
 S svojim križem in terpljenjem,
 S svojo smertjo in svojim pokopom,
 S svojim svetim vstajenjem,
 S svojim čudovitnim vnebohodom,
 S prihodom Tolažnika svetega Duha,
 V dan sodbe,

reši nas, o Gospod!

Mi grešniki,
 Da nam zanesi,
 Da nam odpusti,
 Da nas k pravi pokori pripelji,
 Da svojo sveto cerkev vladaj in
 ohrani,
 Da pastirja apostoljskega in vse
 cerkvene stanove v svoji sveti
 veri ohrani,
 Da sovražnike svete cerkve ponižaj,
 Da našega cesarja obvaruj,
 Da keršanskim kraljem in oblastni-
 kom mir in pravo enovoljnost daruj,

prosimo Te, sliši nas!

Da vsemu keršanskemu ljudstvu mir
in edinost dodeli,

Da nas vse v svoji sveti službi po-
terdi in ohrani,

Da naše misli k nebeškim željam
povzdigni,

Da vsem našim dobrotnikom večne
dari dodeli,

Da duše naše in naših bratov, bliž-
njih in dobrotnikov večnega po-
gubljenja reši,

Da sad zemlji daj in ohrani,

Da vsem vernim dušam večni pokoj
dodeli,

Da nas usliši,

Sin Božji,

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
usmili se nas, o Gospod!

prosimo Te, sliši nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš (itd. tiho).

V. In nas ne vpelji v skušnjava.

O. Temuč reši nas hudega. Amen.

TRETJI RAZDELEK.

Molitve bolnikov raznega stanu in raznih okolišen.

Molitev za polajšanje bolečin.

Vsegamogočni, večni Bog! noč in dan terpim in sem zapušen, brez tolažbe, brez pomoči. Vedno bi klical: Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil? Tako zapušeno je moje serce, in tako žalostna je moja duša. Dobrotljivi Oče! nočem tožiti zoper Tvojo naredbo; pa v svoji nadlogi kličem k Tebi: Usmili se me! — Zaupam in zanesem se pa na Tvoje usmiljenje in na svojega Jezusa; zato Te prosim, usmili se me in polajšaj moje bolečine. — Saj je Tebi vse mogoče, Ti zamoreš in hočeš pomagati, Ti si poln ljubezni in usmiljenja. Polajšaj mojo bolečino, da z nepoterpežljivostjo

Tebe, o nebeški Oče, ne razžalim. — Glej, Oče! v imenu Jezusovem Te prosim, usliši me, in pomanjšaj moje težave. Pa naj bo vse Tebi v čast in iz ljubezni do Tebe! Tvoja presveta volja naj se zgodi! Le moji duši zanesi, in poterdi me v mojem boji. Sveti Bog! pravični Bog! usmili se me! Amen.

Splošna molitev za zdravje.

Moj nebeški Oče! ozri se na moje bolečine in usmili se me. Dopusti mi, da se moje serce k Tebi zateče, in dodeli mi ljubo telesno zdravje. Rad bi Ti s spokornim življenjem tukaj na svetu še služil, se večnega plačila bolj vrednega storil, in s Tvojo milostjo zakladov nabiral; zakaj če me že zdaj pred Svojo ojstro sodbo pokličeš, kako bom obstal? Vendar ne moja, ampak Tvoja volja naj se zgodi. Tega Te prosim po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molitev starega bolnika za zdravje.

O Bog! kje hočem pričeti toliko Tvojih dobrot soštevati? in kje je njih konec? Kako neskončno dobrotljiv si bil do mene v zdravji? in kako zvesto si mi v nadlogah pomagal? Kako Te zamorem zadosti zahvaliti za usmiljenje, ki si ga meni skazal? Moj Bog! ako mi še zdaj pomagaš, in mi zopet ljubo zdravje daš, Ti obljubim, se poboljšati, in Ti zvesteji služiti, kakor dozdej. V bolezni me pa varuj pregrešne nepoterpežljivosti, ktera iz slabosti moje starosti tako rada izhaja; ohrani me na potu poterpežljivosti, ki k tisti časti pelje, ki mi jo je Tvoj Sin s Svojim terpljenjem in s Svojo smertjo pridobil. Stori me bolj in bolj čistega in svetega, da bom vreden v Tvoj raj priti, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molitev po zadobljenem zdravju.

Serčno se ti zahvalim, o moj Bog! da si mi zopet ljubo zdravje dodelil. Daj mi, da nikdar ne pozabim veliko dobrih sklepov, ki sem jih že blizo groba pred Tvojim obličjem storil. Daj mi, da mi bo vedno v spominu tista strašna ura, ko bo treba pred Tvoj ostri sodnji stol stopiti, da se zopet v posvetne veselja ne zakopljem in Tebe ne pozabim, kateri s Sinom in sv. Duhom živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Molitev bolnika, kateri je bogat.

O Bog! Ti si me pred tolikanj drugimi kristijani s časnim blagom obdaroval. Jaz imam pripomočke drugim pomagati. Priserčno Te zahvalim zato, o Bog! Ali sem pa tudi svoje premoženje vselej prav obračal? Ali nisem na-nj svojega serca navezoval? Ali sem dal

vsakemu o pravem času odločen zaslužek? Ali nimam v lasti nič krivičnega? Ali sem si s tem minljivim blagom, z dobrimi deli zaklade za nebesa nabiral? O Gospod! daj mi spoznati, ako sem morebiti svoje premoženje napčno obračal; daj mi popraviti, kar se še popraviti zamore, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molitev bolnika, ki je z vsem pre- skerbljen.

O Bog vse tolažbe! ko bi Te pač za ljubeznjivo pomoč in skerb svojih prijateljev in sorodnikov, kakor sem dolžan, zahvaliti zamogel! Koliko bolnikov je ravno tako bolnih, in še bolj, kakor sem jaz, in verh tega pomanjkanje terpé; oni so zapušeni, in zdihujejo brez pomoči na svojem terdem ležiši. — O Bog! daj mi Tvojo neskončno očetovsko ljubezen do mene bolj in bolj spoznati, in

Tebi svojo hvaležnost s pokoršino in veči poterpežljivostjo skazovati, ker mi toliko ljubeznjivih ljudi moje terpljenje tako rekoč nositi pomaga.

**Molitev bolnika, ki ni sam svoje bolezn
kriv.**

Bog! kako me to v moji bolezni pomiri, da si je nisem sam nakopal! Od Tebe je poslana! Ti hočeš nas ljudi srečne storiti, in ta dobri namen v časih z boleznimi doseči hočeš. Ker v zdravju tako radi pozabimo, da nismo za ta svet, ampak za večnost stvarjeni, nam bolezen pošlješ. Hvala Ti bodi tedaj, o Bog! za bolezen. Daj mi pa tudi Svojo pomoč, da mi bodo dnevi moje bolezn, dnevi mirú in blagoslova.

Molitev bolnika, ki je sam svoje bolezn kriv.

Koliko bolečin terpim! Toda, ali nisem sam svoje bolezn kriv? Ali nisem svojemu telesu z nezmernostjo v jedi in pijači, s prevelikimi skerbmi, z razuzdanim življenjem, z jezo ali s katero drugo pregreho škodoval? Moja vest mi očita, da sem si svojo nadlogo sam nakopal; zato jo v pokoro z voljo prenašati hočem. Ako mi pa zdravje zopet daš, hočem popolnoma po Tvoji sveti volji živeti, in se posebno tega greha, s katerim sem Te dozdaj največkrat razžalil, varovati. Poterdi me k spolnjenju mojega sklepa po Jezusu Kristusu. Amen.

Molitev bolnika, ki v bolnišnici leži.

Moj Bog! zahvalim Te, da sem v to hišo vzet, ker ne morem pri svojih domačih biti. Brez vse pomoči bi moral

sicer konec jemati. V kaki revšini bi moral sicer morebiti svoje življenje skleniti! — V ti hiši vidim zdaj kterege nepoterpežljivega, kateri z nevoljo svojo težavo le zvekšuje, in lahko za njega molim; zdaj vidim kakega poterpežljivega, kateri me s svojim lepim zgledom poterpežljivosti uči. O dobrotljivi Bog! zahvalim Te za vse dobrote, ktere mi v ti hiši deliš, in Te prosim, dodeli mi Svojo pomoč, da bom svoje nadloge voljno terpel, in se Tvoje milosti vrednega storil. Amen.

Molitev pred jemanjem kterege uda.

Dobrotljivi in neskončno modri Bog! Tvoja volja je, da se s poškodovanim udom mojega telesa z ojstrim pomočkom ravná! Naj se zgodi Tvoja sv. volja; zakaj Tvoja volja mi je ljubši, kakor moji udje, in kakor moje življenje. Daj mi le milost, da bom zmeraj, in posebno

takrat, kader bo bolečina najhuji, mislil, da Ti hočeš, da terpim: da se takrat tudi spomnim Jezusovega terpljenja in grozovitnih muk, ktere so svetniki in svetnice iz ljubezni do Tebe z veseljem prestali. Stoj mi, o Bog! v mojih bolečinah na strani, in dodeli mi zopet zgubljeno zdravje. Ako bi se pa utegnilo po nesreči iziti, daj mi z voljnim srcem reči: Gospod! zgôdi se Tvoja volja. Tebi izročim svoje telo in svojo dušo. O Gospod! bodi in ostani pri meni. Tega Te prosim po Jezusu Kristusu. Amen.

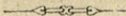
Molitev po srečnem jemanji kterega uda.

Hvaljen bodi, o Bog! ura, ki sem se je bal, se je iztekla; bolečina je minula; upam zdravje. Kolikošno hvalo sem Ti zato dolžan! Nikoli nočem pozabiti, kako blizo groba sem bil, in kako čudno si mi pomagal. Tvojo dobroto hočem drugim hvaliti, in v enakih oko-

lišinah jih hočem k poterpežljivosti opominjevati. Vsi dnevi, ki mi jih iz očetovske ljubezni še dodeliš, naj bodo Tvoji službi posvečeni.

Molitev po nesrečnem jemanji kterega uda.

Po tem takim, o Bog! ni bila Tvoja volja, mi k zdravju pomagati! Tvoja volja naj se zgodi! Ti veš, kaj je zame dobro. Nočem tožiti. — Odpusti mi pa, ljubi Oče! ako dolgost in težave moje bolezní storé, da zdihujem in solze točim. Bodi Ti, o Gospod, zdaj tolažba mojega žalostnega serca, in vzemi me po smerti k Sebi. Tega Te prosim po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

ČETERTI RAZDELEK.

Trojne molitve bolnikove za vse dni v tednu,
ali trojna sedemdnevnic.

Perve, daljše molitve bolnikove k terpečemu in križanemu Jezusu za vse dni v tednu, ali prva sedemdnevnic.

Za nedeljo.

Pokleknem v duhu pred Tebe, o Jezus! in Te molim v Tvoji bridkosti na Oljski gori, v Tvojem kervavem potu in v Tvojih prebridkih solzah in Te prosim s sv. Avguštinom: Kelih bridkih solz, ki si ga pil na Oljski gori, o Jezus! daj ga meni. Ti, o Jezus! žaluješ; kako bi se zamogel jaz veseliti? Tebi dela gnjusoba ptujih grehov tolik strah, kako bi zamogel jaz pri nagnjusnosti lastnih grehov miren biti? Ti jokaš čez ptuje grehe, in jaz bi čez lastne grehe ne jokal? Daj

mi toraj, o Jezus! po Tvoji trojni molitvi na vertu Getzemani tudi trojno solzo pokore. Pervo solzo pokore mi daj, da bom zamogel vredno objokovati in obžalovati vse svoje grehe, ktere sem storil od mladih nog do sedanje ure. Tvoj strah in kervav pot na Oljski gori me uči, kakšna strašna gnjusoba je greh v očeh pravičnega in presvetega Boga. Oh, in jaz sem grešil toliko — in tolikokrat! O daj mi čas, da zamorem še vredno objokati grehe svoje in v solzah pokore omiti in očistiti serce svoje, preden stopim pred Tvoj sodnji stol, kjer nič nečistega usmiljenja ne najde! — Drugo solzo pokore mi daj, da bom zamogel vredno objokovati in obžalovati zgubljeni čas, ki sem ga zapravil in nepridoma potratil od mladih nog do sedanje ure. Oh zlati, predragi čas sem jaz nepremišljeno zapravljaj; in nepridoma potratil ur, dni, mesecev in let toliko — toliko! — Tretjo solzo pokore

mi daj, da bom zamogel vredno objektivati in obžalovati vse zamujene milosti Božje, ktere sem zamudil od mladih nog do sedanje ure. Kolikokrat in kako obilne milosti si mi ponujal, si terkal na vrata mojega serca, si me glasno svaril v moji vesti, si svete misli in nagibe pošiljal moji duši. Ali moje ušesa so bile gluhe za Tvoje besede, moje oči slepe za prejemanje Tvojih darov, moje serce terdo in kamnito za občutenje ljubezni Tvoje! Podaj mi toraj danes, o Jezus, kelih bridkosti svoje, in usliši me, da ta kelih nikdar več od mojih ust ne zgine, dokler živim, temveč mi bo studenec žive vode, ki zvirava v večno življenje! Prosim Te tudi, o Jezus! po tisti ljubezni, s katero si potem hinavski poljubej izdajalca Judeža sprejel, dodeli mi milost, da Te ne bom zdaj v boleznih z nezvestobo in hinavšino, to je z nepoterpežljivostjo in maloserčnostjo izdajal, temveč, da se bom vedno

Tvojega zvestega učenca skazoval s potpežljivostjo in zaupanjem v Tvojo Božjo milost. Dodeli mi dalje gnado, da voljno sprejmem kelih terpljenja, kterega mi je Tvoj Oče poslal in rad iz njega pijem vse njegove grenkosti iz ljubezni do Tebe, ker si tudi Ti od Očeta poslani kelih terpljenja voljno sprejel in iz ljubezni do mene vse njegove grenkosti do zadnje kaplje iz njega izpil.

Molim Te, o moj ljubi Jezus! potem zavoljo mojega zveličanja na Oljski gori od sovražnikov zvezanega in v verige vklenjenega. Osramoten objokujem vse grehe svoje maloserčnosti in boječnosti, da sem Te dosedaj spremljal le tako dolgo, dokler mi ni bilo treba zavoljo Tebe nič terpeti, da sem pa o času terpljenja enako Tvojim maloserčnim učencem nehvaležno in nezvesto Tebe zapustil. Sedaj prav dobro spoznam, kako sem slab in ves nezmožen iz lastne moči iz

ljubezni do Tebe voljno terpeti, ali celo posnemati svete stopinje križeve poti Tvoje. Prosim Te toraj danes, o križani Jezus! zavoljo vervi in verig, v ktere so Te judje na Oljski gori vklepali, daj mi milost, se v moji bolezni s poterpežljivostjo s Teboj zediniti na Tvojem terpljenja polnem potu v mesto Jeruzalem in na goro Golgato, da bom vreden spoznan tudi unkraj groba s Teboj zedinjen, in na sodnji dan od Tebe poklican biti s Tvojimi izvoljenimi v nebeški Jeruzalem. Amen.

Za ponedeljek.

V duhu pred Tabo klečim in Te molim in častim, o največi časti vredni Jezus! in hvalim Tvojo veliko poterpežljivost, s katero si nezasluženo hudo zaušnico od hudobnega služabnika pred velikim duhovnom Anom prenesel. Oh dodeli mi po Svoji čudovitni krotkosti

in poterpežljivosti milost, da z enako krotkostjo in poterpežljivostjo sprejmem tudi jaz šibo, s katero me Tvoj nebeški Oče tepe, namreč da voljno sprejmem in prenašam svojo bolezen in vse težave in bolečine, zato da se v sedanjem življenji s poterpežljivostjo vsih svojih grehov in za nje zasluženih časnih in večnih kazni očistim, in si tudi še zasluženje za nebesa pridobim. Dodeli mi, o ljubi Jezus! tudi poslednjo milost, da z enako vdanostjo, kakor Ti, sprejmem smert, kadar mi jo Tvoj Oče pošlje, da ž njo poplačam poslednji dolg, kterega pri Njem imam; in da bo zasluženje moje smerti večji vrednost imelo, jo sklenem s Tvojo sveto smertjo na sv. križu.

O moj najdobrotljivši Jezus! tisočkrat Ti bodi čast in hvala tudi za vse krive tožbe, ktere si potem v hiši velikega duhovna Kajfeža od podkupljenih prič z največi krotkostjo in poterpežlji-

vostjo poslušal, posebno za najkrivičnejši sodbo, katero je judovski zbor nad Tabo izrekel. Sprejel si z veseljem od njega, toda še popred od Svojega nebeškega Očeta sklenjeno in izrečeno smertno obsodbo, zato da si mene in vse ljudi obsodbe k večni smerti rešil, in da zamorem od Tebe, svojega pravičnega Sodnika po smerti milostljivo sodbo, namreč milost večnega zveličanja pričakovati. Naj Te z mano vred vsi angelji in izvoljeni v nebesih, pa tudi vsi ljudje na zemlji za to neskončno veliko milost Tvojo hvalijo.

O najpoterpežljivši Jezus! tisočkrat Te zahvalim za Tvojo neskončno veliko ponižnost, da si se dal, potem ko si bil od judovskega zbora k smerti obsojen, v tamno ječo zapreti, da bi mene in vse ljudi večne, peklenke ječe rešil in me vpeljal v prostost nebeške domovine, kjer Te upam vekomaj hvaliti, ljubiti, moliti in častiti. Jaz Te hvalim in častim

za vso nečast in za vse krivice, ktere si potem v ječi od svojih sovražnikov z največi poterpežljivostjo sprejemal, ko so Te zasmehovali, se s Tabo norčevali, Ti oči zakrivali, Te okoli ušes bíli, spakovaje pred Te poklekovali in Te zaničljivo vpraševali: „Ako si Kristus, prerokuj nam, kdo Te je vdaril?“ Posebno Te hvalim in častim za vso nečast in za vse bolečine, ktere si prejel na Svojem presvetem obrazu, ko so Te na vso moč s pestmi po njem bíli, da so bile od silnih vdarcev zatekle Tvoje svete oči in vse zabuhlo Tvoje sveto lice. Še najbolj Te pa častim in hvalim za največi nečast in sramoto, da si se dal v Svoje najsvetejši obličje zaničljivo ognjusiti in zapljevati. O prežalosten pogled, nad katerim bi se terde skale razjokati mogle! Stvari pljujejo v obličje svojemu Stvarniku, otroci svojemu Očetu, odrešenci svojemu Odrešeniku, in zemeljska gnjusoba omadežva lepoto nebeško!

Povej mi, o ljubi moj Jezus! zakaj si hotel to strašno noč toliko terpeti, in tako gerdo zasramovan in celo v svoje presveto obličje vdarjen in zapljevan biti? Gotovo zato, ker mi ljudje z nobenim udom našega telesa tolikokrat ne grešimo, kakor z našo glavo in zavoljo lepote človeškega obličja. Kdo zamore šteti grehe, ktere storimo z ušesi? Kdo zamore šteti grehe, ktere storimo z očmi? Kdo zamore šteti grehe, ktere storimo z ustmi in z jezikom? Pa kdo še le zamore šteti grehe, ki se storé zavoljo lepote človeškega obraza? Če to premislim, spoznam, o Jezus! zakaj si hotel to strašno noč v obličje s pestmi bít in nesramno zapljevan biti; Ti si hotel v tem terpljenji nam pred oči postaviti, pred Bogom pa zadostiti za vse grehe, ktere smo storili s počutki svoje glave, zlasti pa zavoljo lepote obličja. O ljubi Jezus! odpusti mi vse grehe, ktere sem storil zavoljo minljive lepote

človeškega telesa; odpusti mi, da sem Te s svojimi grehi tolikokrat zapljeval, zaničeval in zaverigel, in tako svojo dušo vso nečisto, nagnjusno in umazano pred Tvojimi očmi naredil. Oh, najdobrotljivši Jezus! očisti mojo dušo od vse nesnage greha in ne zaverzi me od Svojega svetega obličja vekomaj. Amen.

Za torek.

Pokleknem v duhu pred Tebe, o usmiljeni Jezus! in Te zahvalim za veliko milost, da si Svojega učenca Petra tisto noč, v kateri Te je bil trikrat zatajil, s Svojimi milostljivimi očmi pogledal, in k pravi žalosti, pokori in k poboljšanju obudil. Prosim Te po Tvojem nezmernem usmiljenji! poglej tudi mene ubozega grešnika s Svojimi milostljivimi očmi, in dodeli, da svoje grehe prav spoznam, serčno obžalujem in bridko objokujem. Podpiraj tudi mojo veliko slabost, o naj-

dobrotljivši Gospod! s svojo Božjo milostjo, in krepčaj me v mojem terdnem sklepu, da nikdar ne z besedo, ne z djanjem ne zatajim, temveč očitno, vedno in resnično spoznam in častim Tebe, kot svojega edinega ljubega Boga, Gospoda in Odrešenika. Ako sem pa dosedaj tako hudoben bil, da sem z grehom Tebe zatajil ali celo izdal, nikar me vekomaj ne zaverzi, kakor si zavergel Svojega izdajalca, za to, ker je on nad Tvojo milostjo obupal, ampak usmili se me: razsvetli moj um in omeči moje serce, kakor si s Svojim milostljivim pogledom razsvetlil in omečil Svojega aposteljna Petra; da po njegovem zgledu svoje storjene grehe spoznam, jih priserčno obžalujem in objokujem, nikdar ne pribežim od satana zapeljan k škodljivi žalosti, maloserčnosti in obupanju, in poslednjič po strašnem zgledu Tvojega izdajalca k vervi in k pogubljenju, ampak po lepem

zgledu sv. Petra z zaupanjem k Tebi, skali in viru vsih milost mojega zveličanja in večnega življenja.

Še enkrat se obrnem k Tebi, o moj Gospod Jezus Kristus! v temni ječi zavoljo mojega odrešenja zapertemu in zavoljo vseh muk in bolečin, kar si jih tisto žalostno noč preterpel za-me na Svojem telesu in zavoljo vsih bridkost Svojega presvetega Serca Te prosim: odpusti mi vse, karkoli sem se v svojem življenji z vsemi udi svojega telesa in s svojim grešnim srcem zadolžil. Podpiraj me s Svojo Božjo pomočjo, da, ko sedaj v svoji bolezni zavoljo hudih bolečin svojih vtrujenih oči po noči nič zatisniti in svojih počitka potrebnih udov s krepčalnim spanjem nič razveseliti ne zamorem, meni vedno pred mojimi očmi stoji tista strašna noč, ki si jo v Kajfeževi ječi prebil, da v premišljevanji Tvojih bridkost moč in tolažbo najdem, in se

od Tebe učim poterpežljivo in voljno terpeti.

Sedaj se pa v duhu podam iz Kajfeževe ječe na dvoriše nevernega deželnega poglavarja Pilata, in na dvor kralja Herodeža in hočem poslušati, kako serditi judje in veliki duhovni vpijejo, in Tebe, o najslajši Jezus! tožijo, da si pijanec, zapeljivec, hinavec, samarijan, čarovnik, hudičev služabnik, da tacega hudobnega človeka ni na celem svetu najti, kakoršen si Ti. In kaj Ti na to očitanje odgovoriš? Pri vseh teh krivih tožbah stojiš mirno, kakor krotko jagnje in Svojih svetih ust ne odpreš, da bi Svojo nedolžnost razodel. Se vé, da je Tebe, o nedolžni Jezus! močno serce bolelo, ko so Te očitno pred kraljem in poglavarjem in pred brezštevilmim ljudstvom tolikanj pregreh in hudobij po krivem tožili; pa v zadostenje in v pokoro za naše grehe in izgovore si hotel k vsem tožbam tiho

molčati. S čem Ti pa hočem, o nedolžno jagnje Božje! svojo hvaležnost pokazati? S tem: Ko me bodo neusmiljeni ljudje krivo sodili, ali me po krivim kake pregrehe obdolžili, se bom krotko opravičeval, če pa mojim besedam ne bodo verovali, bom iz ljubezni do Tebe vse daljno opravičevanje opustil, ter po Tvojem lepem zgledu molčal. Tudi sedaj v svoji boleznini hočem voljno terpeti in molčati, ne pa ljudem tožiti, kake velike bolečine imam vedno terpeti, ker vem, da je Tebi vse moje terpljenje dobro znano, in da mi boš po smerti večno poplačal, ako sedaj iz ljubezni do Tebe voljno terpim in molčim; ako pa nasproti ljudem svoje terpljenje razodevam, si s tem pri Tebi svoje zasluženje zmanjšujem, ali ga pa še morebiti popolnoma zgubim. Zlasti o ponočnem času, v katerem zdravi ljudje radi sladko spanje uživajo, jaz pa zavoljo hudih bolečin vedno čujem, se hočem

na vso moč premagovati, in vedno tih biti ter le na tihem k Tebi zdihovati, ne pa glasno ječati, zato da ne bom trudnim ljudem potrebnega ponočnega spanja kratil. Ako se pa tako premagujem in ljudem svojega terpljenja ne razodevam in zlasti o ponočnem času tiho in mirno terpim, hočem to storiti le iz ljubezni do Tebe, o moj terpeči Žveličar! ker si tudi Ti tolikanj zaničevanja in zasramovanja krivih prič po noči in po dnevi s ponižnim molčanjem brez nevolje preterpel; nočem pa zato molčati, da bi se ljudje moji poterpežljivosti čudili, in me zavoljo nje hvalili, zato ker vem, da taka poterpežljivost bi bila farizejska, in pri Tebi nobenega plačila vredna. Prosim Te toraj, o Gospod Jezus! daj, da bom resnično ponižen, in se vsega terpljenja pa tudi zaničevanja ljudi popolnoma vrednega spoznam.

Za sredo.

V duhu gledam danes Tebe, o moj usmiljeni Zveličar! postavljenega vštric največega hudodelnika Baraba, in poslušam, kako krivični sodnik Tebe, samo nedolžnost, njemu primerja, in kako zdivjani judje z grozovitnim glasom, da se je nebo in zemlja pretresla, kričijo: „Križaj ga, križaj ga!“ O pravični Bog! kako strašen si, kadar čas usmiljenja Tvojega doteče in ura maševanja nastopi. Baraba je imel nad seboj le samo svoje lastne grehe, Ti, o Jezus! si pa nosil grehe vsega sveta, tudi Barabove, zato je tirjala razžaljena pravičnost Božja, da je Pilat Barabu dal svobodo, Tebe je pa v grozovitno smert obsodil. O moj Jezus! nikdar nikoli Ti ne zamorem poverniti nezmerne ljubezni Tvoje, ki mi jo v Svojem obsojenji razodevaš. Jaz sem prav za prav razbojnik Baraba, kateri sem že

tolikokrat smertno ranil svojo dušo in dušo svojega bližnjega, in sem bil ravno zavoljo tega od Boga v smert obsojen; ali Ti, o nedolžno Jagnje Božje! stopiš k meni, mi milostno odvzameš moje grehe, in mi daš zopet nazaj zgubljeno svobodo. Da bi jaz ne umerl, hočeš Ti umreti; da bi jaz živel, hočeš Ti življenje dati. O hvali nebo in zemlja Gospoda, zakaj dober je, Njegovo usmiljenje je večno!

Sedaj pa premišlujem, o moj preljubi Jezus! kako si bil žalostno slečen, k stebru privezan, in kako voljan in potrpeljav si bil potem neusmiljeno bičan. Ne morem Tvojega strašnega bičanja brez groze premišljevati. Gledam v duhu, o terpeči Jezus! kako Te neusmiljeni rabeljni nečloveško tepó, kako visiš na stebru ves razmesarjen, kako bled je Tvoj sveti obraz, kako kervavo in vse ranjeno Tvoje nedolžno Telo! Udje se Ti tresejo, kolena omahujejo in ves život je bolj mertev,

kot živ. O Jezus! v serce se mi smiliš, ker si moral zavoljo ostudnih grehov nečistosti vse te bolečine na svojem nedolžnem telesu terpeti. Kolikor ostudniši smo mi naše telo, ki je tempelj sv. Duha, z nečistim grehom oskrunovali, toliko globokejši rane je Tvoje nedolžno telo prejemale, toliko več nedolžne kervi si za nje prelil. S hvaležnim srcem toraj rečem: Češen in hvaljen bodi, moj ljubi Jezus! za Tvoje grozno bičanje sedaj in vekomaj! nikdar, nikdar več Te nočem z grehi vnovič bičati! V prihodnje naj moje serce ljubezni in hvaležnosti do Tebe gori; steber, h kateremu si bil privezan, bodi tudi edini steber, kterege se hočem v skušnjavah oklepati in deržati, da zopet v greh ne padem, ali pa da zavoljo storjenih grehov nad Božjo milostjo ne obupam. Tudi obljubim, da hočem voljno terpeti vse bolečine svojega telesa in jih s Tvojimi bolečinami sklepati,

ter Bogu v pokoro za svoje storjene grehe darovati.

Komaj so Te, o nedolžni Jezus! nehali bičati, in Te v Tvoje oblačila oblekli, Tebi že zopet oblačila z života tergajo, da Ti star rudeč škerlatast plašč na ranjene rame obesijo in namesto na kraljev sedež Te na zaničljivi ploh posadé, sedaj pa urno iz dolzega ternja krono spletó, ter Ti jo namesto kraljeve krone na glavo pritisnejo, namesto kraljeve palice Ti pa terst v roko podajo. Potem Ti v Tvoj sveti obraz pljujejo, pred Tabo s smehom poklekujejo, se pačijo in Te pozdravljajo z besedami: „Pozdravljen bodi, kralj judovski!“ Tudi Te za uho bíjejo, Ti terst iz rok pulijo in Te ž njim po glavi tolčejo, da se ternje bolj in bolj v čelo, sence in možgane zadira. O Jezus! kralj večne slave, bodi hvaljen in češen sedaj in vekomaj za Tvoje sramotno in boleče kronanje in za vse ternje, ki so

Tvojo sv. glavo ranili. Ponižno Te prosim po Tvojem sramotnem kronanji, odpusti mi vse moje nečimerne in prevzetne želje in pregrešne misli; in dodeli mi, da s pravo pokoro in poterpežljivostjo vse ternje ali zbadanje nemirne vesti pokončam in s tem po Tvojih zaslugah odpušenje vseh grehov in za nje zasluženih kazen zadobim. Kakor sv. Brigita, Te tudi jaz zahvalim za vse terpljenje, katero si mi do sedaj poslal in ž njo Te prosim za krono ternjevo, to je še za daljši in hujši terpljenje, če je Tvoja sv. volja; toda tudi za Tvojo pomoč Te prosim, ker brez nje ne morem tako terpeti, da bi Tebi dopadlo in meni koristilo.

Za četertek.

O Jezus, moj najdobrotljivši Odrešenik! hvala Ti bodi, da si zavoljo mojega zveličanja težki križ, in vse naše grehe in dolgé na Se vzel, in na Svojih kervavih

ramah nosil. S križem na rami se pa na me oziraš in mi praviš: „Kdor hoče za menoj hoditi, naj zataji sam sebe, naj zadene vsaki dan svoj križ, potem naj pride in hodi za menoj.“ O moj Jezus! bodi Ti večna čast in hvala, da si me poklical na križevo pot, to je, da si mi bolezen in terpljenje poslal, in mi za tako lahko in kratko terpljenje večno kraljevo krono v nebesih ponujaš. Kakor si Ti voljno za-me težek križ nosil in na njem pribit najstrašnejši bolečine z največi poterpežljivostjo prenašal: ravno tako poterpežljivo in z mirnim srcem želim tudi jaz vse bolečine svoje boleznin in tudi smert, kadar bo Tvoja sv. volja, voljno preterpeti. O moj Bog! daj mi svojo pomoč po svetem križi, kterega si za-me nosil, da svoje vsakdanje težave in bolečine radovoljno sprejmem, poterpežljivo prenašam, in na križevem potu zvesto za Tabo hodim do Kalvarije, ali do groba,

in da mi potem Tvoj sveti križ vrata odpre v vesele nebesa.

Na Svojem kervavem potu s križem obložen si srečal, o moj Zveličar! Svojo prežalostno mater Marijo. Oh, kako veliko žalost in bolečino je občutilo Tvoje in Marijino Serce takrat, kadar sta se srečala! Oh, kako boleč pogled je bil za Tebe in za Marijo! Ta žalostni pogled je Tvoje in Marijino Serce prebodel z globoko, smertno rano, da bi bila gotovo obadva umerla, ako bi ne bil Vaju vsegamogočni Bog podpiral. Če tudi nista od žalosti pri tem pogledu umerla, sta vendar prestala bolečino, ktera se izreči ne dá. O neizrečena žalost! Kteri pa je bil tisti ojster meč žalosti, kteri je Vajine serci prebodel? Oh greh je bil, kteri je Tebi, o Jezus! življenje vzel, in serce Tvoje Matere tako močno ranil. Priserčno objokujem vse svoje grehe in prosim: Odpustita mi, da sem Vama tako žalost

delal. Dasiravno zavoljo svojih brezštev-
vilnih grehov ne zaslužim Tvoje tolažbe
in pomoči, o Jezus! Te vendar zavoljo
Tvojega neskončnega usmiljenja ponižno
prosim: Odpusti mi vse moje grehe, saj
Ti terdno obljubim, da nikdar več ne
bom grešil, temveč, da bom Tvoje in
Marijino terpljenje in žalost noč in dan
premišljeval in svoje grehe objokoval. K
Tebi, o Gospod Jezus! povzdignem sedaj
v svoji boleznì svoje roke in svojo dušo
in Te prosim: Ne zaverzi me in ne
oberni od mene Svojega obličja; grešil
sem, pa nikar se ne jezi nad menoj,
nikar me ne zaverzi in ne pogubi, zakaj,
saj je moja duša žalostna in moje telo
je polno bolečin. Ko si na poti s križem
na rami pogledal Svojo žalostno Mater,
je s Tvojim pogledom mir v njeno pre-
žalostno serce prišel, zakaj Ti si Kralj
miru, Bog miru: poglej tudi mene s
Svojimi milostljivimi očmi, in tudi v moje

poterto in žalostno serce bo Tvoj sladki, nebeški mir prišel, kterega mi ves svet dati ne more, kterega mi edino le Ti podeliti zamoreš.

Takrat, ko si Ti, o moj ljubi Jezus! s križem obložen molčé šel proti verhu gore in molil, ter se opotekal, ker si bil ves slab, in se potil po vsem životu in s kervjo zaznamoval Svoje stopinje: so bile nektere pobožne žene, ktere so nad Tabo žalovale in jokale. Ali kakor je mogla Tvoja presveta Mati zavoljo tega zaničevanje in zasramovanje terpeti, ker je nad Tabo jokala in žalovala: ravno tako so mogle tudi pobožne žene mnogo zaničevanja in zasmehovanja preslišati zato, ker so jokale in žalovale nad Tistim, kterega do smerti terpinčiti je bilo Judov največi veselje. Ali karkoli tudi Tvoji sovražniki z njimi počenjajo, one so za vse to gluhe in mertve; le Ti, o Jezus! si zapopadek njih misel, Ti zapopadek

njih gorečih želj, Ti zapopadek njih žalovanja, Ti zapopadek najgorečnejših občutkov njih plameče ljubezni.

Prosim Te, o ljubi Jezus! po Tvojih žalostnih padcih s križem, po Tvoji bridki žalosti in po priprošnji Svoje presvete Matere Marije in pobožnih žen, ki so Te jokaje na goro Golgato spremljevale, daj moji ubogi duši sedaj v boleznih Svojo pomoč, da ne padem v nepoterpežljivost ali v obupanje, ampak da obračam svoje roke, oči in serce vedno proti Tebi, proti Tvojemu sv. križu, in proti nebesom, kjer želiš Ti, o Jezus! po smerti moje večno plačilo biti. Daj, o usmiljeni Jezus! da v preišljevanji Tvojega bridkega terpljenja sedaj v boleznih pomoč najdem vse bolečine voljno preterpeti, na zadnjo uro pa na Tvojo neskončno milost zaupati, vse skušnjave peklenškega sovražnika srečno premagati; po smerti pa sprejmi

mojo dušo v Svoje milostljive roke, in
bodi moja edina ljubezen vekomaj! Amen.

Za petek.

Trikrat si padel, o moj ljubi Jezus!
na svojem potu do gore Golgate pod
težkim križem naših grehov, nas s tem
učiti, da, ako tudi nas včasih križ terp-
ljenja in bolečin, križ skušnjav ali križ
grehov na tla potlači, in naj bi se nam
to ne kar trikrat, ampak sto in stokrat
primerilo, nikdar ne smemo obupati, nikdar
opešati, in nikdar na tleh obležati, temveč
da moramo vsakrat urno se zopet z Je-
zusom vzdigniti, in serčno z Njim dalje
hiteti. Le novincu v šoli križa je križ
težak, pa se vedno zljajšuje, kolikor dalje
ga nosimo, tako da je poslednjič bogo-
ljubni duši največi sladkost in radost,
kakor si Ti, o Jezus! sv. Brigiti razodel,
rekoč: „Moja hči! kraj, na katerem moji
zakladi skriti leže, se sicer zdi s ternjem

obdan; kdor se pa prvega bodenja ne ustraši, temu se vse v sladkost spremeni. In le v začetku nas križ pogostoma na tla verže, ker so naše rame še slabe in in naše noge križevega pota še ne vajene; kolikor dalje pa križ nosimo, bolj se uterdijo naše rame, in kolikor dalje po križevem potu hodimo, bolj varno stopati se učijo naše noge, da sčasoma manjkrat pademo, in vedno bolj urno in serčno se s Kristusom bližamo gori Golgati, kakor nas sveta Terezija uči, rekoč: „Resnično je, da je treba v duhovskem življenju veliko terpeti, pa če le enkrat terdno sklenemo, da hočemo terpeti, je terpljenje že tudi končano.“

Ti, o Jezus! si tudi dovolil, da Ti je pomagal Simon Cirenenski križ nositi, pa le zato, da si nam pokazal, da je naš tisti križ, kterega si Ti nosil, da si nas s tem prepričal, da je naša dolžnost križ nositi, in da si nas učil, da so

naši križi tako rekoč svetinje Tvojega križa, in da vselej, kadar svoj križ voljno nosimo, Tebi samemu križ nositi pomagamo, pa tudi pričakovati smemo po smerti Tvoje krone deležni postati, kakor govori sv. apostelj: „Ako smo tovariši Jezusovega terpljenja, bomo tudi tovariši Njegovega poveličanja“. O kolika čast je tedaj za-me, da si mi z boleznijo križ na rame naložil, in da me opominjaš, naj ga za Tabo nosim; ali kolika bo pa tudi po smerti moja večna čast in sreča, če sedaj voljno terpim in s tem pomagam Tebi, o Jezus! križ nositi.

Čast in hvala Ti bodi, o usmiljeni Jezus! da si na križevem potu pobožni Veroniki v Tebi podanem pertu podobo Svojega svetega obraza vtisnil. Kako presrečna si ti, o Veronika! Kako lep spomin si od Jezusa v slovo prejela! O s koliko častjo si to presveto podobo shranila, s kako gorečo pobožnostjo jo ogledovala

in premišljevala in s kako vročimi solzami žalosti in ljubezni si jo močila!

O moj žalostni Jezus! prosim Te, vtisni tudi v moje serce sveti obraz Svojega obličja, da bom brez nehanja na Te mislil, noč in dan Tvoje grenko terpljenje pred očmi imel, in svoje grehe objokoval. Nimam sicer perta, v kterega si Ti, o ljubi Jezus! podobo Svojega svetega obličja vtisnil in Veroniki podal, ali imam sedaj v svojih rokah ali pa zraven svoje postelje na mizi ali na steni bridko martro, to je tisto Tvojo sv. podobo, v kateri si na križi pribit visel in umiral. Tudi jaz hočem to sveto podobo, kakor nekdej pobožna Veronika, z velikim spoštovanjem in gorečo pobožnostjo ogledovati, jo z vročimi solzami žalosti in ljubezni močiti in poljubovati, pa se tudi od Tebe učiti, sedaj v boleznih svoje reve, težave in bolečine iz ljubezni do Tebe voljno terpeti, ker si tudi Ti iz ljubezni

do mene zavoljo mojih grehov še veliko veči bolečine na sv. križu preterpel. V vseh težavah in bolečinah svoje boleznini se hočem tedaj spominjati, da si se tudi Ti v enakih, pa še v veliko večih težavah in bolečinah znašel. Pri pogledu bridke martre hočem tudi, kadar pa po noči zavoljo težav in bolečin spati ne morem, hvaležno premišljevati, kako si Ti, o Jezus! po noči od velikih težav ves potert na vertu Gecemani na svojem obrazu ležal, ter za-me kervav pot potil; kako si bil po noči od sovražnikov vjet, k smerti obsojen, in vso noč od bričev zasramovan, v obraz zapljevan in s pestmi bít. Kadar me glava boli, se hočem ozreti na Tvojo s ternjem kronano, vso prebodeno in kervavo glavo. Kadar me roke ali noge bolijo, hočem ogledovati in poljubovati Tvoje z žebli na križ pribite sv. roke in noge. Kadar me od vedne lege že ves život in tudi kosti bolijo, se hočem

spominjati, kako je Tvoje vse razbičeno in ranjeno sveto telo počivalo ne na mehki postelji, kakor moje telo sedaj počiva, ampak, da je viselo pribito na terdem lesu sv. križa. Kadar me bo huda žeja terpinčila, hočem se spominjati, da so Te v Tvoji veliki žeji na križi z želčem in kisom napajali. Ako močno žalujem zavoljo svojih grehov, misliti hočem, da si tudi Ti zavoljo mojih brezštevlnih in ostudnih grehov, pa tudi zavoljo grehov vseh ljudi celega sveta žaloval, zato ker si moje in vseh ljudi grehe sprejel z dolžnostjo za nje zadostovati.

O moj ljubeznjivi Jezus! kako nezumno velika je Tvoja ljubezen proti nam ubogim grešnikom, da si za mene in za vse ljudi tolikošne bolečine in muke, pa tudi tako grozovitno smert na križi preterpel. Zahvalim Te za Tvojo neskončno veliko ljubezen, pa Ti tudi obljubim, da hočem v spominu na Tvoje terpljenje, iz

ljubezni do Tebe s Tvojo pomočjo vse, kar mi nebeški Oče težavnega pošlje in tudi smert z voljo sprejeti in preterpeti, da s tem nekoliko za svoje grehe zado-
stujem; pa tudi svoje grehe hočem vedno objokovati, zovoljo katerih si Ti toliko terpel in tako grenke smerti umerl.

Za soboto.

Svojo težavno pot na goro Golgato s križem na rami si že dokončal, o ljubi Jezus! v duhu gledam, kako Te z žebli za roke in noge na križ pribijejo, pred Tebe pokleknem in Te molim ter zahvalim, da si se dal za-me na križ pribiti. Sedaj hočem z ginjenim srcem Tvoje neizrečene bolečine premišljevati, ki si jih skozi roke in noge na križ pribit terpel, in po Tvoji bridki muki in po Tvojih strašnih bolečinah Te prosim: Daruj te Svoje svete rane in bolečine za vse moje grehe, kar sem jih kdaj v

svojem življenji s svojimi rokami in nogami storil! Sedaj pa v duhu gledam, kako Tebe, o nedolžno Jagnje Božje! na križ pribitega od tal vzdignejo, ter Te ogledujem od verha glave noter do podplatov na nogah vsega ranjenega in kervavega, in si hočem globoko v svoje serce vtisniti vse bolečine, ktere si za-me preterpel, in Te ponižno prosim, rekoč: O Gospod! ne dopusti, da bi bilo Tvoje bridko terpljenje nad mano zgubljeno, in ponovi sedaj za-me in za vse ljudi Svojih sedem prošenj na križi nebeškega Očeta, rekoč:

Oče! odpusti grehe temu, ki me prosi, in vsem živim in mertvim, da postanejo čisti, sveti, pravični, Tebi dopadljivi in da se zveličajo. — Oče! sprejmi tega in vse žive in mertve v sveti raj, kakor si desnega razbojnika s križa v sv. raj sprejel. — Oče! priporoči tega in vse žive in mertve Mariji, da se po

njeni mogočni priprošnji zveličajo. — Oče! zavoljo moje žalostne zapušenosti na križu Te prosim, naj moja sv. kri vseh madežev grehov očisti, posveti, Tebi dopadljivo stori, in zveliča to dušo, ki me prosi in vse druge žive in mertve. — Oče! zavoljo velike žeje, ki sem jo na križi terpel, vžgi v dušah vseh ljudi veliko lakoto in žejo po sv. Obhajilu. — Oče! zavoljo strašnih ran in bolečin, ktere sem na križu preterpel, dodeli temu bolniku in vsem kristjanom poterpežljivost do konca. — Oče! v Tvoje roke izročim to dušo in vse duše, da Tvoje ostanejo časno in večno.

Vendar le pod križem biti in Tvoje terpljenje, o ljubi Jezus! premišljevati k zveličanju še ni zadosti, ampak treba je tudi, da na križi, na kterega si me položil, Tvoj zgled posnemam, to je bolečine svoje bolezn, ktero si mi poslal, voljno terpim. S Tvojo pomočjo se po-

polno v voljo nebeškega Očeta vdam, in rečem: „Ne moja, ampak Tvoja volja naj se zgodi.“ S sv. Terezijo želim govoriti: „O Gospod! ali terpeti, ali umreti.“ S sv. Magdaleno Paciško celo rečem s Tvojo pomočjo: „O Gospod! ne umreti, ampak terpeti.“ Ta molitev sv. Magdalene se meni, prevelikemu grešniku najbolj spodobi. Zakaj, kako bi se jaz, revni grešnik, upal prositi, da bi mene kmalo k plačilu poklical, ko sem še le majhen del svojega dolga poplačal, le malo pokore še storil, in si le malo plačila za večnost pridobil. Z besedami sv. Avguština Te toraj prosim: Le tukaj me žgi, tukaj me terpinči, tukaj pokori, v večnosti mi pa prizanesi.

In k sklepu še enkrat v duhu pred Tebe, o umirajoči Zveličar! poklekнем, Te molim, častim in prosim, po tisti ljubezni, s katero si hotel po smerti s sulico preboden, s križa snet in v grob

položen biti, dodeli, da svoje serce za Te očistim, da bi bilo spodoben grob, to je, da Te z dolžno ljubeznijo, ponižnostjo in pobožnostjo vselej pri sv. obhajilu prejmem in skerbno v svojem sercu ohranim. Dodeli mi na zadnje, da se ta Tvoj živi grob, namreč moje serce, s Tvojo milostjo napolni in da po Tvojem častitljivem vstajenji na sodnji dan častitljiv postane.

Poslednjič Tebe, o križani Jezus! sedaj zahvalim za vse bolečine in za vse zasramovanje in za vse kervave rane, katerih si bil poln od nog do verh glave, da si z njimi mene z Bogom spravil, in mi zopet nebeške vrata odperl. Vem, da Te ne morem po vrednosti zahvaliti, zato prosim prečisto Devico Marijo in vse angelje in svetnike v nebesih, naj Te oni namesto mene zahvalijo za Tvojo preveliko ljubezen in Tvoje grenko terpljenje. Sedaj Te pa še ponižno prosim: Spomni

se me, o Gospod Jezus! v Svojem kraljestvu, in kadar se bo moja uboga duša s tega sveta ločila, pridi Ti takrat k moji smertni postelji, in potolaži jo, kakor si potolažil na križi tolovaja, ki je svoj greh spoznal, in se ga kesal, in kakor si njemu rekel, tudi meni ob moji smertni uri reci: „Še danes boš z menoj v raji.“
Amen.

**Druge, krajše molitve bolnikove
za vse dni v tednu, ali druga
sedemdnevnica.**

Za nedeljo.

Molitev k Bogu Očetu in k Bogu Sinu.

Moj Gospod in moj Bog! glej, bliža se čas, ko bom dal svojo dušo Tebi v roke. Če greš v sedbo z mojo dušo, ki sem jo tolikokrat z grehi omadežval, kako

bo prišla pred Tvoje božje veličastvo? Ali poglej, ljubi Oče! potoke kervi Svojega ljubeznjivega Sina, ki jo je pretil že na oljski gori in potem na križi v hudih bolečinah, ki jih je za moje grehe preterpel. Oberti od mojih grehov Svoj obraz, in poglej Jezusa Kristusa, kateri je za-me na križi umerl. Vem, o Bog! da so Te moje hudobije po pravici čezme razdražile, ker si sama svetost; pa če sem jaz Tvojega najmanjšega pogleda nevreden, je Jezus Kristus s Svojim terpljenjem in s Svojo smertjo mi zaslužil, da se z milostljivimi očmi v me ozreš, in mi vse moje grehe odpustiš. Zato pridem s srcem, ki je od žalosti presunjeno, pred Te, vpert na zasluženje svojega Božjega Odrešenika. To zasluženje Ti darujem; v tem je moja pravica, moje zadostilo, moje odrešenje in zaupanje, ki ga v Tvojo milost imam. Ne bom reven, če bo terpljenje mojega Zve-

ličarja moj delež in moje bogastvo. Gospod Jezus! Tvojemu zasluženju, ki je vsa moja pomoč, Tvoj nebeški Oče nič odreči ne more. Ti si me odkupil ne s srebrom in zlatom, ampak s Svojo presveto kervjo; s to ceno si plačal mojo odkupšino. In ker sem Ti bil tako drag, dokončaj, moj Odrešenik! delo mojega posvečenja s Svojo milostjo, da na duši ne bo nobenega greha in madeža, ko bo prišla pred Te k sodbi. Stori, da bo vredna kdaj biti postavljena med ovce na Tvojo desnico, katerim boš dal delež v Svojem nebeškem kraljestvu.

Zdihljeji k Mariji, Materi Božji.

O Marija, začetek našega veselja, prosi Boga za nas! — O Marija, pribežališe grešnikov! obrni k meni Svoje milostljive oči, ozri se na-me ubozega, vendar pa spokornega grešnika in sprosi mi odpušenje grehov. — Presveta Devica

Marija! vsi izvoljeni nebeški duhovi! vsi svetniki in svetnice Božje! prosite za-me, da svojega neskončno ljubeznjivega Boga iz vsega serca ljubim. — O Marija! Tebe zgubiti, Tebe večne čase nikdar videti, — o varuj me te neizrečene nesreče! — O Marija, mati ljubezni! sprosi mi sveto ljubezen. — O Marija, mati milosti Božje! sprosi mi milost pri Bogu. — O usmiljena mati! sprosi mi gnado, da bom za Bogom vselej pri Tebi pomoči iskal. — Sveta Marija, Mati Božja! prosi za-me Jezusa, da se milostljivo ozre na me ubozega grešnika. — O Marija! pokaži, da si moja mati; do konca svojega življenja si bom prizadeval s posne-manjem Tvojih čednost Ti Tvojo ljubezen povračati. — O Marija! veliko ljubezen do Tebe si mi od Boga sprosila, sprosi mi še večno zveličanje! O Marija! Ti mi zamoreš nebesa sprositi, in imam upanje, da mi jih boš sprosila. Amen. (Sv. Alf. Ligv.)

Za ponedeljek.

Molitev k Bogu Očetu, Bogu Sinu, Materi Božji, sv. Mihaelu, angelju varhu in vsem svetnikom.

O moj Bog! ker sem bil tako nesrečen, da sem Te s svojimi grehi zoper sé razdražil, maščuj se zdaj nad mojim telesom, da zadostim Tvoji pravici; prizanesi pa moji duši, ki je žalosti bolna. Daj se, Gospod! omečiti mojim grenkim solzam. Spoznaj v meni, kar je od Tebe, in odpusti mi grehe, ki sem jih storil.

Tebi pa, o moj Zveličar! darujem neizrečene zopernosti in nezapopadljive težave, ktere si za moje grehe terpel, zbrisati vse posvetno veselje, ki sem ga iskal ves čas svojega življenja. Darujem Ti tisti kervav pot, kterega si na Oljski gori v smertnih težavah potil za vse solze, ki mi jih terdoba mojega serca ni pustila točiti. Darujem Ti, moj Zve-

ličar! vse Tvoje dela, vse Tvoje čednosti, in vse terpljenje, ki si ga po Svoji človeški natori prestal, zbrisati vse grehe, ki sem jih storil, in dostaviti vse čednosti, ki sem jih opustil. V zasluženje Tvojega terpljenja in Tvoje smerti imam vse zaupanje. Tvoje rane so moje pribežališe in zavetje; ž njimi sklenem vse svoje terpljenje, da bi mi zbrisalo moje grehe, in zaslužilo Tvojo milost.

Oberni tudi Ti na-me Svoje milostljive oči, o Marija! Ti si pomoč grešnikov, bodi tudi moje pribežališe! Mati spoznanja! prihrani mi terdno vero. Mati presvetega upanja! pridobi mi stanovitno upanje. Mati prečiste ljubezni! sprosi mi popolno ljubezen. O Marija! k Tebi pritečem, obvaruj me; prosi za-me Jezusa Kristusa, Svojega preljubega Sina, da me po milosti sodi, in ne po ojstri pravici. — Sv. Mihael! glej vojskujem se; ne odreci mi svoje pomoči, da me so-

vražnik mojega zveličanja ne premaga. Sv. angelj varh! bodi pri meni, in pelji me k večnemu življenju. Vsi sveti angelji in nebeški duhovi! pristopite mi, in varujte mojo dušo, da ne pade v hudičeve zaderge. In vi vsi častitljivi svetniki! ki zdaj v nebesih kraljujete, in ki ste bili ravno v tem stanu, v katerem sem jaz zdaj! spomnite se tistega strahu, kterega ste imeli v tem žalostnem času, in pridobite mi s svojimi prošnjami gnado, ki je potrebujem umreti po vaših svetih pripravah.

Zdihljeji k Jezusu.

O moj Jezus! Tebe samega želim ljubiti, Tebi samemu želim dopasti! — Ljubim Te, o Jezus! ljubim Te čez vse; ljubim Te bolj, kakor svoje življenje, — moj Bog, moje vse! — O presveta Božja volja! tebi se popolnoma zročim. — O moj Jezus! Ti si se za-me vsega dal,

tudi jaz se Tebi vsega dam. — Daj mi gnado, o moj Bog! da pred ne umerjem, preden iz ljubezni do Tebe kaj dobrega ne storim; in veliko zopernega ne pre-stojim. — O Jezus! vzemi me meni, in daj me Sebi! — Srečen sem, če vse zgubim: da Tebe najdem, o moj Jezus, moj Bog in Gospod, preljubi Ženin moje duše! — O Jezus, moj Bog in moj Gospod! Tebe čez vse ljubiti, in Tebi zmeraj bolj podoben biti, to zdaj terdno sklenem. — O presveta volja Božja, o presveti, preljubeznjivi Bog! Tvoje naj bo moje serce, Ti kraljuj v njem, in vse svoje sovražnike iz njega preženi. Amen. (Sveti Alf. Ligv.)

Za torek.

Molitev h križanemu Zveličarju, in k Bogu Očetu.

O moj Jezus, s ternjem kronan! molim in hvalim Te. Oči mojega Zve-

ličarja, vse Božje, ki je vas pa smert zatisnila, pogledjte me! Roke presvete z žebli prebodene, branite me! Noge vredne molitve, ki ste me s trdom iskale, vodite me! Predraga kri mojega Jezusa, omij me! O moj Božji Odrešenik, usliši me! Deni me v Svoje sv. rane, pokliči me ob moji smertni uri, in vzemi me v lastino svoje časti. — Večni Oče! ozri se z milostljivimi očmi na-me, in dodeli mi po terpljenji in smerti Svojega preljubega Sina odpušenje vsih mojih grehov. Tvoji Božji sodbi se zročim, in jo molim neskončno pravično.

Skleni, moj Jezus! moje terpljenje s Svojim, in posveti moje smertne težave in mojo smert s Svojimi težavami in Svojo smertjo, da bom deležen Tvojega terpljenja in Tvoje smerti. V Tvojo čast sprejemem smert, da dopolnim Tvojo sveto voljo, in zadostim Tvoji Božji pravici. — Moj Bog! daj mi zdaj občutiti Tvojo

milost. Ne pusti me brez pomoči, temuč daj mi poterpežljivost in moč nepremagljivo, da zamorem stanovitno terpeti do konca. Nič se na svojo moč ne zanašam; upam pa, da me boš v moji slabosti Ti, moj Bog! podpiral s Svojo vsegamogočno gnado. Gospod! prizanesi mi grešniku, ki sem obložen s hudobijami, ki pa Tebe usmiljenja prosim. Ne pahni me iz naročja Svoje milosti, da ne bom zaveržen za vselej iz Tvojega nebeškega kraljestva. Moji grehi so mi duri vanj zaperli; pa Ti si mogočen mi grehe odpustiti, in duri zopet mi odpreti. Ti si bogat brez mojega bogastva! ne moreš pa biti usmiljen, če jaz revež nisem. Brez Tebe bi bilo moje pogubljenje gotovo. Vse upam le od gole Tvoje milosti. O moj Bog! ki si ves ljubezen, daj se mi vsega, da bom gorel ves Tvoje ljubezni.

Zdihljeji k Mariji, Materi Božji.

O Marija, moje upanje! pridi mi v vsih potrebah s Svojo prošnjo na pomoč. — O da bi Te vsi ljudje častili in ljubili, Marija, nebeška kraljica! ker Te sam Bog vekomaj ljubi in časti. — Pod Tvojo pomoč pribežim, o sveta Božja porodnica! ne zaverzi moje prošnje v mojih potrebah. — O Marija! moje največi zaupanje za Bogom in zastava mojega upanja!

(Sv. Bernard.)

O Marija! pokaži mi po tem revnem življenji Jezusa, blaženi sad Svojega telesa. — Sveta Marija, Mati Božja! prosi za nas uboge grešnike! — O Marija! sprosi mi tako ljubezen do Tebe, kakoršno imeti želim. Bolj ko Te bom prav ljubil, bolj bom Bogu dopadel. — O Marija! Ti pravo pribežališe vsih spokornih grešnikov! K Tebi pribežim, pri Tebi pomoči išem, Ti si moje upanje in moje

veselje; nikar me ne zapusti, da se večno ne pogubim! — Moja preljubeznjiva mati Marija! skerbi za-me, da bom zveličan. — O Marija! prosi za-me, da me Bog večnega pogubljenja obvaruje. Amen. (Sv. Alf. Ligv.)

Za sredo.

Molitev k Bogu Očetu, Bogu Sinu in Bogu sv. Duhu.

Moj Bog! v Tvojo neskončno milost in zasluženje svojega Božjega Odrešenika imam vse zaupanje. Sv. Duh! Tebi izročim svojo dušo; ko si jo tolikokrat razsvetlil z Božjo lučjo, unemi zdaj v njej želje terpeti in umreti iz ljubezni do Boga. Sv. Trojica! Tebi izročim svojo dušo, in nočem ne živeti ne umreti, kakor le samo za Te.

O sveti križ mojega Zveličarja! bodi mi altar, na katerem se hočem Bogu vsega darovati. Svete rane! bodite toliko ust,

ki prosijo milosti za-me. O češenja vredna glava! daj mojemu sercu toliko zêl terpeti, kolikor Te jih s ternjem prebodeno vidim imeti iz ljubezni do mene. Moj Jezus! podpiraj me v moji preveliki slabosti. Daj mi moč Svojega duha, ker si mi vzel moč mojega duha. Tebi priporočim svojo smert. Ti si dal Svoje telo v terpljenje, Svojo Mater svojemu ljubeznjivemu učencu, dušo pa si izročil Svojemu nebeškemu Očetu; prosim Te po ljubezni, ktera je Tvojo dušo ločila od Tvojega telesa, vzemi mojo dušo, kadar jo smert loči od mojega telesa, v Svoje naročje. Moj Odrešenik! daj, da se svojih grehov iz serca kesam, in da bo to moja edina žalost, ko sem Tebe tolikokrat razžalil. Jezus, moj Zveličar! kaži Svojemu Očetu Svoje rane in Svojo kri za zveličanje moje duše; te bodo za-me besednice dovolj mogočne, potolažiti njegovo pravico, in mi pridobiti odpušenje vsih mojih grehov.

Zdihljeji k Mariji, Materi Božji.

O Marija! če boš Ti za-me Boga prosila, imam terdno upanje, da bom zveličan. — O Marija, mati milosti, skaži mi milost in sprosi mi večno zveličanje. — Ne zapusti me, o Marija! — O moj Jezus! daj mi tisto gnado, ktere Te Tvoja ljuba mati za-me prosi. — O Marija, sprosi nam vsim pravega keršanskega duha, da bomo za Bogom Tebe hvalili za svoje zveličanje. — O Marija! za Bogom si Ti moje največi upanje, moja moč, moje veselje, moja ljubezen. — O Marija, mogočna pomočnica! pomagaj mi v življenji in v smerti. — Spreoberni me, o Marija! spreoberni me v boljšega človeka. Vem, da mi zamoreš spreobernjenje sprositi, in imam upanje, da mi ga boš prosila. — O mogočna Devica Marija! sprosi mi duha pokore in resnično spreobernjenje, da ne bom večno pogubljen. — O Marija,

pomagaj mi! o Marija, pomagaj mi!
 — O Marija, moja preljubeznjiva mati!
 sprosi mi večno zveličanje, da bom s
 Teboj vred vse večne čase Boga v ne-
 besih gledal. Amen. (Sv. Alf. Ligv.)

Za četertek.

**Molitev k Jezusu, Mariji, sv. Mihaelu,
 sv. Jožefu in svojemu pomočniku.**

Jezus, Sin Davidov! usmili se me.
 Ti si po poti najgrenkejšega terpljenja
 pred menoj šel, in umerl iz zgolj lju-
 bezni do mene; daj tudi meni iz ljubezni
 do Tebe terpeti in umreti. Jezus! Ti si
 na sv. križi našel pot k sedežu Svojega
 nebeškega Očeta, pelji tudi mene ravno
 po ti poti v hišo Svojega Očeta. Jezus!
 Ti si dal Svojo dušo Svojemu nebeškemu
 Očetu v roke, izroči tudi mojo Njemu v
 roke, in vzel jo bo gotovo.

O Marija, Mati mojega Zveličarja!
 tudi za moje zveličanje je Tvoj Sin umerl,

Tvoji mogočni prošnji se priporočim. Sveta Marija, Mati Božja! ko si bila pri smerti Svojega Sina, ne zapusti tudi mene Tvoji skerbi izročnega otroka ob smerti; skaži se mi ljubeznjivo mater. O žalosti polna Mati! po prebridki žalosti, katero je Tvoje materno serce občutilo, ko je bil Tvoj preljubi Sin po nedolžno na križi umorjen, Te prosim, bodi pri moji smerti, kakor si bila pod križem, ko je Tvoj Sin na njemu umiral. O Marija, tolažnica žalostnih, pomoč bolnikov, pribežališe grešnikov, Mati umirajočih! pomagaj mi v mojem zadnjem boji. Pod Tvojo pomoč pribežim, o sveta Božja porodnica! ne zaverzi mojih zdihljejev v moji zadnji sili, temuč reši me vse nevarnosti. O častitljiva Devica! moja Gospá, moja srednica, moja besednica, moja pomočnica! spravi me s Svojim Sinom, priporoči me Svojemu Sinu, postavi me pred Svojega Sina. Prosi za-me, o sveta Božja porod-

nica! da bom deležen Kristusovih obljub. Vsegamogočni, večni Bog! daj, da bom po Njeni milostljivi prošnji od vsega hudega na telesu, in na duši od večne smerti rešen.

Veliki angelj, sv. Mihael! potegni se za Gospodovo čast; brani me v mojem zadnjem boji, da ob strašni sodbi ne poginem. — Vsi sv. angelji! ki vam je Bog zapovedal, da me varujete po vsih potih; vi, ki vedno gledate Očetovo obličje v nebesih, in ki ste veseli vsacega grešnika, kateri se spokori; vi služni duhovi, ki ste jim, kateri bodo zveličani, v službo poslani, in ki bote hudobne od dobrih ločili; vi, močni duhovi! pomagajte mi iz nevarnosti, pridite mi naproti. Vi angelji Božji! odprite mi vrata pravice.

Sv. Jožef, oče umirajočih! ki si sladko v Gospodu zaspal; ti moj sv. pomočnik, sveti I.! ki si mi bil pri sv. kerstu dan; in vi, moji srečni zveličani bratje, vi, ki

ste že pred menoj šli v nebesa, vi, ki ste tudi v tacih okolišinah terpeli in smert pravičnih umerli, vi, ki se po prestanem boji in terpljenji veselite in zdaj Boga obličje v obličje gledate! prosite za-me, da srečno umerjem, in kmalo v vašo družbo pridem, in z vami milost in ljubezen Božjo hvalim in častim vekomaj.

Zdihljeji k Jezusu.

O moj Jezus! na tem svetu in na unem vse večne čase nič tako ne želim, kakor Tebe ljubiti, in od Tebe ljubljen biti. — O sveti Serafi! kako srečni ste vi, ker imate tako gorečo ljubezen do Boga, prosite ga za-me, da bi ga tudi jaz toliko ljubil, kolikor je mogoče mojemu revnemu sercu, in da bi ga kedaj z vami vred v nebesih večno ljubil. — Potegni me k sebi, o Jezus! s prijetno oblastjo Svoje ljubezni. — Čast in hvala Ti bodi, o Jezus! da si mi tako dolgo

zanašal. — O, da bi Ti jaz mogel Tvojo ljubezen z resnično ljubeznijo poverniti! — O usmiljeni Jezus! ki si iz ljubezni do mene na sv. križi umerl, daj mi gnado, da tudi jaz z gorečo ljubeznijo do Tebe umerjem. — O moj Jezus, stori z menoj, karkoli hočeš; le tega Te prosim, naj bo moja ljubezen do Tebe čezdalje večji. — O moj Jezus! kdaj Te bom začel čez vse, iz vsega serca ljubiti? — O Jezus! daj mi gnado, da Te na tem svetu prav ljubiti začnem, in na unem svetu vso večnost ljubim. — Moj Bog, pomagaj mi Te prav ljubiti! — O Jezus, večna ljubezen! ostani v meni in jaz v Tebi, zdaj in večne čase. Amen. (Sv. Alf. Ligv.)

Za petek.

Molitev h križanemu Zveličarju.

Počešenje terpečega Zveličarja.

1. Bodi češena, o častitljiva glava mojega Gospoda Jezusa Kristusa, pred katero se vse nebeške visokosti tresejo. Oh! kako si s ternjem prebodena, s terstom neusmiljeno tolčena, in kako boleče ranjena! Iz serčnega usmiljenja Te poljubim, in se Ti zahvalim za te za mene prestane muke; in Te prosim, da me bodečega ternja grehov in nepokojne vesti rešiš, da ne padem v maloserčnost ali obupanje.

2. Bodi počešen, o najlepši obraz mojega Gospoda Jezusa Kristusa! oh, kako si razbit, s pljunki oskrunjen in s kervjo pokrit! S priserčnim usmiljenjem Te poljubim in Te hvalim za te bolečine, ktere si za-me prestal, in Te prosim, da mi daš enkrat Svoj presveti častitljivi

obraz v nebesih gledati in se vekomaj veseliti.

3. Bodite počešene, o vé svete rožnate lica mojega Gospoda Jezusa Kristusa, oh, kako grozno ste zdelane in upadene! in vé, usta, slajši kot méd, oh, kako ste otečene in z gorjupim želčem in kisom ogrenjene. S priserčnim usmiljenjem Te poljubim, Te hvalim za te bolečine, ktere si za-me prestal, in Te prosim, daj mi tako nebeško sladkost okusiti, da mi ta svet le grenek bo.

4. Bodite počešene, vé presvete roke mojega Gospoda Jezusa Kristusa; oh, kako strašno ste na sv. križu razpete, ranjene in pribite! Iz priserčnega usmiljenja Te poljubim in Te hvalim zavoljo teh za-me prestanih muk, in Te prosim, da me s temi svojimi rokami objameš in braniš.

5. Bodite počešene, o presvete noge mojega Gospoda Jezusa Kristusa! Oh,

kako strašno ste na sv. križ z žebliji pribite! Iz priserčnega usmiljenja Te poljubim, Te zahvalim zavoljo teh za-me prestanih muk, in Te prosim, da mi odpustiš mojo mlačnost, in kar sem v molitvi in drugih dobrih delih zamudil.

6. Bodi počešeno, presladko serce mojega Gospoda Jezusa Kristusa! Oh, kako neusmiljeno si prebodeno! — Iz serčnega usmiljenja Te poljubim, in Te hvalim zavoljo te za-me prestane rane, in Te prosim, da moje serce z ljubeznijo raniš.

7. Vse le-té muke, in bolečine, ktere si Ti, o Gospod Jezus Kristus, za-me prestal, Ti darujem in Te prosim, da mi vse moje grehe odpustiš, se v moji smertni uri z milostljivimi očmi na-me ozreš, in me obvaruješ vsega zalezovanja vidnih in nevidnih sovražnikov.

Molitev pred bridko martro.

Pri pogledu bridke martre.

Poglej, ali ni Ta Tvoj Bog, ki te je vstvaril! pred katerim se tudi nebeške moči tresejo? Od kod tedaj pride, da ves ranjen na križi visi? „Tvoje pregrehe,“ ti pravi, „so šle čez mojo glavo, in so mi težke kot velika peza postale.“ Saj ti je žal, da si svojemu Bogu take bridkosti naredil? V resnici, spodobi se, da ti je žal. Reci toraj z zgubljenim sinom: „Oče, grešil sem pred nebom in pred Teboj, in nisem več vreden, Tvoj sin imenovan biti.“ Reci z očitnim grešnikom: „Bog, bodi milostljiv meni ubogemu grešniku,“ oh žal mi je, da sem grešil!

Pri pogledu Kristusove glave.

Poglej, kako Jezus na križi Svojo glavo proti tebi oberne, kakor da bi te

poljubiti, in ti reči hotel: Ljubo dete moje! glej, iz same ljubezni do tebe sem jaz v takih bridkosti umrl; toraj se tudi ti ne brani iz ljubezni do mene umreti.“ Res, tako je, moj ljubi! iz ljubezni do tebe je tvoj Zveličar umrl, in toraj tudi ti reci: „O moj Jezus! jaz umerjem iz ljubezni do Tebe, ki si poprej iz ljubezni do mene umrl.“

Pri pogledu razpetih rok.

Poglej, kako Kristus na križi roke čez tebe povzdignjene derži, ker Svojemu nebeškemu Očetu za-te daruje ceno Svoje kervi in vsega Svojega terpljenja. O kako močno nas je vendar naš Zveličar ljubil! Tudi ti ljubi Jezusa iz vsega serca. Reci s svetim Avguštinom: „Oh gorjé času, v katerem nisem Tebe, o Bog! ljubil!“

Pri pogledu svetih nog.

Poglej svete noge, ktere tvoj Zveličar s križa viseti pusti, namreč zato, da bi jih ti kakor Magdalena z bridkimi solzami pomočil. Tudi pusti Svoje noge s križa viseti, nas učiti, kako moramo s tega sveta proti nebesom hoditi: namreč Kristus je mogel terpeti, in je še le tako v Svojo čast prišel. O tako zastonj upamo, ako brez terpljenja v nebesa priti mislimo. Reci tedaj s sv. Bonaventurom: „O Gospod! jaz nočem biti brez ran, ko Tebe vidim ranjenega.“

Pri pogledu odperte sv. strani.

Poglej s sulico odperto in prebodeno stran Kristusovo: Glej, ogenj Kristusove ljubezni do nas je bil tolik, da ni mogel več zapert ostati. V to pribežališe, v stran našega Odrešenika hočemo toraj pribežati, in se v njej skriti, in gotovo bomo vsega zalezovanja hudega sovražnika oteti.

Za soboto.

Zdihljeji k Jezusu.

Preljubi moj Jezus! nikar ne pri-
pusti, da bi bil jaz kdaj od Tebe od-
ločen. — O Jezus! Tvoj želim biti in
ostati zdaj in vekomaj. — O moj Jezus!
v Tebe verujem, v Tebe upam, Tebe čez
vse ljubim, Tebi se popolnoma dam. —
O Jezus! stori, da Te bomo vsi prav
spoznali in prav ljubili! — O serce Je-
zusovo! bodi in ostani edini gospodar
mojega serca. — O Jezus! kdaj bom
pred Tvoje ljubeznjivo obličje prišel? —
O moj Bog! iz ljubezni do Tvojega Sina
Jezusa mi daj veliko in gorečo ljubezen
do najsvetejšega zakramenta presvetega
rešnjega Telesa. — O moj Jezus, moj
Bog in moj Gospod! Ti mene neskončno
ljubiš, in tudi jaz želim Tebe neskončno
vse večne čase ljubiti. — O moj Jezus!
Ti si moja edina ljubezen in vse veselje

mojega serca. — Kdo me bo mogel ločiti od ljubezni do Jezusa Kristusa? — O Jezus, Tebi živim! o Jezus, Tebi umerjem! o Jezus, Tvoj želim biti v življenji in smerti in vso večnost! Amen. (Sv. Alf. Ligv.)

Molitev k Materi Božji za srečno smert.

Serčno želim, da bi v mojih bridkosti in zemlja za-me prosila; zato se za Bogom k Tebi obrnem, prečista Devica Marija in Mati Božja! Ti si milosti polna! Gospod je s Teboj, Ti tolažnica žalostnih, pribežališe grešnikov, besednica umirajočih. Mati Božja! obrni Svoje milostljive oči na-me ubozega grešnika, in usliši mojo prošnjo. Tudi jaz sem tistim otrokom prištet, ki Ti jih je moj umirajoči Odrešenik izročil. Prosim Te s serčnim zaupanjem; ne zaverzi moje prošnje v moji neznani nadlogi in pokaži, da si moja mati! Sprosi mi pri Bogu

gnado, da ohranim živo vero, in serčnosti ne zgubim zavoljo svojih grehov, da me upanje vstajenja mesa v bridkosti podpira in da me goreča ljubezen Božja ob smertni uri razveseluje. Prosi Boga za-me, da mi milost dodeli, v boleznih poterpežljivemu, krotkemu in v Njegovo sv. voljo popolnoma vdanemu biti. In pokaži mi po tem revnem življenji Jezusa, kateri z Bogom Očetom in svetim Duhom živi in kraljuje vekomaj. Amen.

Molitev k svetemu Jožefu za srečno smert.

Po pravici je bila Tvoja smert, o sv. Jožef! srečna, ker je bilo Tvoje življenje vse čisto in brez madeža. Zavoljo svojih mnogih grehov zaslužim sicer nesrečno umreti, ali, če mi Ti pomagaš, gotovo ne bom nesrečno umerl. Saj si bil Tistega varh in rednik, kateri bo mene sodil; Jezus me tedaj ne bo pogubil, če

le Ti za-me prosiš. Zatoraj Te izvolim za svojega varha in pomočnika. Dasi-ravno te milosti nisem vreden, me vzemi vendar za Svojega služabnika, in varuj me zavoljo ljubezni, ki jo do Jezusa in Marije imaš. Sprosi mi od Boga zdaj v boleznih pomoč, da voljno terpim in se popolnoma v Božjo voljo vdam. Posebno Te pa še za svojo zadnjo uro prosim. Ne zapusti me takrat, pomagaj mi, in sprejmi mojo dušo, kadar se bo od telesa ločila, z Jezusom in Marijo v večno veselje, saj Te bom zato vekomaj hvalil in s tabo združen Boga na vse večne čase častil. Amen.

Tretje, še krajše molitve bolnikove za vse dni v tednu, ali tretja sedemdnevica.

Za nedeljo.

Djanje ljubezni.

O moj Bog! ljubim Te iz vsega serca, iz vse duše, iz vse moči, bolj kakor vse druge reči. Ti si sam na sebi največi dobrota. Kdo bi Te ne ljubil, o Gospod! ker si nas Ti pred ljubil. S tolikimi dobrotami si nas obdaroval, preden smo Te še prositi zamogli. Iz ljubezni do Tebe hočem vse voljno terpeti, iz ljubezni do Tebe hočem tudi umreti, iz ljubezni do Tebe hočem pa tudi svojega bližnjega kakor sam sebe ljubiti, tudi sovražnike hočem ljubiti, zato ker si mi Ti ukazal, jih za ljubo imeti. V Tvoji ljubezni želim živeti in umreti!

Sv. apostelj Pavel vpraša, rekoč: „Kdo nas bo od Kristusove ljubezni ločil?“ in pravi, da ga ni v stanu nobena reč od ljubezni Božje ločiti. Tudi jaz, o Bog! Ti hočem biti stanoviten v Tvoji ljubezni, in terdno obljubim, da s Tvojo milostjo me ne bodo ne terpljenje, ne bolezen, ne strah pred smertjo, ne težave, ne smertne bridkosti odvernile od Tvoje ljubezni, ampak z Jezusom hočem stanovitno sklenjen biti. To so moje želje, o Gospod! daj mi milost jih tudi v djanju spolniti.

Djanje upanja odpušanja grehov.

Moje serce se na-Te zanese, o Jezus! ker mi rana Tvojega preljubeznjivega Serca pravi, da ne smem obupati. V njeno globočino denem vso versto in težo svojih grehov in zanikernost. Vanjo utopim dušo in serce. V to globočino Tvojega usmiljenja položim in Ti darujem vse

svoje terpljenje. Zročim Ti vanjo vse bridkosti in težave svoje bolezni. Terdno upanje v Tvojo neskončno dobroto in milost me sili svoje oči zanesljivo k Tebi povzdigniti in pomoči prositi. Zakaj kam se hočem drugam obrniti? Kje hočem tolažbe v svojih velikih težavah iskati? K Tebi, o križani Jezus! se obrnem, in Te ponižno prosim, potolaži me s Svojo sveto milostjo v mojih bridkostih. Usmili se me. V Tebe, o Gospod! terdno zaupam.

Molitev h križanemu Jezusu za srečno smert.

O usmiljeni Jezus! Ti nas vse k Sebi kličeš, rekoč: Pridite k meni vsi, kateri ste z nadlogami in težavami obloženi, jaz vas bom poživil, in mir vašim dušam dal. Glej, zdaj k Tebi pritečem, in le pri Tebi pomoči išem. Z velikimi nadlogami in terpljenjem sem obložen,

od vsih zapušen, ni ga več za-me tolažila na svetu, kakor sam Ti, moj Zveličar! Usmili se me, potolaži in poterdi mojo žalostno dušo, ker bliža se konec mojega življenja, in po tem revnem življenji vzemi me k Sebi v večno, srečno stanovanje med število izvoljenih svetnikov. Amen.

Za ponedeljek.

Djanje ljubezni.

Ljubim Boga Očeta, ker je on mene toliko ljubil, da je Svojega edinorojenega Sina v zveličanje moje duše na svet poslal. Ljubim Jezusa Kristusa Svojega Zveličarja, ker me je on do smerti, in sicer do smerti križa ljubil. Ljubim tudi sv. Duha, ker mi je v sv. zakramentih brezštevilih milost dodelil. Ljubim tudi vse ljudi, ker vsi smo otroci ravno tistega Očeta v nebesih, vsi smo bratje v Jezusu Kristusu.

O moj Bog! ljubim Te iz vsega svojega serca, iz vse svoje duše, iz vse svoje misli, ljubim Te čez vse. O da bi Te zamogel ljubiti, kakor Te ljubijo vsi angelji in svetniki v nebesih in vsi pravični na zemlji! Z njih gorečo ljubeznijo sklenem svojo merzlo in nepopolnoma ljubezen. Oh! zakaj sem Te vendar tako pozno začel ljubiti, ker si me Ti ljubil, preden sem na svet prišel.

Djanje upanja odpušanja grehov.

Upam zadobiti odpušenje grehov, in milostljivo sodbo doseči, ker nebeški Oče je sodbo Svojemu Sinu izročil. V Jezusa terdno upam, in se terdno na njegovo neskončno milost zanesem. On, usmiljeni Jezus, me bo sodil, kateri je na svet prišel, grešnike klicat in iskat; On, dobri pastir, kateri zgubljeno ovčico skerbno iše, in kadar jo najde, jo na ramo zadene, in k svoji čedi nese, in

reče svojim prijateljem: Veselite se z mano, ker sem zgubljeno ovčico zopet našel. Ravno tisti Jezus me bo sodil, kateri je za naše grehe svojo drago kri prelil, in na križi umerl. Saj on vidi moje kesanje; upam, da me ne bo zavergel vekomaj.

Molitev k Jezusu Kristusu za srečno smert.

„Volja nebeškega Očeta je, da slednji, kateri v Jezusa veruje, večno življenje ima, in Jezus ga bo poslednji dan k večnemu življenju obudil.“ Jan. 6. — O Jezus! glej, saj sem tudi jaz med tistimi, ktere je Tebi nebeški Oče izročil. Saj si tudi za-me umerl, in se nebeškemu Očetu v odpušenje mojih grehov na križi daroval. Zato upam, da ne bom pogubljen, ampak, da me boš Ti, o Jezus! na sodnji dan k večnemu življenju obudil. Hvala Ti bodi, o Gospod! za tako veselo upanje. Amen.

Za torek.

Djanje ljubezni.

Moj Bog, moja neskončna dobrota, vreden neskončne ljubezni, ljubim Te čez vse, ljubim Te iz vsega serca. — Moj Bog, nisem vreden Te ljubiti, ker sem Te žalil; ali zavoljo Jezusa dodeli mi milost, Te ljubiti. — Moj Jezus! iz ljubezni do Tebe hočem terpeti in umreti, ker si tudi Ti iz ljubezni do mene terpel in umerl. — Stori z menoj, kar Ti dopade, o Gospod, le sreče mi ne odreci, Te ljubiti. — O kako želim skoraj v nebesa priti, da bi Te tam vekomaj in iz vseh moči ljubiti zamogel! — Moj Bog, ne verzi me v pekel, kakor zaslužim; tam bi Te sovražil, ali nočem Te sovražiti; zakaj nikdar mi nisi nič hudega storil, da bi Te sovražiti mogel. — Obsodi me, kamor hočeš, o Gospod, srečen sem zadosti, če Te le ljubim. —

Hočem terpeti, kolikor Tebi dopade, hočem tudi umreti, da Tebi dopadem. — Moj Jezus, skleni me Seboj, in ne pusti, da bi se kdaj od Tebe ločil. — O moj Bog, vzemi me za Svojega otroka, preden umerjem. — Kdaj bom že reči zamogel: Zdaj Te več zgubiti ne morem, moj Bog?

Djanje žalosti.

O usmiljeni nebeški Oče! te milosti Te prosim: da mojo dušo vsih grehov očistiš, ker jih iz serca obžalujem. Zbriši, o Gospod! tudi vse kazni, ktere sem s svojimi hudobijami zaslužil. Drugači ne morem zdaj za svoje pregrehe zadostiti, kakor če Ti, o Bog! moje bridkosti, težave in smert, kakor Tebi dopadljiv dar sprejmeš. V zadostenje svojih grehov tedaj darujem vse svoje terpljenje, ktero z Jezusovim terpljenjem sklenem.

Molitev k Jezusu Kristusu za srečno smert.

Dobrotljivi Jezus! Ti si vselej revnim z nadlogami obloženim rad pomagal; ljubeznjivo si grešnike sprejemal, in jim grehe odpušal, kateri so Te z zaupanjem prosili. Vsakega si potolažil, in mu pomagal, kdor Te je pomoči prosil. Poglej z milostljivim očesom na-me ubozega grešnika v težavah utopljenega, ves skesan Te ponižno prosim, potolaži mojo dušo, daj mi milost, da zdaj vse voljno preterpim, kar mi pošlješ težavnega; vzemi me pa tudi k Sebi, kadar končam to posvetno potovanje, in sklenem to žalostno časno življenje, kjer je vedno vojskovanje. Vzemi me k Sebi, o Jezus! da bom videl Tvojo čast, in Te vekomaj častil in hvalil. Amen.

Za sredo.

Djanje ljubezni.

Moj Bog, moja najvikši dobrota, oh, ko bi Te bil saj zmeraj ljubil! — Moj Bog, obžalujem čas, v katerem Te nisem ljubil! — Kako sem zamogel vendar tako dolgo živeti, brez Tvoje svete ljubezni? — In kako si me, o moj Bog, toliko časa terpeti zamogel? — Zahvalim Te, moj Bog, za Tvoje tako veliko poterpljenje. — Od zdaj naprej Te hočem vedno ljubiti. — Pripravljen sem raji umreti, kakor jenjati Te ljubiti. — Vzemi mi raji življenje, o moj Bog, kakor da bi dopustil, da bi jenjal, Te ljubiti. — Milost, za katero prosim, je, Te vedno ljubiti. — Če Tvojo ljubezen imam, imam vse. — Čast bodi Bogu Očetu itd.

Želim, o moj Bog, da bi Te vsi ljudje ljubili. — Kako srečen bi bil, ko bi zamogel svojo kri preliteri zato, da bi

Te vsi ljudje ljubili. — Kteri Tebe ne ljubijo, so slepi. — Razsvetli jih vendar, o moj Bog, vse take! — Tebe ne ljubiti, o moja največi dobrota, je edina nesreča. — O moj Bog, nočem številu tistih revnih slepcev prištet biti, kteri Te ne ljubijo. — Ti, o moj Bog, si moje veselje, in moja edina dobrota. — Ves in za vselej hočem Tvoj biti. — Kdo bi me zamogel kdaj od Tvoje svete ljubezni ločiti? — Pridite sem stvari, pridite vé vse, ljubiti mojega Boga. — Čast bodi Bogu, Očetu itd.

Djanje žalosti.

Sv. Terezija pravi: „O kako mi je žal, moj Gospod in moj Bog, da Ti nisem zmiraj zvesta ostala! Dušo, ktero si tako milostljivo pogubljenja odrešil, ktero si za svoje prebivališe izvolil, kako čisto in brezmadežno bi jo bila mogla ohraniti! Bolj še iz dolžne časti do Tebe

kot zavoljo svojega zveličanja bi bila mogla to storiti. Pa če pomislim, kako sem se v tem pregrešila, me obide bridka žalost, in spoznam, kako sem se le jaz sama zadolžila z vso svojo nezvestobo, ker si me Ti, o Gospod! že z mladega k Sebi vlekel, kakor si koli mogel, in so me moji stariši skerbno z ukom in zgledom k dobremu napeljevali.“

Molitev k Jezusu Kristusu za srečno smert.

O križani Jezus, moj Zveličar, moj Odrešenik! ker si Ti za nas grozne muke in strašne bolečine preterpel; ker si zgolj iz ljubezni do nas iz nebes na zemljo prišel, vse človeške slabosti na-se vzel, in na križi za nas do zadnje kaplje Svojo drago kri prelil, da si nas odrešil, poglej milostljivo na-me ubozega grešnika, in usmili se me. Velike bridkosti me prehajajo, težave in bolečine vedno rastejo,

bliža se moja zadnja ura. Ne zapusti me, o Jezus! varuj me v nevarnih skušnjavah, in brani me pred hudim sovražnikom. O križani Jezus! stori me deležnega Svojega zasluženja, Svoje za-me prelite kervi. O moj Zveličar! Tvoje smertne bridkosti, Tvoje terpljenje, Tvoja grenka smert na križi bodi meni v odpušenje grehov. Tvoja žalost naj zbriše moje hudobije. Za vsih Tvojih presvetih ran voljo Te prosim, dodeli mi srečno zadnjo uro, in po tem revnem življenji daj mi večno zveličanje. Amen.

Za četertek.

Djanje ljubezni.

Moj Bog, tisuč serc želim imeti, da bi Te ljubil. — Serca vsih ljudi želim imeti, da bi Te z njimi ljubiti zamogel. — Veselilo bi me, ko bi bilo več svetov, kateri bi Te vsi ljubili. — Kako srečen bi bil, ko bi Te s serci vsih pametnih

stvari ljubiti zamogel. — To zaslužiš, o moj Bog. — Moje serce je prerevno in premerzlo, da bi Te ljubilo. — O strašna merzlota ljudi v ljubezni do svoje največi dobrote! — O slepota posvetnih ljudi, kateri prave ljubezni celó ne poznajo. — Srečni vi nebeščani, kateri jo poznate in ljubite. — O srečni, kateri Boga ljubiti morejo! — Čast bodi Bogu Očetu itd.

Djanje žalosti.

S svetim Avguštinom tako molimo: „Prosim Te, o najmilostljivši Bog Oče! daj skesano serce in potoke solzá, da zavoljo ran svoje duše noč in dan pre-jokam, dokler je še prijetni čas in dnevi zveličanja, da ne pridejo moje mnoge hudobije in moji brezštevilni grehi, ki so še skriti, tisti dan, ko bo prišel Tvoj Sin sodit žive in mertve, pred obličje angeljev in velikih angeljev, svetih očakov

in prerokov in vsih pravičnih. Usmili se me, o Gospod, usmili se me, ne pogubi me z mojimi grehi, krivicami, zadolženjem in zamudami, Ti, ki nočeš smerti grešnika, temuč da se spokori in živi. Usmili se me, ne prihranuj mojih prestopkov za kaznovanje v prihodnjem življenji, za kaznovanje v peklu, za tisto strašno sodbo, temuč v pričujočem življenji me tepi, kakor, in kolikor ojestro Ti dopade. Glej! v Tvoji roki sem, stori z mano, kar Ti dopade.“

Molitev k Jezusu Kristusu za srečno smert.

Dodeli mi milost, o usmiljeni Jezus! da iz ljubezni do Tebe umerjem. Tebi izročim zdaj vse svoje bolečine, bridkosti in težave, ki jih terpim. Vso svojo bolezen Tebi v čast obernem, Tebi darujem. V Tvoje roke, o Jezus! izročim svojo dušo. Operi me s Svojo sveto za-me

prelito kervijo, in stori me vrednega večnega življenja. O Jezus! nikar se ne mudi, hiti mi pomagat, zdaj, ko Tvoje pomoči najbolj potrebujem. Usliši o Jezus! moje zdihovanje, in daj mi milost, da kadar pride moja zadnja ura, srečno v Tvoji ljubezni, v Tvoji prijaznosti sklenem svoje življenje in dosežem večno zveličanje. Amen.

Za petek.

Djanje ljubezni.

Kdaj, o moj Bog, kdaj bom ves unet ljubezni do Tebe? — O kako srečen bi bil ta stan za-me! — Vendar, ker Te jaz po vrednosti ljubiti ne morem, me to veseli, da Te saj toliko drugih iz vsega serca ljubi. — Posebno me veseli, da Te angelji in svetniki v nebesih ljubijo. — Svoje revno serce sklenem z njihovimi gorečimi serci. — Zlasti pa želim, da bi Te ravno tako ljubiti za-

mogel, kakor so Te tisti svetniki ljubili, kateri so bili najbolj goreče ljubezni do Tebe uneti. — Ko bi vendar tako ljubezen do Tebe imel, kakoršno je imela sveta Marija Magdalena, sveta Katarina Senenska in sv. Terezija! — Ali ko bi Te zamogel tako ljubiti, kakor sv. Avguštin, sv. Dominik, sv. Frančišek Ksaverij, sveti Filip Neri, in sv. Alojzij! — Ali kakor so Te sveti aposteljni ljubili, posebno sv. Peter, sv. Pavel, in „učenec, kterega si Ti ljubil!“ — Ali zadnjič, kakor Te je Tvoj rednik sv. Jožef ljubil. — Čast bodi Bogu Očetu itd.

Molitev k Jezusu Kristusu za srečno smert.

O križani Jezus! nikar me ne zapusti. — Kakor si na križi Svojim sovražnikom odpustil, in zanje molil: tako odpusti tudi meni moje grehe, in prosi za mene ubozega grešnika mojega ne

beškega Očeta. O moj Zveličar! kako ljubeznjivo si skesanemu razbojniku na križi rekel vesele besede: Še danes boš z menoj v raji. Poglej milostivo tudi na-me, ker v veliki bridkosti k Tebi zdihujem, usmili se in reci tudi meni, kadar se bo konec mojega življenja približal: Še danes boš z menoj v raji. O Jezus! kadar umerjem, sprejmi mojo dušo. Jezus! Tvoj sem živ in mertev.

Molitev sv. Bernarda k Jezusu Kristusu za srečno smert.

O dobrotljivi Jezus, o najljubeznivši Jezus, o presladki Jezus, o Jezus, Sin Device Marije, poln dobrote in usmiljenja; po Svoji veliki milosti, usmili se me v moji poslednji potrebi.

O najmilostivši Jezus, zavoljo Svoje drage kervi, katero si za nas prelil, Te prosim, zbriši vse moje grehe, in ne oberni Svojega milega obličja od mene,

ker Te odpušenja prosim, in Tvoje sveto ime na pomoč kličem!

O ime Jezusovo, sladko ime; o ime Jezusovo, sladkosti polno ime; o ime Jezusovo, moč dajavno ime! Zakaj, kaj drugega pomeni Jezus, kot Zveličar? Zavoljo Svojega svetega imena bodi mi tedaj Jezus, in zveličaj me, ne pripusti, da bi bil vekomaj pogubljen, ker si me zato vstvaril, da bi me vekomaj zveličal.

O najdobrotljivši Jezus, usmili se me zdaj, ko je še čas usmiljenja, in ne zaverzi me takrat, ko me boš sodil. Zakaj, kaj mi pomaga Tvoja kri, če bom mogel iti v večni ogenj! Saj Te mertvi ne bodo častili, o Jezus, kakor tudi tisti ne, kateri bodo od Tebe vekomaj zaverženi. O najljubeznjivši Jezus, o neskončno zaželeni Jezus, o najmilostljivši Jezus, usmili se me!

O Jezus, moj Zveličar, štej me med Svoje izvoljene. O Jezus, zveličanje teh,

kteri v Tebe verujejo; o Jezus, tolažba teh, kteri k Tebi pribežé; o Jezus, sladko odpušenje naših grehov, zveličaj me!

O Jezus, sin Device Marije! vlij v mojo dušo živo vero, terdno zaupanje, gorečo ljubezen do Tebe, da bom s Tabo, o Jezus, sklenjen živel, s Tabo sklenjen umerl, in Tvoj ostal v življenji in v smerti. Amen.

Za soboto.

Djanje ljubezni.

Želim te ljubiti, o moj Bog, s tisto ljubeznijo, s katero Te je najčistejši Devica Marija na zemlji ljubila. — Posebno kakor Te je takrat ljubila, kadar je Tvojega Božjega Sina v svojem deviškem telesu spočela, kadar ga je rodila, kadar ga je dojila, in kadar ga je umirati videla. — Kakor Te zdaj ljubi, in Te bo vekomaj v nebesih ljubila. — Pa tudi to bi ne bilo še zadosti, o neskončna dobrota!

da bi Te tako ljubil, kakor zaslužiš. — Dalje, ko bi Te tako ljubiti zamogel, kakor Te je Božja Beseda Jezus Kristus ljubil, kadar je človek postal. — Kakor Te je ljubil pri svojem rojstvu. — Kakor Te je pri Svoji smerti na križu ljubil. — Kakor Te še vedno v tabernakeljnih ljubi, kjer pod podobo kruha skrit prebiva. — Kakor Te ljubi, in Te bo ve-
komaj v nebesih ljubil. — Zadnjič, o moj Bog, bi Te rad tako ljubil, kakor se Sam ljubiš; ker je pa to nemogoče, stori po Svoji neskončni milosti, da Te tako močno ljubim, kolikor zamorem in tako močno, kakor Ti hočeš. — Čast bodi Bogu Očetu itd.

Djanje žalosti.

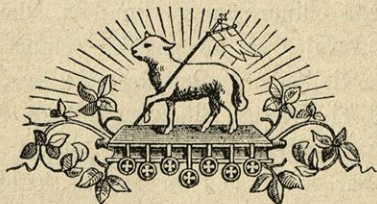
S sv. Avguštinom tako molim: Daj mi po svoji ljubezni in dobroti, o Gospod! to milost, da se pred smertjo čisto in popolnoma vsih svojih grehov skesam

in jih obžalujem, ki sem jih storil od zibeli sem in od svojih mladih nog z mislimi, besedami in djanjem, in izžgi madeže mojih grehov čisto in popolnoma na tisti način, ki Tebi dopade, in po tistem redu, ki Tebi dopade. Ti veš vse, Ti zamoreš vse. Po Tvoji vsegamogočni in ljubezni polni dobroti, s katero krivične opravičuješ, Te prosim, daj, da imam tisti strašni dan, ko boš prišel sodit žive in mertve, vedno pred očmi, da vsaki dan bridke solze točim nad svojimi grehi, da tisto strašno uro usmiljenje najdem pred Tvojim obličjem, in vidim Tvoje obličje v vsi radosti in v vsem veselju, postavljen na Tvojo desnico z vsemi svetniki po Tvoji milosti in dobroti.

Molitev k Materi Božji za srečno smert.

O usmiljena mati Marija! bodi moja besednica, moja pomočnica. Govori za-me pri Svojem ljubeznjivem Sinu Jezusu

Kristusu. — Izprosi mi milostljivo sodbo, glej, Tvoj otrok sem. — Prosi za-me in pomagaj mi v zadnji uri, da ne bo pogubljena moja duša, za katero je Tvoj Sin Jezus Kristus na križi umerl. Izprosi mi srečno smert, in po smerti večno zveličanje. Amen.

PETI RAZDELEK.

Djanja k zveličanju potrebnih čednost.

1. Djanje vere.

(Zato služi molitev: apostoljska vera; in molitev: djanje vere glej stran 354.)

Dalje tudi naslednje molitve:

„Bog je svet tako ljubil, da je dal Svojega edinorojenega Sinu, da, kdorkoli vanj veruje, se ne pogubi, temuč ima večno življenje.“ „Da, Gospod! verujem, da si Ti Kristus, Sin živega Boga, ki si na svet prišel,“ verujem in terdim tudi vse, kar si Ti učil in kar sv. katoliška cerkev verovati zapoveduje. Ta vera me tolaži v moji bridkosti, in me močnega stori v terpljenji.

„Kdor v Sina (Božjega) veruje, ima večno življenje.“ Gospod! verujem v Te, verujem tudi, da je duša neumerjoča, in

da bomo sodnji dan vsi ljudje od smerti vstali. Če bo ravno po smerti moje telo červom za jed v černo zemljo djano, vendar ne bo vedno v zemlji ostalo, ampak ravno tisti Jezus, kateri je mertvega Lazarja k življenju obudil, bo tudi mene od smerti obudil, in mi lepši, njegovemu enako telo dal. To me tolaži, in mi strah pred smertjo odganja.

2. Djanje upanja.

(Zato služi molitev: djanje upanja glej stran 355.)

Tudi naslednji zdihljej:

Dobrotljivi Jezus! skri me v Svoje svete rane. — Tvoje rane so moje zasluženje (sv. Bonavent.) — Jezus! ne boš mi odrekel odpušenja, ki se nisi branil za-me umreti. — Nisi me zapustil, ko sem jaz Tebe zapustil; gotovo me tudi zdaj ne boš zaverigel, ko Te išem. — O Jezus! v Tvoje sv. rane pribežim. —

O Jezus! v Tvojih sv. ranah bom mirno počival. — O terpljenje Jezusovo, ti si moje upanje; o rane Jezusove, vé ste moje upanje; o kri Jezusova, ti si moje upanje; o smert Jezusova, ti si moje upanje.

O presladki Jezus! nikar ne glej, kaj sem jaz proti Tebi, ampak glej, kaj si Ti za-me storil. — Spomni se, da sem ena izmed Tvojih ovac, za ktere si umerl. — Moja duša je Tvoja, ker si jo s Svojo kervijo odkupil, nikar je ne zapusti. — Poljubim tiste noge, ktere so nas na svetu iskale, in se tolikanj za nas trudile, in rečem: O mili Jezus, objamem in poljubim Tvoje sv. noge, kakor jih je Marija Magdalena objela! reci tudi moji duši: veliko ji je odpušenega, ker je veliko ljubila. — Marija, usmili se me, prosi Boga za-me! — Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! — Pribežališe grešnikov! prosi Boga za-me.

— Pod Tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica. — Sveta Marija, Mati Božja, prosi za nas grešnike zdaj in na našo smertno uro. Amen.

3. Djanje ljubezni.

(Zato služi molitev: djanje ljubezni glej str. 356.)

4. Djanje kesanja.

(Zato služi molitev: Čeznatorni popolni kes glej stran 357.)

Tudi naslednja molitev:

S skesanim srcem zdihujem k Tebi, o usmiljeni Jezus! in Te ponižno prosim odpušenja vsih svojih grehov. Prosim milosti, preden stopim pred Tvojo sodbo. Ne pusti, da bi bila pogubljena moja duša, ktero si s Svojo drago kervijo na križi odkupil. Očitni grešnici si grehe odpustil, ker jih je objokovala. Desnemu hudodelniku na križi si milost dodelil,

ker je svoje krivice spoznal; saj tudi jaz spoznam in objokujem svoje pregrehe. Usmili se me, in odpusti mi moje grehe. Na Tvoje usmiljenje se terdno zanesem. Tudi terdno sklenem, če še ozdravim, nič več ne grešiti. Vse hočem poravnati, krivično blago poverniti, pohujšanje popraviti, dobro ime bližnjemu nazaj dati, razžalnikom iz serca odpustiti. Ne zaverzi mojega zdihovanja, o Gospod! Oveseli mojo dušo s Svojo sv. milostjo, da Te bom vekomaj častil in hvalil. Amen.

5. Djanje zahvale in molitve.

Zahvalim Te, nebeški Oče! da si me iz nič po Svoji podobi vstvaril, in da si ves čas mojega življenja po očetovo za-me skerbela. Odpusti mi pa tudi, ker sem Ti bil velikokrat nehvaležen, in sem Tvoje dobrote v Tvoje razžaljenje obračal. — Zahvalim tudi za terpljenje, s katerim si me obiskal, če je ravno težavno in

zoperno za truplo, je pa dobro in koristno za dušo. Prizanesi mi, o Gospod! da nisem Tvoje ljubezni v terpljenju vselej prav spoznal, da sem bil žalosten in še nevoljen.

Zahvalim se Ti, o predobrotljivi Sin Božji! da si me s Svojim terpljenjem in s Svojo smertjo na križi večnega pogubljenja rešil. Zahvalim Te pa tudi, da si toliko poterpljenje z mano imel. Zakaj bil sem zgubljena ovčica, pa Ti, o dobri Pastir, si tako dolgo za mano hodil in me klical, da si me nazaj dobil. Tvoje usmiljenje, o Gospod, bom hvalil in prepeval vekomaj!

Zahvalim se Tebi, o sveti Duh! da me nisi le pri svetem kerstu, ampak tudi v zakramentu svete pokore tolikokrat grehov očistil, mi svojo sveto milost dodelil in me za večno življenje posvetil. Zahvalim tudi za vse milosti, ki sem jih pri prejemanju drugih svetih zakramentov

prejel. Prizanesi mi, o sveti Duh! ker sem Tvoje darove tolikokrat po nemarnem zapravljajal.

Zahvalim, o Bog! za veliko srečo, da sem v pravi veri, ktera me zdaj v terpljenju najbolj tolaži. Prizanesi mi, o Gospod, ker nisem vselej po naukih svete vere živel!

Zahvalim se Ti, o Bog! da si mi posebnega angelja varha v mojo službo, brambo in varstvo milostljivo dal. Prizanesi mi pa, o Gospod, ker sem bil svojemu zvestemu angelju varhu tolikokrat nepokoren.

Zahvalim se Ti, o Bog! da me nisi v mojih brezštevilnih grehah in hudobijah nagle smerti s tega sveta poklical, ampak si mi dal milostljivo čas, se pred smertjo spokoriti. Pogled zdaj moje ske-sano in ponižno serce, in odpusti mi vse moje grehe. Ne pripusti, da bi bilo Tvoje terpljenje, Tvoja smert in Tvoja

prelita kri nad mano zgubljena! Usliši moje zdihovalje, o Gospod!

V zahvalo za vse prejete dobrote in v zadostenje svojih grehov Ti darujem svoje življenje, terpljenje in smert. Sprejmi milostljivo, o Bog, ta dar. Tega Te prosim po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

6. Djanje izročnja v Božjo voljo.

Gospod, tukaj sem; stori z menoj, kakor Ti dopade. — Tvoja volja naj se zgodi vsaki čas; hočem vse, kar Ti hočeš. — Hočem toliko terpeti, kolikor Ti hočeš, hočem umreti, kadar Ti hočeš. — V Tvoje roke izročim svojo dušo in svoje telo, življenje in smert. — Tvoja volja naj se zgodi. — Ti si mi življenje dal, Ti mi ga zamoreš vzeti. — Tvoje sveto ime naj bo češeno! — Ne kakor jaz hočem, ampak kakor Ti hočeš, naj se zgodi. — Moj Bog, pripravljen sem, ločiti

se od tod, če Ti hočeš; — pripravljen sem zapustiti vse, da Tebi dopadem; — želim se v večnost podati, da Tebe gledam, — in Tvoje veličastvo in usmiljenje hvalim vekomaj. — Zmeraj Te bom častil, če me tolažiš ali ne, če mi življenje vzameš ali ne. — Presveta volja Božja naj se vselej nad mano zgodi. — Gospod, več si Ti za-me preterpel, kakor jaz za Te terpim; Ti si bil nedolžen, jaz grešnik. — Večni Bog, glej, svoje terpljenje sklenem z Jezusovim terpljenjem, svojo smert z Jezusovo smertjo, in Ti jo darujem. — Naj se zgodi v vseh rečeh, naj bo hvaljena in češena najpravičniji, najvikši in najljubeznjivši volja Božja.

7. Djanje hrepenenja po Bogu.

O srečna ura, ki se mi približuješ, o kateri pojdem iz tega revnega sveta v hišo svojega Gospoda. — Veseli se duša moja! ker tvoje rešenje iz bridkost in

nadlog je že blizo. — Ne bo mi težko se ločiti od svojih ljudi, od prijateljev, znancev, saj grem k svojemu ljubemu Očetu v nebesa, v veselo družbo služabnikov Božjih; — saj imam veselo upanje, z vsemi, ki so mi ljubi in dragi, v unem življenju skupaj priti, in z njimi vekomaj združen ostati. — Zavaljo Boga voljno vse zapustim, vsega časnega se rad znebim, da le Kristusa v večno plačilo dobim. — S Teboj, o dobrotljivi Jezus! želim večno združen ostati, nobena reč naj me več od Tebe ne loči. — Kaj imam na svetu še stanovitnega, kakor Tebe, moj Odrešenik, moje edino zaupanje! — O srečna dežela! kdaj te bom gledal, tebe, kjer moj Bog v Svoji lepoti prebiva! — Kdaj Te bom videl, o Bog, neskončna lepota, in Te vekomaj vžival! — Kdaj, o moj Jezus, Te bom videti zamogel, brez strahu, Te zgubiti! — O kako se veselim, vse zgubiti, da bom Tebe, moj

Bog, zadobil. — Ne želim družega, kakor Tebe, o neskončna lepota! — Tam Te bom zmeraj ljubil, tam me boš zmeraj ljubil, o Bog, moja ljubezen, moje vse! — Tam, o moj Jezus, bom Tvoje svete rane poljuboval, ktere si za-me prejel. — O Marija, kdaj se bom znašel pri nogah tiste matere, ktera me je toliko ljubila, in mi toliko pomagala! — Češena si Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena. — K Tebi vpijem zapušeni Evin otrok, iz te doline solz. — Oh, oberni tedaj, naša pomočnica! Svoje milostive oči v me; in po tem revnem življenji pokaži mi Jezusa, blaženi sad Svojega telesa: o milostiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

Molitve iz sv. psalmov, ki se bolnikom beró zarad vaje v mnogoterih čednostih.

Prošnja za Božjo pomoč.

„Gospod! ne svari me v Svojem serdu, in v Svoji jezi me ne tepi. — Usmili se me, o Gospod! omagujem; ozdravi me, o Gospod! moje kosti se tresejo. — Grozno trepeče moja duša, in Ti, o Gospod! kako dolgo mi odlašáš pomagati? — Da sem utrujen, zdihujem; vso noč svojo posteljo močim, s solzami močim svoje ležiše.“

„Groza pred smertjo me obhaja, obilnost mojih pregreh me straši. Strah pred peklom me spreletuje, mertvaške vezi že pred menoj ležé. — V teh svojih težavah v Gospoda kličem, in k svojemu Bogu zdihujem. — Podeli mi, o Gospod! Svojo močno brambo, in s Svojo desnico me opiraj.“

„Moj Bog, moj Bog! ozri se v mé; zakaj si me zapustil? Zavoljo svojih grehov ne najdem pomoči. — Moj Bog! po dnevu kličem, pa se mi ne oglasiš; po noči, pa ni ga za-me pokoja. — Ne umikaj se mi; zakaj smertna težava je blizo, pomočnika pa ni. — Gospod, Ti moja moč, oh nikar ne bodi deleč od mene, pridi mi kmalo na pomoč!“

„Reši me vsih mojih pregeh: omagujem pod Tvojo močno roko, ki me tepe. — Zavoljo moje krivice me krotiš in sušiš kakor pajka. — Pa, Gospod! usliši mojo molitev in mojo prošnjo, obrni uho na moj jok. — Prijenjaj mi, da se oddahnem, preden tje grem, in me več ne bo.“

„O Bog! zaverigel si nas že bil, vendar si se nas zopet usmilil. — Pomagaj mi tudi zdaj iz nadloge; zakaj prazna je človekova pomoč.“

„Usliši me, o Gospod! veliko je usmiljenje Tvoje; po obilnosti Svoje dobrotljivosti se v me ozri. — Ne skrivaj mi Svojega obličja, ki sem Tvoj otrok; v težavah sem, naglo me usliši. — Ubožec sem, in poln bolečin; pa Tvoja pomoč, o Bog! naj me vzdigne.“

Zaupanje v Božjo pomoč.

„Ljubim Te, Gospod, moja moč! Ti si moja pomoč, moje zavetje in moj odrešenik. — Ti, o Bog! si moj pomočnik, v Té zaupam.“

„V Té, o Gospod! zaupam, ne daj mi priti v sramoto. — Zakaj Ti, Gospod! si moja tolažba, Ti moje upanje od mladosti; v Tebi imam od zibeli podporo, Ti si moj varh, kar sem bil rojen. — Ne zaverzi me v moji starosti; ne zapusti me, ko peša moja moč. — O Bog! ne umikaj se mi, glej v mojo pomoč. — Velike, mnoge in hude so nadloge,

ki si mi jih poslal; oh, obrni se v mé, in pokrepčaj me! Hvalo Ti bodo péle moje usta, moja duša bo vesela, ki si jo rešil.“

„Hodim naj tudi po mraku smertne doline, se le vendar ne bojim nič huđega, zato ker si Ti pri meni, o Bog!“

„Gospod je moja luč in pomoč, koga se bom bal? Gospod je varh mojega življenja, pred kom se bom tresel?“

„Moja duša čaka Gospoda, ker je on moj pomočnik in varh; njega se veseli moje serce, v njegovo sveto ime zaupam. Stori mi milost, Gospod! ker v Té upam.“

„Gospoda hvalim vedno, zmeraj ga moje usta časté. — Blizo jim je Gospod, kateri so potertega serca, in v duhu ponižnim hodi na pomoč. Gospod reši duše Svojih služabnikov, in kateri vanj upajo, se ne pogubé.“

„Bolan je moj drob spečenine, in nič ni zdravega na mojem životu. Pobit in potert sem ves, od notranjega razboja ječim na glas. — Vpričo Tebe, o Gospod! so vse moje želje, in ni Ti skrito moje zdihovanje. — Serce moje je omamljeno, moč me zapuša, celo oči mi tamne postajajo; vendar zaupam v Té, moj Gospod! Ti Gospod, moj Bog! me boš uslišal.“

„Čemu si žalostna, moja duša! in čemu me žališ? Upaj v Boga. Nobeden ni bil osramoten, ki je v Gospoda zaupal.“

Obžalovanje grehov.

„Kdo spozná svoje grehe? Očisti me mojih skrivnih, in zanesi ptuje svojemu hlapcu, Gospod, moj pomočnik in Odrešenik.“

„Spomni se, Gospod! Svoje milosti in dobrotljivosti, ki je od vekomaj; ne pomni pa grehov moje mladosti in ne-

vednosti. — Ravnaj z menoj po Svoji milosti, Gospod! in po Svoji dobrotljivosti; usmiljen in dober si, o Gospod! in jih pelješ na pot, kateri jo zgrešé. — Zavoljo Svojega imena, Gospod! mi zanesi moje grehe; ozri se v mé, in bodi mi milostljiv, siromak in revež sem. — Bridkosti mojega serca so se narastle, reši me iz mojih nadlog. Poglej moje ponižanje in moje težave, in odpusti mi vse moje pregrehe.“

„Gospod! ne svari me v Svojem serdu, in v Svoji jezi me ne tepi. — Zavoljo Tvoje jeze ni zdravja v mojem mesu, nobenega pokoja v mojih kosteh zavoljo mojih grehov. — Moje hudobije mi čez glavo kipé, in kakor težko breme, ki zmagati ni, me težé.“

„Usmili se me, o Bog! po Svoji veliki milosti, in po svoji obilni dobroti zbriši mojo hudobijo. — Operi me bolj in bolj moje krivice, in očisti me moje

pregrehe; zakaj krivico svojo spoznam, in moja pregreha mi je vedno pred očmi. — Tebi samemu sem grešil, in vpričo Tebe sem hudo storil; zato si opravičen, ko mi žugaš, čist, ko me tepeš. — Pa obrni Svoj obraz od mojih grehov, in zbriši vse moje krivice. — Vstvari, o Bog! čisto serce v meni, in ponovi pravega duha v mojem oserčji; ne zaverzi me spred svojega obličja, in nikar mi ne odvzemi Svojega svetega duha. — Bogu prijeten dar je duh poln žalosti; stertega in pobitega serca, o Bog! ne boš zaničeval.“

Želje po svetem raji.

„Kakor jelen po merzlih vodah hrepeni, tako hrepeni moja duša po Tebi, o Bog! Mojo dušo žeja po močnem, živem Bogu; kdaj bom tje prišel in gledal obličje Božje?“

„Eno samo sem želel in prosil Gospoda, da naj bom v Njegovi hiši stanoval

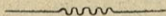
vse dni, da naj se bom veselil Gospodovega obličja. — Blagor jim, ki v Tvoji hiši prebivajo, o Gospod! na vse večne čase Te bodo hvalili.“

„O Bog! moje vse, kaj imam v nebesih, in kaj imam na zemlji razun Tebe?“

Izročanje v Božjo voljo.

(Iz mnogih bukev svetega pisma.)

„In zdaj, o Gospod! stori z menoj po Svoji volji, in ukaži, da se v miru loči moja duša; zakaj bolje je za me umreti, kakor živeti. — Kakor je Tvoja volja v nebesih, tako naj se zgodi. — Zgôdi se Tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji. — Oče moj, ako ne more ta kelih memo iti, kakor da ga pijem, naj se zgodi Tvoja volja.“

ŠESTI RAZDELEK.

Zdihljeji in molitve zeló slabih in umirajočih.

Premišljevanje sv. podobe križanega Jezusa.

(Zaupanje v Božjo milost v zeló slabem ali umirajočem obuditi, mu derži pred očmi podobo križanega Jezusa. Daj mu jo večkrat poljubiti; opazi ga vpervič na vso sv. podobo, potem pa na njegovo sv. glavo, roke, noge, serce, in govori tako:)

O Jezus! če gledam Tvojo podobo na križu, vidim, kako strašne bolečine si terpel, in to vse iz ljubezni do mene zavoljo mojih grehov, zato pa zdaj z žalostjo, pa tudi z zaupanjem k Tebi kličem: O Jezus! bodi milostljiv meni ubogemu, velikemu grešniku, oh, saj mi je žal, da sem grešil.

O Jezus! če Tvojo nagnjeno glavo premišljudem, zdi se mi, da mi praviš: Ljuba duša! iz same ljubezni do tebe

sem jaz v takih bridkostih umerl, toraj se ne brani tudi ti iz ljubezni do mene umreti. Zahvalim Te, o moj Jezus! da si za-me umerl, pa prosim Te, daj, da tudi jaz umerjem iz ljubezni do Tebe, ker si poprej iz ljubezni do mene umerl.

O Jezus! če Tvoje roke na križu zato povzdignjene gledam, ker za-me Svojega Očeta prosiš, in mu Svojo prelito kri daruješ, imam terdno zaupanje, da me nebeški Oče ne bo zavergel.

O Jezus! kakor Magdalena, želim tudi jaz Tvoje svete z žebli prebodene noge z bridkimi solzami serčne žalosti zavoljo svojih grehov močiti.

O Jezus! v sveto rano Tvojega prebodenega Serca pribežim, vanjo se skrijem in upam, da bom vsega zalezovanja hudega sovražnika otet.

Perve verste zdihljeji, s kterimi se zeló slabi ali umirajoči kristijan v čednostih vterjuje.

Zahvalim se Ti, o Gospod, da si me toliko let pri življenji in zdravji ohranil. — Zahvalim se Ti za vse dobrote in darove, ki sem jih ves čas svojega življenja od Tebe prejel. — Le eno samo milost mi še dodeli: Vzemi, o Jezus, dobri pastir moje duše, mene grešno stvar posebno to uro v Svoje varstvo. — Odpri mi Svoje rane, da se v njih s svojimi slabostmi skrijem, omijem in očistim. — Loči moje serce od sveta in od vsih posvetnih reči, in napolni me s svetimi željami do Tebe. — O Jezus, dobri pastir moje duše! Tebi se izročim, nikoli več se ne želim od Tebe ločiti. — O Jezus! vzemi mojo dušo v Tvoje roke, saj si jo po svoji podobi vstvaril, in s svojo kervijo od-

rešil. — Zvest Ti želim ostati, o Jezus! z živo vero, ker si večna resnica; zvest Ti želim ostati s terdnim zaupanjem, ker si moj Odrešenik, in si mi večno zveličanje zaslužil; zvest Ti želim ostati z gorečo ljubeznijo, ker si večna lepota in dobrota; večno Te želim ljubiti, ker si vse ljubezni vreden. — O Gospod Jezus Kristus! ostani pri meni, ker dan se je že nagnil, konec mojega življenja se bliža. — Odpri mi Svoje serce, in Svoje svete rane, da se v njih s svojimi slabostmi skrijem, umerjem, očistim, in Ti dopadem.

O Jezus, Tvoje grenko terpljenje naj podpira me; v Tvoje sv. rane skri me; dobrotljivi Jezus, usliši me; od Tebe ločiti se, ne pusti me; pred sovražnikom obvari me; o smertni uri kliči me; k Tebi priti, reci mi, da z vsemi izvoljenimi na večne čase častim Te; o Jezus! Tvoj sem, zveličaj me.

O presladka Devica in Mati Božja, Marija! kakor si Svojemu Sinu Jezusu smertno uro na strani stala, tako stoj tudi meni na strani do zadnjega zdihljeja mojega življenja, in pomagaj mi vse sovražnike moje duše srečno premagati. — O Marija, moja Mati, spomni se na-me; moja besednica, prosi za-me; moja pomočnica, podpiraj me. — O Marija, pribežališe grešnikov, k meni obrni se. — O Marija, tolažnica žalostnih, tolaži me. — O Marija, vrata nebeške, odkleni mi jih; kadar se od sveta ločim, pelji mojo dušo v nebeško prebivališče. — O Marija, v Tvoje materne roke izročim svojo dušo.

Sv. Jožef, posebni pomočnik umirajočih! nikar me ne zapusti, stoj mi z Jezusom in Marijo na strani.

Druge verste kratki zdihljeji hudo bolnih in umirajočih kristijanov.

Verujem v Tebe, moj Bog, večna resnica; zaupam v Tebe, neskončna dobrota; ljubim Te, nezmerna ljubezen. — Odpusti mi, moj Zveličar, moje grehe, preden pred Tvoj sodnji stol stopim. — Ljubim Te, in iz ljubezni do Tebe obžalujem svoje grehe. — Kri Jezusova, operi me, terpljenje Jezusovo, reši me. — V Tvoje roke izročim svojo dušo. — Marija, Mati Božja, prosi Jezusa za me. — Oberni Svoje milostljive oči v nas; in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blaženi sad Svojega telesa. — O Marija, čas je, ko Tvoje materne pomoči najbolj potrebujem. — Moja dobra Mati, ne zapusti me zdaj. — O lepo prebivališče, prebivališče ljubezni, kdaj te bom gledal? — Moj Bog, kdaj Te bom v nebesih ljubil? — Moj Zveličar, kdaj

se mi ne bo treba bati, Te zgubiti? — Vse rad zapustim, o moj Bog, da Tebe uživam. — Moj Bog, usmili se me iz ljubezni do Jezusa. — Ne bojim se v vice iti, o Gospod! dokler Ti hočeš, le Tvojo ljubezen zgubiti, se bojim. — Ali, o dobrotljivi Bog! želim in upam Te vekomaj ljubiti. — Ljubim Te, in zavoljo tega obžalujem svoje grehe. — Nisem v stanu, o moj Bog! se Ti zahvaliti za vse dobrote, ktere si mi dodelil. — Ali v nebesih, kamor upam priti, se Ti bom zahvalil. — Marija, Mati milosti, usmili se me po Svoji veliki milosti.

V Tvoje roke, o Gospod! izročim svojo dušo. — Gospod Jezus Kristus, sprejmi mojo dušo. — Moj Bog, pomagaj mi, vzemi me k Sebi, da Te bom ljubil vekomaj. — Moj Jezus, moja ljubezen, ljubim Te, in zavoljo tega obžalujem svoje grehe. — O da bi Te ne bil nikdar razžalil! Marija, moje upanje,

reši me s Svojim terpljenjem, ljubim Te.
 — Marija, moja dobra Mati, pomagaj mi ta trenutek. — Sv. Jožef, reši me.
 — Sveti Mihael, veliki angelj, brani me.
 — Moj angelj varh, stoj mi na strani.
 — Sveti I. moj patron, priporoči me Bogu. — Vsi svetniki in svetnice Božje, prosite za-me Boga. Jezus, Jezus, Jezus! Marija! vam izročim svoje serce in svojo dušo.

(Tri molitve k Jezusu.)

Jezus, Marija, Jožef! vam darujem svoje serce in svojo dušo.

Jezus, Marija, Jožef! pristopite mi v moji zadnji vojski.

Jezus, Marija, Jožef! z vami naj se v miru iz sveta loči moja duša.

Počeesenje križanega Jezusa za zelo slabe in umirajoče.

(Pokrižaj večkrat umirajočega na čelu, očeh, ustih in persih z znamenjem sv. križa, rekoč: Jezus, Marija! Jezus Nazareški, Kralj Judov! reši ga zavoljo svojega imena! Tudi z bridko martro stori križ čez njega, rekoč: Blagoslovi te Bog Oče, ki te je vstvaril; Bog Sin, ki te je odrešil; Bog sveti Duh, ki te je posvetil! Daj mu jo večkrat poljubiti, rekoč: Poljubi sv. glavo, roke, noge in serce Jezusa, našega Gospoda, ki je za nas na križu umerl; terdno vanj vervaj, stanovitno zaupaj, priserčno ga ljubi, popolnoma se mu izroči, in milost boš pri njem našel. Reci mu, naj poljubi sv. glavo Jezusovo, rekoč:)

Bodi česena s ternjem prebodena sv. glava mojega Jezusa! Žal mi je, da sem Tvojo sv. glavo, o Jezus! s ternjem mojih grehov prebadal, pa odpusti mi zavoljo Tvojih sv. ran, na glavi prejetih, vse grehe z glavo storjene.

Bodite česene z žebli na križ pri-
bite sv. roke mojega Jezusa. Žal mi je,

da sem Tvoje sv. roke, o Jezus! tudi jaz z grehi prebadal, pa prosim, odpusti mi vse grehe, ktere sem z rokami storil.

Bodite počešene z žebli na križ pribite sv. noge mojega Jezusa. Žal mi je, da sem tudi jaz Tvoje sv. noge, o Jezus! z grehi prebadal, pa prosim, odpusti mi vse z nogami storjene grehe.

Bodi češeno Tvoje sv. s sulico prebodeno Serce mojega Jezusa. Žal mi je, da sem tudi jaz z grehi svojega serca Tvoje Serce, o presladki Jezus! prebadal, pa prosim Te, odpusti mi vse grehe mojega serca.

O moj Jezus! zavoljo vseh Tvojih presvetih ran, prosim Te, odpusti mi vse grehe, in varuj me vsega zalezovanja mojih vidnih in nevidnih sovražnikov, in bodi mi po smerti milostljiv sodnik!

Kratki zdihljeji umirajočega, kateri dolgo časa v velikih težavah leži.

Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil? — Ti si moje pribežališe, moja tolažba, moje zaupanje in moja moč. — K Tebi zdihujem v svoji veliki nadlogi. — Gospod, usmili se me, in usliši moje zdihovanje. — Pomagaj mi vojskovati se, in krono zaslužiti, katero si stano-
vitnim obljubil. — Oče, ura je prišla, povelčaj me, vzemi me kmalo v Svoje kraljestvo, da Te bom tam poveličeval. — Jezus Nazareški, nikar me ne zapusti. — Jezus, sin Davidov, usmili se me. — Pridi na pomoč duši, za katero si Svojo kri prelil. — Jezus, Ti sam si, na ktere-
ga vse zaupanje stavim. — O Jezus! Tvoje terpljenje in Tvoja smert naj bo moja bramba. — S Tvojim križem v rokah se hočem vojskovati za krono večnega živ-
ljenja. — Jezus, ljubim Te, ko terpim,

o Jezus, ljubim Te, ko se vojskujem, o Jezus, ljubim Te, ko umiram, o Jezus, Tvoj sem živ in mertev. — Oče, ne moja, ampak Tvoja volja naj se zgodi. — O Jezus! daj mi pokornemu biti do zadnje ure, kakor si Ti pokoren bil Svojemu nebeškemu Očetu do smerti.

Nebeški Oče! v Tvoje roke izročim svojo dušo. — Jezus, sin Božji! v Tvoje rane izročim svojo dušo. — Sv. Duh! v Tvojo gnado izročim svojo dušo. — Kar Ti dopade, o Bog, naj se zgodi. — Hvaljeno bodi Gospodovo ime vekomaj! — O Jezus, moja tolažba, o Jezus, moje pribežališe, o Jezus, moja ljubezen, o Jezus, moj Bog, o Jezus, moje vse, o Jezus, moje zveličanje vekomaj! — Bog usmiljenja, usmili se me; Bog vse dobrote, podpiraj me; dobrotljivi Jezus, usliši me, vzemi mojo dušo, ker je Tvoja. — O Jezus, večna resnica, verujem v Tebe; v ti veri živim in umerjem; o Jezus,

neskončna milost, v Tebe zaupam; v tem upanji živim, terpim in umerjem. — O Jezus, največi lepota in dobrota, ljubim Te čez vse, v ti ljubezni želim živeti in umreti. Amen.

Poslednji zdihljeji umirajočega kristijana.

Molim Te, o živi resnični Bog! — Verujem v Tebe, o večna resnica! — Upam v Tebe, o neskončno usmiljenje! — Iz ljubezni do Tebe hočem umreti, o Jezus! kateri si iz ljubezni do mene umerl! — O dobrotljivi Bog! ne pripusti, da Te zgubim! — O neskončna dobrota! — Ljubim Te iz vsega svojega serca. — Iz ljubezni do Tebe, o neskončna dobrota! mi je žal, da sem Te tolikrat razžalil. Nikoli več vse večne čase nočem grešiti. — O Jezus! v kratkem bom stal

pred Teboj, Svojim sodnikom; oh, usmili se me! — O Jezus! bodi moj odrešenik in reši me! — O Jezus! Tebi živim, Tebi umerjem, Tvoj sem živ in mertev. Amen. — V Tvoje roke izročim svojo dušo. Amen. — Umerjem, o Jezus! da Tebe vidim. Amen.

Marija, Mati Božja! prosi Jezusa za mene! — O Devica Marija! o ne odverni svojih usmiljenih oči od mene, in pokaži mi Jezusa, blaženi sad Svojega telesa. — O dobrotljiva, o usmiljena, o sladka Devica Marija! prosi za mene! — Marija! skaži se mi mater! — O Marija! ne zapusti me, Svojega otroka, v največi sili! — O lepe nebesa, moja večna domačija! Kdaj vas bom videl? — O preljubi Bog! kdaj Te bom popolnoma ljubil in gledal obličje v obličje? — O Jezus! kdaj si bom svest, Te nikoli več ne zgubiti? — Moj Bog, in moje vse! — Vse rad zgubim, če le Tebe,

moj Bog! dobim. — O moj Bog! imej usmiljenje z menoj zavolj Jezusa, mojega odrešenika! — Vse rad terpim, tudi vice voljno pre stojim, ako le Tebe, moj Bog! večno ljubiti smem. Amen.

Usmili se, o Jezus! svojega služabnika, ktere ga si s Svojo drago kervjo odrešil. — Moja ljubezen je križani Jezus! — Gospod! hiti me otet; Gospod! teci mi pomagat! — Oh! kmalo upam v nebesa priti. — Jezus! Tebi izročim svojo dušo, ktero si odrešil. — Sveti arhangelj Mihael! vojskuj se za mene. — Sveti Jožef! pridi mi pomagat. — Sveti angelj varh! ne zapusti me! — Vsi svetniki Božji! pomagajte mi in prosite za mene! — O Jezus! umerjem v zaupanji v Tvoje neskončno zasluženje. — O Jezus! svoje grehe obžalujem. — O Jezus! v Tvojih svetih rokah hočem umreti. — O Jezus! v Tvoje presveto milo serce izročim svojo dušo. — Pridi, o Jezus! reši me. —

Pridi, o Jezus! uterdi me. — Pridi, o Jezus! in pelji me v nebesa! O Jezus, Marija in Jožef! pomagajte mi in usmilite se moje uboge duše. — Umreti hočem, o Jezus! v pokoro za svoje grehe. — Umreti hočem, o Jezus! ker si Ti za mene umerl. — Umreti hočem, o Jezus! da zamorem Tebe videti in Te večno ljubiti. Amen.

Zdihljeji, kadar bolnik pojema.

Jezus, Marija in Jožef, vselej v mojem sercu! — Jezus, Marija in Jožef, vselej v mojih mislih! — Jezus, Marija in Jožef! vselej na mojem jeziku! — Jezus, Marija in Jožef, moja poslednja misel, moj poslednji zdihljej! — Jezus, Marija in Jožef, Vaš sem živ! — Jezus, Marija in Jožef, Vaš sem mertev! — Jezus! verujem v Tebe; Jezus! upam v

Tebe; Jezus! ljubim Te čez vse! — Jezus! bodi meni, ubogemu grešniku, milostljiv: Jezus! Jezus! Jezus! — Jezus! v Tvoje roke izročim svojo dušo. — Jezus, Marija in Jožef! v Vaše roke izročim svojo dušo! Amen.

Litanije in cerkvene molitve za umirajoče.

Gospod, usmili se!

Kriste, usmili se!

Gospod, usmili se!

Sv. Marija, prosi zanj (za-njo)!

Vsi sveti angelji in arhangelji, prosite zanj (zanjo)!

Sv. Abel,

Vsa družba pravičnih,

Sv. Abraham,

Sv. Janez Kerstnik,

Sv. Jožef,

} prosi zanj
(zanjo)!

Vsi sveti očaki in preroki, prosite zanj
(zanjo)!

Sv. Peter,	}	prosi zanj (zanjo)!
Sv. Pavel,		
Sv. Andrej,		
Sv. Janez,		

Vsi sveti aposteljni in evan- gelisti,	}	prosite zanj (zanjo)!
Vsi sveti učenci Gospodovi,		
Vsi sveti nedolžni otroci,		

Sv. Štefan,	}	prosi zanj (zanjo)!
Sv. Lavrencij,		

Vsi sveti marterniki, prosite zanj (zanjo)!

Sv. Silvester,	}	prosi zanj (zanjo)!
Sv. Gregorij,		
Sv. Avguštin,		

Vsi sveti škofje in spoznovalci, prosite
zanj (zanjo)!

Sv. Benedikt,	}	prosi zanj (zanjo)!
Sv. Frančišek,		
Sv. Kamilo,		
Sv. Janez od Boga,		

Vsi sveti menihi in pušavniki, prosite zanj (zanjo)!

Sv. Marija Magdalena, } prosi zanj
 Sv. Lucija, } (zanjo)!

Vse svete device in vdove, } prosite zanj
 Vsi svetniki in svetnice } (zanjo)!
 Božje,

Bodi milostljiv, zanesi mu (ji), o Gospod!

Bodi milostljiv,

Bodi milostljiv,

Svoje jeze,

Nevarnosti smerti,

Nesrečne smerti,

Peklenskih kazen,

Vsega hudega,

Oblasti hudobnega duha,

S Svojim rojstvom,

S Svojim križem in Svojim terpljenjem,

S Svojo smertjo in Svojim pokopom,

S Svojim častitljivim vstajenjem,

S Svojim čudovitim vnebohodom,

reši ga (jo), o Gospod!

Z gnado tolažnika sv. Duha, reši ga (jo),
o Gospod!

V dan sodbe, reši ga (jo), o Gospod!

Mi grešniki! Prosimo Te, usliši nas.

Da nam zanesi! Prosimo Te, usliši nas.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

M o l i t e v.

Pojdi, keršanska duša! iz tega sveta,
v imenu Boga Očeta, ki te je vstvaril;
v imenu Jezusa Kristusa, Sinu živega
Boga, ki je za-te terpel; v imenu svetega
Duha, ki je v té prišel; v imenu angeljev
in arhangeljev; v imenu moči in go-
spostev; v imenu nebeških knežij in
oblasti; v imenu Kerubov in Serafov; v
imenu očakov in prerokov; v imenu svetih
aposteljnov in evangelistov; v imenu svetih
mučenikov in spoznovalcev; v imenu svetih
menihov in pušavnikov; v imenu svetih

devic in vsih svetnikov in svetnic Božjih; danes bodi tvoje prebivališče v miru, in tvoje stanovališče v svetem Sionu. Po ravno tistem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

M o l i t e v.

Usmiljeni Bog! milostljivi Bog! Bog, ki po Svojem obilnem usmiljenji odpušaš grehe njim, ki se spokoré in zadolženje poprejšnjih grehov po milem odpušenji odpraviš: poglej milostljivo na tega Svojega služabnika I. (na to Svojo služabnico I.) ter ga (jo) usliši, ki vse svoje grehe iz serca spozná in njih odpušenja prosi. Ponovi v njem (v nji), milostljivi Oče! kar je po človeški slabosti spridenega, ali po hudičevi goljufiji spačenega; ter spravi rešeni ud v edinost s cerkvenim telesom. Usmili se, Gospod! njegovega (njenega) zdihovanja; usmili se njegovih (njenih) solz; in ker le v Tvojo milost zaupa, ga (jo) vdeleži Svojega spravnega

zakramenta. Po Kristusu, Gospodu našem.
O. Amen.

Preljubi brat! (preljuba sestra!) priporočim te vsegamogočnemu Bogu, in izročim te Njemu, ki te je vstvaril; da, kadar človeški dolg s smertjo plačaš, se k svojemu stvarniku verneš, ki te je iz prahu zemlje izobrazil. Tvoji duši tedaj, kadar se bo trupla ločila, naj pride naproti svitla truma angeljev; aposteljnov sodnji zbor naj te pozdravi; v belo oblečenih mučenikov veličastno zbiralo naj te sprejme; s cveticami ozaljšano kardelo svetlih spoznovalcev naj te obdá; množica zveličanih devic naj te sprejme; in očaki naj te v naročje srečnega miru vzamejo; glej milo in veličastno obličje Jezusa Kristusa, kateri naj ti velevala, vedno biti med njimi, ki so okoli njega. Naj te ne zadene, karkoli je strašnega v temi, karkoli grozovitnega v plamenu, karkoli bolečega v mukah. Naj se te ogne grozo-

vitni satan s svojimi tovariši; ustraši naj se ob tvojem prihodu, ko te angelji spremljajo, ter naj zbeži v nezmerni brezen večne noči. Bog naj se vzdigne, ter naj bodo razkropljeni njega sovražniki, in bežé pred njegovim obličjem, kateri ga čertijo. Zginejo naj, kakor dim zgine, kakor se vosek staja pred ognjem, naj grešniki konec vzamejo pred Božjim obličjem; pravični pa naj se poživé in veselé pred Božjim obličjem. Zaničevane naj bodo, in sramujejo naj se vse peklenške množice in satanovi služabniki naj se ne prederznejo te na potu zaderževati. Kristus naj te reši muk, ki je križan bil za-te. Kristus naj te reši večne smerti, ki je za-te umerl. Kristus, Sin živega Boga, naj te postavi v prijetne pokrajine svojega raja; in On pravi pastir naj te šteje med svoje ovce. On naj ti odpusti vse tvoje grehe, ter naj te postavi na svojo desno med svoje izvoljene. Obličje v

obličje glej svojega Odrešenika, in vedno vpričen ogleduj s srečnimi očmi razkrito resnico. Med množicami izvoljenih tedaj uživaj sladkost Božjega premišljevanja vekomaj. O. Amen.

M o l i t e v.

Sprejmi, Gospod! Svojega služabnika v kraj rešitve, ki jo od Tvojega usmiljenja upa. O. Amen.

Reši, Gospod! dušo Svojega služabnika iz vsih peklenskih nevarnost, in iz vezi kazen, in iz vsih nadlog. O. Amen.

Reši, Gospod! dušo Svojega služabnika, kakor si Enoha in Elija vesoljne smerti svetá rešil. O. Amen.

Reši, Gospod! dušo Svojega služabnika, kakor si Noeta vesoljnega potopa rešil. O. Amen.

Reši, Gospod! dušo Svojega služabnika, kakor si Abrahama iz Kaldejskega mesta Ura rešil. O. Amen.

Reši, Gospod! dušo Svojega služabnika, kakor si Izaka daritve in rok njegovega očeta Abrahama rešil. O. Amen.

Reši, Gospod! dušo Svojega služabnika, kakor si Lota iz Sodome in ognja rešil. O. Amen.

Reši, Gospod! dušo Svojega služabnika, kakor si Mozesa roke Faraona, Egiptovskega kralja, rešil. O. Amen.

Reši, Gospod! dušo Svojega služabnika, kakor si Daniela iz levnjaka rešil. O. Amen.

Reši, Gospod! dušo Svojega služabnika, kakor si tri mladeniče iz ognjenice in rok hudobnega kralja rešil. O. Amen.

Reši, Gospod! dušo Svojega služabnika, kakor si Suzano krivega obdolženja rešil. O. Amen.

Reši, Gospod! dušo Svojega služabnika, kakor si Davida roke Savlove in roke Golijatove rešil. O. Amen.

Reši, Gospod! dušo Svojega služabnika, kakor si Petra in Pavla ječe rešil. O. Amen.

In kakor si sv. Teklo, devico in mučenico, iz treh prav hudih muk rešil, tako reši tudi dušo tega Svojega služabnika, in daj mu sabo nebeške dobrote uživati. O. Amen.

M o l i t e v.

Priporočimo Ti, o Gospod! dušo Tvojega služabnika, in prosimo Te, o Gospod Jezus Kristus, Zveličar sveta! da, ker si zavoljo nje iz milosti na zemljo prišel, jo tudi v naročje Svojih očakov sprejmeš. Spoznaj, Gospod! Svojo stvar, ki je niso ptuji bogovi vstvarili, temuč ki si jo sam Ti, živi in pravi Bog, vstvaril; ker ni nobenega boga, razun Tebe; in nobenega mogočnega, kakor si Ti. Razveseli, Gospod! njegovo dušo pred svojim obličjem, in ne pomni njegovih nekdanjih

hudobij in pregreh, ki jih je iz naglice ali iz poželjivosti doprinesel. Dasiravno je namreč grešil, vendar ni tajil Očeta in Sina, in svetega Duha; temuč je veroval in je po pobožnosti hrepenel, in zvesto molil Boga, ki je vse vstvaril.

M o l i t e v.

Prosimo, o Gospod! ne pomni grehov njegove mladosti in njega hudobij; temuč po Svojem velikem usmiljenji se ga spomni v veličastvu Svoje slave. Naj se mu odpró nebesa, naj se ž njim vred veselé angelji; Gospod! sprejmi Svojega služabnika v Svoje kraljestvo. Naj ga sprejme sveti Mihael, veliki angelj Božji, ki je poglavarstvo nebeških množic zaslužil. Naj mu pridejo naproti sveti angelji Božji in naj ga pripeljejo v nebeško mesto Jeruzalem. Naj ga sprejme sv. apostelj Peter, kteremu so bili od Boga ključi nebeškega kraljestva izročeni. Naj mu pomaga sv. Pavel

apostelj, ki je bil vreden spoznan, izvoljena posoda biti. Naj prosi zanj sveti Janez, od Boga izvoljeni apostelj, kteremu so bile nebeške skrivnosti razodete. Naj molijo zanj vsi sv. aposteljni, kterim je bila od Gospoda oblast dana zavezovati in razvezovati. Naj prosijo zanj vsi sveti in izvoljeni Božji, ki so zavoljo Kristusovega imena na tem svetu muke terpeli; da telesnih vezi izprosten veličastvo nebeškega kraljestva doseže; po dodeljenji Gospoda našega Jezusa Kristusa, kteri z Očetom in sv. Duhom živi in kraljuje vekomaj. O. Amen.

(Naslednje molitve naj umirajoči sam, ali pa kdo drugi zanj moli.)

V. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo.
R. Ker si s Svojim svetim križem svet odrešil.

Bog! kteri si hotel v odrešenje svetá rojen, obrezan, od Judov zaveržen, od izdajalca Judeža s poljubljejem izdan, z

verigami zvezan, in kakor nedolžno jagnje v zaklanje peljan biti; kateri si hotel pred Ana, Kajfa, Pilata in Heroda nespodobno postavljen, od krivih prič tožen, bičan in zasramovan, in v obraz pljevan biti; kateri si hotel, da se je Tvoje obličje zagernilo, Tvoje oblačilo sleklo, da si bil z žebli na križ pribit, na križi povzdignjen, med razbojnike štet, z želčem in kisom napojen, in s sulico preboden: Ti, Gospod! s tem Svojim presvetim terpljenjem, katero jaz nevredni (nevredna) preišlujem, in s Svojim križem, in s Svojo smertjo me reši (ali, če drugi zanj moli, reši Svojega služabnika [Svojo služabnico] I.) peklenskih kazni, in daj mi (mu, ji) tje priti, kamor si seboj križanega razbojnika peljal. Kteri z Očetom in svetim Duhom živiš in kraljuješ vekomaj. O. Amen.

(Če umirajoči ne more skleniti, se utegnejo tudi naslednje molitve moliti.)

Gospod! usmili se.

Kriste! usmili se.

Gospod! usmili se.

Oče naš itd. Češena si Marija itd.

M o l i t e v.

Gospod Jezus Kristus! zavoljo Tvojih presvetih smertnih težav, in zavoljo Tvoje molitve, ki si jo za nas na Oljski Gori opravil, ko je Tvoj pot bil kakor kervave kaplje tekoče na zemljo, Te prosim, da tolikanj Svojega kervavega potu, ki si ga v Svojih težavah za nas tako obilno potil, Bogu Očetu vsegamogočnemu darovati in pred-nj postaviti hočeš, za toliko grehov tega Svojega služabnika (te Svoje služabnice) I. Reši ga (jo) v ti uri njegove (nje) smerti vsih kazni in težav, ki se boji, da jih je s svojimi grehi zaslužil (zaslužila). Kteri z Očetom in

svetim Duhom živiš in kraljuješ Bog ve-
komaj. O. Amen.

Gospod! usmili se.

Kriste! usmili se.

Gospod! usmili se.

Oče naš itd. Češena si Marija itd.

M o l i t e v.

Gospod Jezus Kristus, kateri si za nas na križi umreti hotel, prosim Te, da vse bridkosti Svojega terpljenja in Svojih nadlog, ki si jih za nas uboge grešnike na križi, sosebno tisto uro terpel, ko se je Tvoja presveta duša od Tvojega presvetega telesa ločila, Bogu Očetu vsegamogočnemu darovati in pred-nj postaviti hočeš za dušo tega Svojega služabnika (te svoje služabnice) I., in reši ga (jo) v ti uri njegove (nje) smerti vsih kazni in vsega terpljenja, ki se boji, da jih je s svojimi grehi zaslužil (zaslužila). Kteri z Očetom in svetim

Duhom živiš in kraljuješ Bog vekomaj.
O. Amen.

Gospod! usmili se.

Kriste! usmili se.

Gospod! usmili se.

Oče naš itd. Češena si Marija itd.

M o l i t e v.

Gospod Jezus Kristus! kateri si skozi usta prerokove govoril: „Z večno ljubeznijo te ljubim, toraj se te usmilim in te k Sebi potegnem; prosim Te, da ravno tisto Svojo ljubezen, ktera Te je iz nebes na zemljo spravila, da si bridkosti vsega Svojega terpljenja prestal, Bogu Očetu vsegamogočnemu darovati, in predenj postaviti hočeš za dušo tega Svojega služabnika (te svoje služabnice) I., in reši ga (jo) vsega terpljenja, in vsih kazni, ki se boji, da jih je s svojimi grehi zaslužil (zaslužila). Otmi njegovo (nje) dušo v ti uri njenega ločenja. Odpri mu (ji)

vrata življenja, in daj mu (ji) veseliti se s Tvojimi svetniki vred v večnem veličastvu. In Ti, neskončno usmiljeni Gospod Jezus Kristus, kateri si nas s svojo predrago kervjo rešil, usmili se duše tega Svojega služabnika (te Svoje služabnice), in pelji jo v vedno zelene in prijetne pokrajine sv. raja, da Tebi v nerazločljivi ljubezni živi, kjer se od Tebe in Tvojih izvoljenih ne dá nikoli ločiti. Kteri z Očetom in svetim Duhom živiš in kraljuješ Bog vekomaj. O. Amen.

Molitve po sklenitvi bolnikov.

Pridite na pomoč, svetniki Božji! Pridite naproti, angelji Gospodovi! Sprejmite to dušo, in peljite jo pred obličje Najvišega.

Naj te sprejme Kristus, kateri te je poklical, in angelji naj te nesó v Abrahama-movo naročje.

Oni naj sprejmejo njegovo (njeno) dušo, in peljejo pred obličje Najvišega.

Gospod! daj mu (ji) večni pokoj, in večna luč naj mu (ji) sveti. Peljite to dušo pred obličje Najvišega.

Gospod! usmili se.

Kriste! usmili se.

Gospod! usmili se.

Oče naš itd. — In nas ne vpelji v skušnjava. — Temuč reši nas hudega. — Gospod! daj mu (ji) večni pokoj. — In večna luč naj mu (ji) sveti. — Vrat peklenškega brezna. — Reši, o Gospod! njegovo (njeno) dušo. — Naj počiva v miru. — Amen. — Gospod! usliši mojo molitev. — In moje vpitje naj do Tebe pride. — Gospod z vami. — In s Tvojim duhom.

M o l i m o .

Tebi, o Gospod! priporočimo dušo Tvojega služabnika (Tvoje služabnice) I.,

da, ker je svetu odmerl (odmerla), Tebi živi; in kar je po človeški slabosti v življenji grešil (grešila), Ti po neskončni milosti in dobroti odpusti in izbriši. Po Kristusu, Gospodu našem. O. Amen.

PRISTAVEK.

Benedictio apostolica

in articulo mortis constitutis impertienda a sacerdote ad id delegato.

1. Benedictio in articulo mortis, cum soleat impertiri post sacramenta poenitentiae, Eucharistiae et extremae unctionis, illis infirmis, qui vel illam petierint, dum sana mente et integris sensibus erant, seu verosimiliter petiissent, vel dederint signa contritionis, impertienda iisdem est, etiamsi postea linguae, caeterorumque sensuum usu sint destituti, aut in delirium vel amentiam inciderint. Excommunicatis vero, impoenitentibus, et qui in manifesto peccato mortali moriuntur, est omnino deneganda.

2. Habens praedictam facultatem, ingrediendo cubiculum, ubi jacet infirmus, dicat:

Pax huic domui. R. Et omnibus habitantibus in ea.

Mir bodi ti hiši.

Odg. **In vsim, ki v nji prebivajo.**

Deinde aegrotum, cubiculum et circumstantes aspergat aqua benedicta, dicendo antiphonam: **Asperges me Domine hyssopo, et mundabor; lavabis me, et super nivem dealbabor:** et primum versum psalmi: **Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam, cum Gloria Patri &c. Sicut erat &c.** Deinde repetitur antiphona: **Asperges me &c.**

3. Quod si aegrotus voluerit confiteri, audiat illum et absolvat. Si confessionem non petat, excitet illum ad eliciendum actum contritionis; de hujus benedictionis efficacia ac virtute, si tempus ferat, breviter admoneat; tum instruat atque hortetur, ut morbi incommoda ac dolores in anteaetate vitae expiationem libenter perferat, Deoque sese paratum offerat ad ultro acceptandum, quidquid ei placuerit, et mortem ipsam patienter obeundam in satisfactionem poenarum, quas peccando promeruit.

4. Tum piis ipsum verbis consoletur, in spem erigens, fore, ut ex divinae munificentiae largitate eam poenarum remissionem, et vitam sit consecuturus aeternam.

5. Postea dicat:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

Antiphona. **Ne reminiscaris, Domine, delicta famuli tui (vel ancillae tuae), neque vindictam sumas de peccatis ejus.**

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster &c.

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. Salvum fac servum tuum (vel salvam fac ancillam tuam).

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O r e m u s.

Clementissime Deus, Pater misericordiarum, et Deus totius consolationis, qui neminem vis perire in te credentem atque sperantem, secundum multitudinem miserationum tuarum respice propitius famulum tuum (vel ancillam tuam) N., quem (vel quam) tibi vera fides et spes christiana commendant. Visita eum (vel eam) in salutari tuo, et per Unigeniti tui passionem et mortem, omnium ei delictorum suorum remissionem, et veniam clementer indulge, ut ejus anima in hora exitus sui te judicem propitiatum inveniatur, et in sanguine ejusdem Filii tui ab omni macula abluta, transire ad vitam mereatur perpetuam. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

6. Tum dicto ab uno ex clericis vel ministris adstantibus: **Confiteor &c.** sacerdos dicat: **Misereatur tui omnipotens**

Deus, et dimissis peccatis tuis, perducate ad vitam aeternam. R. Amen. — Indulgentiam †, absolutionem et remissionem peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens et misericors Dominus. R. Amen.

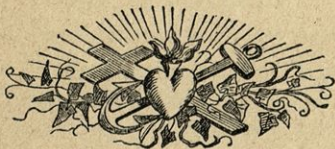
Deinde :

Dominus noster Jesus Christus, Filius Dei vivi, qui beato Petro, apostolo suo, dedit potestatem ligandi atque solvendi, per suam piissimam misericordiam recipiat confessionem tuam, et restituat tibi stolam primam, quam in baptismo recepisti, et ego facultate mihi ab apostolica sede tributa, indulgentiam plenariam, et remissionem omnium peccatorum tibi concedo. In nomine Patris †, et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

Per sacrosancta humanae reparationis mysteria remittat tibi omnipotens Deus omnes praesentis et futurae vitae poenas, paradisi portas aperiat, et ad gaudia sempiterna perducatur. Amen.

**Benedicat te omnipotens Deus, Pater †,
et Filius, et Spiritus Sanctus. Amen.**

7. Si vero infirmus sit adeo morti proximus, ut neque confessionis generalis faciendae, neque praemissarum precum recitandarum tempus suppetat, tunc sacerdos brevi admonitione ad eliciendos actus supra memoratos facta, morienti statim impertiatur benedictionem, incipiens ab illis verbis: **Dominus noster Jesus Christus &c.** ut supra.

KAZALO.

VVOD.

	Stran
Nauki, kako bolnike obiskovati	1
Nauki, kako se je pri umirajočih zadržati	5
Znamnja bližnje smerti	8

PERVI DEL.

Mnogi prigovori in molitve za bolnike.

PERVI RAZDELEK.

Prigovori in molitve za slehernega bolnika.

1. Kako je bolezen in zguba zdravja ceniti	11
2. Kako bolnika opominjati, da naj poravná svoje časne reči, in se s svojim sovražnikom spravi	19
3. Ljubezen do križev	25
4. Kakošen mora biti bolnik vso svojo bolezen, in kakošni so bili svetniki v težavah in v bolezni	30

5. Kako obuditi k poterpežljivosti bolnika, kateri je bil hudo ranjen, ali si mora kak ud telesa rezati dati. Zgledi v to zbrani	35
6. Kterih težav se nam je bati?	39
7. Bolezni so Božji darovi in pripomočki zveličanja	44
8. Z boleznimi na telesu tepe Bog dušo zavoljo grehov, in jo čisti	48
9. Terpljenje na tem svetu kratek čas terpi, v peklu pa vekomaj	53
10. Kako obuditi bolnika v dolzih boleznih k poterpežljivosti. Izgledi v to zbrani in vzeti iz svetega pisma	57
11. Kako je treba nositi svoj križ, in terpeti po zgledu Jezusa Kristusa	63
12. Misli na terpljenje v peklu in na veselje v nebesih so posebno pripravne bolnika obuditi, da silne bolečine voljno terpi	68
13. Kako se terpljenje na tem svetu v dobro oberne	73
14. Voljno terpljenje je med vsemi dobrimi déli Bogu najdopadljivši	78
15. Nauki poterpežljivosti v kratkih zgledih svetnikov	83

16. Kako je treba terpeti iz ljubezni do Boga po zgledih svetnikov	91
17. Nauki sv. Terezije o poterpežljivosti	96
18. Nauki sv. Terezije in sv. Frančiška o notranjem terpljenji ali suhoti	100

DRUGI RAZDELEK.

Prigovori in molitve za bolnike razne starosti in raznega stanja.

1. Kako tolažiti bolne otroke in sploh mlade, nedolžne ljudi	105
2. Kako tolažiti mlade ljudi, kateri se bojé umreti	110
3. Kako tolažiti stariše, kateri se bojé umreti	114
4. Kako tolažiti revnega bolnika in ga opominjati, da naj svoje uboštvo voljno prenaša	120

TRETJI RAZDELEK.

Prigovori in molitve za močno slabe bolnike.

1. Kako bolnika opominjati, da naj svoje serce loči od posvetnih reči	128
2. Kako Boga prositi, naj nas na tisti način in tisti čas s sveta pokliče, kateri Njemu dopade	133

	Stran
3. Kako tolažiti bolnika in mu dajati zaupanje v Božjo milost	139
4. Kako tolažiti bolnika z upanjem nebeškega veselja	147
5. Kako obuditi v bolniku kes ali žalost nad storjenimi grehi	154
6. Kako tolažiti bolnika s križem in terpljenjem Jezusa Kristusa	158
7. Kako bolnika tolažiti v hudih bolečinah z upanjem večne sreče	161
8. Kako bolnika krepčati v skušnjavah zoper vero	165
9. Kako bolnika varovati prevelikega ali prederznega zaupanja	167
10. Kako bolnika tolažiti s Kristusovim terpljenjem	171
11. Kako bolnika tolažiti, ko se smert bliža, z upanjem prihodnjega od smerti vstajenja	175
12. Kako bolnika opominjati, da naj Bogu daruje svoje življenje, in svetu, in vsemu pozemeljskemu slovó dá	179
13. Kako bolnika opominjati, ko ga spomin njegovih grehov straši	183

14. Kako bolnika opominjati, ko se s smert
bliža 185
15. Kako opominjati bolnika pred smertjo 189

DRUGI DEL.

Mnogi zgledi in molitve za bolnike.

PERVI RAZDELEK.

Zgledi in molitve za slehernega bolnika.

1. Kako je bolezen in zguba zdravja ceniti.
Dobri pastir iše zgubljene ovčice . . . 191
2. Kako bolnika opominjati, da naj poravná svoje časne reči in se s sovražnikom spravi. Jožef Vendelin Kazer, kmet 197
3. Ljubezen do križev. Mica Devpel, sirota 199
4. Kakošen mora biti bolnik vso svojo bolezen, in kakošni so bili svetniki v težavah in boleznih. Sv. Servul, berač . 208
5. Kako k poterpežljivosti obuditi bolnika, kateri je bil hudo ranjen, ali si mora kak ud telesa rezati dati. Zgled v to zbran. Janez Mihael Feneberg, župnik 211
6. Kterih težav se nam je bati. Nežka Hribar, mlada devica 214

	Stran
7. Bolezn ¹ a i so Božji darovi in pripomočki zvelič ² anja. Urša Majhen, posebno pobož ³ na devica	219
8. Z ⁴ boleznimi na telesu tepe Bog dušo zavoljo grehov, in jo čisti. Marijana lepo streže bolni revi	224
9. Terpljenje na tem svetu kratek čas terpi, v pekl ⁵ u pa vekomaj. Pobožna vdova	230
10. Kako obuditi k poterpežljivosti bolnika v dolgi bolezni. Zgled v to zbran in vzet iz bukev djanja svetnikov in svetnic Božjih. Sv. Lidvina, devica	233
11. Kako je treba svoj križ nositi in terpeti po zgledu Jezusa Kristusa. Igri vdan mladeneč	243
12. Misli na terpljenje v pekl ⁶ u in na veselje v nebesih so posebno pripravne bolnika obuditi, da silne bolečine voljno terpi. Sv. Alojzij	247
13. Kako se terpljenje na tem svetu v dobro oberne. Zgubljeni, pa zopet najdeni sin	251
14. Voljno terpljenje med vsemi dobrimi deli Bogu najbolj dopade. Sv. Vincencij	257

DRUGI RAZDELEK.

Zgledi in molitve za bolnike razne slabosti in raznega stanu.

1. Kako tolažiti bolne otroke in sploh mlade, nedolžne ljudi. Bog dá zdravje nevarno bolnemu otroku v kazen njegove hudobne matere 262
2. Kako tolažiti mlade ljudi, ki se bojé umreti. Sv. Berhmanz, mlad jezuit . . . 264
3. Kako tolažiti stariše, kateri se bojé umreti. Umirajoči mladi mož se zarad smerti popolnoma v Božjo voljo vdá 269
4. Kako naj stariši pred smertjo svojim otrokom potrebne nauke, in zadnji blagoslov podelijo, nam kaže naslednji lepi zgled. Marija, pobožna mati in njeni bogoljubni otroci 272
5. Kako tolažiti revnega bolnika, in ga opominjati, da naj svoje uboštvo voljno terpi. Stari Tobija 282

TRETJI RAZDELEK.

Zgledi in molitve za zeló slabe bolnike.

1. Kako bolnika opominjati, da naj svoje serce loči vseh posvetnih reči. Karol Karneški, pobožni deželni poglavar . . 285

2. Kako bolnika prositi, naj nas na tisti način in tisti čas s sveta pokliče, kateri njemu dopade. Nek mladeneč nagle in neprevidene smerti umerje, pa k svoji večni sreči 287
3. Kako bolnika tolažiti in mu dajati zaupanje v Božjo milost. Potolažena je bila velika grešnica, ki je hotla nad Božjo milostjo obupati 291
4. Kako tolažiti bolnika z upanjem nebeškega veselja. Sv. Terezija 293
5. Kako obuditi v bolniku kes ali žalost nad storjenimi grehi. Velika pomoč Marije Device 299
6. Kako tolažiti bolnika s križem in terpljenjem Jezusa Kristusa. Sv. Armela, dekla 302
7. Kako tolažiti bolnika z upanjem večne sreče. Sv. Marija iz Bagnezije 306
8. Kako krepčati bolnika v skušnjavah zoper vero. Urša Hribar, mlada devica 310
9. Kako varovati bolnika prevelikega ali prederznega zaupanja. Poslednji nauki podeljeni otrokom od umirajoče pobožne matere Brunerce 313

10. Kako tolažiti bolnika s Kristusovo
terpljenjem. Sv. Nikolaja, devica
11. Kako tolažiti bolnika, ko se smert bliža
z upanjem prihodnjega od smerti vsta-
jenja. Sv. Job 325
12. Kako bolnika opominjati, da naj Bogu
daruje svoje življenje, svetu in vsemu
pozemeljskemu pa slovó dá. Šimen
Žmidek, pobožen mladeneč 325
13. Kako bolnika opominjati, ko ga spomin
njegovih grehov straši. Velika grešnica
pred smertjo pri Bogu usmiljenje doseže 328
14. Kako bolnika opominjati, ko se mu
smert bliža. Minca Tarman in Minca
Jakelj, pobožne devici 332
15. Kako opominjati bolnika pred smertjo 334

TRETJI DEL.

Mnoge molitve za bolnike.

PERVI RAZDELEK.

Molitve pri prejemanji svetih zakramentov.

- Molitve pred spraševanjem vesti 337
- Molitev za dar čeznatornega kesanja 338
- Molitev po spovedi 339

	Stran
2. Kako se pred svetim obhajilom	340
način	341
njem	342
ne	342
red maziljenjem ušes	343
Pred maziljenjem nosnic	343
Pred maziljenjem ust	343
Pred maziljenjem rok	344
Pred maziljenjem nog	344
Molitev po maziljenji s svetim oljem	345
Opominjevanje, ko bolnik bridko martro gleda	345
Molitev, preden bolnik papežev blagoslov prejme	347
Molitev, ko je bolnik papežev blagoslov prejel	348
Očetov (materen) blagoslov otrokom	348

DRUGI RAZDELEK.

Vsakdanje molitve bolnikove.

Jutranja molitev	351
Večerna molitev	353
Tri Božje čednosti	354
Čeznatorni popolni kes	357
Molitve pri sveti maši	358

Obiskanje križevega pota	
Litanije presvetega Imena Jezusovega	
Litanije o terpljenji in smerti Jezusa Kristus	
Lavretanske litanije	
Litanije vseh svetnikov	32

TRETJI RAZDELEK.

*Molitve bolnikov raznega stanu in raznih
okolišen.*

Molitev za polajšanje bolečin	400
Splošna molitev za zdravje	401
Molitev starega bolnika za zdravje	402
Molitev po zadobljenem zdravju	403
Molitev bolnika, kateri je bogat	403
Molitev bolnika, ki je z vsem preskerbljen	404
Molitev bolnika, ki ni sam svoje bolezni kriv	405
Molitev bolnika, ki je sam svoje bolezni kriv	406
Molitev bolnika, ki v bolnišnici leži	406
Molitev pred jemanjem kterega uda	407
Molitev po srečnem jemanji kterega uda	408
Molitev po nesrečnem jemanji kterega uda	409

2. Kako in na kakšen način, njeni ne	TERTI RAZDELEK. <i>Molitve bolnikove za vse dni v tednu, ali trojna sedemdnevica.</i> e, daljše molitve bolnikove k terpe- čemu in križanemu Jezusu za vse dni v tednu, ali prva sedemdnevica	410
Druge, krajše molitve bolnikove za vse dni v tednu, ali druga sedemdnevica		446
Tretje, še krajše molitve bolnikove za vse dni v tednu, ali tretja sedemdnevica		475

PETI RAZDELEK.

Djanja k zveličanju potrebnih čednost.

1. Djanje vere	498
2. Djanje upanja	499
3. Djanje ljubezni	501
4. Djanje kesanja	501
5. Djanje zahvale in molitve	502
6. Djanje izročanja v Božjo voljo	505
7. Djanje hrepenenja po Bogu	506
Molitve iz sv. psalmov, ki se bolnikom beró zarad vaje v mnogoterih čednostih.	
Prošnja za Božjo pomoč	509
Zaupanje v Božjo pomoč	511
Obžalovanje grehov	513

Želje po svetem raji	
Izročanje v Božjo voljo	

ŠESTI RAZDELEK.

<i>Zdihljeji in molitve zelo slabih in umirajočih</i>	
Premišljevanje sv. podobe križanega Jezusa	517
Perve verste zdihljeji, s katerimi se zelo slabi ali umirajoči kristijan v čednostih vterjuje	519
Druge verste kratki zdihljeji hudo bolnih in umirajočih kristijanov	522
Počeseenje križanega Jezusa za zelo slabe in umirajoče	525
Kratki zdihljeji umirajočega, kateri dolgo časa v velikih težavah leži	527
Poslednji zdihljeji umirajočega kristijana .	529
Zdihljeji, kadar bolnik pojema	532
Litanije in cerkvene molitve za umirajoče	533
Molitve po sklenitvi bolnikovi	549

PRISTAVEK.

Benedictio apostolica in articulo mortis constitutis impertienda a sacerdote ad id delegato	552
---	-----

bi Vincencijeve družbe v Ljubljani

TERT:

Kruh nebeški

daljši vod pobožno moliti in častiti presveto Rešnjje
elo s trojno mašo in drugimi navadnimi molit-
vami. Na svitlo dal Janez Zupančič, župnik. Z
dovoljenjem vis. čast. ljubljanskega škofijstva.

Dobiva se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani
in sicer po naslednjih cenah: Vezan v pol usnji
70 kr., v usnji 90 kr., v usnji z zlatim obrezkom
1 gl. 20 kr., in je tudi v založbi v raznih
lepših vezih.

Priporočenje.

Izdajanje knjige „Kruh nebeški“ ima dvojen namen,
in sicer v prvi vrsti razširjanje dobre v resnici priporočena
vredne knjige, v povzdigo pobožnosti do najsvetejšega Zakra-
menta; v drugi vrsti je pa čisti dobiček odločen v podporo
dobrodelnemu „Vincencijevemu društvu“. — Knjiga je po-
polen molitvenik za vsakega kristijana in se od-
likuje posebno z bogato zbirko spodbudnih molitev na čast
presvetega Rešnjega Telesa. Udom v ta namen ustanovljene
bratovščine, ki je razširjena po vseh slovenskih duhovnijah,
bo molitvenik dobro došel ter vsem zahtevam zadostoval.
Potem bo gotovo ustrezal otrokom, ki grejo k prvemu svetemu
obhajilu.

O tej knjigi so se slovenski časniki skoraj vsi pohvalno
izrazili: „Cvetje z vrtov sv. Frančiška“, „Edinost“, „Ljubljan-
ski škofijski list“, „Slovenski Gospodar“, „Zgodna Danica“ itd.

Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.

VII

2. Kako se .TERT: bi Vin

način, solite

njenit ali K

ne, dalje

čemu

ted

Dr